

87

NYHETSOVERSTINT FRA SKANDINAVIA.

E.S.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

3. januar.

Nr. 975

Fortrolig.

Heldinger søndag 2. januar, 1944.

QUISLINGS TELEGRAM TIL HITLER.

22.00. "Ministerpresident" Quisling har sendt følgende telegram til der Fuehrer:

Til der Fuehrer for det stor-tyske rike. Fuehrer - ved årsskiftet tillater jeg meg å gi uttrykk for det norske folks takk for den verdenshistoriske innsats som De også i det forløpne år har ytet for å redde Europa og dermed også mitt fedreland.

Jeg ber Dem, Fuehrer, ta imot mine hjerteligste ønsker for det nye år, med forsikring om at det nye Norge vil stå fast i alle prøvelser og være beredt til - som et rase-bevisst germanisk folk, å yte den størst mulige innsats i den europeiske kampen mot den felles fiende.

Vidkun Quisling "Ministerpresident".

QUISLINGS TELEGRAM TIL TERBOVEN.

22.00. "Ministerpresident" Quisling har sendt følgende telegram til der Reichskommissar fuer die besetzten norwegischen Gebiete.

"Herr Reichskommissar Terboven, - I anledning av årsskiftet ber jeg Dem, herr Reichskommissar, motta min oppriktige og hjertelige takk for det gode og kanteratslige samarbeid i det forløpne år. Det er meg en stor glede å kunne henvise til Norges store innsats i året som gikk. Det er skjedd i full tillit til Norges lykkelige framtid og stilling i det nye Europa, som der Fuehrer her stillet i utsikt for det norske folk i sin erklæring på partidegen til Nasjonal Samling.

Jeg er helt klar over at den kommende utvikling i Europas store skjebnekaup også krever de største ytelsjer her i nord, og at et stadig mer intimit og tillitsfullt samarbeide mellom Tyskland og Norge er forutsetningen for en lykkelig løsning av denne oppgave for en fælles sak.

Jeg ber Dem, herr Reichskommissar og Deres medarbeidere motta mine beste ønsker for det nye år, idet jeg forsikrer at jeg på min side også i framtiden vil gjøre alt for å fremme dette samarbeide.

Med germanisk hilse.

Deres Quisling.

TERBOVENS SVAR.

22.00. Der Reichskommissar fuer die besetzten norwegischen Gebiete har sendt "ministerpresidenten" dette svarer:

Herr "ministerpresident" Quisling, Oslo.

Med den hjertelige takk for lykkönskningen i anledning av årets begyndelse, sjengjelder jeg disse oppriktigst såvel overfor Dem personlig som den nasjonalsocialistiske bevegelse i Norge og det norske riksstyre. Når det i året som gikk har lykkes Dem å nestre de stadig økende vansker og krav som krigens stiller, så skyldes dette først og fremst den stadig tiltagende styrke i den bevegelse blant det norske folk som De er fører for, og det målbewiste arbeide til det riksstyre som De leder.

Jeg er helt overbevist om at den planmessige og store innsats av alle norske krefter under Deres førerskap også som tid-

(fortsatt)

231254

NYTTÅRSTELEGRAMMER: . . . (fortsatt)

ligere vil bli resultatrikt i det kommende år.

Særlig hedrer jeg de beste av det norske folket, nemlig de som kjemper frivillig på fronten i Øst, skulder ved skulder med sine tyske våpenbrødre, på den mest ærefulle måte.

Jeg forsikrer Dem at de også i det nye år alltid vil finne meg ved døres side som en god kamerat, for å oppnå å sikre en felles lykkelig framtid for de germanske og europeiske folk i urokkelig tro på sluttseieren.

Med germansk hilsen.

Deres Terboven.

DÖDSDOM I DANMARK.

21.45. D.R. Fra officiel tysk side meldes det at representant Alf Jensen fra Aalborg den 14. september ble dømt til døden. Dommen er fullbyrdet.

Alf Jensen tilhørte en sabotasje gruppe i Aarhus og var med til å forøve forskjellige sabotasjehandlinger i virksomheter i Aarhus som delvis arbeider for besettelsesmakten, i juni 1943. Han hadde også andel i sabotasjen på jernbanenettet ved Aarhus. Alf Jensen ble i sin tid anholdt av det tyske politi.

OVERFALLET PÅ DÖSSINGVEI.

D.R. 21.45. Opdagelsespolitiet konstaterer no at det i overfallet på redaktør Christian Dam deltok 5 menn. Signalelementer ble gitt.

S.R. 22.00. Folketingmann Ole Björn Krafts tilstand er stadig tilfredsstillende, mens det oplyses at Christian Dams tilstand er kritisk.

RASJONERING AV STRÖMPER OG SOKKER.

D.R. 21.45. Strømper og sokker vil bli rasjonert fra og med i morgen, mandag 3. januar i Danmark.

STORBRANN I SVERIGE.

S.R. 22.00. Nyttårsdag oppsto dæt brann i Haneskog Industri og Aksjebolag. Skaden beløper seg til 100.000 kroner.

BRANN I TREVAREFABRIKK VED BJÖRKELLANGEN.

22.00. En trevarefabrikk som tilhørte Kaspar Tangen er brent ned. Fabrikken inneholdt en god del ferdige fører og vinduer samt et stort materiallager som altsammen strøk ned. Fabrikken beskjeftiget for tiden 7 mann.

ENNO ET OVERFALL I TRONDHEIM.

23.30. Etter de mange overfall på fredelige mennesker i den siste tiden med det uhyggelige drapet juledagskvelden her i byen, i friskt minne og ned overfallsmennene på fri fot, hadde en i grunnen ventet et nytt overfall nyttårsaften. Og det kom.

En ung mann som hadde vært i selskap og var på veien heim fra de ytre bydeler, ble overfalt. Etter et veldig basketak kom det folk til, og overfallsmannen ble falket.

"Overfallsmannen gikk på meg som et villt dyr", forteller den overfalte bl.a. "og da han merket at jeg satte meg til motverge ble han aldeles rasende. Da overfallsmannen var en kraftig kar, måtte jeg kjempe for livet. Det måtte flere mann til å overmanne ham. Han er en gjeng".

HØY DUSØR FOR PÅGRIPELSE AV REVOLVERMENNENE.

D.R.12.30.31. Ritzau's burå meddeler at den dusør som politimesteren i København udlovd for pågripelse av mennene som besköt redaktør, folketingsmann Ole Bjørn Kraft og redaktør Christian Damm er blitt forhøyet av justisdepartementet fra 2000 til 5000 kroner.

Det meddeles at folketingsmannens tilstand er bedre, mens Christian Damm svever mellom liv og død.

Det konservative folkeparti har fra det socialdemokratisk partiet notatt en skrivelse hvori man uttrykker sin harne over nordforsøket. Skrivelsen er på partirådets vegne underskrevet av Alsing Andersen og Johannes Hansen.

EKSPLOSJON I SLAGELSE.

D.R.18.35. 2. Klokken 23.15 i går kveld oppsto det ild i "Den blå butikk" i Slagelse.

Brannen menes å være oppstådd ved eksplosjon av en sprengbombe. Alle speilglassvinduer ble knust og en del forbi passerende såret av de knuste glasstumper. I løpet av et øyeblikk ble hele butikken rasert av flammene og en stor del av innholdet, trikotasjevarer og skotøy fullstendig ødelagt. Enno ved middagstid idag var ilden ikke helt slukket.

"Den blå butikk" beskjedtiget 30 mennesker. Skaden menes å være omlag 1/2 millioner kroner.

SVERIGES HEIMEVERN.

D.R.18.35. 2. Sjefen for Sveriges heimevern inspiserte idag under øvelsene adskillige områder i og omkring Stockholm. Heimevernsøvelsene viste seg å være mere vellykket enn man hadde ventet.

BRANN I EIDSVOLL.

19.30. 2. Tre menneskeliv er gått tapt ved en brann som herjet i Eidsvoll nyttårsnatten. Det er Hamnerstad pensjonat som ble heimsøkt, det ligger på Vestsideen av Vorma, tre kilometer fra Eidsvoll stasjon.

Brannen ble meldt ved halv fem tiden om morgenen, det hadde da tatt fyr i en sidebygning til pensjonatet, der ilden alt hadde godt tak. Det ble gjort alt mulig for å slokke men det var lite vann på stedet og en fikk nöye seg med en begrensning av ildsvåpen til sidebygningen. Her bodde det to familier, et ektepar som bodde i annen etasje kom seg ut i bare nattøyet ved å hoppe gjennom vinduet men et ung ektepar med et lite barn brente inne. De holdt til i første etasje og en frykter de er blitt kvalt av røyk mens de enno lå og sov.

NTBs korrespondent har hatt en samtale med fruen som bodde i annen etasje. Hun forteller at hun vöknet ved fire tiden om morgenen ved å høre knitring. Hun stod opp for å se nærmere etter men da hun åpnet døren slo flammene mot henne så håret ble antent. Heldigvis fikk hun slokket dette ned en gang og hun og mannen klarte å redde livet ved å hoppe ut gjennom vinduet i bare nattøyet. Den uhyggelige brann har gjort et dypt inntrykk i bygda.

DRUKNEULYNKE :

19.30. 2. Bonde Jakob Tverrberg som var tredve år gammel druknet nyttårskvelden. Isen brast under bonden som gikk gjennom isen og ble borte. En har enno ikke funnet liket.

SVARTEHANDELEN.

19.30. "Sarpsborg Dagblad" har hatt et nytt intervju med fylkesmann Hans S.Jakobsen som bl.a. bruker sterke ord mot svarte-handelen og framholder den skade den gjør mot bestrebelsene etter å skaffe en jevn og rettferdig fordeling av produktene.

I den lokale forvaltning ønsker fylkesmannen om stertere sentralisering der de naturlige forhold krever det.

I den hensikt vil han gjerne ha anlaet visse kommunale grenser, et arbeide som på hans initiativ forlengst er innledet i Østfold og som fortsetter inn i det nye år.

TRAGISK ULYKKE.

19.30. Henry Grønnestål, Baldersheim, ble bare 24 år gammel da han omkom ved en tragiskulykke julenften, meldes til "Bergens Tidende". Henry var gått ut for å hente et juletre til familien men falt herunder utfør en ca. 10 meter høy styrting ned i en ur og slo seg ihjel.

DEUTSCHES THEATER.

21.30. Deutsches Teater i Oslo hadde fredag premiere på Ralph Benatzkis musikalske lystspill "Bezauberndes Fraeulein".

Forestillingen som skyldes Heinz Schröders instruksjon ble en stor suksess. Foruten å være insturktør var Heinz Schröder også skuespiller i den mannlige hovedrolle Paul, hvor han bar forestillingen.

De øvrige rollehavende bidrog på dyktig måte til suksessen. På spørresiden ledet Ellen Tæchner som er en fortreffelig sangerinne med en utmerket soprán, Harry Gondis Felix var rund og gemytlig og morsomme typer laget Karl Hoppe, Karla Zelden, Otto Schippel, Carlotta Ræde og Eldon Walli. Den musikaliske ledelse skyldtes Franz Brand.

IDRETTEN.

21.30. Skøytesesongen ble åpnet söndag med et nasjonalt stevne på Gjøvik. Det var dårlig forhold ned tung og treg is. Det ble likevel oppnådd tider som forholdene tatt i betraktning, kan betegnes som gode.

Finn Hodt viste god form og hans tid på 500 meteren, 44,3 lover bra for sesongen. På 300 meteren løp Hodt sammen med Engnestangen og skiret på 5,17. Engnestangen fikk notert 5.17,5. Det er ikke tvil om at Finn Hodt allerede no er i fin form, og fortsetter han med den målbewiste tekniking, går han sikkert inn i sin beste sesong hittil. Hans to tider i dag må betegnes som meget gode for å være tidlig i sesongen.

Engnestangen fikk ikke skikkelig glid på skøyten i dag. Det var tydelig å merke at han enno ikke er helt i form. Arne Sandli og Thormod Jacobsen var best i juniorklassen. De vant hver sitt løp, Sandli 500 meteren på 51,2, Jacobsen 1000 meteren på 1,54,5.

De beste resultater: 500 meter senior: 1) Finn Hodt, Drammen 44,3. 2) Hans Engnestangen, Hamar, 44,9.

3.000 meter: 1) Finn Hodt 5,17. 2) Hans Engnestangen 5,17.

500 meter junior. 1) Arne Sandli, Lillestrøm 51,2. 2) Thormod Jacobsen, Trømsø 51,4.

1.000 meter junior: 1) Thormod Jacobsen 1.14.5.

2) Arne Sandli 1.54.6 500 meter damer: 1) Matir Kristiansen, Gjøvik 54,8.

Söndag ble det holdt et treningsslangrenne på Hamar.
(fortsett)

IDRETTEN. (fortsatt)

Rennet hadde samlet bra deltagelse, og ble en stor sportslig suksess. Til tross for trådt føre, og smurningsvansker, ble det oppnådd gode tider. De beste resultater ble: 1) Einar Svensen, Braskereidfoss 37,08 2) Sverre Hoel, Hamar 38,40 3) Mathias Evensen, Trygge, Oslo 39,05 4) Knut Fletteholm, Stange ..? 5) Einar Fasting, Hamar. 6) Johs. Knudsen, Hamar 7) Egil Bergshaw, Vang 8) Jørgen Dahli, Vang.

KYHETSOVERSLIT FR. SKANDINAVIA.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor

A.H.

4. Jan. 1944.

Nr. 976.

Fortrolig.

Heldinger mandag 3. jan.

RASJONERING AV JERN OG STÅL.

12.00. Vanskliggheten med forsyning av jern og stål har gjort det nødvendig for det offentlige å gripe regulerende inn ved onsetningen og bruken av disse materialer. "Næringsdepartementet" har derfor den 15de desember 1943 utferdiget forordning om onsetning, bruk og framstilling av jern og stål. Det er hermed innført en fullstendig rasjoneringsordning av jern og stål, idet det er etablert både onsetningsregulering og bruksregulering for jern og stål av en hver art, likesom avdelingen for industriforsyningen er bemyndiget til å gripe regulerende inn i bedriftenes produksjon.

Tidligere var stålplater og båndstål rasjoneret ved forordning av 20de januar 1943. Videre var det ved vedtak av avdelingen for indurtsiforsyningen den 28de oktober 1941 etablert midlertidig utleveringsforbud mot monierjern og rundtjern. Disse bestemmelser er nu opphevet, idet de dekkes av de nye bestemmelser, som er langt mer omfattende. Allerede de som er i sitt virke eller erhvervsvirk somhet kommer i forbinnelse med jern og stål, bør i egen interesse sette seg godt inn i bestemmelserne som griper regulerende inn i en rekke forhold innen næringslivet, idet overtrædelse av bestemmelserne kan medføre streng straff og inndragning etter svartehandelsforordningens bestemmelser.

LEKTOR BRYNJULF SJØTVEIT DØD.

12.00. Lektor Brynjulf Sjøtveit er avgått ved døden 55 år gammel, heter det i en melding fra Skien. Han var født i Tinn og var i årene 1923-34 bestyrer av Telemark Språk - og realskule i Bø. I 1934-38 var han lektor i Fredrikstad og har senere vært lektor i Arendal.

(I første melding om rasjonering av jern og stål skal føyes til følgende: Det henvises forøvrig til annonse i avisene den tredje januar 1944.).

NYTTÅRSBELØFTINGER.

19.30. "NTB" har henvendt seg til "minister" Alf. L. Christ og bedt om en uttalelse i forbinnelse med årsskiftet. "Minister" Christ uttaler følgende:

Opprettelsen av "Norges Næringsarbeid" og utbyggingen av de ti næringsgrupper har markert innledningen til en ny utviklingsperiode innenfor landets samlede næringsliv. Jeg har i det arbeid som er utført sett forutsetningene for en konsentrering av alle byggende krefter for utnyttelse av våre muligheter. Vilkårene må legges til rette for en samlet innsats, ikke bare til utlikning av hva som er gått tapt og til avbøting av de vanskeligheter som krigsforholdene fører med seg, men også til næringslivets rasjonalisering og utbygging når krigen er over.. Vi skal ha grunnlaget i orden når vi da skal bygge opp igjen vår levestandard og løse våre oppgaver i et nytt Europa. Dette må kan bare løses ved et samarbeide mellom alle næringsgrener, ved nyttegjøring av alle muligheter og ved en gjennomført rasjonalisering av hele vårt produksjons - og onsetningsliv. Her ligger oppgaven for det nye sentralinstituttet for planlegging, rasjonalisering og forskning som nu er foreløpig organisert som en avdeling av "Norges Næringsarbeid".

NYTTÅRSBLANTNINGER. Fortsett.

I det nye år vi nu går inn i ser jeg det som den viktigste oppgave innenfor mitt arbeidsområde å få etablert det best mulige samvirke mellom de forskjellige instanser som har ansvaret for våre forsyninger og for fordeling av varene. Arbeidet er allerede tatt opp på flere områder, og jeg har stillet meg som mål ikke bare å nedvirke tilbedringen av forsyningssmulighetene men til å sikre den best mulige fordeling. Det er nu på tide at alle ansvarlige mennesker får klar forståelse av at en dårlig kontrollert fordeling, at et hvært "svinn" av varer på de forskjellige lødd, direkte ut over de alminnelige forbrukere, i første rekke de fastlønnede arbeidere og funksjonærer. Det kan være at det må foretas temmelig radikale tiltak for å nå fram til en sikring av rettferdig fordeling av de livsnødvendige varer, men det som er nødvendig skal bli gjort.

"Minister" Jonas Lie har gitt "NTB" følgende uttalelse ved årsskiftet:

Det norske rikspoliti kan se tilbake på et hårdt og anstrengende år, men det kan samtidig med tilfredshet slå fast at det har mestret de oppgaver som situasjonen har krevet. Ordenspolitiet har effektivt opprettet den ytre ro og orden og dets forvaltningsorganer som på så mange siter står til publikums har - riktignok under store vanskeligheter - holdt hjulene igang trass i de mange nye oppgaver. Statspolitiet har ytet et framrakende arbeide i bekjempelsen av sabotører, terrorister og agenter som ser sin oppgave å bringe fram kaos og ørmad hungersnød og elendighet for det norske folk. På kriminalpolitiets område er viktige tiltak satt igang for å bekjempe vaneforbrytere. Således er landets sodelighetsforbrytere blitt siktet og en rekke av dem - særlig forbrytere mot barn - blir internert. Bekjempelsen av syndeltyverier har vist bemerkelsesverdige resultater takket være de nye metodene. Prispolitiet har under sterkt arbeidspress avsluttet en rekke pris- og rasjoneringsaksjer. Et stort antall av disse har resultert i fengselsstraff og millionbeløp er iført som bøter og blitt inndratt. I årets 1. QP er et stort antall politimenn blitt utdannet i spesielle kurser. Det er i årets 1. QP lyktes i hiføre en betydelig bedring av politimennenes kår. Det arbeides med en ny politilov som vil fastlegge organisasjonen av det nye norske politi overensstemmende med den nye tids syn og prinsipper. I 1944 vil arbeidet med utbyggingen av politiet bli fortsatt etter de opptrukne retningslinjer. Av spesielle oppgaver trær idag særlig bekjempelsen av svartehandelen i forgrunnen. Det overveies å treffe liknende forholdsregler mot kroniske svartehandlere som mot kroniske vaneforbrytere, nediig å internere dem for krigens varighet.

"Minister" Blehr uttalor til "NTB" ved årsskiftet:

I årets 1. QP er "forsyningsdepartementet" og "departementet" for handel, industri, håndverk og fiskeri slitt sammen til et "næringsdepartement". Dette virkeområdet er for tiden til det ytterste krigsbetonet og dets tiltak blir av den gamle liberalistiske tenkenåtes åndsfeller oppfattet som utålige inngrep, eller i beste fall av den som tenker mer selvstendig, som et nødvendig onde. Hesten alltid er bakgrunnen for disposisjonene lite kjent og blir mistydet, og der blir en rik turleplass for "bessernachen" og for næringspolitiske kandestøperier. Av forskjellige grunner kan "næringsdepartementet" ikke åpne offentlige diskusjoner om sine beslutninger og disposisjoner. Stillingen for oss er slik; når "NTB" ber om opplysninger om de positive tiltak som er satt ut i livet i 1943 da må jeg vise til det gamle ord som sier at man kan ikke strekke seg lenger enn skinnfellen rekker. For å nevne noen av det som opptar folk i sin almindelighet må vi gløde oss over at rasjonerings-tjenesten i 1943 gikk så bra som den gjorde. Med vår delvis økonomi-avhengighet av import og våre store avstander er en knirkefri dekning av merkene ikke en så selvsagt ting som man ofte tror. Vi fikk, som jeg lovet i desember 1943 de etterliknende fettmerker og nu før jul fikk vi grunnlag for å realisere et lengre ønske, en forbedring av ungdommens brødrasjon og samtidig en forbedring av til for tunearbeiderne.

NYTT ÅSBLTRAKTNINGER. Fortsatt.

Bet stadias synkende utbytte i fiskesriene har voldt de allerstørste bekymringer. Et tiltak av varig natur som kan bli til stort gavn for vårt næringslivs framtid, er dannelsen av "Norges næringsssamband". Dets framtid er avhengig av at næringslivets menn vil slutte seg opp om det ved aktivt samarbeide. På det industrielle område har vi sett ut i livet en rekke tiltak som kommer som krise - foranstaltninger men som delvis vil ha varig betydning.

Vi innleder det nye året med en skjerpet kontroll av oljetildelingen til fiskerne og av avlevering av fisk og har også under bearbeidelse andre planer - men den er det for tidlig å snakke om. Svartehandlere og rasjoneringssvindlere vil bli forfulgt på det skarpeste forsiktig det står til oss. En betydelig innskrenking i svartehandelen er i virkeligheten nødvendig for en bedring i ørnearings-situasjonen. Hvis alle ærlige folk i det kommende år vilde bidra til å få innskrenket svartehandelen, ville vi i "næringsdepartementet" kunne gjennomføre betydelige forbedringer. Jeg appellerer til alle derer som tilhører et folk som en gang var kjent for sin ærlighet: Hvorfor deltar dere i eller støtter, eller tåler en virksonhet som er en forbrytelse mot hele folket, men mest mot samfunnets uheldigst stillete.

MERE TELEGRAMMER.

21.00.

Der Führer har sendt følgende telegram til "ministerpresident" quisling:

Führerhauptquartier 2/1-43.

Jeg uttaler min beste takk for de ønsker du har vært så elskverdig å sende meg i anledning av det nye årets begynnelsen. Jeg besvarer Dem hjertelig i overbevisning om at det norske folk får en lykkelig framtid i møte gjennom det nye Norges tapre innsats i den felles kampen mot den tilintetgjørende bolsjevismen.

Adolf Hitler.

"Ministerpresident" quisling har sendt følgende telegram til Reichsminister des Inneren und Reichsführer SS Himmler: I anledning av årsskiftet ber jeg Dem, Reichsführer å motta mine hjerteligste og oppriktigste ønsker i det faste hiph at det nye år gjennom vårens definitive seir vil skape forutsetningene for Europas nyordning og for det germanske folks sikre framtid. Med germansk hilser, Beres Vidkun quisling.

Himmler har sendt følgende svartetelegram til "ministerpresidenten": Til min beste takk for Dere s telegram knytter jeg mine oppriktige ønsker for det nye år, for Dem, Dere bevegelse og hele det norske folk. Det blod som våre menn i felleskap har utgytt ved fronten og den felles kamp vil være det viktigste fundament for nyordningen av Europa og dets germanske folk. Med germansk hilser Beres H. Himmler.

Wehrmachtsbefehlshaber in Norwegen, generaloberst v. Falkenhorst har sendt "ministerpresident" quisling følgende telegram: "I anledning av årsskiftet sender jeg mine hjerteligste og varmeste ønsker. Måtte det kommende året bringe Dem resultater på den veie De har slått inn på og i hele det norske folk bane vei for en øket er, kjennelse av at det bare er våre og våre forbundsfellers troopers våpen som kan bringe den sanne frihet. Det hverken skal eller vil lykkes motstanderne å bringe den europeiske festning, - ordenens, sivilisasjonens og kulturens vern - til fall. I denne faste overbevisning og med en jernhård seirsvisje ser vi de kommende begivenheter i møte i full tillit til vår kraft og overskrider terskelen til året 1944 i troen på et nytt og bedre Europa. Heil og sieg. Der Wehrmachtsbefehlshaber v. Falkenhorst, generaloberst.

MERE TELEGRAMMER. Fortsatt.

"Ministerpresident" uisling har sendt Kehrnachtsbefehlshaber i Norge, generaloberst v. Falkenhorst følgende takketelegram: Jeg ber den herr generaloberst, å motta mine hjerteligste ønsker i anledning av årsskiftet. Gjennom Deres og den tyske forsvarsmakts innsats er Norge også i det forløpne år blitt beskyttet mot å bli en almindelig krigsskuoplass med de derav fryktelige konsekvenser. I høp om at dette vil lykkes for Dem også i 1944 uttaler jeg min oppriktige takk og forsikrer at den "norske regjering" også i det kommende år i vennskapelig samarbeide vil gjøre alt for å lette for svarsmaktens oppgave. Heil og sal Viðkun uisling.

Ved årsskiftet har "ministerpresident" uisling notatt et hilsingstelegram fra SS - Obergruppenführer und General der Waffen SS Steiner hvor han overbringer sine egne og de norske soldaters ønsker for nyåret. Han gir videre uttrykk for håpet om at det norske folket vil bli ført fram mot en stolt framtid og forsikrer at de norske frivillige vil sette alt inn på å gjøre øre på det norske folket og på dets "Fører".

I et svarttelegram takker "ministerpresidenten" for hilsingen og overbringer de bedste ønsker for generalen personlig og for hans tapre tropper i det nye kampåret.

Santidig har "ministerpresidenten" fått nyttårstelegram fra regimentskommandören for SS Panzerregiment 23 Norw., som ønsker han hell og skir i kampen for de ørkenes folks frihet. "Ministerpresidenten" på sin side har sent et takketelegram med de hjerteligste nyttårswünscher for regimentet.

KRONIKISK ÖVRISKT.Aksjekurser:

4 1/2 , stat 1937 k 104, k 103 1/2, o...
103 3/4.

4 stat 1935 k 103.

3 1/2 , stat 1941 s 105, k 104.

3 1/2 , stat 1938 k 103 1/4.

4 Hypotekbank 1938 k 105.

3 1/2 , Hypotekbank 1941 k 105.

Creditbanken s 141.

Kreditkassen k 805.

Ljølværfossen s 20 1/2, k 20.

Borregård s 134, k 132 1/2, oms. 133.

Elcktrokjemisk k 135.

Hafslund s 705, k 695.

Orkla s 290, k 285.

Saugbruksforeningen s 1820, k 1775, oms 1775.

Union s 6, k 5.70.

Agdøsiden k 165.

Borgestad s 260, k 255.

Bruusgård Kiøsterud s 290, k 285.

Amerikalinjen s 252 1/2, k 247 1/2.

Bergenske s 184, k 182 1/2.

Nordenfjeldske k 192 1/2.

Ivaran s 290, k 285, oms 287 1/2.

Odd s 320, k 310.

Kosmos II s 247 1/2.

Odd k 235.

Rosshavet k 332 1/2.

Valutanoteringene uforandret.

ÖKONOMISK OVERSIKT. Fortsatt.

Oslo:

Indeks for Oslo Börs 31 desember: Bankaksjer 166.05 (+ 0.30), industriaksjer 195.87 (+ 0.24), skipsaksjer 253.75 (÷ 0.15), hvalaksjer 285.75 (+ 0.25).

Oslo:

"Ministerpresidenten" har den 23de desember 1943 underteknet lov om forhåndstrekk av skatt. Trekk i skatteyterens lønn kan settes i verk til dekning av skatter til stat og kommune - herunder alderstrygd- og krigspensjoneringsavgift - som ikke er utliknet men som kan ventes utliknet på grunnlag av lønnen i vedkommende år eller lønnsinntekt oppebåret i det foregående inntektsår. Pålegg om slikt skattetrekk kan gis av kommunens skatteoppkrever eller av særskilt skatteoppkrever som er antatt til å sørge for gjennomføringen av skattetrekk ved større ekstraordinære anhæggs - og byggearbeider samt andre ekstraordinære virksomheter. Denne lov trær i kraft 1ste januar 1944.

Fra samme tid oppheves administrasjonsrådets regler om forhåndstrekk av skatt av 10de september 1943. I den forordning som "sjefen for finansdepartementet" den 23de desember 1943 har utarbeidet om gjennomføring av forhåndstrekk av skatt, heter det bl.a.: Forhåndstrekk av skatt pålegges av kommunens skatteoppkrever i det skattekretsdistrikt hvor lønnsmottakeren antas å ville bli skattepliktig for vedkommende skatteår, når han finner at det kan oppstå fare for skattetap hvis trekket utsettes. Skatteoppkreveren fastsetter trekksatsen slik at det ved fortløpende trekksats, gjennom et trekkstidsrom på et år vil bli full dekning - eller på det nærmeste full dekning - for de skatter som i skatteyterens skatteklasses kan bereknes å falle på en årsinntekt svarende til den aktuelle uke - eller månedsinntekt."

Stockholm:

Det er dannet et sentralt raajonaliseringskontor i Stockholm og som leder av dette kontor er utnevnt professor ved den tekniske høyskole. Sa"llfors med tittel av generaldirektør. Det nye kontor er en statsinstitusjon og skal gjennomføre rasjonaliseringer innen statsapparatet som statsforvaltningen, den sivile forvaltning og militære organisasjoner samt borgerlig organisasjon og industrieforetakender. Professor Sällfors som i flere år har studert industrirrasjonalisering og industriorganisasjon i USA ble i 1929 sjef for det svenske Industriforbunds organisasjonskontor. I 1939 overtok han et nytt professorat ved den tekniske høyskole i Stockholm i industriell organisasjon og økonomi. Han har utgitt en rekke bøker om industriell organisasjon.

Stockholm:

Det svenske Fordselskap Ford Motor Co A/B utbetalet ingen dividende for 1942. For 1941 ble det utbetaalt 5,- dividend. Bestemmelsen om dividendeutbetaling ble utsatt da man ville vente å se om de vanskelige forhold på det svenske bilmarkedet ville fortsette. Da forholdene stadig har forverret seg har man funnet det formålstjenlig å forsterke selskapets reserver.

Stockholm:

Den svenske tendens til å omveksle valuta - gull har ført til en jevn stigning i Sveriges gullbeholdning. Ifølge siste oppgave fra Sveriges Riksbank var dagsverdiene på 1.63 milliarder kroner mot 1.49 milliarder ved krigens begynnelse. Den laveste stand hadde gullbeholdningen i oktober 1940 da den var gått tilbake til 0.63 milliarder kroner.

Sturlasson:

Prisdirektoratet har i kunngjøring nr 521 av 27 desember 1943 fastsatt særskilte prisbestemmelser for pelsvarer. Kunngjøringen inneholder bestemmelser på tilvirkernes og videreførhandlere prisbereking for pelsvarer (herunder også løse skinn). Bestemmelsene gjelder for pelsvarer av alle skinnsorter. For anorakker og kåper av kalveskinn, kaninskinn og kjeskinn er det fastsatt maksimalpriser. Ervervsdrivende som tilvirker eller forhandler pelsvarer må ikke foreta salg før prisene er omreknet i samsvar med de nye prisbestemelsene. Kunngjøringen nr. 521 er tatt i pristidende nr. 22 for 1943. I samme nummer er det også inntatt en liste over godkjendte pelsvarefabrikker

Sturlasson.

BOKEN SOM ALDRI BLIET TRYKT OPP IGJEN.

21.00. Kringkastingen begynner idag en opplesing av fyldige utdrag av Knut Hansuns berømte bok "Fra det moderne Amerikas årsliv". Ved fra uke til uke å høre på disse utsendinger vil man få et leyende inntrykk av den boken som aldri er blitt trykt opp igjen siden den utkom i 1889. Opplesningen vil bli ledsaket av korte kommentarer.

SKI-KURSUS PÅ RJUKAN.

21.30. Søndag ble det åpnet et ti dagers skikurs på Rjukan. Kurset blir holdt av "fylkesidrettsleder" Knutsen som leder det.

PÅ STAKSTEN PÅ MUSVOLSETHER BOD.

12.30. Den kjent turistvert på Musvolsæther, Pål Stakston er død nær 87 år gammel. Med ham er en av de mest kjente fjellmenn gått bort. Han hadde sitt virke der inne i höyfjellet i Rondane i 50 - 60 år. Under hans ledelse ble Musvolsæter et kjent turiststed og ikke minst det lune humør og den erlige velvilje han møtte sine gjester med så mange gode minner derfra. Når Pål Stakston var ikke bare turistvert, han var også bonde. Han dyrket opp og bygde seg en pen fjellgård, Akervold ved Atnasjøen, og der bodde han om vinteren. For sin innsats i fjellet ble han for mange år siden hedret med fortjenestemedaljen i gull.

FLYHJELVARI I SVERIGE.

S.R. 19.00. Under Sovjetsesflyging er et av hærens fly idag styrtet ned ved Malmö. En av flyets besetning, en fänrik ble drept.

FLYLT MELLOM STOCKHOLM OG HELSINGFORS STANSET.

S.R. 19.00. Flyforbindelsen mellom Stockholm og Helsingfors måtte idag innstilles på grunn av dårlige værforhold over Finnland.

SPERREBALLONG SKJERER TRAFIKKFØRSTYRNELSER I SVERIGE.

O.R. 12.00. En sperreballong som søndag drov inn over den svenske Vestkust satte seg fast i ledningene til Vestkustbanen. Under den sterke vinden sløt ballongen seg løs og tok med seg endel av ledningen slik at det ble en lengere stans i trafikken på banen.

VVVVVVV VVVVVVV VVVVVVV

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

E.S.

5. januar.

Kr. 977.

Fortrolig.

Meldinger, tirsdag 4. januar, 1944.

GJENKJÖPSBÖKER FOR KRIGSSKADELIDTE.

20.00. Krigsskadelidte får fortrinsrett ved kjøp av visse mangelvarer som ikke er rasjonert, -

NTB: Det har allerede lenge vært arbeidet med en ordning som kan sikre krigsskadelidte nødvendige varer som ikke er rasjonert, men som er vanskelig å få tak i. Man er no kommet fram til en løsning: Den såkalte gjenkjöpsboka.

Gjenkjöpsboka er et 'rasjoneringshefte' hvor de viktigste varer er påført forskjellige talonger, i alt et hundre og tjue stykker. Talongene gir den krigsskadelidte fortrinsrett ved kjøp av mangelvarer. Gjenkjöpsboka innholder også ekstramerker. Om en ukestid vil krigsskadetrygden begynne utdelingen av gjenkjöpsbøker til de skadelidte i Oslo.

For å få boka kreves innlevering av krigsskadetrygdens skjema og dessuten den spesielle legitimasjon for krigsskadelidte.

NTB har henvendt seg til "næringsdepartementet" og får opplyst at ordningen med gjenkjöpsbøker gjel er for hele landet. Fylkesforsyningene mndene får bøkene og disponerer dem etter krigsskadetrygdens rekvisisjon. Samtidig kan fylkesforsyningene midlertidig sperre salg av varer som det er vanskelig å få tak i.

Forsyningene skal først og fremst skaffe det mest nødvendige husgeråd til de krigsskadelidte. Gjenkjöpsboka gir ikke på noen måte den krigsskadelidte rett til å kreve de varer som står oppført. Fortrinsrett gjelder bare der det er varer å få.

"Næringsdepartementet" opplyser at talong A, som gjelder for gjøp av skotøy og klær, skal leveres i den forsyningene mnd hvor vedkomende var registrert da skaden inntrådte. De krigsskadelidtes søknader behandles utenfor tur.

FRONTRÅM PER HILSEN I KJINGKASTINGEN.

23.30. Fra norske frivillige i Finnland har norsk rikskringkasting fått en rekke hilsner til slekninger og kjente. Hilsene sendes i "Aktuelt" førstkomende onsdag og torsdag. En del hilsner som allerede er sendt vil bli gjentatt senere i uken og antakelig først i neste uke.

SVEN HEDIN OM FORHOLDLT SVERIGE/TYSKLAND.

24.00. Den verdensberömte svenska oppdagelsesreisende Sven Hedin offentliggjør i "Folkets Dagblad" en oppsikttsvekkende artikkell hvor han tar sterkt til orde mot dem som vil bryte den kulturelle forbindelse mellom Sverige og Tyskland.

"Skal man", sier Hedin, "ikke lenger innföre vitenskapelige tyske verker til Sverige, skal röntgenfotografering forbids i Sverige, skal våre vitenskapsmenn undvære de banebrytende tyske oppdagelser i atomfysikken, skal svenska studenter ikke lenger studera vid tyska högskolor?".

Sven Hedin tar også sterkt avstand fra en bolsjevikisk foredragsholders forslag om å avbryte handelsforbindelsene med Tyskland. "Man har rett til å undres over hyorledes (fortsatt på side 7)

ØKONOMISK OVERSIKT.

Aksjekurser.

4 1/2 % Stat 1937 s 104 k 103 1/2
 4 % Stat 1935 I k 103
 3 1/2 % stat 1941 I s 105 k 104
 3 1/2 % stat 1938 I k 103 1/4
 4 % Hypotekbank 1938 k 105
 3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 105
 Creditbanken s 141 k 137 1/2
 Kreditkassen k 85
 Bjølvefossen s 20 3/4 k 20
 Borregård s 134 k 133
 Elektrokemisk k 137 1/2
 Hafslund s 705 k 695
 Orkla k 285
 Saugbruksforeningen s 1810 k 1775
 Union s 5,90 k 5,80 oms 5,80
 Nædesiden k 165
 Borgestad s 260 k 255
 Bruusgård Kiøsterud s 292 1/2 k 290 oms 290
 Amerikalinjen s 252 1/2 k 247 1/2
 Bergenske s 185 k 182
 Nordenfjeldske s 200 k 192 1/2
 Ivaran s 292 1/2 k 287 1/2
 Ocean s 320 k 312 1/2
 Kosmos 2 s 250 k 252 1/2
 Odd k 235
 Rosshavet k 335.
 Valutanoteringer uforandret.

19.00. Indeks for Oslo Børs den 3.januar: Bankaksjer 166,05(uf)
 Industriaksjer 197,10 (pluss 1,25), skipsaksjer 254,75 (pluss 1,00)
 hvalaksjer 186,00 (pluss 0,25)

19.00. Akers sparebank har offentliggjort sitt regnskap for 1943 som var bankens 100 forretningsår. Regnskapets samlede inntekter er på 3,5 millioner kroner og driftsoverskuddet utgjør 521,900 kroner. Overskuddet er anvendt med 47,000 kroner til avskrivninger på faste eiendommer og inventar, til senere års skatter er avsatt 291,300 kroner. Til gaver i almennyttige øyemed er avsatt 25,000 kroner og til jubileumsfondet er det overført 8,500 kroner, mens resten 150,000 kroner er overført ekstraordinært til pensjonsfondet.

Bankens status viser en total omløpsformue på 131,5 millioner kroner.

19.00. København: Ifølge Nationaltidende har fondsbørsen i det forløpne år stått i obligasjonshandelens tegn. Omsetningen har vært 650 millioner kroner, mens den almindelige obligasjonsomsetning i 1942 var 709 millioner og i 1941 746 millioner kroner.

Under krigen har forretningene forskjøvet seg fra aksjehandel til obligasjonshandel. Den almindelige aksjeomsetning er oppgjort til omlag 38 millioner kroner i 1943. Det almindelige var før 150 til 160 millioner kroner. Tidligere var det den almindelige oppfatning at obligasjonskursene vilde falle ved krigens slutt, men no er man ikke på den oppfatning at det i den første tid etter fredsslutningen vil bli et lavt rentenivå og hovedede obligasjonskurser.

19.00. Som tidligere meddelt er varebytteavtalen mellom Danmark og Slovakia forlenget til 20 februar d.å., og noe er det også sluttet en tilleggsavtale som gjelder til utgangen av mars 1944 og varebytte-
 (fortsettes)

ØKONOMISKOVERSETT (fortsatt).

avtalen er videre forlenget til samme tidspunkt. Tilleggsavtalen forutsetter et gjensidig varebytte på 2 millioner kroner.

Fra Danmark skal det hovedskalig eksporteres maskiner, elektriske produkter, fiskekonserver m.v. mens Slovakia på sin side skal eksportere garn, baneströmpor, konfeksjon, eiketømmer m.v.

TALTTEN ENDTE MED DRAP.

18.30. En gift kelner som bodde sammen med sin stefar, kom i tretto med denne om leiligheten, idet stefaren som skulde gifte seg på ny, hevdet at leiliheten var hans og at stesønnen måtte flytte. Forholdet mellom dem var på grunn av dette spørsmål mindre godt, og da stesønnen den 28 desember kom fra arbeidet om kvelden begynte de å trette på nytt, og det endte med at sønnen slo til faren over venstre øye. Faren ble kjørt til legovakten og forbundet.

Et par dager etter ble han plutselig syk og måtte innleggnes på Ullevål hvor han avdøkk ved døden 1. januar.

Sønnen stod i går i forhörsretten siktet for uaktsomt drap, meddeler "Aftenposten". Han erkjente seg ikke skyldig. Han tilstod at han hadde slått til faren den 28. desember, men hevdet at faren måtte ha fått et støt i hodet da han var ute i mørket dagen etter at han var blitt slått.

Det er begjært holdt rettslig likskue over den avdøde. Kelneren er i 35 års alderen. Han drepte var blikkenslager og i seksti-årene. Obduksjonsresultatet vil først foreligge om noen dager. Det er avsagt fengslingskjennelse over kelneren.

GRUSOMT MORD I OSLO.

21.30. Et gruoppvekkende morddrama som fant sted i Oslo den 7. desember er no oppklaret av kriminalpolitiet.

En 57 årig enkefru Doris Dahl, som fra 7. desember var savnet fra heimen sin og som var ettersøkt av politiet ble mandag 3. januar gjenfunnet som lik i en systue i Pilestredet. Innehaversken av systuen, den 23 årige Ruth Sogstad, tilsto at hun drepte fru Dahl den 7. desember. Hun hadde spurta fru Dahl om å få låne noen penger av henne, men da hun fikk avslag besluttet hun å drepe henne.

Hun utførte mordet med en øks, og gjemte liket i et bakværelse i systuen hvor det har ligget helt til tredje januar.

Fru Doris Dahl ble meldt savnet den 13. desember. Hun hadde da vært borte fra heimen sin fra 7. desember. Kriminalpolitiet satte i gang vanlig ettersökning, men det førte ikke til noe resultat. Senere ble det meldt at det 19. desember var stjålet to mufflevesker fra en motforretning i Pilestredet. Innehaveren av motforretningen misstenkte en ung dame, fru Ruth Sogstad som hadde systue i samme gård.

Mandag formiddag foretok en kriminalbetjent en ransakning av fru Sogstads systue. Blant en del stoffer fant han en veske som bl.a. inneholdt tobakkskortet til fru Doris Dahl.

Etter at fru Sogstad hadde tilstått tyveriet av vesken, ba hun om å få tale med betjenten under fire øyne. Hun tilstod da at hun hadde drept fru Doris Dahl med en øks, pakket iket inn i papir og gjent det bak et sybord i hjørnet i bakværelset.

Under forhören forklarer fru Sogstad at hun var kommet i forbindelse med fru Dahl for omlag tre måneder siden. Hun var interessert i å kjøpe en annen systue og trengte omlag fem tusen kroner til dette. Hun hadde hørt at fru Dahl var godt situert og hun forhandlet med fru Dahl om et lån som ikke kom i orden da fru Sogstad ikke kunne skaffe kausjonister. (fortsatt)

MORDET I OSLO. (fortsatt)

Siktede besluttet da å rydde fra Dahl av vegen. Med en øks i håndmappen sin gikk hun hjem til fra Dahl med den hensikt å drepe henne. Hun fikk ikke anledning til det da en dame som losjette hos fra Dahl var hjemme.

Fra Dahl kom ned i butikken senere på dagen. Etter at de hadde snakket litt sammen, tok frk. Sogstad fram øksen fra et skap og slo til fra Dahl i bakhodet. Hun falt overende uten å gi en lyd fra seg. Hun ga fra Dahl et par hugg til i hodet. Hun ransaket liket. I vesken fant hun om lag et hundre kroner i kontanter samt en bankbok.

Etter å ha pakket liket inn tok hun fra Dahls nøkler og reiste hjem til hennes leilighet, hvor hun fant om lag seks hundrekroner i kontanter. Hun tok dessuten en del sølvstøy med seg som hun solgte for 90 kroner.

Siden morddagen den 7. desember, har så liket ligget i systuen. Siktede har daglig oppholdt seg der, og hun har også, hatt kunder inne i butikken. Frk. Ruth Sogstad, som bare er 23 år gammel har tidligere vært i konflikt med politiet for tyveri. Således ble hun i 1943 dømt til 90 dagers betinget fengsel for tyveri fra en veske. Hun har også vært anbrakt i forbedringshjem på grunn av forskjellige tyverier.

FORLIS KOSTET FIRE MENNESKER LIVET.

21.30. Fra sørkjorden i Rodøy ? meldes til "Nordlandsposten" om et forlis som kostet fire mennesker livet. Ulykken hendte om kvelden i storm og snøtykke. De fire var på heimvegen med en skøyte som i uværet gikk rett på en holme og forliste. Alle ombord omkom. Tre av dem, to gutter og en pike var søsken. Den fjerde var en 43 år gammel mann som etterlater seg hustru og flere barn. Samtlige hørte heimie i Sørkjorden.

DRUKNINGSULYKKE.

21.30. En drukningsulykke fant sted nyttårsaften på Bodøs ytre havn. En 28 år gammel finsk pike som var kokke ombord i en båt var sammen med maskinisten på besök på et annet skip på havna. På tilbakevegen falt hun ute fra småbåten og forsvant før noen kunde hjelpe henne. Liket ble funnet i går ettermiddag på en øy utenfor Bodø.

POLITISAKEN

21.30. Etter det "Morgenavisen" får opplyst ved henvendelse til Hordaland politikammer, kan 1943 vise en ikke liten stigning i antallet av protokollførte forbrytelser og forseelser sammenlignet med det foregående år.

For 1943 er det oppført 1879 saker som gjalt forbrytelser av forskjellig slag og 3609 forseelser. Den største stigningen refererer seg til innbrudd og tyverier.

21.30. Etter henstilling fra politipresidenten i Bergen har ordføreren vedtatt at alle porthandlere i byens sentrum i alt 8 skal avvikles. Porthandlerne er opphört fra 1. nyttårsdag. I alt er det ca. 20 porthandlere i Bergen. Politipresidenten begrunner sin innskriden mot porthandlerne med at de trakk uønskede individer til seg, og spakte brakk om kvelden og ved nattetider.

BRANNEN I HAMMERSTAD PENSJONAT.

12.30. Som kjent brente sidebygningen til Hammerstad pensjonat på Eidsvold ned til grunnen nyttårsnatt og tre mennesker brente inne.

NTB har hatt en samtale med lensmannen på Eidsvold som har ledet etterforskningen å gjøre. Lensmannen forteller at etterforskningen enno pågår. Brannårsaken er foreløpig ikke kjent, men det er mest sannsynlig at ildsvåden har en naturlig årsak. Det er lite som taler for at den er påsatt.

Huset brente son før nevnt helt ned til grunnen, og alt innboet strök med. Oppgaver over skadens omfang foreligger enno ikk, men takseringen foregår idag.

De tre omkomne er Bjarne Gundersen og hans frue Ruth, samt deres to års gamle barn. De omkomne bodde på loftet i det nedbrente hus. Annen etasje stod for tiden ubeboet.

TYVERI AV HAVRE.

13.30. Etter hva "Hedmarkingen" erfarer ble det i Romjula stjålet ni sekker havre, tilsammen omlag 450 kg fra uthuset på en gård i Brumunddal.

Det var tre karer som i nattens mulf og mørke kjørte kornsekken vekk. Tyvene som er tömmerkjörere er no knepet og har tilstått sin brøde.

SJELDEN FÖDSEL PÅ DRAMMENS SYKEHUS.

13.30. På Drammens sykehus hadde man ved års-skifte en sjeldent fødsel. På hellingen av det gamle år, klokken 22.12 kom en pike til verden og klokken 1, altså to og tre kvart time etterpå, fikk hun en søster.

Det er formodentlig ikke så mange twillinger som har fødselsdagen i hvert sitt år, ihvertfall har ikke Drammens sykehus hatt noen liknende tilfelle, sier overlegen til "Drammens Tidende".

SNAREFANGST I ROMEDAL.

13.30. Fra Romedal meldes til "Hedmarkingen" at det i den senere tid har forekommet flere tilfelle av snarefangst av rådyr i skogen. Det er tynne silkekvirer som brukes i dette øyemed og dyrene blir ofte utsatt for de grusomste pinsler når de går i snarene.

Denne gomene trafikken er no meldt til politiet og det er å håpe at gjerningsmennene vil få sin fortjente påskjønnelse.

DÖDSULYKKE.

13.30. Forleden dag hendte en dödsulykke på Kråkenes ved Måløy. En mann i 25 årsalderen holdt sammen med sin bror på å samle rekeved. Ilet han skulle gå over et svaberg som stakk ut i sjøen kom en brottsjø og tok ham og han ble borte. Den onkomne var ugift og het Arne Kråkenes.

13.30. I formiddag hendte det en dödsulykke i Skjeberg. En seks år gammel gutt Erik Antonsen skulde være med sin mor til forsyningsskontoret og mens han ventet på henne lekte han ute i vejen. Her ble han påkjört av en buss og så stuget skadet at han döde så og si momentant.

KOMMENTAR. APPEL TIL KVINNENE.

D.R.18.35. Norske kvinner ble kritisert for ikke å ha tatt aktiv del i bestrepelsene mot sabotasjen, i motsetning til mennene, som for lengst hadde fått öynene opp for den skade sabotasjen gjorde til landet selv.

"Ved å gripe saken riktig an og bli klar over betydningen av å virke mot sabotasjen kan vi snart begrense den så mye så den så og si vil bli utslettet. Först når ulykken rammer oss selv gjør vi oss klart hvad sabotasjen mener. De fleste av sabotørene er så unge at de stadig burde være under sine mødres opsigt, og mødrene må være klar over sitt ansvar, likesom også koner og kurerester må gjøre sitt til å påvirke sine menn hvis de oppdager at de har noe med undergrunnsarbeidet å gjøre.

Fra i dag er det enhvers plikt å motvirke sabotasjen."

4 FLY SKUTT ned OVER DANSKET IDAG.

D.R.18.35. 4 engelske og amerikanske fly ble skutt ned over de danske øyer i dag.

S.R.19.00. Et amerikansk bombefly ble skutt ned ved Svendborg idag og et ved Krösköbing. En tredje ble skutt ned i sjøen ved ? mens en fjerde nødlandet. Besetningen stakk ild på flyet før det tyske politi kom tilstede.

DANSK RADIOUTSENDELSE AVBRUTT TJAC.

D.R.18.35. Utsendelser fra den danske statsradiofoni ble idag avbrutt mellom klokken 11.15 og 15.08 av militære grunner.

FORORDNING OM INKVARTERING AV VERNEMAKTENS ARBEIDERE.

D.R.18.35. Overkommandoen for de tyske tropper i Danmark har utstedt en forordning angående inkvartering av arbeidere som er i den tyske vernemakts tjeneste. Vederlag fastsettes etter visse takster.

REVOLVERMENN I AARHUS.

D.R.18.35. I går kveld ble kunstmaler(?) C.Christian Mortensen, Heilgate, Aarhus skutt ned av to unge menn i sin leilighet. Mennene unnslap. Signalementer ble gitt.

FORLENGET JULIIFERIE PÅ VESTJYSK GYMNASIUM.

D.R.18.35. Rektoren på Vestjysk Gymnasium i Tarm meddeler at juleferien vil bli forlenget på ubestemt tid. Han vil la de enkelte elever vide hvornår skolen begynner igjen.

MANN FROSSET IHJEL.

18.00. Nyttårsaften hendte en ulykke på fjellet mellom Ustaoset og Geilo, idet Einar Bergersen gikk seg bort og frøs ihjel. Einar Bergersen var fra Bergen og var i 55 års alderen. Han hadde en hytte på Ustaoset og har fordømt deroppe i 30 år. Bergensen har gått denne vegen utallige ganger. Denne gang hadde han valgt løypa fra Ustaoset over Hannisdalen til Geilo. Han ble funnet i dag oppe ved Prestholtsseten, som ligger under Hallings-

SVEN HEDIN (fortsatt fra forsiden)

det egentlig står til med forstanden hos en slik predikant", skriver han. "Tyskland er det eneste land som Sverige ikke driver en større handel med. Hvis denne handel ble kvalt, vilde en mengde svenske fabrikker bli tvunget til å innstille sin drift, og titusener av arbeidere vilde bli arbeidsløse.

Gjennomföringen av det bolsjevikiske forslag vilde bringe fattigdom og misnöye over vårt folk og ulykke over vårt land."

Hedin betegner agitasjonen mot Tyskland som fullstendig fåpelig og skriver til slutt:

"Det er godt at Sverige har en konge, en regjering og en riksdag som alltid holder hodet klart overfor ubeherskede meningsuttrykking og i gjerning beskytter den nøytralitet som vi høgtidelig har proklamert.

SVENSK MÖNSTRINGSORDRE FOR DE 15ÅRIGE.

S.R.22.00. En mönstringsordre er blitt utstedt i Sverige angående gjenter og gutter i 15-årsalderen. Denne ordning vil vedrøre de som blir 15 år senest i mars 1944, og blir for trening til almindelig arbeid, skogarbeid, luftvern, heimevern og liknende. (Det ble gitt flere enkelheter, men lytterforholdene var dårlige.)

AMERIKANSK FLY NÖDLANDET I SVERIGE.

S.R.19.00. Et amerikansk fly nødlandet idag i syd-Sverige, nær Ystad(?). Maskinen er delket ned maskingevar-huller hvilket tyder på at den hadde vært i aksjon før den kom inn over Sverige.

Besetningen er uskaddt.

D.R.21.45. tilføyer at et medlem av besetningen mener å være en nordmann.

15 DANSKE SJØMENN OMKOMMET I FREMTID TJENESTE.

D.R.21.45. Utenriksdepartementet meddeler at 15 danske sjømenn fornøylig er omkommet i fremmed tjeneste. Navnene ble gitt.

Ritzaus byrå utsendte kl.21.45 en rottelse til rapporten om de 4 fly skutt ned over Danmark idag. Bare 3 ble skutt ned,

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

A.W.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor

6. jan. 1944.

Nr. 978.

Fortrolig.

Meldinger onsdag 5. jan.

POLITIRASSIA PÅ STORBANKENE I OSLO.

S.R. 12.30. Fra Oslo meldes at politiet der igår foretok en omfattende rassia i alle storbankene i byen for å undersøke om noen av bankenes funksjonærer har unnlatt å melde seg til den "nasjonale arbeidsinnsats". Politiet kjørte opp til bankene i biler og posterte vakter ved alle utganger slik at ingen kunne unnslippe. Endel av funksjonærene ble anholdt og ført til "arbeidsinnsatsens" rekruteringskontorer hvor deres forhold ble undersøkt. Rassiaen ble foretatt midt i den travleste banktid og vakte voldsom oppsikt hos alle de forbipasserende samt dem som i øyeblikket befant seg inne i bankene.

PROFESSOR KAJ MUNCH MYRDRET.

S.R. 12.30. Den kjedte danske forfatter, professor Kaj Munch er inatt blitt myrdet. Han ble igårveld oppsøkt av fire personer som utga seg for øvrigetspersoner. De sa at de kom for å arrestere ham og han ble ført bort i en bil. Tidlig idag morges ble hans lik funnet i nærheten av en kirkegård. Politiet har bragt på det rene at professor Munch ble myrdet ved pistolskudd og det er satt igang omfattende undersøkelser for å finne morderne. Det er også bragt på det rene at ingen av de fire menn som hentet ham igår kveld var øvrigetspersoner. Professor Kaj Munch var født i 1898.

EINNU ET POLITISK MORD I DANMARK.

S.R. 12.30. Et annet mord ble utført i Slagense hvor en 30 år gammel fiskehandler ble skutt på åpen gate. Han var blitt beskyllt for å være tysk spion.

KRIGSSKADEN I DANMARK.

S.R. 12.30. Det opplyses at skaden på løsøre i Danmark som følge av krigshandlinger beløper seg til 20.000.000 kroner. Skaden på byanninger av samme årsak drøjer seg omkring 60 millioner kroner. I disse beløp er ikke reknet med skader som er forårsaket på grunn av sabotasje.

MERE OM SPRENGINGSULYKKEN I OSLO. NU ER DET BLITT SABOTASJE.

20.00. Når alt kommer til alt var den eksplosjonsulykke som fysisk og psykisk rystet Oslo søndag 19de desember, ingen særlig stor affære sammenliknet med det som rammer andre europeiske byer under terrorangrep med luftminer og fosforbomber, skriver Aftenposten. Det er ingen særlig stor affære sammenliknet med det som vi i nær framtid kommer til å oppleve, i fall de Allierte skulle velge Norge som krigsskueplass. Ikke desto mindre opptar begivenhetene den 19de desember sinnene sterkt, og etter og etter diskuteres årsaken til ulykken. I denne diskusjon innitar de sannvittighetsføse rykter en bred plass. Da ryktemakerne ikke engang unnså seg for å legge skylden på kranførerne og lossearbeiderne, fant Aftenposten tiden inne til å la de overlevende av disse folk selv komme til orde for å forsvar sitt rykte. Med stor beredvillighet har de to kranførere, og tre lossearbeidere åpent fortalt om sine iaktakelse dramatiske opplevelser og erfaringer fra først til sist. De har intet å skjule.

EKSPLOSJONSULYKKEN. Fortsatt..

Men ryktene svirrer videre. Avisen har derfor holdt det for riktig atter å söke underretning om de faktiske forhold, og denne gang på det hold hvor alle tråder løper sammen, og har derfor henvendt seg til der Befehlshaber der Sicherheitspolizei und des Sicherheitsdienstes SS - Standartenführer Fehlis med spørsmål om hvor langt undersøkelsene er kommet, og om noe på det nåværende tidspunkt kan meddeles offentlig.

Bet er selvsakt meget usedvanlig, sa befalshaveren, for det tyske sikkerhetspoliti i Norge, at det Tyske politi uttaler seg til pressen, og særlig er det usedvanlig i en sak som ennå ikke er oppklart i sin minste detalj. Men i dette tilfelle kan jeg forsøre å gjøre en unntakelse. Eksplosjonen i Oslo 19de desember har både materielt og psykisk berørt Oslos befolkning så vidt sterkt at en foreløpig orientering om politiets arbeide med saken er berettiget. At denne orientering ikke kan bli uttømmende er en selvfølge idet saken forfølges videre i en bestent retning. Det ligger i sakens natur, sier herr Fehlis at en eksplosjon i et ammunisjonslager til en begynnelse må stilles etterforskningen overfor en meget vanskelig oppgave. Øyenvitnen er dels omkommet, dels har de mer eller mindre reddet seg unna og er spredt for alle vindar. Dels har de med all energi og tilsidesettelse av alle hensyn til sin egen sikkerhet kastet seg inn i redningsarbeidet. Alle disse tilfeller stod vi overfor da etterforskningen skulle begynne. I midlertid hadde hele ulykkens forløp en karakter som måtte lede mistanken i retning av sabotasje. De teoretiske forutsetninger for er sådan mistanke er, som alle vet, tilstede. Vi har opplevd tilstrekkelige mange attentater, brannstiftelser og sabotasjehandlinger til å vite at de kommunistiske elementer som er i virksomhet for fremmede makters rekning, ikke tar noe som helst hensyn til sine landsmenns liv og velferd. Disse folk ville ikke ha hemninger selv når det gjaldt å anstifte en ulykke av såvidt stort omfang som denne. Men denne teoretiske mulighet har naturligvis ikke på noe vis fått anledning til å innflyøre på det metodiske detaljarbeid vi straks satte igang for å få saken fullt oppklart. Det er helt riktig hva kranførerne og lossearbeiderne har fortalt om de strenge bestemmelser som gjelder for lossing, lasting og lagring kort sagt behandling av ammunisjon. Ved nøyaktige forhør av kranførere, lossearbeidere og vaksoldater ble det nøyaktig fastslått at den første detonasjonen hverken skjedde ombord i skipet eller på bryggen men i skuret. Med den største oppmerksomhet har vi festet oss ved alle detaljer skipets offiserer og mannskaper har kunnet berette. Dette har vi sammenholdt med iaktakelser fra kranførerne og lossearbeiderne og dette igjen med hva vaktmannskaper og vaksoldatene har forklart. Disse forhør som ble foretatt i samarbeide med die Geheime Feldpolizei og det det norske kriminalpoliti, måtte dels skje i sykehus og lasaretter og forløp på den måte at vi lot den enkelte fritt fortelle alt han hadde iaktatt og opplevd. Alle som har vært med under denne fryktelige ulykke og som har fått det voldsomste inntrykk av faren, har gjort alt hva de kan for å bidra til å få saken oppklart. Ved alle vitneforklaringen og ved åstedsbefaring er det slått urokkelig fast at det ikke på noe trinn i lossearbeidet er utvist uaktsomhet, likegyldighet eller lettsindighet som kan ha utløst en eksplosjon. Tvert imot har alle, og ikke minst kranførerne og lossearbeiderne til punkt og prikke overholdt alle forskrifter. Alle hjelpemidler var fullständig i orden og er blitt fagmessig betjent. Dessuten er det urokkelig fastslått at det hverken har vært røyking eller alkohol med i spillet. ENHVER MULIGHEIT FOR AT ET UHELL KAN VÆRE OPPSTÅTT UNDER LOSSEARBEIDET ER DENFOR UTELUKKET. Utelukkelsen av uhell under lossingen reduserer ikke muligheten for selvantendelse, men hertil kommer at muligheten for selvantendelse i lagret ammunisjon i høy grad kan ansees som utelukket ved de rent tekniske og kjemiske egenskaper ved ammunisjonen, og endelig gir forløpet av hele hendelsen den 19de desember ikke det ringeste holdpunkt i denne retning.

Fortsatt.

EKSPLOSJONSULYKKEN. Fortsatt.

"De mener altså å si", Standartenführer, "at det bare gjenstår en mulighet, - og det er den værste?"

Ja etter alt hva som er framkommet hittil trer muligheten for en sabotasjehandling fram som det sannsynligste. Vi har også holdepunkter i denne retning - og de forfølges no med alle midler. Mere kan jeg, av lett forståelige grunner, som saken i øyeblikket står, ikke si, sluttet der Befehlshaber.

Axel Stang taler til ungdommen.

O.R. 19.45. I sendingen "Norges ungdom i - Norges framtid" holdt "minister" Axel Stang en tale til all norsk ungdom.

Han begynte med på "førerens" vegne å overbringe en hilser til alle gjenter og gutter og ledere i Ungdomsfylkingen - innenfor og utenfor landets grenser. "Jeg vil foreslå at alle vi som hører til Ungdomsfylkingen og som befinner oss i Norge samlet sender en nyttårshilsen til alle dem som for tiden oppholder seg et eller annet sted utenfor fædrelandets grenser", uttalte "ministeren". "Jeg tenker da først og fremst på alle dere som står som soldater et eller annet sted på fronten midt opp i den store kampen for vår framtid eller dere som forbereder dere til denne kampen i leirer og ved skoler. Likeledes de av dere som er såret, og i den forbinnelse våre gjenter som er gått inn for sykepleiens krevende gjerning. I dag på en av det nye års første dager vil jeg takke alle gjenter og gutter og alle ledere i Ungdomsfylkingen for innsatsen i året som gikk. Jeg vil også takke ungdomsfylkingens gjenter og gutter i Oslo for den innsats de gjorde i forbinnelse med eksplosjonsulykken den 19de desember. - På alle hjelpestasjonene, i de skadete husene, som ordananser og på mange måter ble det ytet verdifull hjelp. Ungdomsfylkingens innsats i Oslo ved dette høye peker tydelig på hvor nærliggende oppgavene er når noe plutselig kommer på og hvor nødvendig det er at vi över oss på forhånd så vi er forberedt på å gi dem som trenger det den beste hjelp.

Vi i Ungdomsfylkingen tar fatt på det nye år fulle av tro på framtiden og den sak vi kjemper for. Og med pågangsmot og energi vil vi arbeide videre ned de mange idealistiske og praktiske oppgaver vi er gått igang med. At våre idéer og praktiske tiltak fort kan komme til stor nytte det har vi allerede beviser for. Det var ungdomsfylkingen som blant andre satte igang arbeidstjeneste og bar fram dens ide.

Vinteren er en herlig tid for norske gutter og gjenter. Bruk alle sjanser til å drive vinteridrett. Dere skal holde vår skiløpertradisjoner i øre og føre dem videre. Når vi her hjemme i vinter i lek og alvor driver vår idrett på ski da vil til stadighet våre tanker gå til våre kamerater i den norske skijægerbataljon som er en fortsettelse av det skikompani som vår idrettsleder Gust Jonassen sammen med NSUF - gutter og andre idrettsgutter satte opp, og som han førte i serefjell innsats. Vi minnes ham og kameratene hans og alle de andre norske helter som ofret livet for Norges, Nordens og Europas frihet, og vi sender våre tanker til dere kjære her hjemme

FRETHEIM UTTALER SEG OM SITUASJONEN I JORDBRUKET.

18.00. "NTB'S" landbruksmedarbeider i Brandbu har hatt en samtale med "sjefen for landbruksdepartementet", "minister" Th. J. O. Fretheim om den aktuelle situasjonen i jordbruket ved årsskiftet. "Minister" Fretheim uttaler bl.a.:

Det år som vi nu er ferdig med var for bönderne og elle som er tilknyttet jordbruket et sterkt krevende år og det vil gå over i historien som et meget betydningsfullt år i vårt jordbruks historie. Ved inngangen til det nye år fyller en av dyp takknemlighet mot landets bönder. For den store innsats de leverte og for alle krafttak de har tatt

"MINISTER" FRETHEIM. Fortsatt.

for å sikre landets forsyninger. Det er en kjennsgjerning som ikke lar seg bortforklare at jordbruksrådet har hatt mange vansker å kjempe med. Det har vært dårlig med arbeidskraft og snaut med driftsmidler, men derfor er det også helt beundringsverdig å se hvilken evne jordbruksfolk har vist til å overvinne disse vansker og med hvilken dyktighet de har drevet produksjonen opp. Det ble siste år tatt større avlinger enn noengang før her i landet, og selv om vi ikke helt nådde det tilsiktede mål hva arealet av åpen åker angår, må vi være vel fornøyd med innsatsen i året som gikk. Potetarealet er sterkt øket, grønnsakdyrkningen er langt større enn før og det samme gjelder rotvekstene. Idetheletatt var året preget av framdrift og framdrift. Jordbruksfolk har tydelig vist at de har forstått situasjonens alvor og de fortjener hele landets takk. Det gjelder ikke minst bondekvinnene som i denne tiden har mer å streve og slite med enn noengang før. Vi er alle fylt av en dyp respekt for bondekvinnenes innsats i denne tid og for den måte de har tatt sin oppgave på. Mange av dem har hatt liten eller ingen hjelp hverken ute eller inne og arbeidsmengden er av den grunn øket for hver tid. -

Det er vel spørsmålet om arbeidshjelpsom fortsatt vil bli det mest aktuelle innen jordbruksrådet? -

Jordbruksrådet trenger mye arbeidshjelp for å klare sin oppgave og selv om det hittil ikke har vært mulig å løse dette problem på en helt tilfredsstillende måte, har jeg inntrykk av at tilgangen på arbeidshjelp til jordbruksrådet nu er blitt bedre. Det er også grunn til å nevne arbeidstjenestens innsats i mange bygder. Det største problem innen jordbruksrådet er fjøshjelpen og den kvinnelige arbeidskraften. Denne sak har vært oppe til drøftelsei "departementet" flere ganger, og det er nødvendig at problemet blir løst på en tilfredsstillende måte. Det sier seg selv at jordbruksrådet ikke på noen måte må stå opprødd for arbeidskraft.

Trekkskraftproblemene er vel heller ikke løst. Det mest aktuelle i denne forbinnelse er trekkskraften til skogbruket. Det trenges i år en mengde hester for å få all veden og alt tømret fram fra skogen, og for å ordne denne saken er det nedsatt trekkskraftnemnden i alle bygder. De har adgang til å tvangsumskrive hester til skogsdriften. Det er i alle bygder en stor bestand av unghest, og det er mange som kan gjøre seg nytte av en to-åring. Derfor er det av betydning å få den bruktbare del av hestebestanden mere jevnt fordelt. Det var en stor fordel ifjor at vi fikk bra med brensel til traktorene, men i år må en være forberedt på at det blir lite eller intet å få av olje. Det er nødvendig at det blir satt fart på ombyggingen av traktorene til generatorer. Hittil er ombygget omlag 700, men vi trenger minst 2000 generatortraktorer for å klare våronna. For å få litt mer fart i saken er det nu gått en lov hvoretter "departementet" kan gi traktoreierne pålegg om å ombygge traktorene til generatordrift og slike pålegg vil bli gitt i størst mulig utstrekning så alt kan være i orden til våronna begynner. -

Hvorledes er forholdene i skogbruket?

Etter de rapporter som er kommet til "departementet" er det inntil utgangen av desember hugget mer enn på samme tid ifjor. Skogsdriften pågår med full kraft i alle bygder og selv om framdriften er hindret ved at snøen kom før det var blitt tøle i jorden, får en håpe at føret holder seg så alt skogsvirket kommer fram i rett tid. Vi har i hver fall tatt på innspurten med godt mot og jeg skulle ta meget feil om ikke skogbruket vil klare sin del av oppgaven på en tilfredsstillende måte i år.

Og den nye våronn?

Bet går fort mot våren og lysere tider nu og det vil ikke være lenge før forberedelsene til den nye våronn er i full gang. Det vil bli en hard og krevende våronn også i år, og den vil stille store krav til hver eneste menneske som er knyttet til jordbruksrådet. Et lyspunkt er det at det ble pløyd så mye i høst og det er relativt lite som gjenstår til våren. Det vil gjøre sitt til at en straks vil komme

"MINISTER" FRETHELM. Fortsatt.

igang med de egentlige vårarbeider. Produksjonsdirektoratet er for lengst i full gang med forberedelsene og så får vi sette vårt håp til at det må bli et likeså bra år som ifjor. Böndernes innsats er vi sikre på. De vil nu som alltid før legge både energi, vilje og krefter til for å sikre det best mulige resultat og derigjenom landets befolkning mest mulig mat av egen jord.

OFFISIELLT.

18.00. Som stasjonsmester ved Haugastöl er konstituert fullmekting Sverre Lie, Al.

Som stasjonsmester ved Snartemo er konstituert jernbaneekspeditör S. Leander, Oslo distrikt.

Som stasjonsmester ved Storekvina er konstituert fullmekting Odd Hals, Kristiansand - Moibancens anlegg.

Som stasjonsmester ved Audnedal er konstituert fullmekting K. J. Pedersen, Drammens distrikt.

Som tekniker ved generaldirektørens kontorer (elektroavdelingen) er konstituert tekniker Borger Engebretsen, samme steds.

Som overkonduktør i Stavanger distrikt er konstituert konduktørene Wilhelm Stenberg, samme stads og Finn Larssen, Oslo distrikt.

Som jernbaneekspeditörer i Drammen distrikt er konstituert telegrafist Erling Guttormsen, samme steds.

Som jernbaneekspeditör i Drammen distrikt er konstituert telegrafist Arthur Johannes Johnsen, Hamar distrikt.

Som jernbaneekspeditör i Drammen distrikt er konstituert telegrafist Hagbart Svanevik, samme steds.

Som jernbaneekspeditör i Stavanger distrikt er konstituert telegrafist Rasmus Rydland, samme steds.

Som jernbaneekspeditör i Bergen distrikt er konstituert telegrafistene Olaf Gjetrang, A. Martin Fosse og J.M. Berge, samme steds.

Som jernbaneekspeditörer i Kristiansand distrikt er konstituert telegrafistene Erling Pedersen, samme steds, Rolf Bakke, Drammen distrikt og Rolf Larsen, Kristiansand distrikt.

KJENDT NORSK MISJONER DÖD.

18.00. En kjendt norsk misjonær på Madagaskar, frk Ingrid Helland, er avgått ved döden på misjonsmarken, melder et telegram fra Madagaskar. Derved har den norske Madagaskarmisjonen mistet en av sine beste arbeidere. Frk. Ingrid Helland var født i Sand i Ryfylke llte april 1898. Etter en meget allsidig utdannelse og et lengere opphold i Frankrike reiste hun i 1927 til Madagaskar. Der fikk hun sitt virkefelt i Vangaindrano som er et av østkystens folkerikeste distrikter. Hennes innsats i misjonsarbeidet har satt store merker og har båret rik frukt. Særlig bemerkelsesverdig er den store vekkelsen som i de senere årene gikk over frk. Hellands distrikt. Frk. Helland var et rikt utrustet menneske og en kraft som norsk misjon har vært stolt av. Blant venner derute og hjemme vil budskapet om hennes bortgang vekke dyp sorg.

REDNINGSDÅD I TROMSØ. En redningsdåd ble ved juletider utført på Tromsø havn. En mann ved navn Bjarne Olsen, var gått til köys da han hørte nødrop. Han sprang straks på dekket og hoppet over bord og fikk reddet en mann som holdt på å drukne. Dette er den 9de redningsdåd Bjarne Olsen har utført.

ØKONOMISK ÖVERSINT.

Aksjekurser:

4 1/2 % stat 1937 s 104, k 103 1/2.
 4 % stat 1935 k 108.
 3 1/2 % stat 1941 s 105, k 101 1/4.
 3 1/2 % stat 1938 k 103 1/4.
 4 % Hypotekbank 1938 k 105 1/2.
 3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 105.
 Creditbanken s 141, k 137 1/2.
 Kreditkassen k 805.
 Bjølvefossen s 20 3/4, k 20.
 Borregård s 136, k 134, oms 135.
 Elektrokjemisk s 137 1/2,
 Hafslund s 705, k 697 1/2.
 Orkla s 295, k 285.
 Saugbruksforeningen s 1810, k 1790.
 Union s 5.90, k 5.80. oms 5.80.
 Agdesiden s 175, k 167 1/2.
 Borgestad s 260, k 255.
 Bruusgård Kiösterud s 290, k 287 1/2, oms 290.
 Amerikalinjen s 252 1/2, k 247 1/2.
 Bergenske s 183, k 181, oms 182.
 Nordenfjeldske s 200, k 192 1/2.
 Ocean s 317 1/2, k 312 1/2, oms 315.
 Kosmos II s 260, k 252 1/2.
 Odd k 237 1/2.
 Rosshavet k 235.
 Valutanoteringene var uforandret.

Bodø: Regnskapet for Bodø Sparbank for 1943 foreligger nu. Det viser et overskudd på ca 56.600 kroner. Overskuddet er anvendt slik: Ca 45.600 kroner er avsatt til senere års regnskap og 10.000 kroner overført til sparbankens fond. Fondet utgjør dermed 1.925.000 kroner. Bankens forvaltningskapital er 30.2 millioner kroner, det største i bankens 86 år gamle historie. Innskuddene er i 1943 øket med ca 4.6 millioner til 25.1 millioner kroner.

Beograd: Det serbiske budsjettet for 1944 er nu offentliggjort og viser inntekter og utgifter på 9.68 milliarder dinarer mot 8.48 milliarder forrige år. Statsforvaltingens budsjett forutsetter følgende utgifter: Finansdepartementet 1.27 milliarder (forrige år 2.10) milliarder bygningsdepartementet 159 (154) millioner, landbruksdepartementet 300 (230) millioner dinarer. Budsjettet forutsetter skatteinntekter på 3073 (2846) millioner dinarer, i avgifter, stempelgebyrer og toll 1930 (1270) millioner. Videre venter man en inntekt av statens monopolforvaltning på 2.5 (2.73) milliarder dinarer.

Helsinki: Den finske presses lederartikkler behandler problemet med hensyn til stabiliseringen av den finske valuta. Artikkelen er basert på det negative forhold at det finske seddelomloppet er steget til 10.3 milliarder finske mark mens det i juli 1943 var 8.9 milliarder. Avisene fordrer enstemmig at de overskytende pengene i omløp som staten hittil ikke har absorbert blir innskrenket ved at staten innkrever skatt på forskudd.

Madrid: Etter de oppgaver som nu foreligger om kullproduksjonen viser det seg at det i september ble produsert i alt 886.000 tonn kull mot 870.000 tonn i september ifjor.

Fortsatt.

ØKONOMISK OVERSikt. Fortsatt.

Zürich: Etter de offisielle oppgaver var nasjonalinntekten i Sveits i 1942 heninot 10 milliarder francs og var da i forhold til 1938 steget med 20 %. Nasjonalinntekten oversteg rekorden i høykonjunkturåret 1929 da den var på 9.5 milliarder frcs. Det framheves ved offentliggjørelsen av disse tall at det er bereknede verdier da man mangler nøyaktige statistiske materiell f.eks med hensyn til produksjons- og skattestatistikk.

Bogota: Den columbiske regjering har avsluttet en varebytteavtale med De Forente Stater hvoretter Columbia skal levere kaffe mot telefonapparater. Columbia ønsker 5000 apparater.

STURLASSON.SKOTÖYRASJONERINGEN.

Ved forskrifter av 22 desember 1943 er det foretatt endringer i forskrifter av 25 mars 1942 om gjennomföring av rasjoneringsforordningen av 23 desember 1940. Endringene som tråtta i kraft 1 januar 1944 går blant annet ut på:

1. Følgende materialer til reparasjon av skotøy er unntatt fra rasjoneringen: Lær-, og skinnavfall og avfall av gummisålematerialer. Ferdige gummuheler, mot innlevering av tilsvarende brukte. Materialer til reparasjon av gumnifottøy måt materialene holdes av den som utfører reparasjonen.

2. Den som på en søknad fra forbruker skal bevitne oppgaven over beholdning av skotøy er riktig, plikter på forhånd å forlange forevist alt det skotøy som forbrukeren har.

3. Forbruker som må avgjøre skotøy for å få nytt, har krav på vederlag etter gjeldende prisreguleringsbestemmelser. Papir-skotøy som hittil har vært solgt til forbruker mot ekstramerke VI på bekledningskortet, eller som har vært solgt fritt, kan i følge avdelingers bestemmelse av 3 januar 1944 heretter bare selges og kjøpes mot klipp av ekstramerke V på bekledningskortene. Det samme gjelder for skaller (av skinn av et hvert slag). Foruten visse lettere dame - selskapssko og sandaler og sandaletter med overdel UTELUKKENDE av remmer, bånd eller fletninger av lær eller skinn, kan fiskeskinnskotøy med for av papirstribe og papirskotøy med såle av avfallsær, eller med mellomsåle av avfallsær og treavfallssåle, selges og kjøpes mot ekstramerke VII på bekledningskortene. Detaljistene gjøres oppmerksom på at skotøy oppført på skjema S 96 i tabell II under rubrikk A til H selges mot ekstramerke VII og under rubrikkene I til II mot ekstramerke V.

Oslo den 5 januar 1944.

"Næringsdepartementets" avdeling for industriforsyning.

NIS - IDRETT.

18.00. "Norges Idrettsforbunds" store kurs i medau-gymnastikk begynte onsdag i gymnastikksalen til Möllergata skole. I en samtale med fra Stören Riis, som er leder av kurset, får "NTB" opplyst at det ialt deltar 27 unge damer fra alle kanter av landet i kurset. Ingeborg Bjerke og Liv Brodtkorb, som begge har studert ved medaukskolen i Breslau i nesten ett år, fungerer som instruktører. Fru Heegård står for den musikalske del av undervisningen. Kursdeltakerne har tidligere vært på medaukurs, og driver nu som instruktører i forskjellige byer rundt omkring i landet. De er innbeordret til å delta i kurset som varer i 11 dager. Etter kurset skal de tilbake til sine respektive hjemsteder og fortsette sin instruksjonsvirksomhet.

NS - ILRETT. Fortsatt.

Drammen Skøyteklubb arrangerer førstkomende söndag et "nasjonalt" skøyteløp på Marichenlyst i Drammen. Etter det Drammens Tidende erfarer er det inntil nu anmeldt en rekke av våre kjente løpere, bl.a. Hans Lønnestangen, Finn Hødt, Bjørn Johannessen, Arne Sælie og Agnar Larsen.

I dameklassen deltar Marit Kristiansen og Wenche Lundberg. Det vil også bli kunstløppoppvisning. Her vil antakelig Anne Marie Kirchhoff og Else Herberg vise fram sine kunster

NYTT TEATER I OSLO.

23.00. Oslo Nye teater, Nordland Variete, hadde i kveld premiere på sin nye artistkavalkade. Det nye program var helt førsteklasses. Det var opptreden av en rekke utenlandske artister med internasjonalt ry, og deres forskjellige kunster vakte stor begeistring. Fred Thunes teaterorkester sørget for den musikalske del av orkestret. Til premieren var det møtt fram en stort og representativt publikum.

MODERNE ØYE - OG ØREKLINIKK VED GJÖVIK.

13.30. Den katolske menighet har i disse dager søkt "departementsts" godkjennelse til å oppføre en førsteklasses og helt ut moderne øye - og øreklinikk ved gjøvik. Planene er allerede fullt ut arbeidet, meddeler Vestoppland. Anlegget blir et storstilet kompleks med en fløy på høyde 100 meter og en på 50 meter i tre etasjer. Behovet for en slik klinikk gjør seg i høyeste grad gjeldende på Vestopplandene.

ULYKKE.

Bodø: Ifølge Brønnöysunds Avis hendte en drukningsulykke Torleden natt på havna i Brønnöysund, idet en fyrbøter ombord i dampskipet Henrik Wergeland, falt utfor kaien og omkom. Han var gått i land sammen med noen kamerater og da han om natten skulle gå ombord, er han gått utfør kaien og er falt i sjøen. Det lyktes snart å få ham i land, men alle opplivingsforsök var forgjeves. Den omkomne var fra Vardø og het Alf Hundseth.

Bodø: Under et uver like før nyttår inne i Helgeland-distriktsene, slo lynet ned i fjösbygningen hos Alfred Johnsen, Bølvær i Brønnøy, drepte hele besetningen og antente bygningen som straks stod i lys luc. Tross iherdig arbeide lyktes det ikke å få slukket brannen. I fjösbygningen oppbevarte mannen også hele fiskeutstyret sitt samt brensel, kler og materialer. Intet ble reddet.

Bodø: Til Brønnöysund Avis meldes at to fiskere, far og sønn fra Brønnøy, omkom under fiske for noen dager siden. De var ute for å trekke rusor. Det ble et overhendig uver og da de to fiskerne ikke var kommet hjem om kvelden, ble det sendt motorbåter ut for å lete etter dem. Dagen etter ble deres båt funnet i landdrevet på en avøyene, men tross flere dagers søker har det ikke lyktes å finne likene. De omkomne var Hegge Pedersen Langøy, i 60 års alderen og sønnen Peder som var 25 år gammel.

FISKERIOVERSINT.

24.00. Fiskeridirektøratet meddeler: Fisket i tiden fra 19de til 31te desember 1943 var usedvanlig lite. Fiskeforholdene lå dårlig tilrette og hindret for en stor del fisket. Av sildefiske foregikk det i dagene før jul et ganske bra småsildfiske ved Levanger i Trøndelag, hvor noen få framøtte bruk hadde gode fangster på 200 - 700 hektoliter. Ellers har det ikke foregått småsildfiske eller fetsildfiske i beretningstiden. Forsøksfisket etter storsild har for det meste vært hindret og ennå foreligger det ikke noen meldinger som tyder på at fisket står umiddelbart foran sin begynnelse. Det øvrige kystfiske med forskjellige redskaper var overalt lite. Det ser dog ut som om at det nu er tiltakende forekomster av sei i enkelte distrikter utfor Vestlandet og Møre hvor det har vært høve til å prøve fisket i den senere tid.

SKOLESparekassen i TRONDHEIM.

18.00. I løpet av de 16 årene som Skolessparekassen i Trondheim har vært i funksjon, har skolebarna spart opp nærmere 1.5 millioner kroner. Av disse pengene stod 350.000 kroner i bank pr. 1ste januar 1944. Innskuddene i 1943 kom opp i 156.800 kroner.

MORDET I SLAGENSE.

D.R. 18.35. Den myrdede i Slagense het Jens Kristian Pedersen. Han var 33 år gammel og var medlem av det nasjonalsosialistiske parti. Han ble overfalt ved 8 tiden imorges av en ukjent person og han ble truffet av 2 pistolskudd i hodet.

DE POLITISKE PARTIENE I DANMARK UTTALELIG MOT SABOTASJENE.

D.R. 18.35. Representanter for fem av de største politiske partiene i Danmark har sendt ut en resolusjon hvori de fordømmer de stadig tiltakende sabotasjehandlinger og attentater. Resolusjonen uttales høyt om at det danske folk ikke vil vende tilbake til de tider da man tok retten i sin egen hånd.

VVVVV VVVVV VVVVV

NYHETSCOVERSIKT FRÅ SKANDINAVIA.

E.S.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

7. januar.

Nr. 979

Fortrolig.

Heldinger torsdag 6. januar, 1944.

INTERVJU MED OLGA BJONER.

21.00.

NTB har bedt landsleder i NSK, fru Olga Bjoner, gi en uttalelse om de norske kvinnernas innsats i 1943 og deres stilling i dag.

"For å begynne med mine egne kampfeller," sier landslederen, "så vil jeg si den min ubetingede res for deres innsats i 1943. De har alltid vært innsatsberedt og har klart sine oppgaver meget godt. Vi ser derfor med takknemlighet og glede tilbake på året som gikk, flere nye, verdifulle tiltak er satt i verk, og det kan spores framgang på alle områder.

Og ett er sikkert: NS-kvinnene går det nye året i nöte med optimisme og tro. Ja vil jeg si noen ord til dem som står utenfor vår bevegelse.

De burde begynne å tenke no og kjenne sin besökelsestid. I denne nyskapningens tid har vi muligheter for å vinne fram til den plass vi kvinner fortjener. I dag har vi sjansen til å fremme de saker som vi arbeider for gjennom årtier.

Jeg vil også be alle norske kvinner å få öynene opp for den fare som truer oss gjennom bolsjevismen. Den bryter bevisst ned all det som er hellig for vår nordiske ætt, og det kan ingen sitte rolig å se på. Bolsjevismen kan først vinne soir når alle kulturbærere i vårt samfund er ødelegg. Her i Norge er alle mennesker kulturbærere. Derfor spør ikke bolsjevismen om vi er NS eller ikke. Den rydder av vegen alle dem som står i mot og som vil frihet istedenfor slaveri. Det er mitt håp at norske kvinner i 1944 vil la fornuftens råde og ikke lar seg blinde av rykter og hat", slutter landslederen.

DEN OBLIGATORISKE KVINNELIGE ARBEIDSTJENESTE I 1943.

23.00.

I alt var 3000 atten års gjenter ute i tjeneste i 1943. Gjentene tjennestegjorde i to skift: mai-august og august-oktober. Den kvinnelige arbeidstjeneste hadde i alt 45 leirer rundt omkring i landet. De fleste leirene var lagt i de store jordbruksstrøk på Østlandet og i Trøndelag, men man hadde også en del leirer på Vestlandet og Sørlandet.

I hver leir var det, såsunt forholdene tillot det, 33 gjenter som var med i alt forefallende arbeid på gårdene. Den kvinnelige arbeidstjeneste stilte seg dette året helt og holdent i jordbrukets tjeneste, og de tre tusen A.T.-gjenter ytet her en stor og betydningsfull innsats. Det kom daglig utallige forespørslar ikke bare fra den bygden hvor leiren lå, men også ofte fra de omliggende. Foruten gårdbrukerne og gartnere var det bakerier, hoteller, vaskerier og industrielle bedrifter som sökte hjelp hos kvinnelig arbeidstjeneste.

Det var imidlertid bare de som direkte tjente mataukon som kunde tilgodese seg, og likevel var den hjelp den enkelte gårdbruker kunde få, svært begrenset.

Sunnhetstilstanden i leirene var denne sommeren meget god. Den gjennomsnittlige sykeprosent var ca. 5. Man gjorde også alt for å sikre A.T.-gjentenes helse. At gjentene hadde godt av oppholdet i A.T. viser den ting at nesten alle øket i vekt, og ikke sjeldent 7-8 kg, på de tre månedene tjenesten varte.

(fortsatt)

A.T. (fortsatt)

Ved siden av arbeidet ble det drevet idrett. En rekke av gjenteng klart i løpet av sommeren fordringene til Norges Idrettsforbunds friidrettsmerke.

Dette første års obligatoriske arbeidstjenesten inn i mange nye heimer. At gjentene selv ble begeistret for arbeidstjenesten viser den ting at da første skift var slutt, meldte en rekke av gjentene seg som frivillige i tre måneder til.

Arbeidsåret brakte den kvinnelige arbeidstjeneste mange nye erfaringer og viser resultater man har all grunn til å være fornøyd med.

IDRETTEN.

S.23.00. Ved hen vendelse til annet arbeidsdistrikt, må man få opplyst at arbeidet med distrikts vinteridrettsstevne pågår. Det er i år meningen å legge stevnet til Oppland arbeidsfylking. Tidspunktet er forløbig fastsatt til 20. februar.

Den endelige bestemmelse om sted og tid kan først bli tatt etter mer nøyaktige undersøkelser i fylkingen. Når en i år har henlagt vinterstevnet til Oppland, har dette sin vesentlige grunn i at A.D.II i år har hovedstyrken av de innkalte vintersviter liggende i Oppland. Hertil kommer også at distriktet, så langt forholdene tillater, ønsker å forede de større A.T. stevner utover hele distriktet.

DE POLITISKE MØRD FORTSETTER I SLAGELSE.

S.R.22.00. I går kveld kom en 30-årig mann til døren hos lege Vikholt i Slagelse og bad om hjelp. Da legen gikk inn på sitt kontor for å hente det fornødne fulgte mannen etter og husets beboere hørte snart etter 3-4 skudd. Legen døde nesten momentant. Mannen forsvant, men etterlot sin hatt.

KAI MUNK FÖRT TIL VEDERSÖ .

S.R.22.00. Det meldes fra København at pastor Kai Munk er ført til sitt hjem i Vedersö, hvorfra han skal bisektes. Offisiant blir pastor Nørgård fra Slagelse som var en av Kai Munks nærmeste venner.

Det Kongelige Theater i København hyllet i går Kai Munk's minne, idet skuespiller Kjell Abel holdt en tale for Danmarks store dikter.

SVENSKA LEGER UTDANNER SEG TIL FRONTYRKE.

S.R.22.00. Den svenske medisinalstyrelsens kurs for utdannelse av leger til internasjonal legevirksomhet ved fronten, har vunnet stor tilslutning.

BRAANN I GULLIKSENS TREVAREFABRIKK.

18.00. Ved middagstider i går brøt det ut en brann i Gulliksens trevarefabrikk som ligger like ved byens gravlund. Gnister fra pipen hadde antendt bordkledningen under taksteinene, og det hele kunne ha utviklet seg til en voldsom brann hvis ikke brannvesenet hadde vært på plassen og fått begrenset ilden.

BRAANN PÅ AUSTMARKA.

18.00. Forleden dag begynte det å brenne i våningshuset til vegvokter Adolf Lindberg på Austmarka i Vinger, meldes til "Glåmdalen". Ilden oppstod på loftet og i det tørre treverk fikk ilden så godt tak at det ikke var sjangse til å stanse den. Det meste av familiens innbodd og løsøre gikk opp i flammer. Likeså en del penger.

DRUKNINGSULYKKE.

18.00. En ulykke er inntruffet ved Funnefoss på Øvre Romerike i Romjula. Etter hva det meldes til "Glåmdalen", skulde en dame fra Opakermön fjerde juledag, en tur over Glomma. Hun benyttet sparkstøtting på turen, og i mørket og tåken er hun gått utfor fossen og blitt borte. Det ble satt i gang sökning etter henne, men uten resultat. Han har funnet igjen sparkstøttingen hun benyttet, men har oppgitt sökningen. En regner det for mest sannsynlig at liket er tatt av strömmen og er kommet under isen. Forulykkede het Signe Klevenberg, var i femti års alderen og etterlatter seg mann og to voksne barn.

KRISTELIG UNGDOMSARBEID.

18.00. (KPB) Fra flere kanter av landet meldes om en stadig stigende interesse for det kristelige ungdomsarbeid. I året som gikk kan det noteres en veldig framgang på alle arbeidsområder, og ikke minst er de unges interesse for misjonssaken enestående.

Ungdomsrådet i det norske misjons-selskap kan således berette om en tilslutning til sommerskoler og leirer som aldri før. Ungdomsrådet vil også i det kommende år gjøre alt for å imøtekomme det store behov for misjonsarbeid blant ungdommen, og for tiden planlegges større møter, leirer og stevner.

Det er viktig å peke på at også korrespondansekurserne blir benyttet av mange flere enn før. Ut over våren og sommeren vil det også bli arrangert misjonsungdomsper uker og yngreuker rundt omkring. Alt i alt ligger forholdene bra til rette for enda større framgang for misjonsungdomsarbeidet i året som kommer.

IDRETTEN.

18.00. Skisesongen i Trøndelag blir åpnet førstkomende søndag med et langrønn i bymarka. På grunn av de dårlige treningsforhold man har hatt hittil, vil løypa bli forholdsvis kort og ikke krevende. Det vil komme en rekke løpere fra Trondheim og sør-Trøndelag, og konkurransen vil sikkert bli skarp. Freidig står som arrangør. (fortsatt)

IDRETTEN (fortsett)

18.00.

Sækjært fra nærer Oslo idrettskrets 17 km langrenn i Nordmarka førstkomende søndag. Ved konvendelse til idrettskretsen får NTB opplyst at rennet blir god deltagelse. I pokalkampen er det anmeldt 4 lag, nemlig Trygg, Studentenes idrottsforening, Oslo turnforening og Sport.

Bet blir konkurrert om Oslo idrettskrets oppsatte pokal. Pokalen ble sist vunnet av bondeungdomslaget i 1940. I den individuelle konkurransen deltar bl.a. Arne Solberg fra Våler, Einar Evensen, Braskereidfoss, Torgeir Sørboff, Sport og Odd Haug, Sport.

ØKONOMISK OVERSINT.

Aksjekurser.

4 1/2 % stat 1937	s 104	1/4	k 103	1/2
4 % stat 1935	I		k 103	
3 1/2 % stat 1941	I	s 105	k 104	
3 1/2 % stat 1938	I	k 103	1/4	
4 % Hypotekbank 1938		k 105		
3 1/2 % Hypotekbank 1941		k 105		
Creditbanken	s 141	k 137	1/2	
Kreditkassen	k 805			
Bjølvefossen	s 20	3/4	k 20	1/4
Borregård	s 136	k 134		
Elektrokemisk	s 142	1/2	k 137	1/2
Hafslund	s 705	k 697	1/2	
Orkla	s 295	k 285		
Saugbruksforeningen	s 1825	k 1790		
Union	s 5,90	k 5,80		
Agdesiden	s 172	1/3	k 165	
Borgestad	s 257	1/2		1/2
Bruusgård Kiösterud	s 290	k 285	oms 287	
Amerikalinjen	s 252	1/2	k 247	1/2
Bergenske	s 183	k 181		
Nordenfjeldske	s 200	k 195		
Ivaran	s 290	oms 285		
Ocean	s 317	1/2	k 310	
Kosmos II	s 257	1/2	k 252	1/2 oms 255
Odd	k 235			
Rosshavet	k 335	oms. 340.		

Valutanoteringer uforandret.

ALLMINDELIG TILFREDSHET I HEDMARK.

20.00.

"Glåndalen" har hatt en samtale med konstituert fylkesmann i Hedmark, herr A.Troller, og bedt om en uttalelse om fylkeskommunens stilling i anledning av årsskiftet.

Fylkesmannen forteller at man stort sett har god grunn til å være tilfreds med stillingen ved utgangen av det fjerde krigsår. Reduksjonstabellen er blitt bedre i de fleste landkommuner og bøndenes stilling er adskillig lysere. En god del av løsgjelden har bøndene kvittet seg med og har også fått betalt en del avdrag på pantegjeld, også forøvrig er fylkesmannen godt fornøyd med fylkets stilling og gir uttrykk for håpet om at Hedmark også i inneverende år vil klare å fylle de krav som settes til fylket når det gjelder å hjelpe til med landets matforsyning.

LIK DREVET I LAND VED STAD

22.00.

Forleden dag drev et lik iland på Drage ved Stad. Liket har ligget lengre tid i sjøen og er så ødelagt at det ikke kan identifiseres. Det eneste man kan fastslå er at det er av en yngre mann. Det blir begravet på Leikanger.

FORLIS KOSTET 4 MENNESKE LIVET.

22.00. Det er meldt om mange forlis og drukningsulykker på Nordlandskysten i den senere tid og no er det kommet melding om enda et tragisk forlis som kostet fire unge mennesker livet.

Ulykken hendte i Visten på Helgeland. Fire unge menn skulde ro over den 3-4 km. brede fjordarmen mellom Aursletta og Lakselv, og på vegen ble de overrasket av uvær. Båten deres var bare en liten pram som ikke kunde stå seg mot sjøen. Alle fire onkom.

LYNNEDSLAG PÅ HELGELAND.

22.00. Gåsvar på Helgeland har vært herjet av brann. Lynet slo ned i butikkbygningen til Jørgen Karlsen og endel av bygningen og lageret brente ned. Endel matvarer og fiskeutstyr strøk også med - forteller "Helgelands Blad".

LAND FOR INDUSTRIARBEIDERE.

22.00. Nitti åringen Hilde synes å være utømmelig for ideer. Således har han no tatt opp arbeidet med å skaffe tre hundre industrierbeidere i Åmodt femten tusen mål jord. Det dreier seg om et stort sammenhengende felt, to-tre kilometer fra Rena.

SVERIGE.**BRITISK BOMBEBFLY NÖDLANDET I SVERIGE.**

18.00. Et britisk bombefly nødlandet torsdag morgen i nærheten av Kalmar. Kort etter landingen gikk flyet opp i flammer. Besetningen som bestod av 7 mann, ble internert. De fortalte at flyet hadde vært med i angrepet på Steftin og måtte nødlande i Sverige. Sverige har snart en hel alliert flyeskadre, skriver "Aftontidningen" i forbindelse med de mange nødlandingene som allierte fly har forsatt på svensk område i de siste dagene. Flertallet av de nødlandede flyene er imidlertid mer eller mindre ødelagt. I alt er no omlag to hundre allierte flyvere internert i Sverige.

FREMMØDE FLY FLØY OVER VESTKYSTEN NATT TIL IDAG.

22.00. Et antall fremmøde fly fløy natt til i dag inn over vestkysten mellom Halmstad og Falsterbo, meddeler den svenske forsvarsstab. Flyene fortsatte med sørøstlig kurs og forlot svensk område igjen ved sør- og østkysten av Skåne.

Tidlig torsdag morgen fløy på nytt et antall fremmøde fly inn over Skåne, denne gang øst- og sørøst fra. Luftvernet trådte i aksjon flere steder. På grunn av de dårlige verforhold kunde man ikke se noen av flyene.

SVENSK/NORSK KONFERANSE.

S.R.22.00. "Nordens Good Templar" holdt idag en svensk-norsk konferanse, hvor samarbied mellom nordens ungdom etter krigen ble understreket.

KAI MUNK MINNES I SVENSKE KIRKER.

S.R.22.00. I adskjellige svenske kirker ble Kai Munk minnet ved högmessen idag. Til høytiden nevnte prost Ole Nysted Kai Munks frimodighet.

MORLET PÅ KAI MUNK UNDERSÖKES.

D.R.12.30. I går kveld reiste kriminalinspektör Himmelstrup til stedet hvor pastor Kai Munk ble drept.

DEN OVERFALLINE I ÅRHUS DÖD.

D.R.12.30. Det meddeles at Kunstmaler Karl Nordahl Mortensen, som ble overfallen i sin leilighet i Meilgate, Aarhus, døde i går kveld klokken 23.00 på Aarhus kommunesykehus.

BONDEPARTIET TAR TIL ORDE.

D.R.12.30. Bondepartiet har utsendt en meddelelse hvor det bl.a. står: "Bondepartiet har med dyp beklagelse og bekymring for landets framtid fulgt sabotasjens utvikling, og kan fuldt ut slutte seg til oppropet utsendt av de andre fem partier." Undertegnet Valdemar Thomsen.

TO FLYALARMI I KÖBENHAVN.

D.R.12.30. København hadde sitt 27de luftalarm i går kveld. I løpet av natten ble det ialt gitt flyalarm to ganger. Luftværnsgranat splinter var skyld i en del mindre uhell, således ble to menn lettere såret og mange vinduer knust. I dag morges var det mange forsinkelser i transportsystemet, således måtte for eksempel de to første omgange av morgen S-togene avlyses.

SABOTASJE PÅ TRANSFORMATORSTASJON VED HÖRSHOLM:

D.R.12.30. Det ble inatt(?) gjort sabotasje på transformatorstasjonen Usserød ved Hörsholm, idet revolverbevepnede menn trengte seg inn på stasjonen og overmannet vakten.

LANDBRUKSMELDINGER.

O.R.13.50. Det er stadig frangang i levering av norsk korn. Havre tar langt den største prosentdel av den totale levering, og sammenliknet med siste år og årene før er det en jevn opgang for havrens vedkommende.

Man kan nu melde at det vil bli mere eter en tidligere.

Instituttet for foringslære ved landbrukshögskolen undersøker fremdeles betydningen av cellulosen som forstoff. I 1941 ble det aktuelt å bruke cellulosen til for for hester, men man tok avstand fra dette forstoff for kuer, svin og annet mindre kret. Man kan nu konstatere at cellulose tilsatt gjering, kan brukes som forstoff til svin, men fordøyeligheten varierer, og ikke i noe tilfelle har det vist seg at man kunne innskrenke noe av det annet for brukt til svin, trass i ekstraforing med cellulose.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

Fra
Negjeringens Informasjonskontor.

F.P.

8. januar 1944.

Nr. 930.

Fortrolig.

Heldinger fredag 7. januar.

Serkort for ungdom i alderen 12 - 20 år til kjøp av visse varer.

12.30 Som kjent ble det for en tid siden bestemt at ungdom i alderen 12 - 20 år skulle få serkort som gav dem rett til kjøp av visse varer. Det heter videre i bestemmelserne at ungdom på gårder hvor man produserer melk, er undtatt fra ordningen.

Ved henvendelse til Hæringsdepartementet får "N.T.B." opplyst at utdelingen av serkortene for ungdom nå er i full gang over hele landet. På enkelte steder er den allerede avsluttet. I alt vil det bli delt ut om lag 350.000 kort. Med hensyn til de varer man får kjøpt på kortene, blir disse bestemt etterhvert. Foreløpig er det avgjort at 2 merker på kortene gjelder for kjøp av sukkerpålegg, eller kunstig honning.

Manufakturforretningene i Sandefjord innfører en ordning til undgåelse av køer utenfor forretningene.

12.30 Sandefjord. Manufakturforretningene i Sandefjord har nå med Hæringsdepartementets og Landsforeningens godkjennelse, innfört den ordning at nye varer blir utlagt til forskjellige dager og tider, og uten at noen av forretningenes funksjonærer på forhånd vet når. På den måte mener man å kunne undgå køer utenfor forretningene.

Akers Sparebank 100 år.

18.00 Den 22. januar or det 100 år siden Akers Sparebank begynte sin virksomhet. I anledning av jubileet har historikeren, dosent Johan Schreiner, skrevet bankens historie, som i disse dager forligger ferdig. Under nåverende forhold vil feiringen av jubileet skje i all enkelhet. Bl.a. vil dagen bli minnet ved at bankens forstanderskap og styre kommer sammen til et ekstraordinært møte.

Hamar Folkebibliotek blir sentralbibliotek for hele fylket.

18.00 Hamar. Et meget interessant og løfterikt tiltak på bibliotekvesenets område i Hedmark fylke settes ut i livet i disse dager, forteller Hedmarkingen. Hamar Folkebibliotek opptar virksomheten som sentralbibliotek for hele fylket. Ordningen innebefatter at alle innbyggere i Hedmark fylke som har fyllt 16 år, kan rekviere faglitteratur og bøker av opplysende innhold til låns etter nærmere regler. Hermed er det 7. sentralbibliotek i landet opprettet. Hamar Folkebibliotek er meget rustet for denne store oppgave, da det nå i alt har 30.000 bind.

Redaktør Nils Lavik 60 år.

18.30(K.P.D.) Redaktør Nils Lavik fyller 60 år 8. januar. Han er født i Eksingdalen. I ungdommen gikk han Frænnes Ungdomsskole og Voss Folkhøyskole og begynte i 1906 som bureisningsmann i Eksingdalen. I årene 1908-19 reiste han som emissær i Vestlandske Indremisjonsforbund, i årene 1920 til 1922 var han lærer i heimbugden og fra 1923 til 1927 var han sekretær i Vestlandske Indremisjonsforbund. Fra 1928 til 1933 var han bestyrer for Bibelskolen i Bergen. Han har vært redaktør i "Sambandet" i årene 1924-30 og siden 1933. I mange år har han vært med i styret for Vestlandske Broderring, er med i styret for Kristenfolkets Edruelighetsråd og formann i Vestlandske Indremisjonsforbund. Nils Lavik var stortingsmann i årene 1934-40, valgt av Kristelig Folkeparti.

Offisielt.

19.00 Ved "ministerpresidenten"s vedtak av 16. desember 1943, er apoteket Mikal Ellefsen Lundschein løst fra sin bevilling til å drive Mesna Apotek, Lillhammer, og beholder sin bevilling til å drive apoteket ved Koppng i Storelvdal.

Brennevinskort til ungdom som er født i 1921 og 1922.

18.30 Som kjent meddelte Vinmonopolet i kunngjøring før jul at ungdom som er født i 1921 og 1922 får utdelt brennevinskort nå. Etter det "N.T.B." får opplyst ved henvendelse til direktør Amundsen i Vinmonopolet, arbeides det for tiden av full kraft for å få kortutdelingen til de nye kundene igang så fort som mulig.

Det er imidlertid meget som skal ordnes først, sier direktören. Det må trykkes nye søknad- og kjøpekort som forøvrig også skal deles ut til dem som innbytter sine gamle kort på grunn av slitasje og andre ting.

Hvor mange nye kunder regner De med å få?

I alt kan en regne omlag 100.000 personer, eller 50.000 i hver årgang.

Hvom er det egentlig som berøres av denne ordningen?

Det er de som fyllte 21 år i 1942 og 1943. Det har forøvrig gjort seg gjeldende endel misforståelser om dette, forteller direktören, og jeg vil derfor understreke at en uttømmende kunngjøring vil bli sendt ut av Vinmonopolet om kort tid. Alle henvendelser er unyttige, og folk bør ta det med rø. Antagelig kan utdelingen av kortene til de nye kundene ta til i februar - mars, men noe bestømt kan ennå ikke sies.

Til slutt understreker direktør Amundsen at det ikke er noen grunn til å tro at bronnevinskvoten kommer til å bli mindre på grunn av den nye tilgangen på kunder. Hvis sprittilførelsen kan holdes på samme nivå som hittil, vil det ikke bli noen forandring i kvoten.

ØKONOMISK OVERSIKT.

1. Oslo. Indeks for Oslo Børs 6. januar 1944. Bankaksjer 166.05 (uf.). Industriaksjer 197.63 (± 0.20). Skipsaksjer 254.60 (± 0.50). Kvalaksjer 188.00 (± 0.25).

2. Lisboa. På flyplassen ved Lisboa landet det i 1943 ialt 2.500 fly, som medbrakte henimot 10.000 passasjerer og 380 tonn post.

3. Oslo. A/S Petter Möller har anmeldt til Firmaregistret at aksjekapitalen er utvidet fra 500.000 til 900.000 kroner ved tegning av 1000 B-aksjer á 400 kroner som er fullt innbetalt, meddeler Norges Handels- og Sjøfartstidende. Den opprinnelige kapital består av 1250 A-aksjer á 400 kroner som er fullt innbetalt.

4. Oslo. Norges Handels- og Sjøfartstidende meddeler at A/S Akersbanene har nedskrevet sin aksjekapital ned det tidligere oppskrevne beløp på 655.000 kroner. Nedskrivningen er foregått ved at aksjens pålydende nedskrives fra 500 til 250 kroner uten tilbakebetaling til aksjonærene. Etter nedskrivningen utgjør aksjekapitalen 655.000 kroner.

(fortsatt)

ØKONOMISK OVERSikt.

(fortsatt)

5. Lisboa. Det statistiske institutt i Lisboa meddelor at lovomkostningene i Portugal i august måned var steget med 60.4 % i forhold til førkrigsnivået. I disse oppgaver er bare medtatt utgifter til mat, oppvarming, belysning og hygieniske artikler. Bekledning er f.eks. ikke medtatt og ifølge den portugisiske presse er disse utgifter steget med 100 % i flere tilfeller. Denne utvikling har ført til at de fastlønnede funksjonærer er kommet i en vanskelig stilling da regjeringen for å hindre inflasjon, hindrer stigninger i lønningen. I midlertid har regjeringen ikke kunnet undgå å gå med på at det innføres dyrtidstillegg på 20 % og et familietillegg som retter seg etter forsørgerens byrde. I private forretninger er lignende forhøyelser gjennomført. Med disse forholdsregler håper Portugal å undgå en inflasjon, idet lønnsforhøyelsen ligger betydelig under den faktiske prisstigning.

6. Kjøbenhavn. Omsøtningsverdien av alle forbruksvarer i de første 9 månedene av 1943 i Danmark var 7 % høyere enn i samme periode forrige år, til tross for at den omsatte varemengden var litt mindre.

7. Santiago. Chilos budsjett for 1944 er avsluttet med inntekter og utgifter på 3787 millioner pesos. Statspresidenten har undertegnet en lov som bestemmer at alle lønninger i staten skal økes med 10 %.

Landbrukskolebestyrer M. Kringlebotten avgått ved döden.

20.00 Risör. En av Aust-Agdors mest kjente menn, landbrukskolebestyrer M. Kringlebotten, døde inorges etter et kort sykeleid vel 73 år gammel. Kringlebotten var født i Masfjorden 7. september 1870, tok eksamen ved Stend landbrukskole 1892 og Ås landbrukskole 1894. Han var som bestyrer knyttet til landbrukskoler i Aust-Agder i over 35 år, nemlig fra 1905 til han trakk seg tilbake i 1936. I disse år har han nedlagt et stort og banobrytende arbeid for landbruksnæringen i Aust-Agder. Ved landbrukskolen på Holt var han med helt fra starten og arbeidet denne fram til en mönstergård og en kraftstasjon for jordbruket i fylket.

Lov om avskjedigelse og forflytning av offentlige tjenestemenn.

20.00 "Ministerpresidenten" har den 16. desember 1943 vedtatt og undertegnet en lov om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 16. april 1942 om avskjedigelse og forflytning av offentlige tjenestemenn. I henhold til denne lov kan personer i tjeneste inntil 31. desember 1944 avskjediges, forflyttes eller settes på ventepenger i samsvar med reglene i loven av 16. april 1942.

Offisielt fra "ministernötc" 6. januar 1944.

20.00 Kirkedepartementet. Cand. theol. J.K. Toksmo utnevnes til lektor ved Nesna Lærerskule. Skoledirektør i Hamar skoledirektordistrikt, A. Juland, meddeles etter søknad avskjed fra sitt embete.

Lysning og vigsel kan fortsatt skje ved prest i statskirken.

20.00 Innfølge av ekteskap. På foranledning ønsker Kirkestyrelsen gjort oppmerksom på at det ikke er foretatt forandringer i gjeldende ekteskapslovgivning. Det er således intet i vegen for at lysning og vigsel fortsatt kan skje ved prest i statskirken.

Eksamens artium 1944. - 6000 artianere.

20.00 Det kan vel synes noe tidlig å snakke om eksamen og denslags ennå før skolenes juleferie er slutt. Men eksamen artiu år har absolutt krav på særlig oppmerksomhet. Da skal nemlig det første kull artianere etter den nye skoleordningen opp til avgangseksemnet. Denne nye skoleordningen bygger som kjent på 7 årig folkeskole med 3 årig realskole og femårig gymnasium.

En av "N.T.B."s medarbeidere har hatt en samtale med formannen i Undervisningsrådet, rektor Olaf Solum, som opplyser at det kull av artianere som nå går opp etter den nye ordningen, får religion som eksamensfag og i vitnesbyrdet kommer også en karakter for kristendomskunnskap. Ellers er det endel forandringer i undervisningen, bl.a. i historie hvor en har sluttet ned den brede historiske framstilling og gått over til spesiallesning av viktige avsnitt. Dette er behandlet i en rekke spesialhefter spesielt utgitt for skolebruk. Vi får i år det største antall artianere i landets historie, nemlig 6000. Av dette går omtronnt halvparten opp etter den gamle ordning. Det blir således et slags "dobbelt-kull" i år. Tallet på artianere har forøvrig økt jevnt fra år til og til sammenlikning kan nevnes at det i året før krigon var omlag 3.500.

Straffesaker.

20.00 Rjukan. En tyvebande stod idag i Rjukan forhørssrett. Tiltalte er best mot 2 menn og 1 kvinne, og omfatter tyverier i alle bransjer. Hovedkuppene var innbrudd i jernbanens godsekspedisjon og vogner, der de hadde forsøkt seg ganske kraftig. Byttet omfatter 75 kg. sukker, hermetikk, ekte kaffeo samt 8 kg. smør, uten brennevin. Fra jernbanen forsøkte de seg ned undertøy, karameller og drops, og banden har i fellesskap tatt seg av kvotene til 3-4 tobakkskiosker på stedet. Saken kom opp ved at 2 av bandens medlemmer brøt inn i en tobakkskiosk. Da politiet innledet etterforskning, fant banden på å ringe til politiet med gode tip. Resultatet ble at politiet arresterte hele banden, angiveren inkludert, men dessverre lyktes det den siste å rømme fra varetektsarresten. Dommen lød på 1 1/2 års fengsel for hovedmannen som var tiltalt for 21 forseoler. Han forlangte betenkningstid. Tiltalte nr. 2 hadde vært heller og fikk 6 måneders fengsel som han vedtok. Kvinnen som var forlovet med bandens nestkommanderende, var tiltalt for tyverier og hellerier og fikk 6 måneders fengsel.

Frysning av höstmakrell.

22.00 Fredrikstad. I Fredrikstad ble det i sommer foretatt eksperiment med frysning av höstmakrell etter at hodet og innmaten var tatt bort. Resultatet er over all forventning godt. I alt ble det i juni ifjor frosset omlag 500 kg. som nå deles ut gjennom byens suppekjøkken.

Sportsnyheter.

19.00 Sportsklubben Freidig, Trondheim. Ny formann: Odd Christiansen. Ukentlige treningsrenn i Bymarka. Nytt klubblokale i slutten av månedon, - Nasjonalt skøyteløp i Drammen söndag. Deltager bl.a. Thorstein Læken - juniormester 1943.

SKOGSDRIFTEN 1943.

19.30 "N.T.B."s landbruksmedarbeider har ved årsskiftet henvendt seg til skogdirektør Sørhuus for å få en redogjørelse for arbeidene i skogen i året som gikk.

Er det utført kulturarbeider i skogen i 1943?

Det har vært lite arbeidskraft å avse til kulturarbeidet. Høgstflaten ligger derfor i stor utstrekning uryddet. Flater som er ryddet tidligere er dog blitt tilplantet. I alt er det utsendt 15.7 millioner planter fra planteskolen. - Av skogsvegbyggingen er det omtrent bare de som trengs for øyeblikkelig framdrift som er blitt opparbeidet.

Når det gjelder selve skogsdriften, fortsetter skogdirektøren, så har den vært krisecbetonet med store krav til produksjon av tømmer og ved.

Sellulose og tremasseproduksjonen har vært preget av det store behovet. Jeg kan således nevne at det har gått om lag en million kbm. granvirke til produksjonen av forsellulose.

De stadig økende vanskeligheter med høgst og drift har øket kravet om koncentrering av driften fortrinnsvis på steder som ligger sentralt til. Dette har medført innskrenkning av framdrift av tømmer og ved på flere avsides steder. I det hele må en si at framdriften har vært minimumsfaktoren i skogsdriften. Dette skyldes i første rekke at det er færre biler som står til disposisjon og at bildriften er omlagt fra bensin til generator.

Høgstpålegget vinteren 1942-43 var 6,3 millioner kbm. Av dette ble hogget 3,79 millioner kbm. eller 66 %. På grunn av at føret i mange strøk tok slutt allerede i begynnelsen av mars, ble imidlertid ca. 400.000 kbm. hogget tømmer ikke frankjørt.

Hva er årsaken til den store svikt i framdriftskvantumet?

Årsaken er nok mangel på folk og hester, knapphet på for, mat og skotøy, knapphet på biler og brensolsolje, dårlige førforhold og kort driftssesong. For å böte på svikton ble det pålagt ekstra 500.000 kbm. kubb og sommerhogget sellulosevirke. Herav ble ca. 220.000 kbm. hogget.

I inngående sesong er pålagt som tvangshogst samme kvantum som ifjor, nemlig 6,3 millioner kbm. Til dette kommer det vanlige til hjemmeforbruk. Avvirkningen kan sies å være i god sjon og ligger i flere distrikter, særlig over Østlandet, noe gunstigere enn ifjor, men de samme vanskelighetene som danner tilstedet i år også.

Hva vodforsyningen angår, så forteller skogdirektør Sørhuus at skogeierne ifjor var pålagt en høgst på ca. 2,1 mill. favner. Av pålegget er det hogget ca. 1,3 mill. favner eller 62 %. Den milde vinteren gjorde imidlertid at brenselsforsyningen i bronntermen 1942-43 stort sett må sies å være tilfredsstillende. Mildværet medførte også at flere forbrukere kunne ha igjen et lager av ved ved brenntermenens slutt.

Høgstpålegget er fordelt slik mellom de forskjellige behovsgrupper: Til generatorbrensel 600.000 favner, til husoppvarming 1,35 mill. favner, til bakerier, meierier og andre livsviktige bedrifter 100.000 favner og til Norges Statsbaner og dampskipsselskapene 50.000 favner. Utenom dette kvantum er industrielle bedrifter i prinsippet pålagt selv å sørge for sin brenselsforsyning ved egne arbeidere.

(fortsatt)

SKOGSDRIFTEN 1943. (fortsatt)

Våren 1943 var det frankjört forholdsvis store vedkvanta til bilveger og jernbanestasjoner, og den videre transport til forbruksstedene har gått meget bra. Takkot vere disse reserver er brensesforsyningen høsten 1943 avviklet forholdsvis tilfredsstilende i de fleste større forbruksstodor. I hvilken utstrekning det vil lykkes å skaffe fram tilstrekkelig ved til forbrukerne resten av vinteren, avhenger av flere forhold, bl.a. føroforholdene i skog og tilgangen på hestehjelp, biler og jernbanevogner.

For innoverende år har en funnet å måtte redusere hogstpålegget for ved med ca. 25 % til om lag 1.6 mill. favner. Dette kvarntum skal hogges og framdrives så tidlig at det kan brukes i brennterminen 1944-45. Jeg vil i denne forbindelse understreke at derson bybefolkingen i større utstrekning gikk inn for å benytte sine ferier til vedhogst, skulle det være håp om at dette nye hogstpålegg kan oppfylles.

Våren 1943 overtok Landbruksdepartementet, Kontoret for innenlandske Brensel, også ansvaret for det rent rasjonerings- og omsetningsmossige arbeide med forsyningen av innenlandske brensel. Til å forestå dette arbeide i kommunene er det opprettet kommunale vedutvalg som har overtatt forsyningens røndenes arbeide med disse sakene. Det sier seg selv at man også for vedens vedkommende er nødt til å henlegge veddriften fortrinsvis til stedor med relativt kort driftsveg.

Produksjonen av brenntorv har omtrent vært like stor som i 1942, nemlig ca. 2 millioner kbm., og en forutsetter at den skal holdes så höyt opp som på noen måte mulig.

Når det gjelder prisforholdene i skogsdriften, forteller skogdirektøren at tømmerprisene, som praktisk talt har vært uforandret de siste 2 år, i år er forhøyet med ca. kr. 2.50 for celluloso og litt mindre for skurtømmer. Dessuten ytes det et driftstillegg av kr. 1.50 pr. kbm. derson det framdrives minst 65 % av tvangspålegget og kr. 2.50 pr. kbm. om det framdrivs over 90 %.

Når det gjelder produksjon av forskjellige biprodukter, kan det opplyses at av garvebark ble det i året produsert om lag 3.800 tonn. Dette er en betydelig øking fra forrige år. For 1944 er det for økning av det innenlandske behov planlagt en produksjon på 8000 tonn og dette antall skal kunne dekke hele behovet. Barkokstraktfabrikkenes kapasitet er utvidet.

Av reinlav som brukes i dekorasjonsøyemed er det eksportert ca. 35.000 kasser. Denne eksport har øket fra år til år.

Produksjonen av tretjære er steget med 60 %. Ved denne produksjon utvinnes også mye trekull. Denne produksjon vil øke stort da det bygges flere nye anlegg for å dekke det egentlige tretjærebehov, og dessuten skaffe råmateriale til drivkraft til visse motorer. Denne nye virksomhet blir understøttet av staten.

Produksjonen av generatorknott har utgjort ca. 5.25 mill. hl. og produksjonen av generatortrekull har utgjort henimot 1 mill. hl. Begge disse tall gjelder de 11 første månedene av året.

Lars Hansen 75 år.

20.00 Det virker nesten som et paradoks at Lars Hansen fyller 75 år. Framfor alle sanitidige forfattere representerer han ungdommen med dens ukuelige livslyst og urolige virketrang. Det er allerede adskillige år siden Lars Hansen gikk over i det vi vanligvis betegner som alderdommen. Håret hans er hvitt og fjeset skrukket men øynene har den samme intense og flakkende nordlysflamme som da han i sine unge årga seg utferdstrangen i vold og flakket omkring på måfå, snart som et skjebnens stebarn, snart som Askeladden i eventyret. For et menneske med en slik uro i blodet, er det særlig vanskelig å finne fram til den konsentrasjon som dikningen krever. I over et halvt århundre var Lars Hansen fanget inn av alt det merkelige som skjedde omkring ham. Først da han var 57 år debuterte han med boken "I Spitsbergens Vold". Blandt det norske bokpublikum var virkningen som en meteorsten hadde slått ned midt blandt dem. Kritikerne var i vildrede. Hva skulle man si? Villmannen Lars Hansen hadde gjort sin entre i den norske bokheinen. Han banket ikke på, men gikk like inn. Og sensasjonen var et faktum. Det gjorde ingen ting at han jeipet av alt som heter litterær kutyme, psykologisk dybde og for lengst anerkjente språkregler. Det veldige livspust som strømmet gjennom hver side av det Lars Hansen skrev, måtte rive alle ned seg, selv de mest skeptiske. Og da Lars Hansen først hadde slått seg ned ved skrivebordet, lot han blekket flyte rikelig. Hvert år lå en ny bok på bokhandlerens disk: "Jens Sørskar", "Hvalrossen av Tromsö", "Håkjerringkjeften", "Kongen på Råse", "Keiserlodsen", for å nevne noen av de mest kjente. Lars Hansens böker spender ikke over et vidt synsfelt. Han er først og fremst og nesten utelukkende ishavets forkynner. Fra tiden som ishavsskipper kjenner han det hardelivet, der det ikke nyter med kultur og forfinede vaner, men hvor bare urinstinktene holder en oppe. Selv ikke i de aller siste årene har hans vitalitet törket inn. I en tid da mange mennesker har trukket seg inn i en ensom isolasjon, har Lars Hansen følt seg i sitt ess. Hardværet og stormene er det beste han vet. Uredd, ubetenksom vil kanskje noen si, har han kastet seg inn i dagens strid, og sagt sin mening rett ut. Gammel av år, men ung som en uvoren guttunge i sinnet, slik står han for det norske folket på sin 75 års dag.

Dödsulykke.

01.00 Lillehammer. 21-åringen Alfred Bullviken som for tiden tjenerstegjør i A.T. på Dokka, er antagelig omkommet i fjellet. Han skulle gå på ski fra Øyer over Gausdal og videre til Dokka, men er ikke kommet fram. 14 mann har vært ute på leting, men forgjeves.

Spionasjen i Sverige.

21.30 Stockholm. I Stockholm ble 41 personer fengslet for spionasje i 1943. Av disse var 32 svensker. Spionasjenvirksomheten var like livlig som do foregående år, men politiet har inntrykk av at spionene går fram med større forsiktighet.

Nytt fra Danmark.

L.R.8.00 Som et ledd i motarbeidelsen av sabotasjehandlinger i København, har rikspolisjefen meddelt luftvernet at det er besluttet at der under mørkleggingen skal være belysning i trappeoppgangene. - Sperretiden i Horsens opphører fra og med idag. Døs har man annodet om vedlikehold av en slags ungdoms-sperretid, som ikke bare forhindrer ungdommen i å gå på restauranter, men også å ferdes på gater og veier etter en bestemt tid. - Det er ennå ikke lykkes å pågripe de personer der myrdet dr. Vikholdt, Slagelse og fru Anna Schou, Randers, (gift med en frontkjemper). Sistnevnte ble drept med en håndgranat.

ET SVENSK SJÖFLY har nødlandt. En del av besetningen ennå ikke funnet.

NYHETSOVERSINT FRA SKANDINAVIA.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

F.P.

10. januar 1944.

Nr. 981.

Fortrolig.

Meldinger lørdag 8. januar.

Eksplosjonsulykken i Oslo. Kamratfest for Akers brannmenn.

8.30 Oslo. Aker kommune arrangerte fredag kveld en kamratfest for de tapre brannmenn i Aker i takknemlig anerkjennelse for det kjempearbeide som de utførte under eksplosjonsulykken søndag 19. desember ifjor.

Festen, som ble holdt i Aker Tingsal, ble meget vellykket. Over 100 brannmenn deltok, og stemningen var hele kvelden på høydepunktet. Det var sørget for rikholdig underholdning med kunstnerisk opptræden av bl.a. Alfred Andersens ensemble og skuespillerne Martin Gisti, Trygve Svensen og Einar Bjørklund.

Under festen overrakte ordfører Bang, på vegne av Aker kommune, flere brannmenn belønning for tapper innsats under eksplosjonsulykken. Ordføreren holdt deretter en vakker takketale til brannkorpsset.

Etter at diplomer og æresgaver var delt ut, fikk overbrannmester Christiansen ordet. Han takket på sine kollegers vegne for den anerkjennelse som var vist brannkorpsset fra myndigheternes side. Overbrannmesteren opplyste at de brannmenn som hadde mottatt hedersgaver, hadde besluttet å gi gaveinntektene til opprettelsen av et hjelpefond for brannfolk i Aker.

Brannsjef, major Felix Andersen grep til slutt ordet og holdt en kort men manende tale til brannmennene. Han takket dem nok engang for den innsats de hadde gjort.

Reisetrafikken har vært enorm i 1943, opplyser Reisekontoret i Bergen.

8.30 Bergen. Ved henvendelse til Reisekontoret i Bergen får Morgenavisen opplyst at reisetrafikken i det forløpne år har vært enorm. Således har det vært utgitt hele 16.845 reisetillatesser i 1943. Etter en livlig juletrafikk er det nå nokså rolig på Reisekontoret.

Arbeidstjenesten i Trøndelag, Møre og Nordland.

13.00 Trondheim. I et intervju med Dagsposten forteller brigadesjef Nitter Hauge ved Arbeidstjenestens 5. distrikt som omfatter Trøndelag, Møre og Nordland, at de 2 nye leirer som er under bygging i Sparbu og i Overhalla, nå på det nærmeste er ferdige og vil bli høytidelig innviet 1. mai, samtidig med at sommerrekrytene rykker inn. Etter høststilling fra Møre, vil det fra sommeren av bli en ny leir i dette fylke, så rekryttene fra Møre slipper å reise helt til Trøndelag for å utføre sin arbeidstjeneste. Hvor den nye leir skal ligge er ennå ikke bestemt.

Videre forteller brigadesjefen at det til sommeren vil bli innkalt 1800 menige A.T.-gutter for sommertjeneste i Trøndelag, Møre og Nordland. På Møre blir det oppsatt 1 sveit, i Sør-Trøndelag 4 sveiter, i Nord-Trøndelag 4 sveiter og i Nordland 3 sveiter. 2 sveiter og 2 avdolinger er nå inne til tjeneste i Trøndelag og blir permittert omkring påsketider. Guttene er beskjeftiget med vedhogst.

Barnet ble reddet i siste øyeblikk.

13.00 Lillehammer. Igår brøt det ut brand i en leilighet i Lillehammer. Stuen stod snart i lys lue og branden bredte seg også til kjøkkenet. Både leieboeren og hans frue var ute av huset for øyeblikket, men huscierens frue vissto at deres lille barn befant seg i leiligheten. Hun forsøkte å komme opp i 2. etasje og redde den lille, men måtte vende tilbake på grunn av den tette og sure røyken. En av naboen gjorde også et forsök, men uten resultat. Da brandbilene kom tilstede ble det straks gjort oppmeksom på det lille barnet. Brandnestoren trengte øyeblikkelig opp i leiligheten med gassmaske på, og etter endel søknad ble barnet funnet i et soverom ved siden av stuen. På tross av røyken var det merkelig nok ved bevissthet og ble øyeblikkelig brakt i sikkerhet. Branden i leiligheten ble slukket med kjemiske slokningsapparater, men stuen var da helt ødelagt og kjøkkenet delvis. Innboet fikk store skader.

Straffesaker.

13.00 Lillehammer. Etter hva Lågen erfarer er etterforskningen i den store svartebørsaffären fra Vinstra nå på det nærmeste avsluttet. Prispolitifullmektigen forteller i en samtale med bladet, at om lag 50 personer er implisert. De fleste av disse vil få sin straff i form av bøter, men det vil bli forlangt fengselsstraff for om lag 10 personer utover de 2 hovedmennene. De impliserte er gårdbrukere i Nord-Fron, som har levert ost, kjøtt m.v. til hovedmennene og til for høye priser. Affären vil også ha til følge at større beløp vil bli inndratt hos de enkelte som er innblandet i saken. Så snart det avsluttende arbeide er helt ferdig fra prispolitiets side, vil saken bli behandlet i prisretten. Det blir den største sak i sitt slag som har vært oppe i Gudbrandsdalen.

12.00 Sarpsborg. Pris- og Rasjoneringsretten behandlet igår sak mot en gårdbruker som var tiltalt for å ha slaktet griser ulovlig og for å ha solgt slaktet til ulovlige priser til folk i Oslo. Han hadde også foretatt maling av et større kornparti som han hadde solgt til for høye priser. Han ble dømt til 7 måneders fengsel, ubetinget, fikk kr. 3.000.- i bot samt kr. 2.400.- i inndragning. - En annen person som hadde vært ham behjelpeelig, ble idømt 120 dagers fengsel, ubetinget.

12.00 Sarpsborg. Pris- og Rasjoneringspolitiet i Sarpsborg har hatt et meget virksomt år i 1943. Det har således behandlet 203 prissaker og 1139 rasjoneringssaker. Fengselsstraff er idømt i 125 tilfeller. Den samlede bøtosum samt inndragning beløper seg til ca. kr. 500.000.-

12.00 Oslo. En mann som igår var innkalt til forhörsretten erkjente seg skyldig i falsk, idet han på postkontoret i Oslo ved en rekke forskjellige anledninger urettmessig hadde satt seg i besittelse av postverkets stempel og benyttet disse i det firmas postkvitteringsbok hvor han var ansatt og deretter levert postkvitteringsboken til selskapet som bevis for at pakker var sendt. I skjorondo retning ble tatt hensyn til at han tidligere hadde en betinget dom på 60 dager for underslag. På den annen side kom i betrakning hans tilstelte og at man måtte anta det ikke var hans tanke å berike seg ved forbrytelsen, idet retten måtte gå ut fra at det hele var satt i scene for å skyve fra seg visse mindre vanskeligheter. Straffen sattes til 90 dagers fengsel. Etter denne historien blir den bøtingode dommen nå fornentlig også å sonne.

12.00 Oslo. En tidligere straffet mann stod igår i Oslo byrett tiltalt for et innbrudd i et lager i Tomtegata, hvorfra det var stjållet 17 ballor skrætobakk & ca. 20 kilo. Tiltalte erkjente å ha begått tyveriet, men nektet å ha brutt seg inn. Han ble dømt til fengsel i 1 år og fradømt statsborgerlige rettigheter.

En leiegård på Oslo vestkant herjet av brann.

14.00 Oslo. En stor brann har imorges herjet en leiegård på Oslo vestkant. Ilden begynte i et pikeverrelse og bredte seg med riveende fart gjennom vinduene til de to overliggende etasjer. I øverste etasje ble 5 mennosker sperret inne av ilden. Søttlige ble reddet i god behold ved hjelp av brandvesenets motorstige. Det ble lagt ut en rekke slanger og det lyktes å begrense ilden til de to øverste etasjer som ble delvis ødelagt. Loftet og taket strök fullstendig ned. Brandårsaken er ennå ukjent.

Glomdal-museet har fått flere interessante bygninger i det siste.

12.00 Elverum. Glomdal-museets bestyrer, redaktør Hamlander, forteller til Østlendingen at museet har fått flere interessante bygninger i det siste. Bl.a. en flere hundre år gammel årebu fra Solia, en magasinbygning fra Terningmoen og et sprøytehus fra Amot. På museet skal videre reises et komplett husmannsbruk og skredderstuene fra Hof i Solør. Arbeidet med nøyaktig oppmåling av museets bygninger er begynt. I året som gikk er museets boksamling ordnet. Man har fått en hel del nye gjenstander, slik at samlingen nå teller 14.000 nummer.

Den forsvunne Alfred Bollviken frendeles ikke kommet til rette.

13.00 Lillehammer. Den letingspatrulje som onsdag dro over fjellet fra Dokka for å lete etter den forsvunne Alfred Bollviken fra Øyer, er nå kommet tilbake til Dokka. De tok denne gang en annen vei tilbake, men fant heller ikke da noen spor etter den forsvunne.

Oslo Børs.

13.30 Aksjekurscr fra Oslo Børs den 8. januar 1944.

4 1/2 ; Stat 1937 s. 104 k. 103 3/4. - 4 ; Stat 1938
I k. 103. - 3 1/2 ; Stat 1941 I k. 104. - 3 1/2 ; Stat 1938 I k.
103 1/4. - 4 ; Hypotekbank 1938 k. 105. - 3 1/2 ; Hypotekbank 1941
k. 105. - Creditbanken s. 141 k. 139. - Kreditkassen k. 805. -
Bjølvefossen s. 20 3/4 k. 20 1/4. - Borregård s. 136 k. 134. -
Elektrokemisk s. 145 k. 138. - Hafslund k. 697 1/2. - Orkla s. 295
k. 285. Saugbruksforeningen s. 1825 k. 1810. - Union s. 5.80 k.
5.75 ons. 5.80. - Borgestad s. 255 k. 250. - Bruusgård-Kiøsterud
s. 285 k. 280. - Amerikalinjen s. 252 1/2 k. 247 1/2. - Bergenske
s. 182 1/2 k. 180. - Nordenfjeldske s. 197 1/2 k. 192 1/2. -
Ivaran s. 285 k. 280. - Ocean s. 315 k. 310. - Kosmos II s. 255
k. 250. - Odd s. 240 k. 230. Rosshavet k. 335.

Valutanoteringer uforandret.

Hittil er det innmeldt ialt 146.000 tonn korn, hvorav 78.000 tonn havre.

O.R.13.50 Statens Kornforretning opplyser at det siste uke ble innmeldt ytterligere 8.500 tonn korn, således at det samlede kvantum innmeldt korn nå utgjør ialt 146.000 tonn, hvilket er betydelig mer enn på samme tid ifjor. Av det innmeldte kvantum kan nevnes at havre utgjør 78.000 tonn og hvete 24.500 tonn. Av rørter er innmeldt 600 tonn.

LUFTALARM I OSLO. Svensk radio meddelte idag kl. 12.30 at det igår aften ved 22-tiden ble gitt foreløpig varsel om luftangrep og et par timer senere ble det gitt vanlig luftalarm. Luftvernnet åpnet ild men såvidt vites kom der ingen fly innover byen.

ARNE ORLINGS artikkelen om de små nasjoners skjepne såfrent planen om stormaktsinteressesfører blir gjennomført, ble referert delvis i dansk radio kl. 18.35 idag.

Nytt fra Danmark.

S.R.19.00 10 gestapofolk trengte idag inn i Magasin du Nord lokaler i Kjøbenhavn. Alle utgangsdører ble sperret og undersøkelser ble iverksatt etter illegale aviser.

S.R.19.00 Den danske kutter "Sante" av Rønne er forlist og de on bordværende - eieren og hans hustru og barn samt besetningen på 2 mann er onkomet.

Nytt fra Sverige.

S.R.19.00 Den svenske konsulatbygning i Stettin ble ødelagt ved det britiske flyangrep, men såvidt vites ble ingen svensker skadet ved angrepet.

Nytt fra Finnland.

D.R.18.35 Kulden har nå satt inn i Nord-Finnland og fra finsk Lappland meldes det om 37 kuldegrader.

KAJ MUNK ble idag bisatt under stor deltagelse. Hans venn, prost Nöygrå talte over skriftstedet "Jeg er kommet for å tente en ild på jorden" og til slutt sang den store forsanling "Vår Gud Han er så fast en borg".

VVVVVVVVVVVVVVV

KYHETSCOVERSIKT FRA SØKEDOMMEN

A.M.

Fra

Regjeringens Informasjonskontor

20 jan. 1943.

Nr. 982.

Fortrolig.

Meldinger søndag 9. jan.

NS - TILSTELLNING I STEINKJER.

17.00. Lørdag kveld arrangerte Nord - Trøndelag fylkesorganisasjon en tilstelling i Steinkjer hvor "frontkjørpermerket" ble utdelt til frontkjørere fra Nord - Trøndelag. "Fylkesgruppa" og "Fylkesfører" Eggen delte ut "frontkjørpermorkene" på vegne av "føreren" og holdt en avsluttende tale. Han sa bl.a. at 12. januar 1944 er en av de dager da det nye Norge manifesterer sin vilje til å gjøre en innsats for det nye Europa. Vi som klart har forutsett den framtidige utviklingen, vil nu av fri vilje gjøre vrt og kjerpe ned på Tysklands side for de tyske folks fullstendig av det nye Europa, sa "fylkesføreren" videre. "Fylkesførerens" tale ble mottatt med sterkt bifall. Møtet sluttet med liste vers av "Ja, vi elsker" og et tre ganger "heil og sel" for "føreren". Etter møtet ble det holdt en kamerataften hvor også frontkjørernes pårørende deltok sammen med en del andre innbudte.

GLØDDELAPEFABRIKKA NEDBRENT.

19.00. Norsk Elektrisk Glødelampefabrikk i Arendal er brent ned til grunnen innatt. Skaden er total savel på fabrikkbrygninger som på maskiner og inventar. Assuransesummen beløper seg til ca 500.000 kroner. Om årsaken til brannen vet man ennå ikke noe.

LIKFUNN I HVALER.

19.00. Det er kommet melding om et likfunn i Hvaler. Liket var drept i land, men man har ennå ikke klart å identifisere det.

NS - JULFEST.

19.00. Stør - Oslo fylkesorganisasjon arrangerte lørdag kveld en vellykket julefest hvor det var innbudd nærmere to hundre tyske offiserer og menige. Koningen var i ei av de tyske "jester" og inntrykk av hvordan man feirer jul i Norge. Festen, som hele tiden var preget av julestemning og kamratskap, bød på underholdning av forskjellig art, opptræden, sang og musikk.

SPORT.

19.00. Fredag arrangeres søndag slolloppet ved Lillehammer. Det startet ialt 35 deltagere. Herrklassen ble sol vantet vunnet av Bjarne Karlsen, Oslo Turn på tid 100.3. Sverre Viksmoen ble nr. 2 på tid 103.2. Klasse B for herrer ble vunnet av Linar Helle, Drammen på 107.9 og klasse C av Hans W. Aspelien, Oslo Turn på 117.3. Hans Magnus Andresen vant uttaklassen på tiden 113.2. Av dameene var Synnøve Viksmoen best og fikk notert tiden 126.2. Klasse C vant Tore Bjørnsrud på tid 160.

SPORT. Fortsatt.

Brammen Skøyteklubb arrangerte søndag "nasjonalt" skøytestevne i Drammen. Finn Hødt var suveren og vant både 500 som 3000 meteren på henholdsvis 44.4 og 5.17.6. Hans Lønnestangen ble nr. 2 i begge øvelser på 45.1 og 5.17.9. Av Juniorsløperne var Arne Sandlie best. Han fikk notert 52.2 på 500 og 2.00.5 på 3000 meteren. Marit Kristiansen vant 500 meter for damer på 55.5. 1000 meter løp hun på 2.00.1.

Oslo Skikrets arrangerte langrenn i Nordmarka søndag. Klassen A ble vunnet av Arne Solberg, Vilar III, mens Torgeir Sørboe vant klasse B. Rennet hadde sanlet godt deltagelse. Løypa var ca 13 kilometer.

Blant deltakerne i det ovennevnte skøyte-løp i Drammen kan nevnes Bjørn Jøhanessen, Gjøvik som løp 500 meter på 46.1 og 3000 meter på 5.38. Dessuten Magne Lundsen, Hønefoss i klasse A junior. Han løp 500 meter på 52.0 og 1500 meter på 3.13.0. Videre i junior klasse A nevnes Odd Bursrud, Oslo Skøyteklubb som fikk notert 54.2 på 500 meter og 3.01.8 på 1500 meter.

I junior klasse B nevnes følgende deltakere: Foyn Gulliksen, Tønsberg med 56.6 på 500 meter, Hansen, OSN med 2.17.3 på 1000 meter. Trygve Sundalen som vant 500 meter for gutter i alderen 14 - 16 år. Han vant også 1000 meter.

Øvrige deltakere i ovennevnte skirenn i Nordmarka var bl.a. Ivar Fjeld, Skeid, Leiv Storhaug, Studentenes Idrettslag, Matthias Evensen, Trygve, Torbjørn Fauske, Trygve, Willy Kleivenberg, Oslo Turn, Reidar Hulen, Braad, Ivar Claassen, Studentenes Idrettslag, Harald Dalek, Gjerdrum Idrettslag, Lars Storhaug, Sport.

JULFESTEN II.

Det var "fylkesfører" Holm som hadde tatt initiativet til festen som ble arrangert av fylkesorganisasjonsns kvinnehird ved "fylkesføreren", fru Karen Andresen og ble holdt i Hotel Bristols mauriske hall. Blant deltakerne var også ca 100 "norske" damer. Forutnen gjestene så man "fylkesfører" Holm med hele "fylkesstaben", videre "fylkesstaben" for Stor - Oslo NSR. "Fylkesfører" Holm ønsket velkommen og holdt en liten tale på tysk for kveldens gjester. Han sa bl.a. at det i Norge hører med å tare jul like til tyvendedag, slik at det er i god pakt med tradisjonen når vi holder en julefest så sent som dette og følger vår gamle skikk med å danse om juletreet. Mens våre norske kamerater andre steder kjenner skulder til skulder sammen med døtre, mine tyske kamerater, så skal vi her i kveld ha noen hyggelige timer sammen i godt kameratskap, sluttet "fylkesføreren" idet han utbrakte en skål for god lykke i kampon og en stor framtid for begge folk. Dåde før og under serveringen ble gjestene underholdt med musikk fra Erling Nielsens orkester, men utover kvelden kom så den ene overraskelsen etter den annen i form av ekstra underholdning. Först da klokken nærmest seg 23 tok en til med dansen om juletreet som falt godt i tråd med den festlige stemning underholdningen hadde opparbeidet. Til vekslende musikk vendret hundrevis rundt det glitrende tre, og to nasjoners samlende forråd av julcsanger trengtes før alle var fornøyd med den helt gjennom vellykte aften.

NS - MØTE I SARPSBORG. TILL AV MÅLTREKK.

23.00.

"Landbruksminister" Th. Fretheim talte daig på et møte i Verdenstretret i Sarpsborg. Møtet ble åpnet av fylkes-propagandaleder R. Næss - Karlsen som ønsket "ministeren" velkommen. Etter et par musikkunre fikk "ministeren" ordet. Taleren tok sitt utgangspunkt i bondereisingens retningslinjer og program. Han framholdt "Norges Bondesarbands" store organisasjonsmessige betydning som bindeladd mellom bygda, byen og landet. "Ministeren" ga en kort oversikt over bondereisingen i Norge og understreket at det liberalistiske system hadde kjørt seg ubehjelpeig fast når det gjaldt ordning av landbrukets mange problemer. Taleren sammenfattet "Norges Bondesarbands" arbeid og retningslinjer i følgende punkter:

1. Forutsetningen for en uavhengig stat er at folkets ernæringsmessige grunnlag på egen jord er sikret.
2. Forutsetningen for at samfunnet kan gi en rik økonomisk og kulturell ytelse er en fri og velstelt bondestand.
3. Forutsetningen for et harmonisk oppbygd folkesamfunn med en fast statsstyrelse er at en stor prosent av innbyggerne knyttes til landbruket.
4. Forutsetningen for et folk med god helse og god maschygiene er en sterk bondestand. Bonestanden er folkets fornyelseskilde.

I forbinnelse med "bondesambands" kulturrelle oppgaver kom "landbruksministeren" inn på bondeungdommens utdannelse. Ungdomsskolene, som tidligere var bøndernes egen skole, ble tilsløsset. Men skoleutvalget i "Norges Bondesamband" vil basere utdannelsen av bondeungdommen nettopp på ungdomsskulene. Det er også av litviktig betydning for bonestanden at de som har forlatt bondeyrket og slått inn på andre veier, vender tilbake til gården og ikke går tapt for bondesætten, men fortsætter de gamle tradisjonene som etterfølelsen har framført. Planen for lærerkolene må også legges om i denne forbinnelse, slik at lærerkreftene ikke svikter når det gjelder å bibringe bondeungdommen den røtte forståelse av ansvar og interesser. "Ministeren" kom i sitt foredrag inn på en rekke spørsmål av praktisk art og uttalte bl.a. at Norge i år måtte bedre rustet for våronna enn noensinne tidligere under krigen. Høsten 1943 var relativt god og alle krefter er satt inn på å sikre våre landbruksmessige forsyninger i 1944. "Ministeren" understreket betydningen av at bøndarne står samlet i det felles arbeide for å berge landet fritt og trygt gjennom vanskene idag. Enhver splittelse betyr et indre kraftspille som vi ikke har råd til, sa han.

Foredraget ble mottatt med kraftig bifall fra forsamlingen, et bifall som gjentok seg da fylkespropagandalederen takket "ministeren" for foredraget. Tilslutt sang man "Gud signe vårt dyre fedreland".

DØDSFALL.

17.00.

Billedveversken Britha Höns i Vik i Sogn er avgått ved døden 72 år gammel. Hun begynte billedveving allerede i 1905. Hun har studert ved kunst og industriskulen i Oslo. Siden 1910 har hun utsukkende arbeidet med kunstveving.

FINSKE HJELPORGANISASJONERS NYE ARBEIDSÅR.

S.R. 22.00.

Statspresident Risto Ryti åpnet idag med en kringkastingstale de finske hjelpporganisasjoners nye arbeidsår. Statspresidenten takket innledningsvis det finske folk for dets offervilje og ansvarsbevisthet i deres innsats mot hønblíkk på den som krigen har

PRESIDENT RYTIS TALE. Fortsatt.

brakt nød og elendighet. Kyti opplyste deretter at det i løpet av de siste krigsårene var kommet inn 230 millioher finske mark til hjelp for nødstillte. Den finske folkehjelp er øket i omfang fra år til år og jeg er sikker på at det år som nu begynner vil anspore det finske folk til en øket innsats for fredelandets sak, uttalte han til slutt.

STERKT SNÆFALL I MIDTSVLNRIGE.

D.R. 18.35. Et voldsomt snever kom igår overraskende inn over midt Sverige og Stockholm fikk uventet vinterens kraftigste snefall. Sneen lå opptil en halv meter tykk i gatene og forårsaket store vanskeligheter for trafikken. Sneveret nådde ikke nordover hvor man derimot hadde usedvanlig sterk kulde.

DEB DREPTE NS - MANN I SLAGENSE BEGRAVET.

D.R. 18.35. Jens K. Pedersen som for kort tid siden ble skutt på åpen gate i Slagense ble idag begravet. Det var mange kranse der, bl.a. fra Danmarks Nasjonal Sosialistiske Arbeiderparti. Under begravelsen holdt den dødes far en tale hvor han tok som utgangspunkt ordene: "Kjemp for alt hva du har kjært. Dø om så det gjelder."

EKSPLOSION I KØBENHAVN.

D.R. 18.35. Ved fire tiiden idagmorges skjedde det an rekke eksplosjoner i bygningene til et bilfirma i København. Firmact har tidligere vært utsatt for sabotasje. Det ble forårsaket endel skade på bygningene og dessuten ble 15-16 biler ødelagt. En vaktmann ble lettere såret og i mange av de onliggende bygninger ble vindusrutene sprengt. Firmacts bygninger ligger i Lyngbyvej.

VVVVV VVVVV VVVVV

NYHETSVERSTAD FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

E.S.

11. januar.

Nr. 983.

Fortrolig.

Heldinger mandag 10. januar, 1944

HÅKON HEGNAR FALLT PÅ ØSTFRONTEN.

20.30. Budskap er kommet om at Håkon Hegnar er fallt på østfronten i spissen for sine menn. Som han gikk foran i livet gikk han også foran inn i døden.

Håkon Hegnar nødde et betydelig arbeid på Vestlandet, som kretsfører, som ungdomsleder og som rådmann i Bergen; absolutt rettskaffen var han, hans vei var ren, et eksempel for alle.

Da det røynet på, meldte han seg naturlig og selvfølgelig til frontinnsats, permisjon ble nektet, men han var alt yerk. Han reiste fra sin strålende hustru og sine barn for å verne heimen, fedrelandet, sine idealer, der han mente den største fare truet.

Etter innsats i Russland ble han beordret til SS Junkerskole i Tölz, hvor han viste fremragende egen-skaper, og fikk tilbud om å føre sin videre tjeneste som instruktør.

Men reiste til fronten, på ry.

Håkon Hugars innsats til døden er for hans kontrakter evig. f o r p l i k t e n d e .

Chr. Istrup, fylkesfører (sign.)

DE FALNE FRONTKJEMPERE MINNES.

21.00. I Kristiansand Teater ble det lørdag holdt et møte til minne om falne frontkjempere fra Arder. Det ble en velarr og riperende høytidelighet.

Til møtet var innbuett falne frontkjempere etterlatte og permitterte frontkjempere. Til stede var også en rekke av fylkets ledende menn med fylkesfører og fylkesmann i spissen.

Dagens minnemøte ble holdt av "fylkes-propagandaleder" Hollstø som på en riperende måte minnes alle den som dro ut til tross for at de visste at de gikk overmenneskelige anstrengelsor, slit og savn i møte. De ofrte alt for at deres elskede fedreland skulle bli spart for det fryktelige sanfunnssystem som bolsjevikene vil gjennomføre i alle land.

Etter talen var det ett minutts stillhet til ære for frontkjempene. Frontkjempermerket ble så delt ut. Det høytidelige minnemøte ble avsluttet med førerhilsen og "Ja, vi elsker."

BOMBEEXPLOSION I KØBENHAVN.

D.R.21.45. I kveld ved 20-tiden hendte det en bombeeksplosjon i Studentforeningen, Vestre Boulevard i København. En stor del av kjelleren, stueetasjon og første etasje ble ødelagt og mange vinduer i de nærliggende hus ble knust. 3 menn som oppholdt seg på gaten ble såret, den ene var politifullmektig Oluf -ge Jensen. De ble alle tre kjørt til Kommunehospitalet.

SKIINSTRUKTØRKURSOS.

13.30. Som kjent har ungdomsfylkingen i Telemark holdt et skiinstruktørkursus ved Rjukan i den siste uke. Kurset ble avsluttet lørdag i forbindelse med konkurranser i slalom, utføringsrenn, hopp og langrenn. Alle kursdeltakere var med i konkurransen, og det ble oppnådd resultater som lover godt for ungdomsidretten i den kommende sesongen.

Det var meningen at fylkesmesterskapet på ski for Telemark skulle arrangeres i forbindelse med kurset, men forskjellige forhold gjorde at dette ikke kunne la seg gjøre. Fylkesmesterskapet skal avvikles senere i sesongen.

I forbindelse med avslutningen av kurset arrangerete Tinn lag av Nasjonal Samling en kameratfest for kursdeltakere. Idrettslederen i ungdomsförerens stab, Atto L. Olsen holdt en ansiktende tale til de unge gutter og jenter.

13.30. Ungdomsfylkingen i Trøndelag har som kjent i tiden 3 - 9 januar holdt et skiinstruktørkurs i Bynarka ved Trondheim. 34 jenter og gutter fra hele sør-Trøndelag har deltatt i kurset. Søndag ble instruktørkursen avsluttet, og i den forbindelse ble det holdt konkurranser i hopp, langrenn og slalom. De unge jenter og gutter viste gode takter, og det er ingen tvil om at de har hatt stort utbytte av kurset.

NORSK TOBAKK.

12.30. "Landbruksdepartementet" opplyser at det i 1943 er dyrket avgiftspliktig tobakk på tilsammen 1100 mål her i landet. Til dette kommer så de mange små avgiftsfrie arealer på under fem kvadratmeter. Det er sikkert mange tusen av disse og tilsammen utgjør de nok et anselig areal. Av de enkelte fylker ligger Oppland først med 317 mål av giftspiltig tobakksareal. Deretter kommer Hedmark med 166 mål og Buskerud med 133 mål.

LUMANEULYKKE.

12.30. Den 27 årige Arvid Fors druknet søndag i Sørneselva i Drangedal. Han var ute på skitur og skulle gå over elva. Isen var imidlertid ikke sikkert og han gikk gjennom og druknet.

BRANN I SLAGEN.

08.30. Fra Tønsberg meldes til "Aftenposten" at det sent i går kveld oppsto brann i et hus på Brokke i Slagen. Det bodde to familier i huset, enkefru Bjørnstad med to barn, og Søren Berg med frue og tre barn. mens fru Berg var ute et øyeblikk før å møte mannen, begynte det å brenne i huset. Familiens tre små barn, et ø. et halvt - fire og et halvt år gamle - lå og sov. Det lyktes fru Bjørnstad, hvis barn ikke var heime, å berge seg ut i siste liten, mens Bergs tre barn omkom i flammene. Huset brant ned til runnen og alt innbo strøk med. Hvordan ilden er oppstått er ikke oppklart.

DØDSFALL.

14.00. En av de eldste innvånere i distriktet, fru Karoline Kjos i Østre Gausdal, er avgått ved døden vel 100 år gammel. Fru Kjos var holt til det siste klar og åndesfrisk.

ØKONOMISK OVERSikt.

Aksjekurser:

4 1/2 , stat 1937 s 104 k 103 3/4
 4 , stat 1935 I k 103
 3 1/2 , stat 1941 I k 104
 3 1/2 , stat 1938 I k 103 1/4
 4 , Hypotekbank 1938 k 105
 3 1/2 , Hypotekbank 1941 k 105
 Creditbanken s 141 k 138
 Kreditkassen k 805
 Djølverfossen s 20 3/4 k 20 1/4
 Borregård s 136 k 134
 Elektrokjemisk s 145 k 138
 Hafslund k 687 1/2
 Orkla s 295 k 285
 Skogbruksforeningen s 1825 k 1800
 Union s 5.80 k 5.75
 Indosiden s 170
 Borgestad s 255 k 250
 Bratteli Mjøstørud s 285 k 280
 Amerikalinjen s 252 1/2 k 247 1/2 oms 250
 Bergenske s 182 1/2 k 180
 Nordenfjeldske s 197 1/2 k 192 1/2
 Ivaran s 285 k 280
 Ocean s 315 k 310
 Kosmos II s 255 k 247 1/2
 Odd s 240 k 230
 Kosshavet s 340 k 335.
 Valutanoteringene var uforandret.

LOTTERIGEVINSTER.

14.00. Ved henvendelse til Penslotteriets hovedkontor erfarer NLP at de største gevinstene i 306 trekning (10/1 1944) er trukket ut som følger: Kr.50.000,- er trukket ut på lodd nr. 67693, hvorav det ene halvloddet er solgt i Oslo og det annet i Hamar.

Kr.30.000 er trukket ut på lodd nr. 102. 570, hvorav det ene halvloddet er solgt i Heimdal og det andre i Mysen. Kr.20.000 - er trukket ut på lodd nr. 129905, hvorav det ene halvloddet er solgt på Grefsen pr. Oslo og det annet på Ulefoss.

INDEX FOR OSLO BØRS DEN 7. JUNI.

19.00. Bankaksjer 166,10 (+0,05), Industriaksjer 197,88 (+0,14), Skipsaksjer 253,50 (+1,10), Hvalaksjer 187,50 (+0,50)

8.JANUAR. Bankaksjer 166,20 (+0,10), Industriaksjer 197,60 (+0,17) Skipsaksjer 253,00 (+0,50), Hvalaksjer 186,25 (+1,25).

DAMPSKIPSSELSKAPET VARHAUGS KAPITAL.

19.00. Til Firmaregistret i Haugesund er det meddelelt at dampskipsselskapet Varhaug på ekstraordinær generalforsamling 1.juni 1943 besluttet å nedskrive kapitalen fra 108.000 til 40.000 kroner ved amortisering av 34 aksjer. Vedtekten ble forandret i henhold til beslutningen og Chr. Aug. Sandvig er selskapets ørebestyrer og tegner firmaet alle.

A/S NORSKE FRYSERIPRODUKTER.

19.00. Det er avholdt ekstraordinær generalforsamling (fortsatt)

ØKONOMISK OVERSINT (fortsatt)

i a/s Norske Fryscriprodukter på Bergens børs. Det ble enstemmig vedtatt at selskapets aksjekapital skal utvides fra 285.000 til 500.000 kroner.

SVERIGES RIKSBANK.

19.00. I første uke av januar måned steg Sveriges riksbanks gullbeholdning med 23,19 millioner kroner bokført verdi. Passverdien steg med 44,20 til 1671,62 millioner kroner. Bankens beholdninger av verdipapirer gikk tilbake med 33,6 til 1206,53 millioner kroner.

Seddelomløpet som ved årsskiftet satte rekord med 2265,91 millioner kroner gikk i første uke i 1944 tilbake med 95,24 millioner til 2170,76 millioner kr.

DEG SVENSKA STATSGJELD.

19.00. Den svenska statsgjeld var den 31. desember 1943 på 9687 millioner kroner mot 9739 millioner kroner en måned tidligere.

SVENSK AVISTRUST.

13.30. Den socialdemokratiske avis 'Morgontidningen' og kommunist-organet 'Ny Dag' melder i dag at incenior Torsten Kruuse, innehaveren av 'Stockholms Tidningen' och 'Aftonbladet' har til hensikt å skape en stor avistrust.

MÖTE I GRAN BONDESABAND.

14.00. Det ble forleden holdt konstituerende møte i Gran bondesaband. Møtet vedtok å innmelde laget i Norges Bondesaband og vedta dittes lover. Som formann ble foreslått ordfører Håre Framstad og som nestformann Peder Melbostad.

Övriga styrelsedlemmar er Ragnar Hvaleby, Chr.J.Kollen or Thv. K. Johnsrød. Bondesabandet i Hadelandsbygdene er no ferdigorganisert og når arbeidet er tilendebrakt i land vil kretsstyret bli oppnevnt. Organisasjonsarbeidet i Oppland har pågått en tid no og etterhvert som kretsene blir ferdigdannet vil også fylkesstyret bli oppnevnt. En regner med at det kan gjøres i nærmest framtid.

JORDBRUKSMÖTET I SARPSBORG.

20.00. På det møte som ble holdt i Sarpsborg søndag hvor foruten "minister" Frethein også en rekke av Aust-Vikens fremste menn på jordbruksområdet var tilstede ble det også drøftet aktuelle jordbruksopprørsmål med "ministeren". Møtet som var sammenkalt av fylkesføreren i Aust-Viken, dr. O.Hareid, var det største i sitt slag som har vært holdt i Aust-Viken og vil sikkert bidra til en sterkere aktivisering av jordbruksførerne i fylket.

DØDSULYKKE..

18.00. Lørdag kveld ble den 41 år gamle anleggss arbeider Harry Hausken fra Haugesund drept på Sandnes jernbanestasjon. Han ble overkjørt av kveldstoget til Stavanger. Det har ikke vært øyenvitner til ulykken.

Hausken ble oppdaget av en ekstrabetjent som fant han liggende død på skibbene omlag 35 meter nord for en gjennomgang som skiller sporene fra plattformen. Lege og sanitet kom straks tilstede, men de hadde ikke annet å gjøre enn å transportere den døde bort.

BRANN I HITRA..

23.30. Lørdag formiddag brente en stue på Dolnøy i Hitra ned til grunnen. Fiskerfamilien, som bodde der, mistet alt de eide av inventar og løsøre og matvarer. Mannens fiskeredskaper som lå i kjelleren strøk også ned.

Naboene ordnet ned tak over hodet for den ulykkelige familien og i bygda har man salet inn det aller nødvendigste.

BRANN I SELBU.

23.30. I Selbu brøt det i kveld ut brann i våningshuset til driftsbestyrer Lein ved Selburuten. Fru Lein og to barn var heime og plutselig oppdaget barna at det begynte å brekke i en hjørnestue. De forsøkte å slukke men på kort tid sto hele huset i lys lue.

Branntmannskape r kom til men de klarte ikke å redde bygningen. Huset var assurert for ca. 20.000 kroner. En rekke antikke gjenstander ble bl.a. flammenes rov. Hvorledes ilden er oppstått vet en ikke men det er mulig at den skriver seg fra en ovn hvor trelken var skrudd igjen.

POLITISAKER.

21.00. Straffen for kanintyverier blir stadig strengere. En mann som tidligere er straffet hadde stjålet et par kaniner i Fylla. I Akers forhørsrett ble han dømt til 120 dagers fengsel ubetinget.

21.00. En mann som hadde stjålet ti flasker vin og brennevin er i Akers forhørsrett dømt til fengsel i hundre dager ubetinget trass i at han tidligere er ustraffet.

NS JULLTILSTELNING.

23.30. Bodø og Bodin lag av Nasjonal Samling arrangerte en hyggelig juletilstelning søndag, i NS huset i Bodø. Det var møtt fram en mengde voksne og barn som hygget seg med underholdning og leik rundt juletreet.

"Fylkesfører", kaptein Spjeldnes talte til barna.

DEN SVENSK-TYSKE HANDELSAVTALLE.

S.R.19.00 & NTB 23.00. Forhandlingene i Stockholm mellom en tysk og en svensk delegasjon under ledelse av Ministerialdirektor dr. Walter og en svensk delegasjon under forsete av sendemann Hægglöf om den tyske varocomstning og clearingsordning i 1944 avsluttedes idag.

Bet er lykk s å slutte en ny omfattende avtale.

På begge sider anslår man onsetningen på den svensk-tyske clearing i 1944 til ialt om lag 900 millioner RM. Under hensyntagen til den planlagte tilbakebetalning av de tidligere sitte industrikreditter frankomer så omfanget av varocomstningen i 1944.

Fra svensk side vil det hovedsaklig bli levert malm, stål, maskiner osv., trelast, sellstoff, papir m.v. Og fra tysk side kul, koks, handelsjern, kjemikalier m.v.

Santidig er prisavtalen av februar 1943 og uverenskomsten om privatgeld for 1944 blitt forlenget.

Videre er sjøfartsavtalen for 1944 blitt godkjent. Santidig har forhandlingene om den såkalte göteborgstrafikk ført til avtale om en ordning av denne for 1944.

BRANN OMBORD I EN B.T.

22.00. På havna i Tromsø hendte det lørdag en forferdelig ulykke som kostet tre mennesker livet. Det hadde tatt til å brenne ombord i en båt, og ilden bredte seg med slik hastighet at ikke alle ombord klarte å berge seg i land.

Da brannmannskapet kom til, fant man tre lik på dekket, to menn og en kvinne. Etter et iherdig slukningsarbeid lyktes det å stanse ilden og berge båten.

TILLITSMANNSMØTER I TROMSØ.

22.00. I likhet med ifjor vil det også i år bli arrangert tillitsmannsmøter for Troms fylkesorganisasjon i Tromsø i dagene 30.januar til 1.februar. Møtene vil få betegnelsen Vintersamlinga 1944, og programmet viser at det vil bli arbeidet intenst i de tre dagene møtet varer. Hovedvekten vil bli lagt på skoleringen av tillitsmennene.

LANG OG TRO TJENESTE.

22.00. Kaptein Thor Horvik på dampskipet "Dyrteigen" tilhørende Askøy Dampskipsselskap ble igår ved en enkel högtidelighet på selskapets kontor overrakt selskapet for Norges vels medalje for lang og tro tjeneste.

Horvik har ført sin skute i 32 år og har befordret over 3 millioner passasjerer.

22.00. Forleden dag ble seks arbeidere og funksjonærer ved Globus Maskinfabrikk i Brumunddal tildelt selskapet for Norges vels medalje for lang og tro tjeneste. Alle sekshar vært ansatt i bedriften tredve år eller lengre.

Heft 1944

NYHETSOVERSLIT FRA SKANDINAVIA.

A.K.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor

12. jan. 1944.

Nr. 984.

Fortrolig.

Heldinger tirsdag 11. jan.

NYTTÅRSKINNSTI.

22.00. Der Reichskommissar har i anledning av års-skiftet etter forslag av "ministerpresidenten" foranlediget løslatelsen av et større antall politiske fanger.

SYKESØSTRE TIL FRONTEN.

21.00. Etter endt oppleveling drar etter norske sykesøstre til fronten for å gjøre sin innsats i Europas og Norges skjebnekamp. Det dreier seg denne gang om 10 søstre som skal forlate Norge i løpet av de nærmeste dager. NSK arrangerte i kveld en avskjedsfest for søstrone. Blandt de tilstede var også "minister" Hustad med frue og "landsleder" i NSK, fru Olga Bjoner. Under festen var det flere taler, bl.a. av "sosialleder" fru Thora Smith, "Landsleder" i NSK, fru Olga Bjoner, "minister" Hustad og lederen av troppen, frk Kvernild.

UHYGGELIG TRÆSPRITDRAMA I OSLO.

18.00. I de siste dager har man i Oslo etter hatt et sorgelig trespritdrama idet fem personer er døde som følge av at de hadde drukket tresprit. Fire er innlagt på sykehus uten at man for øyeblikket kan si hvordan det vil gå med dem. Kriminalpolitiet satte straks igang undersøkelse og det ble brukt på det rene at spriten antakelig stammer fra et spritfat som stod i en stall i Falbeset. 10. Spritfaten er beslaglagt, Stallens eier har også frukket av spriten og ligger på sykhuset. Det er ennå ikke lykkes å få klarhet over hvor spritfaten opprinnelig er kommet fra og man vet heller ikke hvor mye av spriten som er kommet ut på markedet. Det advarer mot å drikke noe som kan settes i forbinnelse med trespriten.

NU SKAL MINNESMERKE NYORDNES.

20.00. I en samtale med "byråsjef" Tveito i "kultur - og folkeopplysningsdepartementet" får "NTB" opplyst at det er kommet en ny lov om reising av minnesmerker. Loven bestemmer at minnesmerker over personer, begivenheter eller liknende ikke kan reises uten samtykke av "kultur - og folkeopplysningsdepartementet". I loven heter det videre at "departementet" kan gi forskrifter om ledelsen av og retningslinjer for arbeidet med reisingen av minnesmerker. Det sier seg selv at minnesmerkene i et land er av stor betydning for folkets nasjonalfølelse, sier "byråsjefen". For ettertiden vil monumentene bli betraktet som et speilbillede av vårt lands kulturelle og nasjonale åndsliv og opprettholset av et minnesmerke angår ikke bare de personer som skal hedres eller som foretar reisingen, det er en sak som angår hele folket. Derfor har myndighetene nu sett det som en plikt å värne om denne side ved vårt kulturliv.

For å få en oversikt over reisingen av monumenter har "departementet" latt utarbeide et kartotek over alle minnesmerker i landet. Det lar seg ikke nekte at resultatet er meget.

MINNESKERKENE SKAL NYORDNES. Fortsatt.

nedslående. Det viser seg nemlig at næsteparten av minnesmerkene er reist over forholdsvis ukjendte personer, mens våre mest fremtredende menn ikke er representert. Det må bli en oppgave for vårt slæktsledd å råde bot på dette misforhold. Det skulle være unødvendig å si at minnesmerker bør holde mål rent kunstnerisk sett og at de må få en verdiplasering. Vårt kartotek viser imidlertid at det ofte har vært så som så både med utførelsen og oppsettingen. "Byråsjefen" opplyser til slutt at "departementet" har planer om å sette seg i forbinnelse med forskjellige kulturelle instanser og anmode dem om å rice verdige minnesmerker over nordmenn som har gjort seg fortjent til det.

PRISLAGMANNNSRETEN.

18.00. De tidligere medlemmer av prislagmannsretten lagmann Fynn Nygård, lagdommer Martin Usserud o. sorenskriver Bjarne Torstenson med lagdommer J. U. Kofod som varanmann er benyndiget til å fortsette behandlingen av de saker for prislagmannsretten hvor det er erklært anke eller kjærsmål innen den 31te januar 1943.

NS - MØTE I BERGEN.

23.00. Nasjonal Samling arrangerte i kveld et vellykket møte i Konsertpalasset i Bergen. Salen var fullsatt da fylkes-propagandaleder Sandvik ønsket velkommen. Kveldens foredragsholder var fylkesfører Astrup som i et stort anlaat foredrag trakk opp de avsørende faser i denne krigen. Han pekte på de uhyggelige følger en eventuell engelsk okupasjon ville fått for vårt land.

Bet ypperlige foredrag ble lønnet med langvarig bifall.

DODSFALL.

Oslo: Tidligere misjonær, fru Agnes Floisje er død i Trondheim nær 55 år gammel. Hun var født i Fredrikstad og arbeidet i mange år som misjonær i Sentral - Kina.

Oslo: prost Niels Wiig døde mandag vcl. 75 år gammel. Han var født i Bergen og reiste i 1900 til Madagaskar som misjonær. I 1906 kom han tilbake til landet og han har vært sokneprest i Ulstein, Balestrand og Skjeborg.

Oslo: Likningssekretær Jons Arbo er avgått ved døden. Han var kjent som musikkritikker i Dampsplassen. Han har vært ansatt i Nasjonen og Norgenbladet som musikkritikker og ved siden av sitt vanlige arbeide har han skrevet flere ypperlige artikler om musikk i forskjellige aviser.

HERMETIKKFABRIKKENE I STAVANGER.

19.30. Hermetikkfabrikkene i Stavanger er nu stort sett ferdig med forberedelsene til kippersesongen. Forsyningene av råstoff og hjelpestoffer ligger godt an. Pakningsresultatet vil derfor først og fremst avhenge av tilførselen av sild.

SPORT.Elverum:

I en samtale med bladet **Østlendingen** forteller Kretsidrettsleder Simon Viksmoen at alle komiteer og funksjonerer til "norgesmesterskapet" i utfør og slalom, som arrangeres i Brumunddal 11te og 12te mars, nu er oppnevnt og tildels i aktivitet. Omkring den 20de januar ventes man besøk av "Norges Idrettsforbunds" "skileder" John G. Helland og "sekretær" Knutsen i skiaudelingen. De vil se på løypa og orientere seg om arrangementet. Senere reiser de til Kapp og Lena hvor "norgesmesterskapet" i langrenn og hopprenn finner sted 2den, 4de og 5te mars.

Oslo:

Förstkommande lördag og söndag blir det arrangert et "nasjonalt" skøytelöp på Bislet. I seniorklassen startar bl.a. Finn Hødt, Hans Engnestangen, Øivind Wolff og Bjørn Johannessen. Juniorklassen er også meget fyldig og teller 10 - 12 navner med Arne Sandlie, Magne Amundsen, Aanar Larsen og Odd Burcusund i spissen. I dameklassen er det foreløpig sikkert at Marit Kristiansen og Wenche Lindeberg deltar. Det blir videre kunstlöpoppvisting av bl.a. Else Herberg og Anne Marie Kirchhoff.

ØKONOMISK OVERSIKT.Aksjekurser:

4 1/2 % stat 1937 s 104, k 103 3/4.
 4 % stat 1935 k 103.
 3 1/2 % stat 1941 k 104.
 3 1/2 % stat 1938 k 103 1/2.
 4 % Hypotekbank 1938 k 105.
 3 1/2 % Hypotekbank 1941 s 106, k 105.
 Creditbanken k 139, oms 140.
 Kreditkassen k 310.
 Bjølvfossen s 20 3/4, k 20 1/4.
 Borregård s 136, k 134.
 Elektrokjemisk s 145, k 138.
 Hafslund s 710, k 700.
 Orkla unotert.
 Saugbruksforeningen s 1825, k 1790.
 Union s 5.90, k 5.75, oms 5.75.
 Andesiden s 170.
 Børæstad s 250, k 252 1/2, oms 252 1/2.
 Bruusgård Kiøsterud s 237 1/2, k 232 1/2.
 Amerikalinjen k 250, oms 250.
 Bergenske s 184, k 181.
 Nordenfjeldske s 197 1/2, k 192 1/2.
 Ivaran s 237 1/2, k 232 1/2.
 Ocean s 315, k 310, oms 310.
 Kosmos II s 255, k 250,
 Odd s 240, k 235.
 Rosshavet k 335.
 Valutanoteringene var uforandret.

Stockholm:

I budsjettet som er forelagt Riksdagen blir inntektene for budsjettåret fra 1ste juli 1944 til 30te juni 1945 bereknet til et samlet beløp på 3.106 millioner kroner mot 2.784 millioner kroner i det løpende budsjettår. Utgiftene kommer sammenlagt på 2.749 millioner inkludert bevilning på 793 millioner til forsvaret slik at budsjettet viser et underskudd på 357 millioner kroner.

BJERGINGSORGANISASJON FOR GARN.

12.00. Ved henvendelse til oppsynssjef Vikse fikk Haugesundspresen opplyst at man også i år har fått i stand en bjergingsorganisasjon for garn slik som ifor. I Egersundsdistriktet har man også arbeidet med å få i stand en slik bergingsorganisasjon og man er kommet så langt at man har begynt brygningen av egen slipinnretning.

DEN SVENSKA RIKSDAG ÅPNET IDAG.

S.R. 12.00 Den svenske Riksdag ble idag höytidelig åpnet. Selve åpningshöytideligheten med Håns Majestet Kongens trontale ble kringkastet. Tilstede ved åpningen var Regeringens leder, det diplomatiske korps og flere andre.

Kongen begynte sin tale med å peke på hvilke ødeleggelsor som finner sted rundt omkring i verden idag. Han kom deretter inn på de nordiske land og sa at det svenska folk følger med sympati med hva som foregår i de hårdt hjemsøkte nordiske naboland, og slutter seg av hjertet til deres håp om en lykkeligere framtid. Han understreket deretter at Sveriges forhold til fremmede makter er godt og at man håper også i framtiden å kunne bevare freden. Forholdene i verden innebefatter imidlertid så megen uvissitet og fare at noen avslappelse i årvåkenheten og beredskapet ikke må forekomme. Det vernes frihet og uavhengighet som er bygget ved indre samling og militær rustning er meget sterkt. Det skal holdes i beste stand til vern for Sveriges frie stilling. De siste år har riktignok medført store utgifter for staten og den finansielle stilling er anstrengt, men man har kunnet mestre situasjonen ved å benytte landets egne hjelpekkilder. Til opprettelsen av landets forsvarsberedskap og de andre forholdsregler som er iverksatt kreves det store beløp. Tiltross for dette trykk på landets resurser har man kunnet hindre prisstigning og nedgang i pengeverdien og næringslivet synes å ha krefter til å møte de forskjellige vanskeligheter.

(I referatet som ble gitt fra Oslo hadde man utelatt den del hvor Kongen kommer inn på situasjonen i de nordiske land).

GEDSLR - WARNEMÜNDE FERGEN HAVARET.

20.30. De danske statsbaners ferge på Gedser - Warnemünde - ruta, "Danmark" led et alvorlig havari under den voldsomme stormen søndag. Da båten skulle løpe inn i fergeleiet i Warnemünde, ble den grepst av en sterk strømhvirvel og ført over på det andre fergeleiet. "Danmark" fikk böyd propellaksen og det ble også anrettet forskjellige overvannskader. Fergen vil nu bli ført til verksted for å bli reparert. Et annet fartøy blir satt inn i trafikken inntil videre.

DIFTERI I HERLINGE.

D.R. 18.35. Fra Herlinge meldes at man her har flere tilfeller av difteri. I alt ligger 15 personer på Herlinge sykehus med difteri og 2 er avgått ved døden.

SVENSKE LÄGER SKAL KVALIFISERE FOR INTERNASJONALT ARBEIDE.

S.R. 19.00. I alt 299 svenske läger og kandidater har meldt seg til utdannelseskurser for å kvalifisere seg for å delta i det internasjonale hjelpearbeide etter krigen.

vvvvv VVVVV vvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

E.S.

Fra
Rogjeringsens Informasjonskontor.

13. januar.

Nr. 985.

Fortrolig.

Meldinger onsdag 12. januar, 1944.

UTDELING AV 'FRITT FOLK'S GULLMEDALJE TIL IDRETTSFOLK.

20.30. I forbindelse med en enkel höytidelighet i 'Fritt Folk's redaksjon i formiddag ble 'Fritt Folk's gullmedalje for beste idrettsprestasjon i årene 1941, 42 og 43 utdelt.

Blandt de tilstede var merket man seg idrettsråd Charles Hoff og pressedirektør Anders Begeerud.

Sjefredaktør Rishovd redegjorde for gullmedaljens tilblivelse. Medaljen ble innstiftet den 29. november 1941, etter forslag fra en rekke idrettsinteresserte. Finn Hodt, som var den første som var den første som mottok Fritt Folks gullmedalje, ble tildelt medaljen for sitt strålende 500 meter løp på Gjøvik i 1941 hvor han fikk notert tiden 43,3 som var beste notering i Europa dette år.

Hans Engnestangen og Ellen Strommen fikk medaljen i 1942. Ellen Strommen ble tildelt medaljen på grunn av sin strålende kjøring i utforrennløypa under norgesmesterskapet på Rjukan, mens Engnestangen fikk medaljen for sin ypperlige innsats under den norsk-tyske skyteleandskamp i Klagenfurt, hvor han erobret hele tre førsteplasser.

Vinneren av medaljen for 1943 var Egil Claussen. Han fikk medaljen for sin strålende rekordkjøring på sykkel på distansen Drammen-Oslo.

Sjefredaktør Rishovd overrakte deretter den vakre gullmedalje til Hans Engnestangen og Egil Claussen og takket dem begge for de store idrettsprestasjoner de hadde utført.

De to andre vinnere Ellen Strommen og Finn Hodt var dessverre forhindret fra å møte.

LANDSTYRELOTE I NOREGS UNGDOMSLAG.

20.30. Igår var det halde landsstyremøte i Noregs ungdomslag. Landsleidare Trahaug ynskte velkommen og nemnde m.a. at det no var to år sidan styresmaktene gav Noregs ungdomslag den form samskipnaden har idag.

"Det har vore rike og skiftanda arbeidsår", sa landsleidaren m.a. "Og stort sett har det gått bra. Noregs ungdomslag var og er ein upolitisk samskipnad og fleir og fleir får augo opp for dette. Lagi var i oppløysing ei tid, men minister Lunde trudde på den norske ungdomen i arbeid på norsk, nasjonalt grunnlag. Og den lina han staka opp, har no seinare fylgt. Av større oppgåver sun do arbeider med er etter?singi av st. Thomaskyrkja på Filefjell. Innsamlingi syner over hundre tusen kroner no ved årsskiftet.

Ettegranskingsinstituttet er i arbeid. Leik og turdans fører me vidare. Økonomisk sett har det og gått bra."

Talaren gav deretter melding om at han no har slutta som landsleidare og i tilføre av dette nytta han hövet til å takka "ekspedisjonssjef" Klevenberg for all hjelp og gudvilje som "departementet" har synt Noregs ungdomslag gjennom samarbeidet.

Den nye landsleidaren byråsjef Tveito takka so for den tiltru som vart synt han ved utnemning til landsleidare. Og til slutt takka han Trahaug for det store arbeidet han har gjort for den frilynde ungdomsrörsla.

(fortsatt)

NOREGS UNGDOMSLAG. (fortsatt)

"Ekspedisjonssjef" Klevenborg understroika den studnad som "departementet" gjev laget er eit vitnemål om at det skynar verdien av arbeidet som den norske bondeungdomen har gjort og framleis gjer i samskipnaden Norges ungdomslag.

"Departementet" har tiltrå til Noregs ungdomslag, og det er å vons at det gode samarbeidet som det har vore, vil halda fram."

Talaran bar til slutt fram ein varmt takk til Trahaug for alt det han hadde gjort dei to år han hadde stått som landsleidare, samstundes som han nyttå høvet til å ynskja byråsjef Tvcito velkommen til arbeidet.

Byråsjef Tvcito opna styremøtet med å legga fram arboidsplan for 1944. M.a. vart vedteke å tilsetja forrotningsførar som og får til oppgåva å inspirera alle lag-bruk Spurshålet om å få i gang eit norsk målkontor vart dryft. Sovore vedtak av landsleidaren var gjort, norsk målkontor vert skipa ved skrivarstova. Det vert tilsett ein filolog som styrar. Norsk målkontor tek over arbeidet og medelen art Norges mållag.

Det vart vedteke å flytja øttegranskings-instituttet til Oslo.

Fru Diva Stave vart tilsett som leir-lærarinne i samskipnaden.

Om muscunsarbeidet vart dette vedtaket gjort: samskipnaden går inn for muscunsarbeidet i bygdene. Det vort nermid ut eit utval til å arbeida ut rettningslinene for for-icis arbeidet best kan fremjast. Dsso vart me i Utvalet: Bonde Embret Godtland, Tynset, Olav Røkdal, øttegranskingsinstituttet, konsulent Eiliv Trahaug og lærer Överland.

Sovore vedtak vart gjort om helsosaki: Norges ungdomslag går inn for å fremja badesaki på alle vis.

Som redaktør av "Norsk ungdom" var tilsett Jørgen Haugedal.

Ny skulenemnd vart skulestyrar Hallvard Tveiten, rektor J.Fr.Voss, byråsjef Pederson, fru Stave, byråsjef Linde og skuledirektør Ringdal.

Det vart vedteke å gjeva ut i bokform dei beste artiklar og ferdabrev avlidne prest og diktar Anders Hovden fram gjenom åri har havt i bladi våre.

(se side 3)

HIRDENS FLYKORPS.

18.00.

Den 3.februar starter hirdens flykorps, etter det NTB erfarer, et seilflykurs på Steinsfjorden på Ringerike. Steinsfjorden byr på mange gode muligheter når vindforholdene er gunstige, slik at det er all grunn til å vente gode resultater.

Kurset varar fjorten dager og er åpent for alle menn over sytten år, både nybegynnere og viderekomne. Forutn flying blir det praktisk og teoretisk undervisning i fly-tekniske fag. Hele kurset, innklusive kost, losji og reise, er gratis. Deltakerne skal bo på Sundvollen hotell.

PATENT PÅ SELVLESENDE SKIPSPOMPE.

22.30.

Kaptein Arne Myrholt og konstruktør Rolf R. Elnes, Trondheim, har i disse dager ifølge Adresseavisen tatt ut patent på en selvlensende skipspompe, oppfunnet av Elnes. Oppfinnelsen betegnes av fagfolk som den største patenterte oppfinnelse i Norge i de siste år.

Den selvlensende skipspompe behöver ikke annen drivkraft enn bølgeslagene mot skipssiden. En halv meters bølgehøyde er nok til at pompen sprøyter ut en tonn vann pr.minutt. Foreløpig kan pompen brukes av alle farkoster under 3000 tonn og for fiskerflåten antas den å bli hølt mye nyttig.

MERE OM LANDSSTYREMÖTET I NOREGS UNGDOMSLAG.**24.00.**

I samhöve med landsstyremötet hadde Norges ungdomslag et festleg sammkomme i Grand Hotell i kveld for representanter for statsmaktene og andre innbedne i og utenfor laget.

Den nye landsleidaren byråsjef Tveito, bar fram ei tak til landsleidar Trahaug som no går attende til yrket som landbrukskonsulent. Det er fyrste gongen at Noregs ungdomslag har hatt styresmaktene til setes ved bordet sitt slik som denne kvelden.

Landsleidaren bar fram ei varm takk til Trahaug som hadde hatt mange vanskår å vinna over i denne tida. Men Trahaug har hatt mot og ørlig vilje og det hadde vore å ynskja at norsk ungdom hadde satt meir pris på dette enn dei har gjort. Men samskipnaden er likevel trygda og det kan ein mykje takke Trahaug for.

Trahaug takka og minnte Noregs ungdomslag skal samle seg om norsk bonde- og bygdekultur. Taleren understreka nøygjare dei uppgåvone Noregs ungdomslag har med å syna folk hva som er norsk og ikkje norsk. Han minnte til slutt om at dei symbola som dei nye tida har teke opp, den gule krossen i det røde flagget o.a. har Noregs ungdomslag vore talismann for gjennom snart femti år.

Og eit lag som bondeungdomslaget Ervingen i Bergen hadde i mange år fyrr krigen hakekrossen til lagsmerke.

Taleren ynskte Noregs ungdomslag til lukke i arbeidet i tida framover.

Ekspedisjonssjef Wiik bar fram ei helsing frå styresmaktene. "Noregs ungdomslag har vunne vyrDNA og age for arbeidet sitt til denne tid, og det er Noregs ungdomslag mykje å takka at kommunismen ikkje har fått groboth i landet vårt.

Laget har dei beste fyresetnadene for å kunne gjeva innhald i arbeidet vårt for det nye Noreg."

Taleren bar fram ei takk med dei beste ynske for Noregs ungdomslag fra "kultur- og folkeopplysningsdepartementet".

Fru Maria Rajdl song so nokre griegongar og vart varmt fanga. Rektor J.Fr.Voss tala til slutt og minnte om den innsats Noregs ungdomslag hadde gjort i sjølvstendestriden og for ei samling av bygdekulturen og bygdolaga.

Ekspedisjonssjef Klevenberg takket for maten.

TILLITSMANNSMÖTE I TÖNSBERG.**18.30.**

Etter hva NTB får opplyst ved henvendelse til fylkespropagandaleder Steff (?) arrangeres det et større tillitsmannsmøte i Tønsberg førstkommende lørdag og søndag. Det er Nasjonal Samlings tillitsmenn i Vestfold foruten ordførerne som deltar i møtet. Lørdag holdes en rekke særmöter, bl.a. for lagførere og ordførere med foredrag av ekspedisjonssjef Viig. Dagens program avsluttes med en kaneratkveld.

Særmötene fortsetter søndag formiddag, og støvnet avsluttes med et stort folkmøte i Tønsberg kino hvor det blir taler av stabsleder Schjören og kontorsjef Thorsness. På folkmøtet vil fylkesføreren overrekke frontkjempemerket til frontkjempere på Vestfold.

EKSPLOSJON I BRÖNDERSLEV.

D.R.18.35. I år skjedde det en bombeeksplosjon i en maskinfabrikk i Brönderslev. Fabrikkens transformatorstasjon ble delvis ødelagt, likesom store deler av fabrikken ble tilintetgjort, dels av eksplisjonen og dels av den etterfølgende brann.

Alle vinduer i en stor omkrets ble knust og politiet foretok avsperring av distriktet, idet man ventet å finne flere bomber i nærheten.

Skaden beløper seg til omlag 200.000 kroner. All virksomhet er nu lammet og 600 arbeidere vil bli arbeidsløse.

BRANN I SVENDBORG.

D.R.18.35. En forbipasserende oppdaget i morges brann i en maskinfabrikk i Svendborg. Flere maskinverksteder ble ødelagt samt noen uorstattelige maskin-modeller.

Ilden menes å ha oppstått fra fyranlegget, men ennå har man ikke funnet ut hvordan det skjedde.

Skaden anslås til 200.000 kroner.

Det var ingen brannvakt tilstede på fabrikken.

MORD VED BRABRAND.

D.R.18.35. Rasmus Holm som bostyrer gården 'Haugården' ved Brabrand, ville i går kveld gå ut og fodre dyrene. Like etter han var gått ut hørte hans mor en bil komme rundt hjørnet og noen få minutter etter et knall.

Da sønnen ikke kom inn fra stallen gikk hun ut for å lete etter ham og fant ham liggende i for-gangen. Legen som ble tilkalt konstaterete at Holm var død, ramt av et revolverskudd i hodet.

Man har funnet spor i sneen som førte opp til stallvinduet, hvorfra drapsmannen øyensynlig har kallt på Holm og rettet skuddet mot ham.

INNSKRIFTNING AV RUTEBILKÖRSLEN.

D.R.18.35. Fra den 15. januar d.å. innstilles statsbanenes rutebil transport på ruter hvor passasjerene kan benytte jernbanen istedet.

DANSK RADIO UTSENDELSE AVBRUTT.

D.R.18.35. Statsradiofonien avbrøt idag sin utsendelse fra klokken 12.16 - 13.30 av militære grunner.

REVOLVERMENN SABOTERER MADRASSFABRIKK.

D.R.21.45. En antall revolverbevæpnede menn trengte i ettermiddags inn på madrassfabrikken "Superspring", Nansensgate 47 i København. Fabrikkens ene direktør, Rasmussen, og en del av personlaet som oppholdt seg på stedet ble holdt tilbake av noen av mennene mens andre hekte en benzinliknende veske ut over kontorene og anbrakte en brannbombe. Så ble personaletbett om å hente töjet sitt og forlate bygningen, mens de to andre firmaer i etasjene nedenunder, en pappmasje fabrikk og en vinforretning, ble advaret. Snart etter skjedde eksplisjonen og madrassfabrikken ble helt ødelagt.

ØKONOMISK ØVERSIKT.

Aksjekurser.

4 1/2 , Stat 1937 s 104 k 103 3/4
 4 , stat 1935 I k 103
 3 1/2 , stat 1941 I k 104
 3 1/2 , stat 1938 I k 103 1/4
 4 , Hypotekbank 1938 k 105
 3 1/2 , Hypotekbank 1941 k 105
 Creditbanken s 142 k 139
 Kreditkassen k 810
 Bjølvefossen k 20 oms 20.25
 Borregård s 136 k 134
 Elektrokjemisk s 145 k 138
 Hafslund k 700
 Orkla k 285 oms.1825
 Saugbruksforoningen s 1850 k 1800
 Union s 5.80 k 5.65
 Agdesiden s 170
 Borgestad s 260 k 250 1/2
 Bruusgård Kiösterud s 290 k 282 1/2
 Amerikalinjen s 252 1/2 k 250
 Borøenske s 184 k 181 oms 182
 Nordenfjeldske k 192 1/2
 Ivaran s 133 1/2 k 132
 Ocean s 315 k 310
 Kosmos II s 265 k 250
 Odd s 242 1/2 k 237 1/2
 Rosshavet k 337 1/2 oms 340.
 Valutanoteringene var uforandret.

Indeks for Oslo Børs den 11.januar: Bankaksjer 166,70 (+0,60), Industriaksjer 198,03 (0,10) Skipsaksjer 254,10 (+1,10), Hvalaksjer 186,75 (+0,75).

København: Danmarks Nationalbanks ukeoppgjør pr. 8. januar viser at bankens samlede balanse er steget med 65 millioner kroner i løpet av vørste uke av 1944. Den samlede balanse var på 4,831,9 millioner kroner mot 4766,9 millioner ved utgangen av 1943.

Clearingstilgodehavendet i utlandet er steget med 29,9 millioner kroner og har dermed passert to milliarder kroner til i alt 2019,5 millioner kroner.

Utlån og diskonterte veksler er steget med ... millioner og tilgodehavendet hos andre kreditorer er steget med 34,7 millioner til i alt 2495,5 millioner kroner.

På passivasiden viser seddelomlopet en tilbakegang på 53,9 millioner kroner og var pr. 8 januar 1304,7 millioner kroner. Innskuddene er steget ned 95,1 til 3098,8 millioner kroner og clearinggjelden til utlandet er gått tilbake med 1,3 millioner og endelig er forpliktelser overfor forskjellige krediter øket ned 25,4 til 255,7 millioner kroner.

Stockholm: Det svenska statsbudsjett for perioden 1.juli 1944 til 30.juni 1945 er i dag forelagt riks-dagen.

Inntektene er beregnet til i alt 3106 millioner kroner mot 2784 millioner i inneværende budsjettår. Av dette beløp er skatteinntektene beregnet til 2538 millioner og inntektene av forretningsdriften, jernbaner post m.v. er beregnet til 279 millioner kroner.

De beregnede utgifter er på tilsammen 2749 millioner kroner inkludert 793 millioner kroner til forsvarset i overensstemmelse med femårsplanen for forsvarsets utbygging og forsterkning.

På socialdepartementets budsjett er oppført 508 millioner, på landbruksdepartementets 305 millioner og til statsgjeldens forrentning og amortisering forutsettes anvendt

ØKONOMISK OVERSIKT. (fortsatt)

295 millioner kroner. Det sannsynlige inntektsoverskudd på 357 millioner kroner endres til et underskudd på 668 millioner kroner hvis man krever de 1,025 millioner kroner som representerer de ekstraordinære utgifter til forsvaret som er foranlediget av krigsberedskapet.

Til det underskudd som allere er beregnet bør man dessuten legge til et beløp for en senere almen beredskap som ikke gjelder militære beredskapsutgifter, men som er foranlediget av krigssituasjonen. I det inngående budsjettår er underskuddet anslått til 1166 millioner kroner.

Inntektsberegningen er bygget på uforandret grunnlag for inntekts- og formuessatt, verneskatt og krigskonjunkturskatt. Angående forsvarets ordinære budsjett framholdes at femårsplanen for armeen og kystartilleriet vil bli gjennomført på 4 år. Femårsprogrammet for flåten ventes gjennomført i den planlagte tid.

SVENSK-NORSK HANDELSAVTALE.

D.R.18.35. Forhandlinger om en svensk-norsk handelsavtale vil finne sted nå umiddelbart etter avslutningen av den svensk-tyske avtalen. Den tyske delegasjon vil være til stede under forhandlingene.

LÖNNPÅLEGG I FINNLAND.

D.R.18.35. Alle arbeidere i den finske stats tjeneste har denne måneden hatt en lønnforhøielse på 4%.

DEN DANSKE MELKEPRODUKSJON.

19.00. Den danske melkeproduksjon i 1943 ligger om lag 15 a 16 % høyere enn foregående år. Smørproduksjonen er steget med 14 %. Den samlede produksjonen av meieriprodukter var i 1943 dermed 2/3 av førkrigsproduksjonen. Derimot viste produksjonen av egg bare 1/4 av verdien i 1939.

SAMVIRKELAG I HOVIN.

14.30. Böndene i Hovin har no besluttet å opprette samvirkelag i bygda. Det har i alt tegnet seg 73 medlemmer som har innbetalt aksjene. Samvirkelaget skal meldes inn i Norges kooperative landsforening og en undersøker no mulighetene for opprettelse av forretningsgård.

TYVERIAFFÆRE I MJÖNDALEN.

12.30. En større tyveriaffære er avslørt i disse dager i Mjöndalen. Tyvene, som etter det en kan skjonne, må være lokalkjente folk, har operert på forskjellige stedet og heimsøkt både forretninger og kontorer. Således regner en med at de har stjållet seks-sju hundre kg. mel og tre-fire hundre kg sukker foruten forskjellige andre ting.

I de fleste tilfellene har tyvene nyttet falsk nøkkel. Særlig heimsøkt var innehaversken av en delikatesseforretning, Petra Hovde, og det var derfor naturlig at hun satte alt inn på å få oppklart de mystiske tyverier. Hun kom til den sluttning at tyvene var bland hennes spisegjester og hun holdt derfor skarpt øye med hver enkelt. En dag dro en ung gutt opp lormeboken sin for

(fortsatt)

TYVERIAFFÆREN. (fortsatt)

for å betale. Fru Hovde oppdaget da kammen sin i guttens lommebok men lot seg ikke merke med noe.

Men forleden var tilfeldigvis lensmannsfullmektigen og den mistenkte gutten inne i delikatessforretningen på samme tid. Fru Hovde fikk se at hennes kam stakk opp av guttens jakkolsomme, og dermed var tyven solgt.

Han oppga en annen mann fra Mjöndalen som delaktig og han er også tatt i forvaring. Derned er snöballen begynt å rulle, og forhåpentlig vil det lykkes å få has på hele banden snart, skriver "Drammens Tidende".

FLERE POLITISAKER.

18.00. Lagmannsretten har avsaet dom i en sak mot en hushjelp som var tiltalt for å stjålet matvarer og penger. Ialt hadde hun ved forskjellige anledninger stjålet elve tusen fem hundre kroner fra en buffetskuff i en villa på Hellvik. Saken har tidligere vært behandlet for Follo herredsrett. Her ble tiltalte dømt skyldig i tyveri av matvarer og dømt til fengsel i åtte måneder.

Saken ble gjenopptatt for lagmannsretten idat man mente at hun også hadde stjålet pengene. Ved behandlingen har retten funnet det bevist at hushjelpen tok pengene ved tre forskjellige anledninger, en gang fem hundre kroner og en annen gang et tusen kroner og en tredje gang ti tusen kroner.

Dommens lød på ett år og seks måneder, som hun vedtok. Dessuten ble hun fradømt statsborgerlige rettigheter i ti år og til å betale tilbake de 11.500 kroner innen fjorten dager. Av pengene er ti tusen ni hundre og åtti kroner i behold.

22.30. Prispolitiet i Trondheim og sør-Trøndelag har i 1943 hatt to tusen og ni og seksti saker til behandling. Samlet bøtesum utgjør vel tre hundre og tre og tredve tusen kroner, og inndragningsbeløpet vel 140.000 kroner.

FABRIKKSBRANN I ELVERUM.

22.30. En større brann har i ettermiddag herjet fabrikkanlegget ved Jönsa bruk i Elverum som vesentlig produserer nöbler og arbeidskjøretøy. En stor mannskapsstyrke fikk i gang med slukningsarbeidet og etter et par timers forløp lyktes det å begrense ilden til fabriksbygningen som imidlertid brente totalt ned.

Derimot lyktes det å redde flere nærliggende bygninger, som en tid var sterkt truet. Skadon går opp i betraktelige beløp uten at en enno har noen full oversikt, uttaler disponent Gassmann til NTB's korrespondent. Hvordan ilden er oppstått vet man enno ikke.

FISKERBÅT SENKET I LARKOLLSUNDET.

18.00. En ulykke hendte i Larkollsundet i Larkollsundet i formiddag. En fiskerbåt fra Rygge ble rent i senk av en større båt. Ombord i fiskerbåten holdt den femti år gamle Sigurd Johansen og en ung gutt på med å trekke line da ulykken skjedde. Begge hoppet i sjøen og ble børgt kort etter. Johansen var imidlertid uten bevissthet og alle forsök på å kalle ham tillive igjen var forgjeves. Han ble brakt til sykehus i Moss, men var da død.

SVENSK SJÖMANN FORTELLER OM BOMBEANGREPET PÅ STETTIN.

20.30. En svensk sjömann som oppholdt seg i Stettin under bombeangrepet natt til 6.januar og som hadde anledning til å gjøre seg en forestilling om ödeleggelsens omfang, har fortalt en representant for "Trelleborg-Tidningen" at ti svenske skip lå i Stettins havn under angrepet.

Bortsett fra at noen brannbomber ramte stockholmsfartøyet "Svea" og førstakset ubetydelige skader, ble ikke et eneste av de svenska skipene skadet. Grunnen var ganske enkelt at det sterkt konsentrerte bombeangrepet åpenbart ute-lukkende ble satt inn mot byens sentrum og dets mest verdifulle kvarterer.

Hverken det veldige Vulcan-verftet eller havneområdene ble rikt i nevneverdig omfang. Forøvrig var den ødeleggelse som ble gjort i byen, uhyggelig.

Det ble kastet så mange lysbomber at man under bombardementet kunde lese en avis på gaten i skjæret fra lysbombene. Det var således ikke vanskelig for de angripende flyene å velge sine mål.

Tyskerne satte selv antallet av de angripende flyene til lavt regnet tre hundre.

I byens s entrum er Kaiser Wilhelm Platz fullstendig ødelagt, og det samme er tilfelle med de tilgrensende strøk. Her og der raker en onslig monumental bygning som f.eks. Berliner Tor opp av den alminnelige ødeleggelsen.

SPORTEN.

12.30. Etter det "Morgenposten" erfarer vil årets norgesmesterskap i brytning arrangeres i Tønsberg den 11 og 12.mars. Forutsetningen er at Tønsberg kan overta arrangementet.

Tønsberg har alltid vært en av landets beste brytebyer, og interessen er også i dag levende. Flere av byens gode mattekjemper har holdt på med treningen i lang tid.

12.30. "Bergens Tidende" har hatt en samtale med instruktør Bertel Påske, som for tiden oppholder seg på instruksjonskurset på Mjølfjell. På spørsmål om hva han mener om Mjølfjell som framtidens skisentrums for Vestlandet forteller Påske at Mjølfjell skulle ha alle betingelser for å bli et av landets største skisentra. Her ligger det overalt strålende langrennsløper, ypperlige hoppbakker for de som vil ha luft under skiene og første-lases slalom- og utforennsløyper.

Slalomkjørerne kan finne treningsløypa over alt, og de konkurranseløyper som hittil er stukket ut er også helt perfekte, ja enkelte løyper kan sammenliknes med våre aller beste.

18.30. Gjennom norsk travselskap er det sendt inn søknad til "landbruksdepartementet" om bevilgning av totalisatorane på Lisleby. Lisleby har de beste betingelser blandt mulige totalisatorbaner i Østfold.

KONFERANSE OM LOFOTFISKET.

22.30. På foranledning av "meringsdepartementet" begynt i Svolvær onsdag konferanser av de forskjellige ...interesserte under lofotfisket. Til møtet er kommet representanter uten fra Lofoten og Nordland forøvrig fra Bergen, Kristiansund og andre steder. Videre er bl.a. Norges Råfisklag representert ved direktør Overå. Møtet skal drøfte forskjellige spørsmål i forbindelse med produksjon og omsetning under kommende lofotfiske. Konferansene ventes å ville vare noen dager.

NYHETSCOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

A.M.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor

14. jan. 1943

Nr. 986.

Fortrolig.

Heldinger torsdag 13 jan.

STÅDIG MERE URO I DANMARK. POLITIRASSIAR OG ILLEVOLVERSKYTING.

S.R. 19.00. Tidlig imorges trengte tysk politi inn i villaen til tanntekniker Leo Karo (?) for å arrestere ham. Tannteknikeren satte seg til motverge og kom seg sammen med sin frue inn i sovevercelse hvor han barikaderte døren. De tyske politifolk åpnct ild med revolvere og tannteknikerens frue ble drept mens tannteknikeren selv ble alvorlig såret. Han var mistenkt for delaktighet i illegal virksomhet.

S.R. 19.00. I ettermiddag foretok det tyske politi i København en rassia på flere steder rundt omkring i byen for å få tak i sabotører. Det kom til skuddveksling hvorunder en tysk politimann ble drept. 5 personer ble arrestert.

S.R. 22.00. Fra Nakskov meldes at det tyske politi der idag foretok en rassia etter sabotører og andre personer som man antok hadde en eller annen forbinnelse med illegal virksomhet. Et større antall personer ble anholdt, men flere av dem ble senere løslatt etterat deres forhold var blitt brakt på det rene.

S.R. 22.00. Fra Læborg meldes at et stort lagerhus tilhørende Aarhus Oljefabrikker idag er bront ned til grunnen. Man har ennå ikke klart å bringe ildens årsak på det rene.

TRESPRITEN KREVLER FLERE DØDSFALL I OSLO.

14.30. Som tidligere meldt er det forekommnet en rekke dødsfall i Oslo som følge av at folk har drukket tresprit. Det viser seg at saken får et sørskje uhyggelig forløp idet 12 personer er nu avgått ved døden og 15 innlagt på sykehus. Det er brakt på det rene hvor spritfaten stammer fra. Det er stjållet fra en åpen tonn hvor det var hensatt for lagring. Det vil bli nærmere undersøkt om det er utvist noen uforsiktighet ved lagringen. Kriminalpolitiet har avhørt de som ligger på sykehus og en rekke andre personer. Det viser seg at de syke har kjøpt spriten av ukjente personer som de har truffet sammen med på gatetjørner i byens sentrum. Det er onnu ikke fastslått hvor meget av det beslaglagte farts innholdet som kan være solgt eller ulovlig utsatt. Publikum advares på det bestemtste mot å drikke brennevin hvis opprinnelse de ikke kjenner.

Igår ettermiddag ble syv av de innlagte behandlet for å ha drukket tresprit. Den ene var ved innleggelsen nesten blind. Ved henvendelse til sykehuset opplyses at tilstanden hos de syke er forholdsvis bra, men det kan plutselig skje tilbakefall. Inatt døde en av de som var innlagt den 10de ds. Blandt de døde er det to kvinner.

3.7 MILLIONER RASJONERINGSMERKER STJALLET.

14.30. For annen gang på rad har det vært innbrudd i forsyningssentrala på Nedre Eiker, forteller Drammens Tidende. Tyvene er kommet inn ved hjelp av en falsk nøkkel og har brukket opp et jernskap. Fra dette har de ranet ned seg 3.7 millioner rasjoneringsmerker, derav er 1.8 millioner brødmerker, 800.000 merker for kvitt mfl, 100.000 tekstilmerker, 100.000 sukkermerker og 900.000 tobaksmerker. Alt sammen var merker som var innlevert av kjøpmenn for perioden november - desember 1943.

ØKONOMISK OVERSINT.

Sksjekurser:

- 4 1/2 stat 1937 s 104, k 103 1/4, oms 103 3/4.
- 4 stat 1935 k 103.
- 3 1/2 stat 1941 s 105, k 104.
- 3 1/2 stat 1938 k 105,
- Creditbanken s 142, k 139,
- Kreditkassen k 810.
- Bjølvfossen s 20 1/4, k 20.
- Borregård s 136, k 134..
- Eiketrokjenisk s 145, k 140.
- Hafslund k 700.
- Orkla k 285.
- Sauvbruksforeningen s 1850, k 1800.
- Union s 5.80, k 5.75, oms 5.75.
- Norgesiden k 165..
- Borgestad s 257 1/2, k 252 1/2.
- Bruusgård Næsterud s 237 1/2, k 235, oms 235.
- Amerikalinjen s 252 1/2, k 247 1/2.
- Bergenske s 184, k 181, oms 182.
- Nordnoffjeldske k 182 1/2.
- Iveran s 237 1/2, k 232 1/2, oms 235.
- Ocean s 315, k 310.
- Kosmos II s 257 1/2, k 252 1/2, oms 255.
- Odd s 240, k 237 1/2.
- Rosshavet k 337 1/2.

Valutanoteringene var uforandret.

Oslo: Statistisk sentralbyrås berekninger over levomkostningene pr. 15de november viser som resultat at hovedindekstallet er opp 0.4 pst fra måneden før, fra 150.7 til 151.1. Indekstallet for matvarer er gått opp med 0.2 pst fra 153.2 til 153.4. Gruppen kolonialvarer er gått opp 0.6 pst og poteter, grønnsaker, mel, gryn o.l. 0.4 pst. Utgiftene til fisk er gått ned 0.2 pst. De andre matvarergrupper er uforandret. Utgiftene til drikkevarer og tobakk er de samme med indekstall 132.4. Drensesutgiftene er også uforandret, med indekstall 307.2. Bekledningsposten er steget fra 192.2 til 192.8 og posten "andre utgifter" fra 140.5 til 142.0.

Oslo: Engrosprisindeksen pr. 15de desember er gått opp fra måneden før fra 175.3 til 175.5. Gruppen "animaliske møringsmidler" er steget 0.4 pst. De andre gruppene er uforandret. Industrivarene under ett er steget 0.1 pst, - helfabrikata 0.2 pst, mens andre råvarer og halvfabrikata er uforandret. Jordbruksvarene og kolonialvarene er også i uforandret.

Tokyo: Det japanske seddelenløp nådde den 30te desember 1943 rekord med 10.8 milliarder yen. Allerede dagen etter den 31te desember var omlopet gått ned til 10.26 og den 4de januar 1944 til 9.96 milliarder yen. Japans banks utlån som den 30te desember var på 3.7 milliarder yen ikk til 4de januar tilbake ned 3 milliarder yen.

Amsterdam: Innlösningen av de tyske lån i Nederland fortsetter og 1 1/2, (tidligere 7, lån i Kührverkene av 1927) og 3 (7) pst obligasjoner utstedt av Münster kommune i 1927 er oppsagt til innfrielse.

Batavia: Den javanesiske befolkning som teller 50 millioner har i lengre tid samarbeidet med den japanske militære forvaltning og den japanske militære forvaltning har den 8de januar etter den javanesiske befolkningens ønske besluttet å innføre arbeidstjeneste på Java, fra 1ste mars.

ØKONOMISK OVERSIKT. Fortsatt.

Madrid: Den spanske stat har ytet statens skipsverftet som står tilsluttet nasjonalinstituttet for industri flere kreditter til oktober 1944. Kreditten skal benyttes til bygging av 204 fraktskip med en seilet tonnasje på 209.000 brt.

Oslo: Indeks for Oslo Børs den 12te januar: Bankaksjer 166.70 (uf), industriaksjer 198.03 (uf), skipsaksjer 254.60 (+ 0.50), hvalaksjer 137.25 (+ 0.50).

Bombay: I år blir Indias bomuldsarealer anslått til 25.5 millioner tonns på sakkynlig hold. Årets höst blir derved höyere enn den har vært siden 1929. Særlig er höstutsikten lovende i Bengal.

Stockholm: Riksbankens indekstall er gått opp med 0.1 pct fra midten av november til midten av desember. Generalindekstaller for desember ble 148.3 mot 148.1 i den foregående måned.

Helsinki: Det tidligere forbund for de finske næringsmiddel- og nytelsesmiddelindustrier, er sluttet sammen til et sentralforbund. Dette før til oppdrag å utvikle vedkommende industrigrøner slik at de best mulig svarer til de behov som blir stilt dem idag. Allerede ved starten fikk det nye forbund tilslutning fra 16 av de største firmaer innen nærings- og nytelsesmiddelbransjen.

CNEB: Ørsoppgjøret for den sveitsiske nasjonalbank viser tydelige endringer sammenliknet med fjoråret. For det første er gullbeholdningen steget til 4.172.6 millioner francs mens det annet seddelomløp har passert 3 milliarder prisen og nådd opp i 2.048.5 millioner francs. Gullbeholdningen er steget med 152.8 millioner francs fra uken først nens seddelmassens stigning, blir 51.7 millioner francs for samme tidsrum. Den nuværende gullbeholdning betegner absolutt rekord og tilvæksten skyldes - etter de offisielle meldinger - at noen oversjøiske beholdninger som hittil har vært utskilt, er overført til den åpne reserve gjennom overenskomst med en utenlandsk seddelbank. Videre er det overført en større gullmengde til bankens reserve og endelig har seddelbanken fått enda flere poster av valuta for utførte varer overført fra sin konto. Seddelomløpet sitter også i rekord og beløpet overstiger fjorårets sluttoppgjør med all millioner francs eller med nesten 15 %.

New York: Overborgermesteren i New York, La Guardia, har uttalt til presserrepresentanter for Sør-Amerika at visse droger ville bli eksportert til Sør-Amerika når sanitetsmyndighetene i byen New York ikke ned på det.

VAKSINASJON MOT DIFTERI I KØBENHAVN.

19.30. Man fortsetter stadig med vaksinasjonen mot difteri på statens scruminstittutt og man mener skjønnsmessig at om lag 20.000 mennesker har fått seg vaksinere her. Hertil kommer alle de som har fått seg vaksinere på hospitalene og hos byens praktiserende leger. Dem har man ingentall på, men gjennom den utlovete vaksine mener scruminstittuttet å kunne konstatere at tallt for de siste vedkommende dager seg om 60.000. Man kan altså rekne med at om lag 60.000 københavnere er blitt vaksinert i løpet av de tre - fire siste ukene.

Bet meldes forsvrig at man i København og enkelte andre steder har konstateret flere tilfeller av difteri og at dette i stor grad har gitt støtet til at så mange mennesker har fått seg vaksinere.

Side 4.

Meldinger torsdag 13. januar 1944.

Nr. 986.

LANDBRUKSSKOLEBESTYRER KRINGLEBOTNS BEGRAVELSE.

21.00. Fra Risør meldes at landbruksskolebestyrer M. Kringlebotns begravelse idag foregikk fra Frydemalldalkirke. Begravelsen var meget stor og det var en sjeldent vakker og høytidelig minnestund i kirken. Mange av fylkets kjente menn på landbruksnæringens orråde var møtt fram for å følge avdøde til det siste hvilested. 20 kranse ble lagt ned på båren. Kisten ble bæret av fire bønner og to svigersonner.

DØDSULYLL I TØNSBERG.

14.30. Under prøve av en varmekjede i Tønsberg Sparebanks fyrron eksploderte plutselig kjelen og to rørlegger fikk spruten av det kokende vann direkte imot seg.. Sterlig den ene, den onlag 40 år gamle Brith Pedersen, fikk mye alvorlige skader og er idag avgått ved døden. Den andre synes å ha sluppet lettere fra det. Han ligger nu på sykehuset. Vaktmesteren som var tilstede ble helt uskadd.

DØD ETTER FALL FRÅ JERNBANEVOGN

14.30. Den 32 år gamle Helge Lorang Jensen falt i forrige uke på hodet ned fra en jernbanevogn som var lastet med lemmer. Han pådrog seg en kraftig hjernerystelse. Idag morges avgikk han ved døden uten å være kommet til bevissthet, melder Drammens Tidende.

FISKELRIOVERSIKT.

22.30. Fisket var dårlig i uken som endte den 8de januar. Fiskeforholdene lå dårlig tilrette, og dessuten var det almindelig agn-mangel. Småsildfisket ga enkelte fangster i Vest - Finnmark og i Troms, men silden er meget småfallen. I Røfjord i Trøndelag ble det fisket småsild med landnot.

Forsøksfisket etter storsild har for det meste vært hindret av dårlige bruksforhold. Det har imidlertid vært tatt endel småfangster i Nørre Øygarden, og et par forsøksdrivere har fått mindre fangster, opptil 150 stykker utfor Øygarden. I inneverende uke har det pr. 12te januar vært tatt noe større fangster, opptil 8 hektoliter. Det kan således ikke sies at storsildfisket har slått til og det er derfor noe uvisst med utsiktene.

Hystfisket forsvrig med forskjellige redskaper var bl.a. sterkt hindret av agnmangel og ga helt ubetydelig utbytte.

Om torskefiskerie i Nord - Norge foreligger det intet særlig nytt.

EN BARNET EDDIKSYKL ISTEDLT FOR TRAN.

22.30. En mor som skulle gi sin lille gutt tran, kom ved en feiltakelse til å gi han eddiksyre. Antakelig var det så mørkt i rummet at hun ikke sa forskjell på flaskene. Gutten ble meget syk og døde på sykehuset i formiddag. Han var bare ett år gammel.

TRONDHJEM FÅR FAST LEGLEVAKT.

22.00. Det er nu truffet en ordning mellom myndighetene og byens læger slik at Trondhjem for ettertiden får fast leglevakt hver natt.

Side 5.

Meldinger torsdag 13. januar 1942.

Nr. 986.

GUMIBÅT ETT R FORSVUNNET FLY.

S.R. 12.30. På Gotlands vestkyst har man funnet en gumibåt som man mener skriver seg fra det svenske flyet som forsvant for noen tid siden. Man har imidlertid ennå ikke funnet oppdage noe spor etter de to flygere som er omkommet.

DEN SVENSKE FLYTRAFIKKEN PÅ SKOTTLAND.

S.R. 19.00. Det svenske luftfartselskapet Aerotransport ligger fortiden i forhandlinger med representanter for den tyske regjeringen om forskjellige spørsmål vedrørende gjenopptakelsen av lufttrafikken på Skottland. Når denne trafikken kan gjenoptas avhenger av de resultater man oppnår på forhandlingene.

ARBEIDSLØSHETEN I VÄSTER - NORRLAND.

S.R. 19.00. Sosialminister Müller mottok idag en debatasjon fra Väster - Norrland. Deputasjonen forela for sosialministeren en rede - gjørelse for arbeidsløshetsituasjonen i Sundsvall - og Årdals distrikten og krevet at noen straks blir gjort for å avhjelpe denne arbeidsledigheten. Sosialministeren lovet at han øyeblikkelig skulle undersøke saken og se til at nødvendige skritt blir tatt.

/

vvvvvv VVVVVV vvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

E.S.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

15. januar.

Nr. 987

Fortrolig.

Meldinger fredag 14. januar, 1944.

RÅDMØTE I NORGES HÅNDVERKERFORBUND.

20.00. Norges håndverkerforbund holdt rådmøte torsdag den 13. januar i Oslo. Møtet ble ledet av forbundets president, rikshåndverksmester Kjell Erik Gunderson som ga en oversikt over hvordan året 1943 hadde artet seg for håndverksmestrenes organisasjon.

Forbundet hadde nedsatt et utvalg til å utrede saken om medlemskap, rettigheter og plikter i laug og lokale foreninger for frihåndverk m.v. Utvalget hadde ikke fått ferdig sin innstilling på grunn av de omfattende undersøkelser som måtte gjøres. Saken ble allikevel tatt opp til behandling og det var på møtet overveiende stemning for å overlate til lokalforeninger og laug å behandle og avgjøre søknader fra forbundets nye medlemmer om å bli oppatt i de stedlige organisasjoner, idet forholdene er så forskjellige for byene og landsbygdene hva angår opplæringsforhold, adgang til å avlegge prøver o.l. at generelt vedtak vanskelig kan treffes. Dog må det ble adgang for medlemmer som får sin søknad avslått å anke til høyere instans. En sådan behandlingsmåte vil virke betryggende for alle parter.

Denne saken er no såpas avklaret at en avgjørelse vil kunde treffes når utvalgets innstilling foreligger for neste rådmøte.

Tidligere har alle medlemmer av håndverkerforbundet fått anledning til å benytte mesterskiltet. I den nye situasjonen med obligatorisk medlemskap kan ikke dette fortsette. Rådmøtet gjorde derfor følgende vedtak:

Mesterskiltet kan bare tenytes av autoriserte håndverksmestre. Skiltet utdeles av Norges håndverkerforbund etter forslag fra laug og riksraug.

Til slutt holdt fylkeshåndverksmester Ernst Jonsson, Østfold, en ansæende tale hvor han takket riks-håndverksmesteren for det utmerkede arbeid som er utført i forbundet i 1943. Også denne talen ble møtt med kraftig applaus.

20.00. En sak av stor betydning fant sin avgjørelse på håndverkerforbundets rådmøte torsdag: De kombinerte håndverks- og industriforeninger ble besluttet dolt. En skal ha få rendyrkede håndverkerforeninger og ditto industriforeninger på samme vis som vi har et håndverkerforbund bare for håndverksdrivende og et industriforbund bare for industridrivende.

Det er flere årsaker til vedtaket om å skille de lokale håndverks- og industriorganisasjoner på et nærværende tidspunkt, bl.a. at industriforbundet forutsettes bygget ut med fylkesforeninger, mens håndverkerforbundet fortsatt bygger på sine lokale håndverkerforeninger og laug.

Den forskjelligartede oppbygging vil straks gjøre et sammespill vanskelig eller umulig mellom de to næringsgruppens medlemmer utover landet. Hertil kommer at gjennomföringen av obligatorisk medlemskap har skapt forutsetninger for så store og sterke organisasjoner at ingen av partene vil bli skadelidende ved endeling av medlemsmassene.

(fortsatt)

NORGES HÅNDVERKERFORBUND: (fortsatt)

Industriforbundet og håndverkerforbundet har utarbeidet følgende utkast til overenskomst:

(1) Følgende foreninger oppløses (deles): Bergens håndverks- og industriforening, Bodø håndverks- og industriforening, Brummunddal håndverks- og industriforening, Drammens håndverks- og industriforening, Egersunds håndverks- og industriforening, Elverum håndverks- og industriforening, Fredrikstad håndverks- og industriforening, Høvringen håndverks- og industriforening, Horten håndverks- og industriforening, Mo i Rana, Moss håndverks- og industriforening, Oslo håndverks- og industriforening, Progrunn håndverks- og industriforening, Sandnes håndverks- og industriforening, Sandnessjøen håndverks- og industriforening, Sarpsborg håndverks- og industriforening, Stavanger håndverks- og industriforening, Trondheim håndverks- og industriforening, Tønsberg håndverks- og industriforening.

2) De oppløste (delte) foreningers formue deles på håndverk og industri i forhold til hvor mange av medlemmene pr. 9.april 1940 var håndverkere og hvor mange som var industrifolk. Det tas herunder ikke omsyn til andre enn aktive håndverkere og aktive industrifolk.

3) Håndverkets del av den enkelte forenings formue stilles til rådighet for den lokale håndverksorganisasjon hvis geografiske virkeområde svarer til (eller nærmest faller sammen med) det geografiske område som den oppløste forening omfatter.

Industriens del av den enkelte forening formue stilles til rådighet for vedkommende fylkesforening under Norges industriforbund, når fylkesforeninger blir organisert. Inn til så skjer, forvaltes midlene av industriforbundet.

4) Norges håndverkerforbund og Norges industriforbund treffer i fellesskap de nødvendige beslutninger til gjennomføring av bestemmelserne ovenfor. Mulige tvistepunkter avgjøres av Norges næringsråd.

Forbundets arbeidsutvalg hadde foreslått dette forhandlingsresultat godkjent hvilket også forbundets råd bifalt enstemmig.

Videre var man enig om at som regel bør håndverkerorganisasjonene beholde den faste eiendom ved opplösung av foreningene, idet håndverket vil ha mest bruk for eiendommen. Dette synes også naturlig når man vet at de insutridrivende utgjør en forholdsvis liten del av medlemstallet i de kombinerte foreninger.

Samarbeidet mellom industrien og håndverkets organiasjoner skal naturligvis heretter som før skje i beste forståelse og under hensyn til felles gagn.

UTNEVNELLSER.

20.00.

Fra ministermøte den 13.januar:

Kirkedepartementet: Kst.sokneprest ved Mariakirke i Bergen, A.Eek, utnevnes til sokneprest i Hædrum.

Politidepartementet: Politipresident L. A.H. Lange, Trondheim, meddeles etter søknad avskjed fra sitt embete fra 1.februar 1944.

Politifullmektig R.L.Voldsdal, Aalesund, meddeles etter søknad avskjed fra 13.februar 1944.

Næringsdepartementet: Fungerende kontorsjefer i næringsdepartementet: F.G.Schånning, F.Haberland, R.D.Murer og I.Klausen konstitueres som kontorsjefer i samme departement fra 1.januar 1944 å regne.

MØTE I COLOSSEUM IKVILD. TALER AV FYLKESFØRER HOLM OG
"MINISTER" FUGLESANG.

20.00.

Fylkesfører Holms tale i Colosseum ikviled: "Vi er gått inn i et nytt år, kanskje det mest avgjørende år i krigen", begynte fylkesføreren. "Dette året blir et nytt arbeidets og ka pens år for oss i Nasjonal Samling. Hva er naturligere nå ved årsskiftet enn å sette opp en status og legge planer for året som kommer."

Fylkesføreren tok så et overblikk over den militære og politiske situasjon og la klart fram Nasjonal Samlings stilling til tidens brennende spørsmål.

"Det kan slås fast", sa fylkesfører Holm, "at alle nordmenn stort sett er enig i målene for Norges kamp i dag. Det er derimot sterkt divergerende meninger om de midler en helst bør bruke for å frelse vårt fedreland gjennom tidens brenninger. Enkelte mener at Tyskland overfalt Norge og glimmer helt Englands nøytralitetsbrudd mot vårt land.

Hvorom allting er, Norge er besatt, og dette er en kjennsgjerning vi må se i öynene. Det er da naturlig å tenke på de perspektiver denne storkriga åpner for oss. Her er det tre muligheter. Enten kan vi sitte og vente på status quo, altså vente på at vi en dag har det slik som för omtrent. Dette forutsetter at tyskerne taper kriga og at det lykkes engelskmennene å stanse den bolsjevikiske storm mot Europa. Dette må anses som en ønskedrøm uten rot i virkeligheten.

Den annen mulighet er at Tyskland taper kriga og bolsjevikene feier over Europa og også får tak i Norge. Vi må be skjebnen spare vårt folk og vårt land for de umenneskelige lidelser som da vilde komme.

Den tredje mulighet er den som jeg fullt og fast er overbevist om, nemlig at tyskerne vinner kriga, fullstendig og uten betingelser og at såvel Russland som England blir totalt satt ut av spillet.

NS's standpunkt er ikke diktert av opportunisme. Vi tror at Norges skjebne er uløselig forbundet med Tysklands skjebne og at begge folkene av høyere makter er bestemt til en lys framtid i de århundrer som kommer."

Fylkesføreren uttalte videre at bevegelsen i Stor-Oslo i året som gikk viste en sterk fremgang på alle måter og han uttrykte sin glede over at partiet og befolkningen i sin almennelighet har funnet mere sammen enn tidligere, at partiet har begynt å funksjonere som den veggleder og hjelper for folket som det er ment å være.

21.30.

"Minister" R.J. Fuglesangs tale:

"Verden går inn i et nytt krigsår - det følger. Vi spør oss selv: vil dette året bringe avgjørelsen? Vi ser farene som truer. Storm løpet av massene i aust mot Europa viser situasjonens alvor. Vi vet hva bolsjevismen innebærer og hva den vil medføre for Europa - den fullstendige tilintetgjørelse og utslettelse.

Og vårt eget folk? Har vi ikke bolsjevismen midt iblandt oss? Søker ikke kommunistiske elementer i samarbeid med GPU-agenter og secret service-agenter å drive en mere intens virksomhet enn noensinne i landet vårt? Det skyldes vårt politiske effektivitet og det faktum at den overveldende massen av folket vårt er sterkt innstillet i mot midler som snikmord, sprengninger, sabotasjeakter og lignende forbrytelser som ridder i rampen, at ikke vårt folk opplever langt verre ulykker enn tilfellet er.

I Sverige sitter Trannæl og forbereder den bolsjevikiske framtiden for landet vårt, om hans oppdrag (fortsatt)

FUGLEMSANGS TALE.

(fortsatt)
givere i Moskva skulde seire. Det er kortere til Moskva fra Stockholm enn fra London. Regjeringen i London har intet mere å si. I Sverige forberedes det bolsjevikiske redselsherredørret fra Norge.

I Nord-Afrika har bolsjevikene allerede makten. Der samles idag alle rømte kommuniststørrelsene fra Spania og Frankrike. Derfra forberedes bolsjevismens erobring av den iberiske halvøya og Frankrike og settes i verk i samme øyeblikk Europas front i aust skulde vake.

I Sør-Italia har kommunistene allerede makten. De italienske arbeidere sendes i slavetransporter til England og Amerika for å settes inn i gruvene der, mens barna slites fra sine mødre og deporteres til Sovjetanveldet.

I Jugoslavia forsøker allerede Stalins håndlanger, den røde bondeføreren Tito på å ta kampen opp.

England og Amerika har kapitulert fullstendig. Polen og Rådstatene, store deler av Balkan, Finnland og Nord-Skandinavia er allerede avskrevet og høytidelig utlevert til Moskvas bøddelvelde. Er det noen som er så naive å tro at bolsjevismen vil stoppe ved on eller annen demarkasjonslinje i Polen eller i Finnland - hele Europa er uten skrupler utlevert til bolsjevismen. Det er virkeligheten. Europa har bare seg selv å stole på idag, og enhver jössing burde på sine kne anrop om at Tyskland holder stand som Europas bollverk mot redslene fra aust.

Vi er ofte korttenkte vi mennesker. Hvorfor erklærte England denne krigen? Påskuddet var Polen. Hensikten var å hindre at høyst rettferdig løsning på den særdeles urettferdige ordningen med den polske korridoren. England garanterte Polen. Resultatet ble polsk storhetsvennovid. Terror og mordbølgen ble av polakkene sluppet løs over de tyskere som bodde i de tyske deler av Polen.

Og idag? Polen utlevert til Sovjet, uten hensyn til de høytidelige garantier, til den såkalte polske emigrantregjering og de hundretusener polsje soldater som kjemper i den engelske hær. Kynisk utlevering av resten av polakkene til den bolsjevikiske katynmyrding.

Atlanterhavserklæringen? Folkenes fri selvbestemmelserett og alle de andre frasene? Vi sa det dengang og vi sier det igjen idag: Svindel. Bedrag. Men idag kan ingen lyve seg fra virkeligheten. I dag viser kjennsgjerningene selv at vi har rett. England har demonstrert sin avnakt. Amerika har ingen interesse av Europa. Bolsjevismen over Europa er i virkeligheten ikke ønsket av den jødisk-plutokratiske ledelse i Amerika. Derved er jo Europas kraft brutt og USA står som enerskeren på alle hav og Europas arvtager i koloniorrådene, såfremt bare Japan blir slått.

USA har større interesse av krigen i Østen enn de har av å ofre en eneste soldat på å hindre Europas bolsjevisering.

I dag oppbyr bolsjevismen i aust alle sine ressurser i et gigantisk forsök på å løpe den europeiske forsvarsfronten overende. Santidig driver vestmaktene den mest hensynsløse terror mot Europas sivilbefolkning, mot kvinner og barn, utsletter Europas uerstattelige kulturninner, legger Europas byer i grus. Og imens venter hele verden på det invasjonsforsök som for lengst er proklamert fra vestmaktene side og som uten tvil den bolsjevikiske kjempeoffensiven i aust danner opptakten til.

Den annen front må å dannes. Uten å gå til direkte angrep også i vest mot det europeiske fastlandet har de bolsjevik-allierte overhodet ingen chanser til å beseire Tyskland og Europa.

(fortsatt)

FUGLESANGS TALE (fortsatt)

Sør-Italia viser hya de europeiske folkene har ivente fra de bolsjevik-allierte. Hungersnød, kaos, drap og overfall på gaten på sivilbefolkningen - deportering av arbeiderne - deportering av de forsvarsløse barn.

Den ikke være blind som ikke ser og forstår at Europa står på randen av en averunn. Den norske mann og kvinne må være fullstendig blottet for enhver virkelighetssans, som ikke forstår at vårt land og vårt folk, våre menn, kvinner og barn befinner seg i den største fare.

Til kamp mot bolsjevismen.

Bolsjevismens agenter står bakom hvert eneste forsök på å danne hemmelige organisasjoner i vårt land. Bolsjevismens agenter driver den illegale virksomheten i landet vårt som fra tid til annen bringer landsmenn opp i den største ulykke. Gode nordmenn lar seg bruke som redskaper av disse krefter. I misforstått patriotisme får de intetanende inn for de krefter som vil vårt folks absolute ødeleggelse og i neste omgang uten skrupler vil likviære de intetanende redskaper for deres skumle planer.

Det er grunn til å rebe det kraftigste varsko til de kretser av vårt folk som lar seg bruke i dette spillet. Se deg for. Se hvor du trår. Se hva du bringer over ditt land, over din nærmeste familie, din hustru, dine barn, over deg selv. Tiden er kommet da alle folk i dette land må treffe sitt valg: for eller mot bolsjevismen.

De som volger å kjempe mot bolsjevismen må slutte opp om de krefter i landet idag som danner det eneste bollverket mot denne dødelige faren. Samling mot bolsjevismen. Samling for Norge.

Den tiden som ligger foran oss, vil kreve den hardeste kamp, den hardeste vilje og de hardeste ofre av de europeiske folkene og dermed også av det norske folket.

Men gjennom denne kampen går den eneste veien til de lysere tider.

Bare gjennom denne kampen kan det grunnlaget bli skapt for Europas framtid som vil bety lysere tider, vil bety lykke og framgang, frihet og fred for Europas folk.

Enno raser kampen mellom liv og død, ja i de kommende månedene vil de avgjørende og hardeste kampene mellom vinter og vår, mellom isen og solvarmen rase ut.

Jeg vet intet bedre bilde overhodet på den kampen og den situasjon vi står oppe i idag. Derfor har vi nettopp i denne årets mørkeste tid, i denne årets første måned, nettopp midt under denne hardeste kampen satt som motto over vår kamp og vårt arbeid: "Mot lysere tider".

Det gir uttrykk for vår ubendige optimisme, vårt livsmot, vår ubøyelige vilje til å ta denne kampen og å kjempe den igjennom til en seirrik slutt, til å kjempe oss igjennom til de lysere tider. - Vi gir oss ikke. - Vi skal kjempe oss fram til de lysere tider for vårt folk, for de germanske folkene, for hele Europa.

Vi er optimister og vi vet med usvikelig sikkerhet: seiren blir vår. - Og har vi ikke grunn til å være optimister? Ser vi ikke hvorledes det nettopp på bakgrunn av den alvorlige kampen vi står oppe i, gror på alle kanter. Ser vi ikke hvorledes flere og flere for hver dag feier tilslide alle henninger som ennå stenger og åpent innrømmer den faren vårt folk og Europa svever i og er rede til å ta konsekvensene av denne overbevisning. Ser vi ikke hvorledes samlingstanken vokser i folket vårt for hver dag, ja nettopp som følge av den.

Og slik som det er i vårt land, slik er det i alle land i Europa idag. Det består et uløselig skjebnesfellesskap mellom alle Europas folk idag. De enkelte europeiske folkene kan bare sikre sin frihet og selvstendighet idag gjennom et fritt og sterkt Europa.

Nettopp i denne tiden som er preget av de hardeste kamper, de tyngste offor og de største lidelser vokser den europeiske fellesskapstanken sei sterkere enn noensinne.

(fortsatt)

FUGLESINGS TALE (fortsatt)

Tross kampens hardhet i den tiden som kommer, har vi derfor lov til å se framtiden imøte med optimisme. Europa går mot lysere tider. Ennu en tid i kamp og offer - og vi står ved målet.

Ser vi på forholdene i vårt eget land her vi også grunn til å være tilfreds med arbeidet i det foregående året og til å se framtiden imøte med fortrøstning.

Den viktigste og mest nærliggende oppgaven som forela da Nasjonal Samling overtok styret og ansvaret den 25. september 1940, var selvfølgelig å sikre det norske folk de fornødne næringsmidler og øvri ønne nødvendige eksistensmidler. En må betenke i hvor liten grad vårt folk stod rustet i 1940 til å møte den situasjon vi ble brakt opp i av våre rømte styremakter. Bortsett fra enkelte luksusartikler og nytelsesmidler vilde våre lagre av de nødvendige livsfordenheter knapt ha rukket et års tid.

Idag, etter at vårt land har befunnet seg direkte trukket inn i krigen gjennom fire år, kan vi med stoltet si, at ennu har det norske folk ikke sultet og forhåpentligvis vil det lykkes fortsatt å sikre vårt lands eksistens så lenge krigen varer. Selvfølgelig må det norske folk unnvære mange ting som i fredstid blir ansett som livsnødvendige og selvfølgelig har det norske folk måttet spenne livremmen inn. Men en fristes til å si 'det skulde bare mangle, etter at vårt folk av våre ansvarsløse og uudugelige rømte styremakter ble trukket direkte inn i krigen, og etter at vårt land gjennom fire år har befunnet seg på like fot med de andre krigsførende land i Europa'.

Hjem husker ikke forholdene i 1917 for eksempel? Hvem husker ikke hvalfettet, det elendige svarte brødet, potetmangelen, brensesvanskighetene, vanskelighetene med middagsmaten, köene og fremfor alt dyrtiden fra dengang. Og alt det til tross for at vårt land ble holdt utenfor krigen.

Til alle den som idag løper rundt og klager uten grunn, og det er ikke få, må vi ha rett til å si: "Skam dere". Gå i dere selv og se deres eget ansvar". At det tross alle vanskter er lykkes landets ledelse å sikre vårt folks eksistensgrunnlag i den utstrekning som det er skjedd, skyldes vesentlig fire ting:

For det første en gjennomført rasjonerings- og planhusholding.

For det annet at det i den utstrekning som det er skjedd, er lykkes å holde vår produksjon oppe ikke minst produksjonen med henblikk på å skaffe byttemidler for vår utenriks-handel. Dette er først og fremst de norske arbeideres fortjeneste.

For det tredje den yeldige innsats våre bønner og land- og skogarbeidere har ydet og yder.

For det fjerde det gode samarbeid mellom de norske og de tyske myndigheter."

"Minister" Fuglesang kom deretter inn på vårt folks forsyning sfiede nummer 1, svartehandelen.

"Det er tegn som tyder på at det er krefter i arbeid som med alle midler søker å stimulere svarthandelen for derigjennom bevisst og plannmessig å bringe forstyrrelser i forsyningssituasjonen", sa han bl.a.

"Det er på tide at samfunnet nå effektivt sikrer seg mot disse skadedyr.

Det er et illegalt skrift som kaller seg "Norsk Prisblad", og som sirkulerer utover landet i posten. Det er datert tredevte desember 1943. I dette kyniske skrift heter det blandt annet: "No er imidlertid øyeblikket kommet at det må gjøres noe alvorlig for å skaffe den norske bybefolking mere kraftig og nærende føde. Man må ha økt tilførsel av, i første rekke kjøtt, fisk og smør, hvis ikke den oppvoksende slekt skal bli en mindreverdig rase."

Den oppvoksende slekt det her siktes
(fortsatt)

FUGLESANGS TALE (fortsatt)

til er vel formodentlig de langhårede vestkantynglinger og ditto 'stilk' hvis livsanskuelse rummes i begrepet 'swing'. Det vilde selvfølgelig være synd om denne 'høytstående rase' skulde bli mere mindrevordig enn den alt er.

Men hør videre: "I fedrelandets interesse må hjemmefrontens arbeide sette full kraft på å skaffe alle som lider nød i dette land, økede matrasjoner og her må bøndene og fiskerne være de som først og fremst tar initiativet."

Jeg referer videre: "Bøndene må systematisk oppgi til myndighetene mindre produksjon pr.mål enn de har hatt av alle slags korn, grønnsaker og poteter, de må oppgi mindre melkemengde, mindre antall dyr enn de har og mindre smør - og osteproduksjon.

Fiskerne må alltid oppgi en mindre fangst enn de har hatt. Disse hemmelige matreserver skal redde den norske folkerases framtid. Hvad hjelper det om vi vinner krigen hvis det blir et legemlig svekket folk som overlever den?"

"Deres vesentlige krigsinnslags for vestmaktene har formodentlig bestått i brakkebaron- og liknende godt betalt virksomhet for okkupasjonsmakten." Men, jeg går videre: "Dessverre har den matproduserende del av befolkningen i stor utstrekning sviktet sin plikt mot de øvrige innbyggere. De fleste har vært livende redd for ikke å leve på dagen alt hva fienden forlangte." Og "Norsk Prisblad" fortsetter:

"Det har vært alt for mange svarte bønder og alt for mange svarte mellomhändlere. Svart i denne forbindelse betyr ikke folk som selger på svartebørsen, men folk som tar for høye priser, altså svartebørsens utskudd. Svartebørsen som sådan er absolutt livsviktig for nasjonen.

På grunn av den senere tids mange overtredelser av den uskrevne lov om rimelige priser på svartebørsen, som folks nød tilsier, har man funnet å nytte nedsette et nasjonalt prisutvalg som vil sørge for å holde prisene på et så lavt nivå at folk har råd til å kjøpe der. Svartebørsen skal ikke være en tumlelass for tyskere, quislinger, brakkebaroner og kapitalistiske egoister - den skal tjene det norske folks interesse. Det nasjonale prisutvalg ble nedsatt i midten av november og har i den korte tid samlet et rikt materiale fra store dele av landet om den hemmelige omsetningen av matvarer, vi har fått mange glimrende innberetninger om bønder som har levert store kvanta av alle slags gårdsprødukter til nødlidende landsmenn og kun beregnet seg de offisielle maksimalpriser. Vi har også mange nedsiktende rapporter om svartematprodusenter

"Ministeren" siterte heretter 'Prisbladet' en rekke fantastiske priser som var blitt betalt og fortsatte:

"Og så kommer da de nye og demokratiske priser som skal betinge at selv den minste lønnsmottaker skal bli delaktig i svartebørsens herligheter. Hør bare: "foreløpig er det fastsatt følgende maksimalpriser på de viktigste levnetsmidler, eventuelle senere reguleringer vil bli offentliggjort i "Norsk Prisblad".

Produsentpris: vinekjött kr.17, oksekjött kr.15.30, smør kr.27.20, sjøtost kr.22.10, gauda kr.13.60, mysost kr.11.90, gås kr.16 pr.kilo, kanin kr.10 pr.kilo, røy kr.20 pr stk. Tiur kr.31.25 pr.stk."

Etter denne oppregning av priser kommer så følgende smukke prinsipper som vitner overbevisende om en sterkt sosial innstilling:

"Det nasjonale prisutvalg ser det som sin oppgave å påse at landets matprodusenter i denne tid oppfyller sin nasjonale plikt nummer 1 som er å leve sine varer i størst mulig mengder til lavest mulige priser til den norske befolkning. Matprodusentene som ikke er særlig godt økonomisk stillet må ha en

(fortsatt)

FUGLESANGS TALE (fortsatt)

Godtgjørelse for den risiko de løper ved å overtredde myndighetenes bestemmelser.

De må ha anledning til å tjene opp et reservefond, som de kan bruke til å dekke eventuelle mulkter ned. Prisene er avpasset etter østlandsforhold og gjelder for hele Østlandet, inklusiv Telemark fylke.

Enhver som overtreder disse bestemmelser, enten det gjelder selge, mellommann eller kjøper, vil bli strengt straffet for å ha brutt hjemmefrontens solidaritet og satt den norske folkehelse i fare, overtrøderne vil få sin straff når krisen er slutt."

"Landsmannen" sa "ministeren" videre: "Dette produkt beviser bedre enn mange ord hvilken sosial institusjon svartebørsen er. Hvem er det som nyter godt av svarte-handelen? Det er det mindretall som har de nødvendige pengemidler. På hvis bekostning skaffer pengefolk seg dette tilskudd til de fastsatte rasjonér? På bekostning av arbeidere og funksjonærer og først og fremst på bekostning av de barnerike familier. Hvert kilo sukker, hvert kilo ost, hvert kilo smør som kjøpes på svartebørsen, betyr at det samme kvantum stjenes fra de mindre bemidlede i samfunnet.

Jeg vil nytte hövet til her og nu å slå fast at svarthandelvirksomheten i vesentlig grad hindrer en økning i de gjeldende rasjonør. Med svarthandlere mener jeg dem som til å ge priser ulovlig skaffer seg rasjonerte matvarer på sine folkefellers bekostning. Det er på tide at det skapes en felles front mot disse asosiale elementer.

At det til tross for den hårde økonomiske påkjenning som krigen betyr for Norge, er lykkes å holde vår produksjon og virksomhet og arbeidslivet oppe på alle områder i den utstrekning som tilfellet er, er et resultat som vi med rette har lov til å peke på med stolthet. Det er lykkes oss på alle områder å legge grunnlaget for den nye samfundsordning som skal komme, ja på enkelte områder endog nesten å fullføre verket.

Jeg kan nevne arbeidstjenesten, som idag faktisk er akseptert av det norske folk uansett politisk innstilling, ja mere enn det, som allerede har vunnet seg en bred plass i det norske folks hjerte.

Gjennom AT skapes en sterk og frigjort ungdom med et sundt syn på livet og tilværelsen, med en positiv innstilling til livet og med en sterk kjærighet til folk og fedreland. Ved siden derav blir det på kort tid løst for samfunnet arbeidsoppgaver av dimensjoner og omfang som det ellers ville ta generasjoner å løse. Landet blir gjort større, rikere, lykkeligere.

Aller la oss se på den nye kommunalordningen. Et handekraftig kommunalt styre er skapt som ikke behöver å ta noen andre hensyn enn de rent saklige, som omgående kan avgjøre de viktige spørsmål og omgående kan gå til å sette tiltakene i verk.

Kommunenes økonomi er etter disse fire årene radikalt bedret, gjeldsbyrden er blitt radikalt nedbetalt. Forsorgsspørsmålet er redusert til sitt naturlige omgang. Og ennu er kommunalordningen ikke helt gjennomført etter planen og programmet. Den ørdning som den kommunale nyordning en tilsikter, blir skritt for skritt gjennomført, men er selv sagt i videste utstrekning avhengig av viljen til felles innsats og samarbeid, en vilje som i større og større utstrekning er tilstede idag. Vårt land vil komme til å stå med den mest moderne, effektive og hensiktsmessige kommunalforvaltning i Norden.

Det vil selv sagt före for langt her innående i gjennomgå alle de områder hvor nyordningens tiltak har vist gledelige resultater. Jeg vil bare rent tilfeldig nevne jordbruket, hvis organisering går planmessig fram etter de nye

(fortsatt)

FUGLESANGS TALE (fortsatt)

linjer og prinsipper med utmerket tilslutning over alle bygder. Jeg vil nevne den økede lønnsorhet sammenliknet med ulønnsomheten tidligere. Den notoriske løsning av gjeldsspørsmålet som har funnet sted i disse årene gjennom en sterkt nedbetaling av gjeldene

Vi kan slå fast at den bedring som har funnet sted er uttrykk for en bevisst vilje fra det nye styres side på å virkeligjøre vår programpost om en sterk og velstillet norsk bonde- og småprodusent, og dermed et sterkt grunnlag for bygdefolkets eksistens overhode.

Det norske jordbruket vil få å bære sin rettferdige del av krigstidens ørkostninger, men det vil ikke, i lokhet med forrige gang, gjennom kronemanipuleringer bli påført den største delen av ørkostningene. En garanti for dette er også bedre og stertere organisasjoner i jordbruket som er skapt og er i ferd med å bygges også på de øvrige næringslivets områder skapes i denne tiden de sterke og handlekraftige organisasjoner som i samarbeid med statsmyndighetene skal lede utviklingen av vårt hele næringsliv.

I løpet av få år vil vi se vårt program realisert også på dette området: Et organisert norsk næringsliv med representanter i Norges næringssting, som sammen med kulturttingets representanter gjennom rikstinget etablerer en intim og effektiv kontakt mellom riksstyret og nærings- og kulturtingets menh og institusjoner, et samband som muliggjør en plannessig ledelse av vårt næringsliv.

På kulturlivets område har vi sett den samme handlekrafte og byggende innsats i de forløpne fire år. Norges kulturing er etablert og organiseringen skrider fram på alle områder. Gjenreisningen av vårt nasjonale kulturliv og likvideringen av kultur-bolsjevismen er en kjennsgjerning. På arbeidslivets områdejenstår enno de tyngste takene. Riktignok er forutsetningene tilstede for en løsning av de problemer som her ligger foran oss, i og med samorganisasjonens positive ledelse og vilje til å medvirke til en nyordning i en effektiv løsning av de sosiale spørsmål som enno ikke er løst. En rettsbeskyttet ordning av forholdet mellom arbeider og bedrift og en løsning av problemet: kapiten mellom kapital og arbeid.

Disse spørsmål vil også bli løst, i handling må vi vise vår sosialisme og bekjempe oss til folkefellskapet. La meg til slutt også nevne idretten.

Idretten har fått sitt departement og er fullt ut anerkjent som den meget viktige faktor den er når det gjelder å gjenreise vårt folk fysisk og åndelig. Ikke minst gjennom formasjonsidretten kan en idag si at ungdommen har erobret idrettsplassene i en utstrekning som vi for fire år siden knapt hadde turdet håpe på. Konkurranseidretten rekrutteres fast og sikkert av yngre og nye krefter og den gamle garden finner i stadig større utstrekning veien tilbake til den aktive idrett.

De krefter i det norske folk som er utløst gjennom nyordningen og som er i stadig vokster er garantien for at vårt folk går mot lysere tider," sa "ministeren" til slutt, "Vi er klar over, som jeg allerede har framholdt, at det kommende året blir mere hardt og avgjørende enn noen av de år som ligger bak oss. Vi er imidlertid rede til å ta den kampen og kjempe den igjennom til en seirrik slutt fordi vi vet at nederlag betyr utslættelsen av vårt land og folk.

Det er ikke swingpjatterne som vil stå som seirherrer i denne krigen, heller ikke Moskvas, Londons og New Yorks kroknesede jødiske herrer. N E I. Det er den europeiske legionær ved fronten. Det er frontsoldatene på den norske legion, fra den danske, den nederlandske, den flamske, den franske, den spanske legion, det er frontsoldatene fra alle Europas folk, som sammen skal skape den nye tid.

(fortsatt)

FUGLESANGS TALE (fortsatt)

Øg det er arbeideren, i innsats på arbeidsfronten, det er bonden og fiskeren, det er hele det arbeidende folk som gjennom sitt sitt og sin svette skal redde Europa fra undergangen. Tvers gjennom tidens farer og tidens harde kamper ser vi alt inn i framtiden, en lys og rik framtid. Troen på denne framtid fyller idag millioner og etter millioner. Troen bærer gjennom alle kamper. Troen bættinger seiren.

Vilje. Tro. Samling.

Det er de begrepet som må fylle oss idag og stålsette vår kamp.

22.30. Under mottoet: "Mot lysere tider" arrangerte Stor-Oslo fylkesorganisasjon av Nasjonal Samling fredag kveld et stort åpent møte i Colosseum hvor "minister" Fuglesang og fylkesfører Holm talte.

Blandt de tilstede var en rekke höytstående representanter fra stat og parti med "ministrene" Fretheim og Stang i spissen.

Fylkespropagandaleder Arne Oksur ønsket velkommen. Etter at kampsangen 'Norge vårt land' var sunget, leste Henrik Damm en manende prolog, forfattet av teatersjef Adolf Egeberg.

Ordet ble så gitt til fylkesfører Rolf Holm hvis tale ble lønnet med langvarig bifall.

Hirdens stabsorkester under ledelse av musikkhesten Halland spilte så et par musikknumre hvoretter Nasjonal Samlings generalsekretær, "minister" Fuglesang besteg talerstolen. "Ministeren"s tale ble gjentatte ganger avbrutt av bifall som tilslutt utløstes i langvarige ovاسjoner.

Det vellykkede nöte ble avsluttet med førerhilsen og 'Ja, vil elsker'.

GJILL SJK OM BERGINGSLÖNN AVGJÖRES I LAGMANNSRETTEN.

20.00. Trondheim: Den 16. februar 1939 om natten gikk Nordenfjeldske Dampskipsselskaps båt, 'Arnfinn Jarl' fra Veksdal Sølle og nordover ned omtrent full last av mel og stykkgods. Kort tid etter avgangen gikk skipet på grunn i Sørfjorden idet man tok feil av en fyrlykt.

Det oppsto en betydelig lekkasje i forrummet. Norsk Bjerghningskompanis båt 'Achilles' som lå i Haugesund ble kalt til hjelp.

Et par dager etter var tötningsarbeidet utført og lasten losset. Det oppsto prosess om bergingslønnen, bjerghningskompaniet påsto at denne måtte fastsettes som for berging, mens dampskipsselskapet mente den måtte fastsettes som for assistanse. Ved Trondheim byrets dom i april 1941 ble tilfellet ansett som berging og godtgjørelsen fastsatt til 54.000 kroner med renter og seks hundre kroner i saksonkostninger.

Saken ble så brakt inn for lagmannsretten som no har avgjort dom. Dom antar det det forelå assistanse og at skipet ikke var stedt i nød, selv om skipet ikke kunde klare seg selv og måtte ha hjelp. Lagmannsretten satte bergelønnen til 45.000 kroner, med renter og to tusen fem hundre kroner i omkostninger.

DET NORDISKE SAMARBEID.

D.R.18.35. Formannen for Finnlands arkitekt-forbund, professor Alto oppholder seg for tiden i Stockholm, hvor han søker å fremme ideen for et sentral-institutt for nordisk gjenoppbyggingsvirksomhet etter krigen.

Et av formålene med instituttet ville være å fordele byggemateriale etter de respektive lands behov.

SVENSK-NORSK HANDELSAVTALE.

D.R.18.35. Forhandlingene om den svensk-norske handelsavtale for de første 6 måneder av 1944 er no avsluttet. Vareutbyttet mellom de to land vil beløpe seg til omlag 30 millioner kroner. Norge skal eksportere hovedsakelig kunstgjödning og svovl mens Sverige til gjengjeld vil sende jern, stål, maskiner og legemidler.

ULOVLIG UNDERRETNINGSVIRKSOMHET.

S.R.19.00. Sjømann Bror Arvid Pherson er blitt anholdt av Stockholm politi for ulovlig underretningsvirksomhet. Han tilhørte en gruppe av omlag 20 personer som også er anholdt av politiet i Stockholm.

ISLANDS ALTING.

S.R.19.00. Islands Alting vil samles den 20. januar. Hovedpunktet vil bli spørsmålet om opphevelsen av forbundspakten med Danmark.

DANSKE RADIOUTSENDELSER AVBRUTT.

D.R.18.35. Kalundborg og København radio avbrutt idag mellom klokken 12.06 og 14.30 av militære grunner.

TYSK BEVOKTNINGSMANNSKAP PÅ AABENRAA ELEKTRISITETSVERK.

S.R.19.00. Det meldes fra København at et tysk bevoktningsmannskap har besatt elektrisitetsverket i Aabenraa som forsyner store deler av Jylland og Fyn med elektrisk ström..

BOMBE I RESTAURANT "HEIDELBERG".

D.R.18.35. I går kveld ble det under opprydningsarbeidet i restaurant "Heidelberg" i Studiesstrede, København, funnet en ueksplodert bombe. Bomben ble brakt ut på gaten hvor den ble tatt under behandling av eksperter.

STORBRANN I HELSINGÖR.

D.R.18.35. I går kveld brennte hele kommunens ved-beholdning i Helsingör. Det ble idalt ødelagt omlag 200.000 hektoliter ved. Ildens årsak er ennå uoppklart.

11 SABOTÖRER FRA KOLDING OVERFØRT TIL KØBENHAVN.

D.R. 1.45. De elleve personer som i Kolding ble anholdt for sabotasje for noen dager siden er nå blitt sendt til København. Blandt dem er boktrykker Bonde og redaksjonssekretær Holmsgård fra "Jydske Tidende".

SABOTÖREN MÅLGIKK SELVMORD.

D.R. 21.45. Johannes Alsbjerg fra ? ble funnet død med sin revolver i hånden. Han hadde begått selvmord umiddelbart før politiet foretok hans anholdelse for å ha arbeidet i engelsk tjeneste.

AKSJONEN MOT SABOTÖRER I AARHUS.

D.R. 18.35. Fra offisiell tysk side meddeles om anholdelsen av tanntekniker Kæraa fra Aarhus og drapet av hans frue, som var engelskfødt. De arbeidet begge i engelsk tjeneste.

S.R. 22.00. Politiet har nå foretatt en rassia blandt danske offiserer bosiddende i Aarhus og Aalborg. (utydelig)

S.R. 22.00. I forbindelse med aksjonen mot Kæraa meddeles det at han og hans frue hadde samarbeidet med en englander som var kommet ned med fallskjerm. (utydelig)

NY FYLKESLEDER FOR NORGE'S LÆRERSAMBAND PÅ VESTLANDET.

18.00. Lærer Johannes Leiro, Dale i Bruvik er oppnevnt til ny fylkesleder for F.O.12, Vestlandet, etter rektor Bing som er flyttet til Askim.

Den nye fylkeslederen er født 22. desember 1885. Han har eksamen fra Stord lærerskole og har vært lærer i Sigerfjord, på Herdla, Hitra og Jølster. Siden 1910 har han vært lærer i Heimbygda.

Han har vært en meget dyktig og interessert skolemenn og har utenom skolen vært benyttet til forskjellige verv. Således har han i årrekker vært lærernes representant i skolestyrer, skolestyrets formann, forretningsfører i likningsnemnda og formann i småbruk og husnemnda.

LETINGEN ETTER ALFRED BOLLVIKEN INNSTILLETT.

18.00. Ved henvendelse til lensmannen i Øyer får Lågen opplyst at letingen etter Alfred Bolleviken nå er innstillet. Skipatruljer har vært på leting i fjellet mellom Øyer og Gausdal, mens AT-gutter har vært på ferde i Vestfjellet. Alle undersøkelser har imidlertid vært uten resultat og man anser det for helt håpløst å fortsette letingen slik som forholdene ligger an.

SPORTEN.

18.00. Verneidrettsmesterskapet på ski for de forskjellige hirdregimenter blir holdt således: HR 1. Viken, den 20. februar på Kongsvinger. HR, 2 Eidsivating, 20. februar på Gjøvik. HR, 3 Hafsfjord, 23. Februar i Drammen. HR 5 Frustating, 20. feb. i Trondheim. HR 6, Hålogaland i Tromsø i løpet av februar måned. HR 7 Viking 20 feb. i Oslo. For hirdregiment 4's vedkommende er det enno ikke bestemt sted og tid. De forskjellige regimentsmesterskap skal gjelde som uttakningskonkurranser til hirdens verneidrettsmesterskap i Oslo den 19. mars med hirdstaben som arrangør.

POLITISAKER.

18.00. Prispolitiet har no utferdiget forelegg mot en disponent, en gårdsgutt og en slaktekontrollør i Lillehammer i forbindelse med uriktig oppgitt slaktevekt for et par priser.

Disponenten ble av hensyn til sin gode økonomiske stilling iltagt en bot på 4000 kroner, mens gårdsgutten og slaktekontrollören fikk henholdsvis 150 og 300 kroner i bot. De to først nevnte har nektet å vedta foreleggene og saken vil i nærmeste framtid komme for retten i Lillehammer.

18.00. En urmaker fra Lillehammer ble for en tid siden tiltalt for underslag av en klokke han hadde fått til reparasjon. Saken har imidlertid no fått et atskillig større omfang, idet det stadig strømmer inn anmeldelser på urmakeren for underslag.

Til ialt hadde politiet mottatt omlag 20 anmeldelser og det er sannsynlig at antallet vil stige ytterligere. En av de underslalte klokker var meget verdifull, og urmakeren har øyensynlig kunnet sine ting.

18.00. Stavanger politi har i lengre tid drevet etterforskning mot en del brislingfiskere som i sommer kastet ulovlig etter brisling. I de fleste tilfeller gjelder det kasting før fendingstiden var utløpet.

No er flere notbaser iltagt til dels store bøter og har måttet tåle indragning av mange tusen kroner.

I forbindelse med disse saker blir no flere spørsmål reist som tidligere visstnok ikke er blitt prøvd av domstolene. Retten vil derfor etter all sannsynlighet i nærmeste framtid på flere liknende saker til behandling.

23.00. Som tidligere meddelt ble det gjort innbrudd i samvirkelaget i Skien natt til idag og stjålet en del tobakksvarer. Det viser seg no at det er stjålet i alt 25 kilo tobakksvarer, 1720 merker for hvitt hvetemel, 650 fettmerker og 360 sukkermerker. Politiet fortsetter med etterforskningen.

KRISTEN SANLINGS VINTERMØTE I OSLO.

20.00.(KBB) Kristen Sanling vil søndag 23 januar arrangere sitt vintermøte i Oslo. Det blir gudstjeneste om formiddagen og et stort møte om ettermiddagen.

Møteleder blir res.kap.B:Barby og av talerne kan nevnes "biskop" Frøyland, ekspedisjonssjef, "prost" Feyling og "direktør" Holter. Videre medvirker stor-Oslo fylkeskor.

En venter god deltagelse fra Oslo og de nærmeste distrikter.

(S.R. 08.00. 15.1.) Det meddeles fra København at rapporten om politirassisten blandt danske offiserer i Aarhus er fullstendig overbrunnet.

NYHETSOVERSIKT FRA LANDDINER.

Fra

Regeringens Informasjonskontor.

F.P.

17. januar 1944.

Nr. 988.

Fortrolig.

Heldinser 16dæ 15. januar.

DLN-SAMLEDE PLAN FOR LANDBRUKSPRODUKSJONEN FØR 1944.

14.00 Landbruksdepartementets Produksjonsdirektorat har nå ferdigbehandlet den samlede plan for landbruksproduksjonen for 1944, og vi skal i det følgende gi en oversikt over hvilke bestemmelser planen innholder.

Det pålegg for brukten av jorden som ble gitt i 1943 gikk ut på at det skulle holdes et samlet areal åpen åker på 3.650.000 dekar for hele landet, fordelt på 2.128.450 dekar korn og erter, 910.000 dekar poteter, 300.550 dekar rotvekster, 100.000 dekar grønnsaker og 211.000 dekar andre vekster.

Etter foreløpige oppgaver fra Statistiske Sentralbyrå viste tellingen at en oppnådde 2.022.871 dekar korn og erter, 808.614 dekar poteter, 184.560 dekar rotvekster, 73.476 dekar grønnsaker og 243.861 dekar andre vokster - ialt 3.333.383 dekar åpen åker eller ca. 92 % av det pålagte areal.

Selv om en ikke hadde håpet på et noe bedre resultat for enkelte grupper av vekster, må en si at resultatet stort sett er meget bra. Når særlig rotvekstarealet og grønnsakarealet svikter, henger nok dette i første rekke sammen med de store vanskeligheter det ifjor var med å skaffe frø. Vanskhetene med å skaffe tilstrekkelig arbeidskraft og trøkk-kraft har sikkert også vært en medvirkende årsak til at disse sterkt arbeidskrevende vekster ikke har fått større plass enn tilfelle.

For våren som kommer er utsiktene på noen områder lysere, men på andre områder mørkere enn året som gikk. Det er gleddelig å kunne melde at forsyrningen av frø er betydelig bedre enn ifjor. Dette gjelder både den innenlandske avl og det en har fått innført fra utlandet. Gårdbrukerne kan således regne med å få dekket behovet av frø av kålrot, turnips og forbeter helt ut etter rasjoneringsreglene, og utsædsmengden er i år sett opp til 0.5 kg. pr. dekar mot ifjor 0.1 mk. For grønnsaksfrøets vedkommende er også stillingen bedre enn ifjor, og alle kan regne med å få dekket sine tilvisninger etter rasjoneringsforskriftene. Dette vil sikkert føre til en vesentlig utvidelse av rotvekst- og grønnsakarealene i forhold til det en oppnådde i 1943.

I samme retning virker også den gunstige omstendighet at det under den lange høst vi hadde i 1943 ble pløyet mer enn vanlig. Endel av arbeidet for våren 1944 er således allerede utført.

Utsiktene for dekning av gjødselbehovet er dessverre noe mørkere enn forrige år. Visse forhold har gjort at tilgangen på kvelstoff har nattet reduseres med 10 % i forhold til fjorårets forbruk, og for kali, som ifjor ble omsatt fritt, har en nattet gå til en forholdsvis strang rasjonering. Da kaligjødsel er en importvare og transportvanskelighetene stadig er meget store, kan det heller ikke sies noe bestømt om de oppsatte rasjoneringsbestemmelser kan oppfylles helt ut. Av fosforsyre har vi ytterst lite til disposisjon i 1943. For i år er en, ved hjelp av økt innenlands produksjon og noe import, litt bedre stillet enn forrige år, men fremdeles dekker fosforsyre gjødselen bare en liten brøkdel av behovet.

(fortsatt)

DEN SAMLEDE PLAN FOR LANDBRUKSPRODUKSJONEN FOR 1944.

(fortsatt)

Nærmere enkeltheter om frø vil en finne i forskrifter om rasjonering m.m. av frø, av 7.1.1944, og når det gjelder kunstgjødsel i : Forskrifter for omsætning og rasjonering av gjødsel av 12.8. 1943 og 25.9.1943.

Med hensyn til brensel til jordbruksstraktorene, er utsiktene for kommende våronn og sommer temmelig mørke. En får håpe at det lykkes å få tildelt noe flytende brensel til dette bruk, men det er allerede nå på det rene at denne tildelingen blir ytterst begrenset og helt på det uvisse. Det må derfor på det kraftigste henstilles til alle traktoreiere som har dertil skikket traktor og eienedom, snarest mulig å få ombygget sin traktor til gassgenerator drift.

I denne forbindelse kan nevnes at det er under utarbeidelse en lov hvoretter jordbruksstraktorer kan påmonteres gassgeneratorene ved tvang. En går imidlertid ut fra at bøndene nå er klar over nødvendigheten av en slik ombygning selv og vil ordne dette frivillig så loven ikke behöver å komme til anvendelse.

Det pålagte åkerareal for 1944 er stort sett det samme som ble pålagt for 1943, med samlet areal åpen åker på 3.650.000 dekar for hele landet. Landbrukskontorene og jordstyrene vil på nytt gjennomgå fordelingen av dette areal på de enkelte kommuner og de enkelte bruk, og de lokale myndigheter og gårdbrukerne selv er på visse områder stillet noe friere når det gjelder valg av vekster, slik at en kan få den største avling og den største effekt ut av arbeidet under alle forhold. De pålegg som i den nærmeste framtid vil bli gitt de enkelte brukere, vil således stort sett bli de samme som ble gitt ifjor. Enhver gårdbruker vil få skriftlig melding fra jordstyret, med oppgave sivel over samlet åkerareal som arealet av de enkelte vekster han skal dyrke på eiendommen i 1944.

Om driften av gartnerier, voksthus og vekstbenker er gitt særskilte bestemmelser. Disse bestemmelser er bl.a. inntatt i Norsk Gartnerforenings tidsskrift for 7.1.1944.

For dyrkning av tobakk er det også utfordiget særskilte bestemmelser. Etter disse bestemmelser kan det på hvert bruk dyrkes 40 m² tobakk pr voksen mann (over 18 år) samt arbeiderne på gården. (Brukeren og hans mannlige familiemedlemmer, kårfolk og faste arbeidere medregnet). - Videre kan det dyrkes tobakk for framstilling av nikotiv sprøyteveske på inntil 3 dekar pr. bruk. For slik dyrking må det sendes særskilt melding til jordstyret. Dyrkeren plikter - med mindre særskilt dispensasjon er innhentet - å levere hele avlingen av dette areal til godkjent destillasjonsverk for framstilling av sprøyteveske. Dyrkere som ønsker å tilplante et større areaal med tobakk, eller dyrke tobakk til andre formål, må söke Produksjonsdirektoratet om løyve til dette. Søknaden må inneholde oppgave over det areal som ønskes dyrket og oppgave over hvem som skal avta avlingen. Søknaden sendes gjennom jordstyret. Det må presiseres at adgang til å dyrke tobakk etter disse bestemmelser ikke fritar for plikt til å sende melding om tilplantet tobaksareal til lensmannen eller politiet, jfr. Finansdepartementets bestemmelser om avgift til statskassen på jord som brukes til dyrkning av tobakk.

I forbindelse med denne produksjonsplan og i tilslutning til de arealpålegg som blir gitt, skal en fremheve den store betydning det har å øke vår rotvekstdyrking til for, så vi kommer opp i det pålagte areal, eller helst noe mere. Etter rasjoneringsforskriftene for frø, er det nemlig adgang til å få tilvist frø til inntil 15 % mer enn det pålagte rotvekstareal, og der hvor arbeidsforholdene og de øvrige betingelser er tilstede for en slik dyrkning, gir en ut fra at det blir gjort det ytterste for å utvide rotvekstdyrkningen.

(fortsatt)

BLN: SAMLEDD PLAN FOR LANDBRUKSPRODUKSJONEN FOR 1944.

(fortsatt)

En må fremheve dette i forbindelse med den store rolle som husdyrproduktene spiller i vår ernæring, og i forbindelse med de vanskeligheter det nå er med å skaffe en tilfredsstilende foring av våre husdyr.

Kjør det gjelder dyrking av korn og erter, må det fremheves at dyrkingen av brødkorn (hvete og rug) får så stor utbredelse som det under de nåværende forhold er mulig. Det er nemlig et stort underskudd, særlig på hvete, til innblanding i vårt brødmyjol, og da importen minst av dette kornslag, er det nødvendig at den innenlandske produksjon holdes best mulig oppe eller utvides der hvor vekstbetingelsene tillater en slik dyrkning.

Bestialsktvylaktningsaffære.

14.00 Drammen. En bestialsktvylaktningsaffære har funnet sted i Lier. Da fruen på en gård i bygden om natten kom heim fra et selskap, traff hun utenfor gårdsplassen på 3 fremmede männs personer som oppførte seg noe besynderlig. Hunn oppdaget at de slepte på to griser og skjønte straks hva som var foregått. Mennene stakk imidlertid av og etterlot serigrisene, som viste seg å være slaktet på en bestialsk måte. De hadde nemlig stikk og hogg over hele kroppen. Drammens politi rykket ut og fulgte sporene etter karene som var løtte å følge i snøen. De førte til et hus på Lierstranda hvor en yngre mann ble arrestert. Han tilstod straks og oppgav 2 andre som hadde vært med ham. Disse ble også anholdt og sitter nå bak lis og slå, meddeler Drammens Tidende.

Ulovlig brennevinssetning.

14.00 Drammen. Prispolitiet i Drammen har en tid arbeidet med en sak mot en forretningsdrivende i byen. Denne mannen har med sin ordinære forretning som skalkeskjul, i over et år drevet med onsetning av brennevins. Handelen har foregått på den måten at mannen har hatt brennevins fra forskjellige leverandører og siden solgt varene til en bestemt kundekrets. Både selgere og kjøpere har opptrådt i forretningen. Prisen på brennevinet har vært temmelig stive, forteller Drammens Tidende.

Ulovlig malting av korn.

13.00 Tønsberg. Etter ordre fra prismyndighetene i Oslo, har prispolitiet i Tønsberg arrestert mølleneester ved en hvete-mølle her i distriket. Han er siktet for ulovlig malting av korn og salg av mel. Aftaaren vil komme til å gi ut over endel produsentar. I Larvik-distriket har en slekting av mølleneesteren ved en mølle der, sneket seg inn i møllen om natten og malt 2000 kg. hvete mel for en mann fra Oslo. Oslomannen hentet partiet ned bil. Begge har tilstått og nå undersøker politiet hvor kornet er kommet ifra.

Større innbrudd i Saudasjøen.

13.00 Haugesund. Politiet i Haugesund har idag fått melding fra Saudasjøen om at det inatt har vært et større innbrudd i en forretning der. Bl.a. er det stjålet kr. 4.000.- i kontanter, hvorav en tusenkrone seddel, 6000 sigaretter, en hel del røyketobakk, skråtobakk og snus, foruten 6 flasker brennevins.

Dom i bildrapssaken fra Grönland.

13.00 Oslo. Dommen i bildrapssaken fra Grönland falt iformiddag. Tiltalte, en lastebilsjåfør fra Elverum, ble dømt til fengsel i 6 måneder som betinget dom.

Avlshingster innkjøpt fra Tyskland.

13.00 Landbruksdepartementet har i disse dager innkjøpt 2 avlshingster fra Mecklenburg i Tyskland til foredling av hestebestanden. Sjefen for Landbruksdepartementet, "minister" Fretheim, opplyser at han på en reise i Tyskland siste høst bl.a. besøkte et par kjente hingstestuterier hvor det blir drevet oppdrett av litt tyncre hanoveranere. Han underhandlet med et par oppdrettere om kjøp av 2 hingster og resultatet er blitt at staten nå har kjøpt to 3-åringar. Hingstene er av hanoveranertypen, kraftige, beingrode dyr. Begge hingstene er velproposjonerte, typiske dyr, som uten tvil vil kunne få atskillig betydning for norsk halvblodsavl. Hingstene skal stasjoneres i distrikter som driver halvblodsavl, og det er atskillig interesse for denne avl, bl.a. på Toten, Hedemarken, i Akershus og Brønnedistriktet. Det vil bli utfordrigt sæskilte beste melser om hingstenes bruk og det vil bli ført meget nøyne kontroll med at de bare blir brukt til særskilte utpekte hopper. For å bli ført til en av hingstene må hoppene være godkjent på forhånd.

Saksefangsten på rev gir bra utbytte.

12.00 Elverum. Saksefangsten på rev har gitt bra utbytte i Østerdalen i vinter og det blir omsatt en mengde skinn. For gode rødrevskinn betales kr. 200.-. Det er også tatt en mengde ekorn og skinnprisen er her kr. 5.- for de beste kvalitetene.

Strålende redningsdåd.

12.00 Risør. En strålende redningsdåd ble forleden utført på Saltrød. Tre 7-åringar skulle til kjøpmannen og tok en snarveg over isen. Den var imidlertid ikke sterk nok og alle 3 gikk gjennom. En ung mann fra Saltrød, Arne Julsen, befant seg tilfeldigvis i nærheten og hørte nødropene. Han sprang øyeblikkelig til og kastet seg resolutt uti og fikk reddet alle 3 på land.

Straffesak.

12.00 Trondheim. De 2 ungdommer som fredag stod tiltalt i Trondheim byrett for en rekke tyverier, ble dømt til 9 månaders fengsel. De hadde begått en lang rekke særlig grove tyverier.

Nytt fra Danmark.

S.R.22.00 Fra Kjøbenhavn meldes at en voldsom brann har herjet Alveien (?) Radiofabrikk i Flyhavnen i Kjøbenhavn. Fabrikkens personale var på forhånd gjennom en telefonbeskjed blitt advart om at en eksplosjon ville finne sted. Kort tid etter eksploderte en bombe i nærheten av en gassledning. En voldsom ildebrann oppstod og snart etter var hela fabrikken ødelagt. Skaden anslåes til en verdi av 3 millioner kroner.

S.R.22.00 Ytterligere en sabotasjehandling har funnet sted i Kjøbenhavn, idet en gruppe sabotører trenget inn på Burmeister & Wains område og plaserte 7 bomber rundt om på forskjellige steder. Monteringshallen ble sterkt skadet og en provisorisk kraftstasjon ble helt ødelagt.

(fortsatt)

Nytt fra Danmark. (fortsatt)

S.R.22.00 Fra Rønne på Bornholm meldes at utgangsforbudet der nå er blitt opphevet.

D.R.18.35 Revolverattentat er idag blitt forøvet i Århus på åpen gate. Vedkommende ble rannet av flere skudd og ble dødelig såret brakt til kommunehospitalet. (Utsendingen var meget vanskelig å oppfatte).

D.R.18.35 Radioutsendingen var idag av militære grunner avbrutt fra kl. 12.40 til kl. 13.30.

13.00 Kjøbenhavn. På maskinfabrikken "Itlas" har man i lengere tid eksperimentert med en oppfinnelse som nå er patentert i de forskjellige land. Det dreier seg om en konserveringsmetode hvorved næringsmidlene blir befridd for sitt vanninnhold, som ofte kan være meget stort, opp til 80-90 %, og muligheten for oppbevarelsen av en frisk vase økes, samtidig som det skjer en vesentlig vektnedsettelse. Når for eksempel en fisk er skåret ut og behandlet som det nå skjer, legges de utskårne fileter i hydreringsanlegget, hvor de først blir underkastet en tørringsprosess, hvoretter de presses i blokker av passende størrelse, men således at vitaminene og smakstoffene ikke blir ødelagt ved prosessen. En torsk som blir behandlet på denne måten reduseres til en plate av samme størrelse som en plate spisesjokolade, men sjøvinnen sin tidligere konsistens ved oppbløtning i vann, og kan da behandles som alminnelig fersk fisk. Kjøtt kan behandles på samme måte og en venter seg en langt større utnyttelse av hvalkjøtt enn hittil. Oppfinnelsen har vakt betydelig interesse, og representanter for den norske klippfiskindustri, som har vært på besök på fabrikken, har allerede bestilt anlegg til tørring av fisk etter denne metoden. Det første anlegget er bygget for den norske framstilling av prossfisk.

Nytt fra Sverige.

13.00 Stockholm. Dampskipet Solstad av Stockholm er forulykket etter torpedering, meddeler det svenske generalkonsulat i London. 13 mann av besetningen er reddet, samtige svensker. Ved ulykken omkom 2 estlender, 2 engelskmenn og en spanier. Solstad var på 2.140 tonn dw.

13.00 Karlstad. Jordrystelsen i Østre Värmland fredag var årsak til en stor oversvømmelse. En reservedam ved Laggåsen ble sprengt og vannmassene strømmet utover det flate området nedenfor. Dammen ved Laggåsen ble sprengt på en strekning av omlag 20 meter og vannet i Storsjön sank omlag 1 meter på 4-5 timer. Storsjön, som har et flateinnhold av 15 kvadratkilometer, tjener tegjør som vannreservoar for de nedenforliggende kraftverk. Dammen ble sprengt fredag middag, men ennå ved midnatt hadde vannmassene ennå ikke nådd Hagfors.

S.R.22.00 Man regner med at man nå har brakt under kontroll den store oversvømmelsen i Laggåsen i Värmland. Ved Hagfors mitte man foreta en større sprengning for å få avledet vannet. Det viser seg nå at den skade som er forvoldt er enorm. På store strekninger er skogen blitt ribbet og ca. 40 meter av vegen mellom Laggåsen og Gustavsfors er helt utslettet. Man har ennå ikke kunnet få noen oversikt over skadens omfang men man regner med at den beløper seg til flere hundre tusen kroner.

S.R.22.00 Sveriges Rederiforening har rettet en henstilling til regjeringen om at det nå bli foretatt en revidering av skatteloven. Det pekes på at den nåværende skattordning er uholdig for sjøfolket og dermed for skipsfarten i det hele. Det heter i henstillingen at forslag til forandring bør forelegges årets riksdag.

VVVVVVVVVVVVV

NYHETSOVERSIKT FRA SLENDINAVIA.
fra ...
Regeringsens Informasjonskontor.

E.S.

17. januar.

nr. 989

Fortrolig.

Meldinger sendes 16. januar, 1944.

VIKTIGE NS-MØTER I TÖNSBERG.

22.30. I går og i dag har det i Tønsberg vært holdt viktige NS-møter med deltagelse fra hele det sørlige Vestfold.

Lørdag var det fellesmøte for samme tillitsmenn etterfulgt av kameratslig samvær. Søndag ble det holdt møter for alle organisasjonens ledd og særorganisasjonene.

I aften ble det holdt et stort åpent møte i Tønsberg kino. Kretspropagandaleder Hjelmsø ønsket vol-komen og understreket at vinterstinget i Tønsberg skal dyktiggjøre tillitsmennene til innsats for den fellessak. "Innø har vi en hard streid foran oss", sa han bl.a., "men viljen er stilsatt som aldri før, og det er viljen det tilsyjende og sist kommer an på."

Etter en stemningsfull prolog før frontkjempene grep fylkesfører Tjersland ordet.

"Frontkjempene er landets stolthet", sa han. "De frontkjempene som satte livet til på slagmarken og ble derute for alltid, er ikke døde for oss, men vil alltid stå som vaktposter mot de sovjetrussiske barbarer." Navnene på de falne fra Vestfold ble så lest opp under dyp stillhet.

Deretter trådte representanter for de falne soldater samt heimeverende frontkjempere opp på scenen hvor frontkjempermerket ble delt ut.

Stabssjef Thronsen besteg deretter talerstolen og understreket at alle er enige om å betegne det nye året som det hardeste krigsåret, det avgjørende år. "NS inntar en klar front mot bolsjevismen, og alle må være klar over at hvis ikke Tyskland skulle makte å denne opp mot den førfare, da betyr det vår undergang. Men Europa er i dag en festning klar til å ta imot ethvert angrep. Det kan bli en hard påkjennung, og vi må alle være på det rene med at ingen går fri, alle vil i tilfelle lide same skjebne.

"Takket være frontkjempernes innsats er Norges stilling så sterkt i dag", sa stabssjefen videre. "For æren og fedrelandet! - med dette valgspråk dro de ut, og med det vil de seire. Det er mange ting som viser at motstanden mot Nasjonal Samling er blitt betraktelig ni dre i det siste. Over 80% av motstanderne er terrorisert til å innita en slik landsfiendtlig holdning, og 20% tilhører en bånd med komunister".

Taleren, sluttet med å sitere hva en dansk oberst som nylig hadde vært ved fronten, uttalte til en norsk frontkjemper, en "hirdmann": "Norge står i dag meget sterkt," sa han, "og vi dansker misunner dere nordmenn som har en fører som Vidkun Quisling (demonstrativt bifall)."

Etter en avdeling allsang holdt kontorsjef Thorsnæs en anslikende tale: "Når vi bruker valgspråket 'Mot lysere tider' er det ikke bare tom propaganda, - vi har valgt det fordi vi vet at gjengjeldelsen kommer - og den kommer kraftig. Motstanden mot NS vendte seg i 1943, og no er i alle fall hver eneste virkelig nordmann enig om målet for kampen i dag. Vi var det første folket som falt, men vi skal vise verden at vi også er det første folket som reiser seg på ny. Vårt folkmarsjører inn i det nye Europa som er fritt og selvstendig folk, fylket bak sin fører Vidkun Quisling. Vi går mot lysere tider, vi skal kjempe, vi skal også seire," sluttet kontorsjef Thorsnæs under stormende bifall.

Møtet ble avsluttet med "Ja, vi elsker".

FOLKETS DAGBLAD OM TIPENE BLANT NORSCHE FLYVERE I ENGLAND.**22.40.**

Stockholm: Den norske emigrantkoloni i London tynges av sorg og store bekymringer, skriver Folkets Dagblad i en oppsiktsvækkende artikkel. Den gruppe av unge nordmenn som er blitt utdannet til flyvere, er nylig blitt redusert med rasende fart i den senere tid. Blant annet mistet man nylig 95 nordmenn av om lag 100 som deltok i terrorangrepet mot Tyskland.

I norske London-kretser har man med bestyrtelse lagt merke til den forferdelige årelatingen av norske og andre emigrantflyvere.

Likvel utdanner man fortsatt utlendinger til flyvere. Hvis man undersøker besetningene på de engelske bombeflyene, finner man at engelskmennene bare utgjør en liten del. Nordmenn, kanadiere, nederlendere, polakker og jugoslaver danner det sterkeste innslaget. Det er ikke noen sjeldenhet at en besetning er sammensatt av folk fra tre forskjellige nasjoner.

Det relativt sett beskjedne antall unge nordmenn som befinner seg i England, er nesten utelukkende utkommandert til luftvåpenet. Tapene er enorme, og selv de mest romatiskos har begynt å protestere mot den ensidige blodtappingen, slutter avisens.

OVERSVÖMTELSEN I ÖSTRE VÄRMLAND.**22.30.**

Oversvömmelseskatastrofen i Östre Värmland betraktes no som begrenset. Vannsatanden i det oversvömmade området har allerede begynt å synke. I Storsjön ligger vanstanden o to meter under den normale. Man mener at det er gjort skade for flere hundre tusen kronor.

MINNEGUDSTJENESTE FOR K.J. MUNK I STOCKHOLM.**S.R.22.00**

I dag ble det i Stockholm holdt en minnehöytidighet for Kaj Munk. Prins Karl og prinsesse Ingeborg var tilstede. Noen av Kaj Munks dikte ble lest av en dansk prest, som fornylig flyktet fra Randers.

DANSK MOTORBÅT FORLISTER**D.R.21.45.**

Motorbåten "Asta" som tilhørte Horsens dampskipsselskap forliste i går kveld klokken 18.45 ved en eksplosjon som meneres å være forårsaket av en mine. Det hendte utfør øyen Endelave ved Horsens fjord. Man savner 14 passasjerer og medlemmer av besetningen.

En halv time før båten skulde anlöpa Endelave hörte man på öya et par eksplosjoner. Vraket ble først funnet ved 23 tiden. Motorbåten "Horsens" har sammen med adskjellige fiskerbåter forgjeves sökt etter de ombordværende på det forliste skip.

"Asta" ble bygget i Kiel i 1896 og var på 49 brt. Det har siden 1918 tilhört Horsens dampskipsselskap.

STÖRRE SAUETYVERIAFFÄRE I BREIVIKBOTN.**23.00.**

En större sauetyveriaffäre fra Breivikbotn er blitt pådönt i herredretten. I alt var ni männa anklaget for gjentatte ganger å ha stjället uslaktet sauver. I et tillfelle hele atten sauver på en gang. De to hovedmannen ble dönt til henholdsvis ett og to års fengsel, mens de övrige fikk fengselsstraffer ned til 120 dager. For to av de tiltalte er saken enno ikke avgjort.

IDRETTEN.

19.00. Oslo skøyte-lubb arrangerer lørdag og søndag nasjonalt skøyteløp på Bislet stasjon. Isen var ikke helt i førsteklasses stand.

Blant seniorene var det særlig Finn Hødt som gjorde seg bemerket. Han viste også denne gang de samme gode takter som han har vist ved de tidligere stevner i år. Han slo også sin nærmeste konkurrent Hans Engnestangen på 500, 3.00 og 1.500 meter. På 5.000 meteren måtte han imidlertid bite i gresset. Her vant Hans Engnestangen en sikker seir.

I seniorklassen deltok dessuten Bjørn Johannesen, Gjøvik og Øivind Wolff, Oslo, samt Yngvar Hansen.

I juniorklassen var Sverre Hol fra Hamar desidert best. Han vant såvel 500 som 1500 meteren på gode tider. Lagnar Larsen fra samme by ble nr. 2 i begge løp.

Deltakerne i juniorklassen var endvidere: Magne Aarundsen, Hønefoss, Odd Buresund, Eugen Jahr Anderson og Adolf Thorin.

Marit Kristiansen vant 500 meteren for damer.

21.30. Idrettslaget Sport arrangerte søndag nasjonalt langrenn i Nordmarka. Løypa, som var på om lag tolv kilometer, gikk i kupert terreng, og start og innkons var lagt til skimuseet. Deltakerne var Klasse A: Johan Solensløkk, Trondheim Politi, Thor Holstad, Bodø Politi, Ivar Tjeld, Skeid.

Klasse B: Thorbjørn Fauske, Trygg, Asmund Berglie, Røen Idrettslag, Fredrik Fasting, Modum Idrettslag.

Klasse C: Lilly Kleivenberg, Oslo Turn, Lars Hauge, Vestfossen, Ivar Claussen, Stud.

Juniorklassen: Rune Blorulf, Trygg.

21.30. Norgesserien i ishockey fortsatte søndag med 10 kamper på Frogner Stadion. I den første kampen møttes Skeid og Lyn. Skeid vant en solid seir med 7.-2.

21.30. Kongsvinger Idrettsforening arrangerede søndag slalom-renn på Kongsvinger. Nesten alle våre beste slalårikjørere deltok. Blant deltakerne var Odd Haug, Sverre Viksnæsen, Alf Andreassen, Hilma Bråten, Bjarne Karlsson, Edwin Kleinemann, Helge Ande sen, Ove Munthe Kås, Nalle Hustad, Berit Grötsch, Liv Storhaug, Tora Björnsrud, Astrid Rolfsen, Karin Wulfsen.

Kongsvinger kommunes oppsatte pokal til beste treningslag tilfalt Sport, Oslo.

22.00. Braskereidfoss Idrettslag arrangerte i helgen skirenn på Braskereid foss. Langrennsløypa var i det drøyeste laget, vel tjue km. Det var veksleende og forson.

Blant deltakerne var Monz Berget, statspolitiet. Henry Solheim, Tørberget, Linar Evensen, Braskereidfoss, Arne Solberg, Våler, Per Herseth, Romedal og Valsot, Mathias Evensen, Trygg Oslo, Thb. Fauske, Trygg, Oslo, Jørden Gravrønningen, Elverum, Nils Amundsen, statspolitiet, Hans Lie, Kapp, Finn Fotstad, Kapp og Odd Våler, Våler.

ULYKKE I TINNFOSS FABRIKKER.

18.30. Rjukan. Under arbeid i Tinnfoss fabrikker fredag hendte det en ulykke, som vel kunde ha fått alvorlige følger. En jerndreier fikk under arbeid klærne sine inn i akslingen, slik at de tok kvelertak på han. En arbeider i nærheten var imidlertid snarrådig nok til å få stoppet maskineriet og fikk frigjort den annen, som var kommet til skade og måtte bringes til Notodden sykehus, hvor det no opplyses at mannen vil stå det over.

BILUHELL VED STRYN.

18.30. Et biluhell, som lett kunde ha fått de værste følger, hendte i dag ved Gården Strand mellom Stryn og Lön. Det var marked i Stryn og det var kommet mange mennesker til stedet. Ette ungdommer kjørte heimover i en bil og på veien gled bilen utfor en skrent og rullet nedover. Bilen slo kolbotte flere ganger og havnet nede i Fjæren. Tre av passasjerane, to gutter og en pike, brakk benene og måtte kjøres til fylkessykehuset. Sjåfören og de andre passasjerene fikk også endel skader, men ingen alvorlige. Det var et under at ingen av passasjerene onkom.

BRANN I MOSS.

18.30. Lördag kveld ved 23 tiden brøt det ut brann i Kongens gate 20 i Moss, en tre etasjes gårdsmed forretning i første og leiligheter i de andre etasjene. Brannen brøt ut i annen etasje av en hittil ukjent grunn. Ilden bredte seg hurtig i bygningen slik at flere mennesker måtte hoppe ut fra annen etasje. Brannmannskapene reddet ut i alt sju personer av den brennende bygning. Ilden ble slukket i løpet av en halv time, men skadene er allikevel store.

INNBRUDD I SAUDASJÖEN.

22.00. Natt til lördag ble det gjort innbrudd i en forretning i Saudasjöen og stjållet 4.000 kroner i kontanter, 6.000 sigaretter og endel tobakk og brennevin.

DOM I BILDRAPSSAKEN FRA GRÖNLAND.

22.00. Dommen i bildrapssaken fra Grönland falt lördag formiddag. Tiltalt, en lastebilsjåfør fra Elverum, fikk 6 måneders fengsel betinget.

UNG MANNS LYNSNÄRDET REDDER TRE GUTTLER FRA DRUKNEDÖDEN.

22.00. En strålende redningstur ble utført på Saltröd forleden dag. Tre 7 åringer gikk gjennom isen og hadde druknet hvis ikke en snarrådig ung mann fra Saltröd hadde hoppet uti og berget dem alle tre opp på land igjen.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

Fra

Regjeringens Informasjonskontor

A.K.

18. jan. 1944.

Nr. 990.

Fortrolig.

Heldinger mandag 17. jan.

HIRDEN PÅ SKITRENING.

14.00.

I over en uke har hirdmenn fra Nord - Trøndelag vært samlet på et skuinstruktørkurs i Namsos. Som ansvarlig leder av kurset har fungert fylkesorganisasjonsleder Trygve Fölstad, mens kretsidrettsleder Karl Løe har vært skuinstruktør.

Det har vært undervist i alle skidisipliner samt opplæring i militære ferdigheter. Det har hele tiden vært en enestående interesse blandt deltakerne, og undertroningsrenn er det oppnådd gode resultater.

Kurset ble avsluttet søndag i forbinnelse med en enkel kameratfest. Stedfortredende fylkesfører Skatvold var tilstede ved anledningen.

TREKK I LØNN TIL FATTIGVESENET.

14.00.

Bet har vist seg at personer som er utskrevet til arbeidshjelp i jord - og skogbruk eller til nasjonal arbeidsinnsats som regel ikke oppnår høyre lønn enn at den med nødvendighet trenges til deres og familiens underhold. "Sosialdepartementet" har derfor i et rundskriv til fattigstyrrene henstillet at det hos skikke arbeidere bare untakelsesvis og etter nøyte undersökelse av den enkeltes økonomiske forhold iverksattes trekki i lønn til fattigvesenets erstatningskrav for tidlige fattighjelp.

En har videre meddelt at de tilfeller hvor trekk allerede pågår bør tas opp til undersökelse for å bringe på det rene om trekkene bør reduseres eller helt sløyfes.

FOREBYGGLSE AV DOBELLTBESKATNING.

14.00.

"Ministerpresidenten" har den 6te januar 1944 underteknet en lov om forebyggelse av dobbeltbeskatning av inntekt og formue i Norge og det stor - tyske rike, ibereknet protektoratet Böhmen og Mähren.

Loven inneholder detaljerte bestemmelser om under hvilke omstendigheter skattepliktige som har bosted eller stadig opphold i Norge, uten å ha bosted i det stortyske rike, ibereknet protektoratet Böhmen og Mähren, er fritatt for å svare skatt.

Loven inneholder også tilsvarende bestemmelser om hva en skattepliktig som har fått bosted eller stadig opphold i det stortyske rike, ibereknet protektoratet Böhmen og Mähren, uten å ha bosted i Norge, kan skattlegges for.

Loven får første gang anvendelse ved utskriving av skatter for budsjett-terminen 1943-44. For skatt av bankinnskudd får loven anvendelse allerede på skatteåret 1942-43. Den får også anvendelse ved etterlikning av skatter for tidlige år når utlikningen skjer etter lovens ikrafttræden.

HVOR STÅR DU ?

14.00.

Bolsjevismen støter av all kraft mot Europa. I den koldblodigste tankeløshet rekker den vesteuropeiske jøde han hånden for å hjelpe til med å ødclegge de felles europeiske kulturverdier og den tusenårig gamle tradisjon. Derved står også du og dine på - rørende i fare for å bli utslettet. Ingen vil bli skånet. Ved hjelp av løgnaktige fraser og løfter forsøker den bolsjevikiske krigsföring å få Europas forskjellige folk til å lukke øynene for dette, for deri - gjennom å lamme deres forsvarskraft.

Det går nå om Europas sikkerhet, og sildes om vårt lands sikkerhet. Sabotasje og terror er de bakholdsvåpen som skal tjene til å opphissc befolkningen. Gjør deg ingen illusjoner om at den vesteuropeiske jøde kan eller vil holde det han har lovet deg og din familie. Din familie og framtid forlanger en avgjørelse av deg. Du kan ikke stå som feig tilskuer lengre. Den framtidige europeiske ordning vil bli bygd opp på grunnlag av den felles kampinnsats. FINN DIN PLESS BLANT DEM SOM KJEMPER! Legg for en tid den borgerlige livs små vaner til side og meld deg til innsats i SS - skijegerbataljone "Norg.", eller SS vaktbataljon "Oslo". Det blir sørget rikelig for de frivilliges på - rørende i hver henseende. Nærmore opplysninger fåes ved henvendelse til SS - ersatzkommando Norgegen, Oslo, Nobelsgt. 10, til hvem også meldeskjenaer for de ovennevnte formasjoner kan innleveres.

ØKONOMISK OVERSIKT.

Aksjekurser:

4 1/2 stat 1937 s 103 3/4, k 103 1/2,
oms 103 1/2.

4 stat I 1935 k 103.

3 1/2 stat 1941 I, s 105, k 104.

3 1/2 stat 1938 I, k 103.

4 Hypotekbank 1938 k 105.

3 1/2 Hypotekbank 1941 k 105.

Creditbanken k 225.

Kreditkassen s 830, k 820.

Bjølvfossen s 20 1/2, k 20 1/4.

Borregård s 133, k 137, oms 137.

Elektrokjemisk s 147, k 140.

Hafslund k 702 1/2,

Orkla s 300, k 287 1/2.

Saugbruksforeningen s 1860, k 1825.

Union s 6.00, k 5.90.

Mødesiden s 170, k 165.

Borgestad s 255, k 252 1/2, oms 255.

Bruusgård Kiøsterud s 287 1/2, k 282 1/2.

Amerikalinjen s 252 1/2, k 245.

Bergenske s 183, k 181.

Nordenfjeldske s 197 1/2, k 192 1/2.

Ivaran s 285, k 280.

Ocean s 310, k 305.

Kosmos II s 265, k 269.

Odd s 245, k 250.

Rosshavet s 347 1/2, k 342 1/2.

Valutanoteringene var uforandret.

Fortsatt.

ØKONOMISK ØVRISIKT. Parte tt.

Oslo: Til handelsregistret i Oslo har D/S Vester-hav meddelt at det på ekstraordinær generalforsamling den 18de november 1943 ble besluttet å nedskrive selskapets aksjekapital fra 1.350.000 kroner til 1.320.000 kroner mot samtidig tilbakebetaling av kr. 10.- pr. aksje til aksjonærene. Når denne tilbakebetaling er gjennomført vil aksjekapitalen bli fordelt på 3000 aksjer á kroner 440.- fullt innbetalte. På henvendelse til rederiet får "CNB" opplyst at tilbake-trekkingen vil finne sted i mars måned dette år.

Trondheim: Forleden besluttet generalforsamlingen i Trondheim Preserving Co., A/S i nedskrive selskapets kapital fra 400.000 til 380.000 kroner ved tilbakebetaling av 20.000 kroner til aksjonærene. Selskapets direksjon opplyser at denne transaksjonen nu er endelig gjennomført.

Trondheim: Til firmaregistret i Trondheim har det Nordenfjeldske Dampskipsselskap meddelt at selskapets styre nu består av konsul Erling Jensen, konsul Andreas Moe, fylkesmann Otto Grundtvig, disponent L.I. Ottesen og adm. direktør Th. Thoresen, alle Trondheim.

Trondheim: Til firmaregistret i Trondheim er det meddelt at Bache & Co, Steanskipsselskaper har fått nye styrer. For A/S Herdis, A/S Lldrid, A/S Turid og A/S Inger består styret av rederiet Bache & Co, grosserer F. Kjeldsberg og fylkesmann Otto Grundtvig. For dampskipsselskapet A/S Bacapo består styret av Bache & Co og herrene Børger Solberg og Otto Grundtvig.

Trondheim: Til firmaregistret i Trondheim har Ladda Radiofabrikk meddelt at det på selskapets generalforsamling den 30te oktober 1943 ble besluttet å utvide selskapets kapital fra 90.000 kroner til 270.000 kroner ved kontant innbetalning. Utvidelsen er gjennomført og aksjekapitalen består nu av 540 aksjer lyndende på én av 500 kroner. De nye aksjer er teknet av eldre aksjonærer.

Stockholm: Etter konferanse i Stockholm er det nu dratt opp retningslinjer for det svensk - norske varebytte for første halvår 1944 på grunnlag av den clearing - avtale som er avsluttet mellom Sveriges riksbank og Norges Bank. Ifølge disse retningslinjene bereknes varebytet i seks måneders perioden januar - juni 1944 sammenlignet til 30 millioner kroner.

FHV: STATSRÅD HAKON FIVE DÖD.

14.30. Tidligere fylkesmann i Nord - Trøndelag, Hakon Five, døde 13dag 63 år gammel. Fylkesmann Five tilhørte venstre og var stortingsrepresentant fra Nord - Trøndelag i fire perioder fra 1921, og var statsråd i en rekke venstreregeringer. Han var provianteringsminister i Gunnar Knudsens regjering i 1919 - 21, landbruksminister i Blehrs regjering i 1921 - 23, landbruksminister i Howinckels regjering 1924 - 26 og 1933 - 35. I 1927 ble han utnevnt til fylkesmann i Nord - Trøndelag fylke. Avdøde var også en meget benyttet mann innen landbruksorganisasjonene. Et særlig betydningsfullt arbeide har han nedlagt i Selskapet for Norges Vel, idet han bl.a. organiserte selskapets undersøkelser om jordbruks driftsforhold og ledet disse undersøkelser gjennom mange år. Five var flere ganger Norges representant ved internasjonale konferanser, således deltok han ved den økonomiske verdenskonferanse i Geneve i 1927 og i London 1933. Videre var han oppnevnt av Folkeforbundet som landbruksakkynige ved konferanser om landbruks-spørsmål i Geneve 1930 og 1931. Da han gikk av som statsråd i 1935 trakk Five seg mer og mer tilbake fra politikken og ofret seg helt for sin stilling som fylkesmann i Nord - Trøndelag.

UNGDOMSSKOLEKURS PÅ "FÖRERSKOLEN":

11.30.

Begynnelsen av det første ungdomsskolekurs ble søndag åpnet på NS "førerskole" i Verdal. Kurset omfatter elever fra hele landet. Ungdomsskolekurset fortsetter stort sett på linje med de tidligere ungdomsskoler og dets oppgave er i første rekke å gi deltakerne undervisning i almennyttige fag, foruten almindelig kontorpraksis. Samfunnsleren er gitt en bred plass i undervisningen.

Løvene vil når de er ferdig med kurset bli satt inn i kontorarbeide i parti og offentlig administrasjon.

ROGSTAD TILLER PÅ NYTTARSMØTE.

11.30.

Fylkesfører Rogstad talte lørdag på et stort nyttarsmøte som var arrangert av Strinda lag av NS. Han ga en oversikt over bevegelsens arbeide i 1943, et år som han betegnet som den hårdeste prøve Nasjonal Samling har vært satt på. Men til tross for motgang og kamp står bevegelsen sterkere idag enn noen gang tidligere.

Fylkesføreren understreket til slutt at året 1944 skal bringe landet ytterligere et skritt videre fram mot det endelige mål: et fritt, uavhengig og nasjonalsosialistisk Norge.

LØDSULYKNER.

Namsos:

Lørdag ettermiddag hendte en drukningsulykke i Nansenfjorden, hvor to unge mennesker, den 18 årige Atle Sørensen og den 17 årige Ilse Pettersen omkom. I et forrykende øver ville de to ro over fra Survika til Otervikå, hvor de hadde sine hjem. De er imidlertid ikke kommet fram og en går ut fra at begge er druknet. Folk i Otervikå kan nu fortelle at de lørdag hørte rop fra sjøen, men de antar selvsagt ikke at de skrev seg fra mennesker i havsnød.

Løen:

Begynnelsen av det foreligger nu nærmere enkeltheter om bilulykken i Styn forleden dag. Det var i alt tre som ble skadet av de åtte i bilen. En av dem, en dame, ble kjørt til sykehus i Nordfjorddeid mens de to andre ble behandlet av fylkeslogen på gården Strand. Sjåføren Martin Skåre, hadde fått stygge skader i ansiktet og ble sydd igjen med i alt 28 sting. I morges døde han imidlertid av mordfarten. Han var 25 år gammel. Ursaken til ulykken var at sjåføren skulle svinge unna for en sykkel på den smale veien. Føret var glatt og bilen rutsjet utfor. Det var grundt vann nedenfor og bilen kan berges.

NY SJEF FOR BERGENS KINOMATOGRAFER.

23.00.

Som ny sjef for Bergens Kinematografer er ansatt Erling Jul Furum. Ifølge Bergens Tidende er ansettelsen godkjent av "departementet". Den nye kinosjefen tiltrer antakelig i nærmeste framtid.

DET SIES SA MINGT. -

23.00.

"Pressedirektør" Boggerud holdt søndag nedenststående káseri:

Den svenske riksdag ble åpnet den 11. januar under de tradisjonelle höytidelige former. I trontalen som ble lest opp av Kongen, understreket han bl.a. at Sveriges forhold til fremmede makter er godt, og at man håper i framtiden å kunne bevare freden. Forholdene i verden innebefatter imidlertid så megen uvisshet og fare at noen avslappelse i hrvikenheten og beredskapen ikke må forekomme. De vern for frihet og uavhengighet som er bygd ved indre samling og militær rygsting er meget sterke. De skal holdes i beste stand til vern

DET SIES SA MINST. Fortsatt.

for Sveriges frie stilling. - Sveriges nøytralitetspolitikk er altså blitt understreket pånytt, og det kan ikke hevses minste tvil om at dette også stemmer med ønsket hos det store flertall av det svenske folk.

Men det finnes endel fenomener i Sverige som stemmer lite overens med den nøytralitetspolitikk som føres på høyeste hold. Jeg tenker da i første rekke på den jødiske infiserte pressen med Bonnierorganet i spissen som driver en stadig "Heizpropaganda" mot Tyskland og dets forbundne, og på behandlingen av politiske flyktninger og internerte soldater.

Stockholmstidningen brakte nylig en artikkel med overskrift: "Interneraðe allierade flygare fira glad nyårsfest i Falun". Avisens utsendte redarbeider forteller om hvorledes de internerte amerikanske flyverne har det. De fleste er innkvartert på et par store herregårder i nærheten av Falun og har det meget romslig på alle måter. Fra sin legasjon i Stockholm får de 1600 svenske kroner pr. måned og utbetales for kost og losji 400 kroner. De får således en ganske pånsum til lommepenger. Etter Stockholmstidningens framstilling later det til at de har det ganske fritt. De har f.eks rikelig anledning til å stifte nærmere bekjendtskap med de unge damer i Staden, som de er kommet på særdeles fortrolig fot med, enten det nå skyldes rent personlige egenskaper, en flott uniform eller det behagelige faktum at de med sine rike lommepenger fullstendig kan utkonkurrere sine svenske medbeilere. De unge Falun-flickors kjennskap til engelsk er øket i en forbausende grad, konstaterer Stockholmstidningen med tilfredshet, men det finnes dog en ganske liten malurt i gledens beger:

"Helt utan konflikter visävi den infödda handliga ungdommen går det inte", sier avisens, men føyer trøstende til: "men på det stora hela taget drar man jämt."

En ti-renton av flyverne skal ha funnet sine livsledsagerinner i Falun, heter det i artikkelen. Hvilken rolle de rike lommepenger og flotte uniformer har spilt i den anledning beretter avisens ingenting om. Det ville jo også ha vært uhøflig mot de fremmede gjester. Hvilken frihet de internerte nyter framgår av følgende citat:

"Utom å amerikanerne, kanadensare och engelskmän finns det också andra nationer representerade, fastän ner sparsamt. Det finns holländare och polaker, t.ex. Alla dessa firade nyåret på Grand Hotel och jag hörde till den som inbjudits dit.. När klockan slag 12 deltog alla flygarna, när man sjöng svenska nationalsången, och senare hurrade de för att 1944 skulle bli segerens år..

En svensk avis kommer med følgende tanke-eksperiment: Sett at det var internerte tyske flyvere som hadde fått anledning til å arrangere en liknende nyttårsfest, at tyske flyvere hadde fått anledning til å omgås unge svenske damer på en sann måte, at de raket i krangel med den mannlige befolkning, at de hadde istent hurrarop for seirens år o.s.v. - Brøl som Stockholmstidningen og Bonnierpressen da ville ha istent - og det ville sikkert ha blitt interpellert om saken i Riksdagen.

Jeg har tidligere fortalt om det raseri det vakte i den demokratiske presse da en tysk kurermaskin måtte nødlande ved Lekvatnet, og man fant en nedmontert mitraljøse ombord. Det førte som kjendt til interpellasjon i Riksdagen og til skarpe angrep på forsvarsministeren. For noen dager siden måtte en amerikansk flyvende festning som kom fra et raid over Tyskland, nødlande i Skåne. En såkalt hjemmevernmann var den første som dukket opp for å besørge de nødvendige formalia på grunn av landingen. Det første han sa til de nødlandede terrorbombere var: "Welcome to Sweden". Endelig svenske aviser er også begeistret for denne hilsen at de har slått den med fete typer og stort utstyr. Man kommer i denne forbinnelse til å tenke på det latinske ordspåk: "Iud Lilet Juvi, Non Liset Povi", hva der er tillatt Jupiter er ikke tillatt øksen, eller for å aktualisere ordspåket: Det som er tillatt engelskmenn og amerikanere, er ikke tillatt en tysker.

BET SIES SJ MNGT. Fortsatt.

Hvorledes stemmer dette med svensk nøytralitet. Ja det er et annet spørsmål. Men den svenska jødepresse og enkelte myndigheter ser ut til å si en god dag i det som heter nøytralitet.

Bet er tidligere i Sverige bestemt at interne flyktninger ikke får lov til å drive politikk i noen form. Men dette forbud er overtritt gang på gang uten at det er blitt grepert inn. Saledes har de norske flyktninger som har den sakkalte norske legasjons bevisenhet fått anledning til å skrive politiske artikler, inneholdende "hetz" mot nyordningen her hjemme og "hetz" mot Tyskland. Artiklene har vært gjengitt i en rekke svenske aviser, med Bonnierorganene i spissen på fremtredende plass, og med stort utstyr. Det er også blitt skrevet bøker av liknende innhold, utgitt av de mest kjente forlag, hva som kanskje ikke er rart når man vet at den svenske forleggerforenings formann er Thor Bonnier.

Helsingforsavisen "Svensk Botten" har i et av sine siste nummer en artikkel som heter "Sveriges väg". I artikkelen analyseres det farlige spill som drives av visse kretser i Sverige for å få landet inn i krigen, "på den riktige siden". Det heter i artikkelen bl.a.: Den svenska presse fører f.t. et voldsomt språk mot Tyskland - voldsmere enn i noen av de krigførende land. Spaltene koker av raseri, og det knusles ikke med store ord. Insette kulturorganer brisker seg med "greul - historier à la 1914" om tyskerne på sine første nyhetssider og de store billedtidsskrifter utstyrer hver overskrift, hver billedderskrift, ja selv de flyktigste dagskrakter med en hatsk, antitysk tendens. I husmorblader, havetidsskrifter, i tidsskrifter for biavlede og handelsreisende, i de religiøse tidsskrifter i underholdningspressen overalt finner man mer eller mindre kamuflerte "hetzartikler" mot Tyskland. Hånd i hånd med dette finner man at en rekke aviser driver jakt på alle virkelige eller formodede tyskvennlige svensker. "Nazist" er blitt det verste og mest brukte skjellsord. Bonnierpressen forlanger at alle tyskvennlige elementer skal fjernes fra hæren, fra politiet, fra hjemmevernet og fra det sivile luftværnet. Den samme presse forlanger at de kulturelle forbinnelser med Tyskland skal avbrytes og at all trafik og all handelsforbinnelse med Tyskland skal opphøre.

De jødiske trådtrekere i Sverige arbeider meget iherdig og behendig og forstår å samle og koordinere alle forskjellige hatelementer, om man kan bruke et sådant uttrykk. Vi har de rent jødiske elementens hvitglødende raseri mot det som kalles Hitlerismens sosialdemokratiske funksjonerstabers skrek for den politiske arbeidsløshet i et nyordnet samfund, den politiske lettsindige storindustriens og for seg forståelige omsorg for "markedene", selv med risiko for fremtidige nakkeskudd, den kulturelle snobbismens hevdunne anglomani, og sist men ikke minst den modernestorbypublis naturlige samhørighetsfølelse med sine idealer fra filmstjernenes, jazzens, negerboksernes og tyggegummiens land. Alt dette er blitt samordnet, artikulert og blåst opp til noe som for en uinnviet kan se ut som en nasjonal folkevilje - bare med den forskjell at det ikke finnes det minste spor av nasjonalt innstinkt i denne brokete blanding. Disse betraktninger i "Svensk Botten" er satt på spissen og kan vel betraktes som noe noe overdrevet. Men ett er sikkert: En rekke svenske aviser driver en politikk som er en direkte fare for Sveriges nøytralitet; og at de ikke blir satt på plass av en regjering som virkelig ønsker et nøytralt land, viser det demokratiske systems store svakheter. Det må fylde en utenforstående med forundring at di jødiske trådtrekere får drive et spill som kan føre Sverige utfor stupet.

Sverige er blitt et klassisk eksempel på hvorledes en presse som betrakter begrepet frihet som retten til å ta seg friheter, kan bli til en dødelig fare for et land. Det svenska folk og dets ansvarlige ledere er utvilsomt besjelet av et oppriktig ønske om å hevde Sveriges nøytralitet, men dette arbeide undergraves av de jødiske elementer som synes å få stadig større innflytelse, og som i ly av asylretten driver sitt spill mot det lands interessenter som har gitt den husly. For dem er det reynende likegyldig om de skader Sverige, bare de kan ramme Tyskland.

DET SILS SA MANGT. Fortsatt.

Flertallet av det svenske folk forstår imidlertid den store fare som truer fra Øst og vet at landets skjebne står og faller med Tysklands skjebne. Det ville vere i ønske at de også snart må få øynene opp for den fare som truer fra de fremmede elementer som i løpet av de siste år er trengt inn i det svenske folkesamfunn.

NYTT FRA DANMARK.

S.R. 12.30. To maskinfabrikker i København er blitt fullständig ødelagt av sabotører. En av fabrikkene laget verktøy.

Ved 19 tiden igår kveld ble det ringt opp til Aalborg verft og sagt fra at det var lagt ut bomber på forskjellige steder på verftområdet. Politi rykket straks ut men fandt intet. En stund etter skjodde imidlertid flere eksplosjoner som forårsaket stor materiell skade. Hele området ble straks evakuert og idag ble også verftets omlag 1200 arbeidere sendt hjem da man frykter for at det ennå finnes flere ueksploderte bomber der.

S.R. 22.00. Idag ble det innledet en storstilet aksjon mot det danske politi i København. Tyske polititropper rykket inn i byen og tok over alle politistasjoner der. Samtidig ble omlag 600 danske politimenn interneret og flere av de høyeste politibetmenn ble arrestert. Det heter i meldinger fra København at man lenge har ventet på denne aksjonen da forholdet mellom det danske og det tyske politi stadig har tilspisset seg.

NYTT FRA SVERIGE.

S.R. 19.00. Ytterligere to svenske skip er nu klar til reise fra Göteborg for å gå inn i farten for det Svenske Røde Kors. Båtene skal gå til Argentina før der å laste for Grekenland.

S.R. 19.00. Den svenske utenriksminister uttalte idag i riksdagen den svenske regjerings beklagelse over de fortsatte tyske aksjoner mot de norske studentene i Oslo. Han uttalte at disse aksjoner vil komme til å ha en alvorlig innflytelse på forholdet mellom Sverige og Tyskland.

De forenede svenske studentkårs arbeidsutvalg har i en resolusjon uttrykkt sitt varmeste håp pm at det vil lykkes den svenske regjering å oppnå en lettelse av de norske studenters skjebne.

vvvvv VVVVV vvvvv

NYHETSOVERSIKT FRÅ SKANDINAVIA.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

F.P.

19. januar 1944.

Nr. 991.

Fortrolig.

Meldinger tirsdag 18. januar.

Uhyggelig drukningsulykke i Sokndal.

14.30 Stavanger. En fryktelig drukningsulykke har funnet sted på fjellgården Håland i Sokndal. 3 av barna til gårdbruker Arne Solvig Håland var gått ut sammen og kom ikke hjem igjen. Faren var ute for å lete etter dem igår kveld og gikk oppover mot et lite vann i Hålandsheia like ved gården. Her fikk han se et stort hull i isen. Det var temmelig nørkt og han fant ikke spor etter barna, bortsett fra hullet i isen. Han fikk hjelp av naboen og lensmannen ble budsendt. Lensmannen kom tilstede med sokningsredskaper imorges, og etter en tid fant man alle tre barna under isen. De lå ved siden av hverandre på to favner vann. Det later til at de er gått gjennom isen santidig. - De 3 omkomne var Harald, 11 1/2 år gammel, Sellfrid 14 år, og Mildrid, 16 år. - Ulykken har selv sagt gjort et dypt inntrykk i bygda hvor det råder stor deltagelse med den hardt rammete familie. Håland har hatt i alt 7 barn. For ett år siden døde det minste og nå har han plutselig mistet halve barnoflokken.

Dödsfall.

18.00 Drammen. Gårdbruker Olaf Hyggen, Røyken, er død, 74 år gammel. Han var født i Nylund og begynte i 1899 som steineksportør. Bedriften ble utvidet flere ganger og ble ganske stor. Kommunen har gjennom årene lagt beslag på Hyggens dyktighet og arbeidssomhet.

Straffesaker.

14.00 Tønsberg. Prispolitiet i Tønsberg meddeler at det i desember måned ble utfordiget en rekke böter, bl.a. mot bønder for ulovlig melkesalg, mot andre personer for kjøp av kjøtt og mot en gårdbruker for urimelige priser på tobakksplanter. Det viser seg også at to mann før jul har opptrådt som politifolk på vegene i Sem. De undersøkte syklister og avkrevet den mulkt for å ha syklet uten lys og de innkrevet mulktene på stedet.

13.30 Haugesund. Innatt ble det gjort innbrudd i to kolonialforretninger i Haugesund. På begge steder er hele tobakkslageret stjållet. I den ene forretningen ble dessuten kontantbeholdningen tatt.

13.30 Bergen. 3 ungdommer her fra byen stod igår for byretten tiltalt for grovt tyveri og innbrudd, idet de natt til 9. oktober ifjor brøt seg inn i en tobakksforretning. De ble dømt til 100 dager fengsel hver.

17.30 Svolvær. Lofoten herredsrett har idømt en ung kvinne 30 dagars ubetinget fengsel for å ha nektet å etterkomme arbeidsmidlingens pålegg om å ta midlertidig arbeid i jordbruket. Det er første gang udøtinget fengsel blir anvendt overfor slike overtredelser. Den nye dom viser at myndighetene nå vil gå strøngere til verks overfor dem som ikke etterkommer arbeidspålegg.

17.30 Svolvær. I løpet av høsten og vinteren har det på landenes foregått en rekke innbrudd og tyverier. Innbruddene er foretatt på brygger, lager, dampskipsekspedisjon, kinolokaler og motorbåter. Uerstattelige fiskeredskaper og bruk, kler og andre rasjonerte varer er stjållet. Politiet utlovar nå en større belønning til dem som kan skaffe opplysninger som kan lede til at de iherdige tyvebanerne blir greppt.

Kr. 11.000.- innkommet til de brannlidte familier.

14.00 Tønsberg. Som kjent brente et våningshus i Slagen for kort tid siden og 3 barn omkom. De to familiene i huset hadde ikke assurert og mistet alt de eiet, også klær, mat o.s.v. - I løpet av kort tid er adskillige bidrag kommet inn, ialt kr. 11.000 til dem, likesom de er hjulpet på annen måte.

Sør-Varanger lag av Nasjonal Samling. Nyttårsfest med utdeling av frontkjempermerket til frontkjempere fra Sør-Varanger.

20.30 Kirkenes. Sør-Varanger lag av Nasjonal Samling arrangerte igår en i alle henseender vellykket nyttårsfest. Tilstede i den fullpakke sal var bl.a. en rekke framtredende representanter for de tyske og norske myndigheter.

Gammenkomstens høydepunkt var utdelingen av frontkjempermerket til frontkjempere fra Sør-Varanger ved fylkesfører Bekong.

Møtet var et nytt bevis på at Nasjonal Samlings ideer har slått sikre rötter og er i jevn vekst og framgang i Øst-Finnmark.

Hird- og Unghirdmarinen i Bergen.

23.00 Hird- og Unghirdmarinen i Bergen arrangerte i kveld en stor marineaften i Ole Bull kino. Møtet ble åpnet av fylkespropagandeleder Kjell Blich Schreiner. Lehn Pedersen leste en ypperlig prolog, og deretter ble ordet gitt til aftenens foredragsholder, Nic. Solberg, som i et nesten timelangt foredrag holdt den store forsamlings oppmorksonhet fangen. Det var sjøroisningen av norsk skipsfart som var hovedtemaet, vegen vi nå gå for å reise oss fra fornedrelsen. Etter det utmerkede foredrag, som ble lønnet med rikt bifall, ble vist en film fra Unghirdmarinenes øvelser på Granholmen og fra øvelsene ombord på et tysk skoleskip.

Ålesund lag av Nasjonal Samling.

23.00 Ålesund. Ålesund lag av N.S. arrangerte i aften et minnenøte i anledning av 40 års dagen for byens brann. En gammel ålesunder fortalte om brann-natten, og ordføreren og rådmann Steen talte om kommunens stilling og byens framtidsmuligheter.

Dödsulykker.

23.00 Kristiansund. En bilulykke som kostet en ung kvinne livet, fant sted i Kristiansund i ettermiddag. En barnepike kom kjørende med en barnevogn oppover en bratt bakke da en lastebil kom i samme retning. Barnepiken svingte til side, og da bilen var kommet forbi, kjørte hun ut i gaten igjen. Det viste seg imidlertid at bilen var kjørt opp bakken for å snu, og da den rygget var bremseene ikke i orden. I stor fart gled bilen nedover bakken, med den følge at piken og barnevognen ble overkjørt. Barnepiken ble ille tilrett og døde kort etter ankomsten til sykehus. Barnevognen var fullstendig knust, men barnet, en gutt i 3 års alderen, kom forbauende lett fra ulykken og slapp fra det hele med noen skrammer. Den forulykkede var 26 år gammel og het Karen Sandvik. Det er ennå ikke brakt på det rene om sjåføren kan legges noe til last for ulykken.

(fortsatt)

Dødsulykker.

(fortsatt)

23.00 Oslo. En frue drog igår ettermiddag sin 2 år gamle datter på en kjelke oppover Langgata da en bil kom like inn på dem bakfra. Da fruen skulle dra kjelken til side over en snökom, falt barnet ut og kom under bilens ene bakhjul. Sjåfören tok de to opp for å kjøre til Legevakten, men kolliderte med en annen bil på vegen. En forbipasserende bil tok seg da av de to, men barnet døde på veg til sykehuset.

Ferje med verdifulle last sunket.

23.00 Flekkofjord. En ferje som tilhørte Dalens Garveri, sank forleden utenfor bedriftens brygger. Den var lastet med verdifulle og vanskelig erstattelige stoffer til en verdi av omlag kr. 50.000.-. Ferjen var pumpet lens om ettermiddagen, men da arbeiderne kom neste morgen for å begynne lossingen, var den forsvunnet. Den var sunket på 6 favners dyp. Ved hjelp av dykker forsøker man nå å berge så mye som mulig av lasten. Det er sannsynlig at endel av den vil kunne benyttes.

Død etter drikkekallas.

23.00 Skien. En ung mann fra Heistad er idag død etter et drikkekallas. Sammen med 3 andre hadde han festet fra mandag kveld og utover natten. Det ble drukket bl.a. hårvann, og utpå morgensiden ble han syk. Da legen i formiddag kom til stede, var mannen allerede død. Han var i 30 års alderen og usift.

Sjømannsskole i Sandefjord for sjøfolk i kysttrafikken.

23.00 Speerskolen som har lokaler i Sandefjord Offentlige Sjømannsskole, med norske lærerkrefter anbefalt av denne skole, er begynt sin virksomhet. På telegrafisk henvendelse kan en ennå i noen tid få plass. De framstøtte er sterke, litt eldre folk. Vilkårene er meget fordelaktige. God forpleining, losji og hyre ved kurset, og ansettelse i kystflåten etter norsk kystskipereksamens. Man har også plasser på kurset for maskinister (klasse III) som ennå ikke er begynt. Disse får praktisk såvel som teoretisk opp-læring. En kan derfor melde seg om en bare har øvelse i behandling av motor i fiskeskøyter og liknende. Men snarest mulig. Reiseutgifter blir erstattet. Norske sjøfolk skal seile på den norske kyst, opplyser arrangøren av skolen, kaptein Hoffmann, i sin åpningstale igår.

Sportsnyheter.

21.00 etc. Av de innløpne meldinger vises her bare et sterkt forkortet referat.

Godkjente brytestevner: Nasjonalt stevne for senior og junior i Oslo 12. februar. Norgesmesterskap for senior og junior i Tønsberg 12. mars. Hoy Bach er trener for Tønsbergbryterne. I Oslo er Arne Hanssen instruktør. - Skirenn i Torpa kommende helg. Ivar Fjeld, Trygg. Det konkurreres i alle klasser, med spesielt langrenn, hopprenn og kombinert. - Bergen Idrettskrets skiinstruksjonskurs er nå avsluttet med hopprenn. Deltagere bl.a. Nils Börö, Brann, Bergen, og Smedsrød, Bergen Politi. Instruktør: Per Tolgensbakk. - Den lokale travsesong på Romerike åpnes av Bjørkelangen Travklubb på Bjørkelangsjøen sist søndag i januar.

Nytt fra Danmark.

D.R.18.35 Det er lykkes bergningsbåten å finne 4 av de 14 omkomne fra motorbåten "Asta". De foreløpige undersøkelsor viser at eksplosjonen må ha vært meget kraftig.

D.R.21.45 Ved 16-tiden idag banet flere personer seg adgar til Pettersens Maskinfabrikk i Fredriksberg. De var utstyrt med maskinpistoler og revolvere. De varslet arbeiderne - 20 mann - om at de hadde anbragt en tidsinnstillet bombe inne i fabrikken og at den ville springe i løpet av 3/4 minutt. Ved eksplosjonen ble fabrikken totalt ødelagt, men ingen mennesker kom til skade.

23.00 Kjøbenhavn. På Ole Olsen-auksjonens annen dag var interessen like stor som første dag og kjøpelyston var sterk. Det ble solgt for omlag kr. 150.000.- dansk fajanse til utmerkede priser. Dagens høyeste bud falt på 5 vaser fra Ansbach fra 1730, som ble erhvervet for kr. 30.100.- av høgsterettssakfører H.H. Bruun til Kunstmuseet. En Herrebø-tekanne gikk for kr. 1.410.-, og en kjempeterrin fra Kastrup oppnådde kr. 6.200.-.

Nytt fra Sverige.

S.R.19.00 Jageren "Malmar" er nå klar for tjenestegjöring i den svenske marine. Dette er den 10. svenske jager som har fått navn etter en svensk sjöby.

S.R.19.00 Grev Folke Bernadotte vil i nærmeste framtid reise til England for på vegne av Norge å forhandle om bl.a. ytterligere utveksling av krigsfanger.

S.R.22.00 4 svenske riksdagsmedlemmer har framsatt forslag om samme rett for kvinner som for menn til å velge statsborgerkap samt rett for en svensk kvinne til å beholde sitt svenske statsborgerkap selv om hun giftet seg med en utlending og tar opphold i ektefølens fødreland, og derved får samme statsborgerkap som han i henhold til hans lands lovgivning. Dette vil i mange tilfelle være uhyre betydningsfullt for henne, særlig under de urolige forhold som nå hersker.

Siste nytt.

Økning av prisene på landbruksprodukter?

8.00 (19.1.44) Oslo. Som kjent ble det i mai måned ifjor av Landbruksdepartementet etter anmodning fra Bondesambandet nedsatt en komite på 26-27 mann med gårdbruker Aksel Berger, Mysen, som formann, som fikk i oppdrag å komme med forslag til nye priser på en rekke landbruksprodukter. Det dreier seg bl.a. om kjøtt, flesk, egg, melk, tømmer, ved, og ellers en rekke andre produkter. Det er et stort og omfangsrikt materiale komiteen har hatt å arbeide med. Etter hva Fritt Folk erfarer er komiteen nå ferdig med sitt arbeid og forslaget er sendt Landbruksdepartementet. I de fleste tilfelle omfatter forslaget en økning av prisene. Det vil nå etter at Landbruksdepartementet har hatt det til uttalelse, bli oversendt prismyndighetene.

VVVVVVVVVVVVVVVVV

NYHETSOVERSIKT FRA STANDINAVIA.

A.M.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor

20. jan. 1944.

Kr. 992.

Fortrolig.

Meldinger onsdag 19. jan.

NS - MØTE I FREDRIKSTAD.

S.A. 24.00. På et stort fellesmøte for NS - lagene i Fredrikstad og Glommen i kveld holdt fylkesfører dr. O. Hæreid et bredt anlagt foredrag om den innenrikspolitiske situasjon. Han nevnte bl.a. at tallet på de som hadde motarbeidet NS har skrurpet inn adskillig i 1943. Når motstanden ennå ikke er brutt helt så skyldes det at mange skammer seg over at de har tatt feil av nasjonal samlings politikk. Terroren har vært så hard at man virkelig har vært redd for hverandre. Men jo nærmere bolsjevismen rykker oss inn på ålivet, desto mer klarner det i folket, sa han bl.a. Vi forstår den kamp det arbeidende folk har ført, og vi vil fortsette den. Vi har så godt som vunnet kampen innad, men vi må også vinne den utad. Krigen er nu total og så hard at det er vanskelig å gjennomføre vår sosiale kamp idag. De som ikke forstår dette må hjelpes til å forstå det.

Foredraget ble gjentatte ganger avbrutt av applaus, som tilslutt utløstes i minuttlangt bifall.

KAJ LUNK SAKEN.

S.R. 22.00. Etter hva det meldes fra Danmark er politiundersøkelsene etter professor Kaj Lunks mordere nu avsluttet idet saken betraktes som oppklart. Det er dog ikke gitt noensomhelst slags opplysninger for offentligheten om hvem morderne er eller om de er blitt arrestert.

FORTSATTE BOMBELENSPLOSJONER I KØBENHAVN.

D.R. 21.45. Ved 3 tiden imorges skjedde det en voldson eksplosjon i en forretning i København. Forretningen ble helt ødelagt og dessuten ble det anrettet stor skade på flere nærliggende hus.

S.R. 19.00. Tidlig idag morges trengte 10 menn inn på Fredriksberg Vannverks område hvor de med revolvere truet de arbeidere som var der til å forholde seg rolige. Deretter brøt de opp et skap og tok med seg fire karabiner som benyttes av sabotasjevakten.

TÅREGASS I KØBENHAVNSRESTAURANT.

D.R. 21.45. I to restauranter i København ble det i kveld benyttet tåregass. Gjestene kom seg ut uten at noen kom tilskade.

DET DANSKE POLITI.

S.R. 22.00. Tysklands befullmektigede i Danmark, dr. Best (uttaler at man ikke akter å forandre noehting ved det danske politis stilling og myndighet. Derimot skal man forsøke å skape et grunnlag for samarbeide når det gjelder forhindring og oppklaring av sabotasjehandlinger mot anlegg som tilhører den tyske forsvarsmakten.

NS.-POLITIMANN SKUTT MED?

S.R. 12.30. Fra Oslo meldes at en NS - politimann i Drammen ved navn Yngvar Løvlo(?) er blitt skutt ned ikke utenfor sitt hjem i Drammen. Overfallsmannen kom seg unna og er ennå ikke funnet.

BISKOPSMØTE I STOCKHOLM.

S.R. 19.00. Det store biskopsmøte i Stockholm ble avsluttet idag. Flere viktige saker har vært opp til behandling. Det ble besluttet å sende en hilsning til biskoppene i København og Reykjavik samt Abo med ønske om at de snart må få anledning til å delta i disse møtene igjen.

Bet ble videre besluttet å beklage at man ikke kunne rekke de RETTMESSIGE BISKOPPER i Norge med en hilsen og at man derfor måtte avstå å sende dem denne hilsen. Man sluttet imidlertid med å uttrykke sin varmeste sympati for de norske kirkeledere i deres kamp for rett og rettferdighet.

DØDSFALL.

Trondheim: Overlærer Hans Lien, Trondheim døde plutselig idag i en alder av 75 år. Lien fikk sin utdannelse ved Tromsø lærerskole. I 1915 ble han overlærer ved Lademoen skole i Trondheim, og denne stilling hadde han til 1938, da han fallt for aldersgrensen. Han var i flere år formann i skolerådet i byen. Lien var en meget dyktig skolenmann som valgt til besiddelse av store pedagogiske evner. Han ledet sin skole på en førsteklasses måte.

ULYKKE.

Kristiansund: Igår kveld hendte en drukningsulykke i Arvagsfjord ved Kristiansund. Sivert O. Bakk og hans to sønner holdt på å arbeide ombord på en tråler. Under arbeidet brukte de en petromaxlampe. Ved to og tve tiden sluttet de arbeidet og skulle gå ombord i en liten pramm for å ro island. Da de var blendet av det skarpe lyset var den ene av sønnene så uheldig å trå på kanten av prammen med den følge at den kantret og alle tre falt i vannet. I mørket var det vanskelig å finne igjen prammen, men den eldste sønnen greide i svømme island. Han hentet en robåt og rodde ut isjen til tråleren. Han fant broren, men faren var forsvunnet. Senere ble liket funnet etter sokning. Forulykkede var 50 år gammel.

Skien: Etter hva Skienfjordens Presse får opplyst ved henvendelse til sykehuset i Porsgrunn i kveld er Torbjørn Rosland, kom tilskade ved en ulykke på Herøy i ettermiddag, avgått ved døden uten å være kommet til bevissthet. Han ble 58 år gammel.

Lillehammer: Sagmester Åbøen ved Otta sag og hövleri var mandag utsatt for en stygg ulykke. Under saging ble en planke slynget tilbake med stor fart og rammet Åbøen i magen. Læge kom straks tilstede, sørgerende godstog ble stanset og den tilskadekomne ble sendt til Oppland fylkessykehus på Lillehammer. Ved henvendelse til sykehuset for bladet Lagen opplyst at sagmesteren har fått stygge indre skader, men at han etter omstendighetene befinner seg bra.

ULOVLIG ELEJAKT.

18.00.

I grensetraktene mellom Lier, Liker og Nærum har det i det siste pågitt adskillig ulovlig elejakt. Det viser seg at skytterne har brukta hagleøver med rundkuler som våpen, med det resultat at dyrene bare er blitt såret. Flere av jægerne er framdeles på fri fot, men forleden fakket man en hund som nu i henhold til den nye jaktlov er inndratt til fordel for statskassen. Det er såvidt man vet første gang denne loven blir praktisert.

BIGAMI I MOSS.

22.00.

Politiet i Moss arresterte igår en 33 år gammel mann som nu bodde i Mossedistriktet, hvor han i 1937 giftet seg. Det viser seg nu at han i 1929 har inngått ekteskap med en dame i Hedmark og at han altså giftet seg annen gang uten å være skilt fra sin første kone. Saken kom opp da hans første kone sökte om skillsmisse.

DEKORERT FOR LANG OG TRO TJENESTE.

13.30.

Forleden ble ifølge Drammens Tidende kaptein Otto Syvertsen og hans bror maskinist Sigurd Syvertsen, som har vært i A/S Gyldenlöves tjeneste i ca 37 år overrakt medaljen fra Selskapet for Norges Vel for lang og tro tjjeneste. Begge har på hvort sitt virkefelt ombord på Gyldenlöve II utført sitt arbeide på en helt ut münstergyldig måte. Brødrene har trafikkert strekningen Oslo-Drammen og retur onlag 10.000 ganger.

ANSJERKASER FRA OSLO BØRS.

13.30.

4 1/2 stat 1937 s 104, k 103 5/8.
4 stat 1935 I s 102, k 103 1/4.
3 1/2 stat 1941 I s 105, k 104.
3 1/2 stat 1938 I k 103.
4 Hypotekbank 1938 k 105.
3 1/2 Hypotekbank 1941 k 105.
Creditbanken k 138.
Kreditkassen k 835, m 825.
Sjølvfossen k 20 1/2.
Borregård s 138, k 136 oms 137.
Elektrohjemisk s 147, k 140.
Hafslund k 700.
Orkla s 300, k 287 1/2.
Saugbruksforeningen s 1900, k 1850.
Union s 6,20, k 6,00.
Agdesiden s 170.
Borgesvåg s 255, k 250.
Bruusgård Kjösterud k 282 1/2.
Amerikalinjen s 250, k 246.
Bergenske s 132, k 150.
Nordenfjeldske s 197 1/2, k 192 1/2.
Ivaran s 275, k 280.
Ocean s 310, k 302 1/2, oms 305.
Kosmos NJ s 262 1/2, k 260.
Odd s 245.
Rosshavet k 342 1/2.
Valutanoteringene var uforandret.

Side 4.

Meldinger onsdag 19. januar 1944.

Nr. 992.

TOGKOLLISJON I SVARTIGA.

S.R. 08.00. Ved 5 tiden imorges skjedde det en kollisjon som førte til at to jernbanefunksjoner mistet livet. Ulykken skjedde ved at natt-toget Göteborg - Halmö kjørte inn i et godstog. Flere jernbanevogner ble ødelagt og det ble også forårsaket endel annen materiell skade. Kollisjonen medførte dog ikke noen forsinkelse på den øvrige togtrafikk. Man undersøker nu årsaken til kollisjonen.

STORE DELER AV NORRBOTN UTEK ELEKTRISK KRAFT.

S.R. 08.00. Store deler av Norrbotten var igår kveld og inatt uten elektrisk kraft. Årsaken til dette var at det var brudd på hovedhöyspenningsledningen. Bruddstedet ble funnet ved midnattstider og man begynte med reparasjonsarbeidet som man reknet med ville være ferdig omkring klokken 3 imorges.

DRIVERDE BALLONGER LAGER SKADER I SYDSVERIGE.

S.R. 08.00. Store deler av syd-Sverige har inatt vært utsatt for skader påført de elektriske kraftledningene av drivende sperreballonger. I Halland slet således en slik ballong over kraftledningene og på Vestkustbanen på strekningen mellom Falkenberg og Valberg ble det forårsaket stans i togtrafikken. Dette medførte igjen store forsinkelser på togene til Stockholm. Byen Halmstad var en stund helt uten elektrisk kraft.

VVVVV VVVVV VVVVV

NYHETSOVERSINT FRA SKANDINAVIA.

L.S.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

21. januar.

Nr. 993

Fortrolig.

Meldinger, torsdag 20. januar, 1944.

'BRENTE STEDERS REGULERING'

21.00. B.S.R. er en forkortelse for 'brente steders regulering', navnet på den institusjon som har fått til oppgave å utarbeide planer for gjenoppbyggingen av de strøk som ble ødelagt under krigsoperasjonene i 1940.

En av de byer som det gikk værst ut over var Namsos, og i et nummer av norsk arkitektforbunds tidskrift Bygtekunst, gir professor Sverre Pedersen en rekke interessante opplysninger om reguleringsplanene for det 'nye' Namsos, da det i 1845 ble vedtatt å anlegge en by for Namdalens, bodde bare omlag tjue mennesker innefor det område som no blir markert av bygrensen.

20 år seinere har tallet steget til tolv hundre, og innbyggerantallet har stadig øket. Idag er det ca. fire tusen mennesker i Namsos, d.v.s. en stigning fra 1900 til 1943 på 75 %.

I 1872 ble Namsos lagt i aske, og det meste av den bebyggelsen som brente i 1940 stammet såles fra tiden rett før århundreskiftet. Byen hadde rette, like brede gater og kvartalene i sentrum var strengt regelmessige. Utenfor sentrum var inntrykket mere uregelmessig og bebyggelsen føyde seg etter terrenget.

Det er imidlertid bare byens sentrum som blir omfattet av B.S.R.'s reguleringsplaner. Det er selvfølgelig meget vanskelig, for ikke å si umulig, å si noe bestemt om byens utvikling og byens framtidsmuligheter. Det er imidlertid ingen tvil om at utskipning over Namsos kommer til å spille en betydelig rolle i framtiden, selv om byen også søker å realisere andre planer for utvidelsen av sitt arbeids- og næringsliv.

Ved utvidelse av kommunikasjonene vil en skape bedre avsetningsmuligheter for fiskeproduktene så vel som jordbruks- og skogproduktene. På bakgrunn av alt dette skulle det ligge nært å anta at Namsos omkring år to tusen kunde ha omlag ti tusen innbyggere, kanskje flere.

Ved den nye reguleringen av Namsos har det vært særlig gunstig at gjennomgangstrafikken ikke går midt gjennom byens sentrum, men bare tangerer dette i nord. Tidligere var gatene i sentrum like brøde og skar hverandre i rett vinkel, noe som gav byen et vist monoton preg. Den nye planen har beholdt dette sjakkbrættmønstret, men har forsøkt å bringe liv og avveksling inn i det ved å markere den gaten, kirkegaten, som danner ryggraden i skjemaet, beplante den og gi den brede som skiller den ut fra de andre gatene.

Foran kirken munner denne gaten ut i en stor symmetrisk plass, flankert av to offentlige bygninger. Ved å sløyfe en del overflødige tvergater har man søkt å gjøre kvartalene lengre og gi dem utproget nord-sør orientert retning. En av de nord-sør-gående gater, havnegaten, får etter den nye planen en større bredde enn de alminnelige gatene, førdi den må betraktes som byens viktigste trafikkåre.

Ved vakkert beplantede 'randgater' vil forretningsstrøket få holdning og liv. På den sørligste snipp av byen finner en jernbanestasjonen og rutebilsentralen lenger vest bensinstasjon og fisketorg.

For å gi byen et mere ensartet og rolig preg, er de mange små hus som den tidligere bestod av, slått sammen til større blokker med enkle og regelmessige utformede takmasser.

(fortsatt)

B.S.R. (fortsatt)

ved tverrenden av forretningsbyggen, vil det på baksiden ble plassert små enetasjes fløyer, som skal gi plass for verksteder og mindre bedrifter. En liknende ordning har man forsøkt å gjennomføre ved regulering av Steinkjer.

Den østre del av bysentret vil hovedsakelig omfatte boligbygg av tre i større blokker. Byens skole som ligger i sentrum, er no flyttet nordøst for byen, det blir kombinert folkekurs og högere skole med tilbygge av idretts- og leikeplass, samt boliger for bestyrer og lærere.

Namsos kirke beholder sin gamle plass som ligger fem-seks meter höyere enn de tilstøtende gater. Hvorvidt den nye kirken blir en centralkirke eller en langkirke er enno ikke bestemt.

Ny havneplan er utarbeidet av havnedirektøren i samarboid med B.S.R. Forslaget til reguleringsplanen for Namsos er laget av professor Sverre Pedersen.

NORSK FORBUND FOR OFFENTLIGE YRKER.

22.00.

I disse dager har forbundsleder Gedegård i Norsk Forbund for Offentlige yrker oppholdt seg i Trondheim sammen med avdelingsleder Christofersen. Hensikten med besøket var å komme i kontakt med formennene og tillitsmennene for statens tjenestemenn og samtlige kommunale avdelinger.

Det er holdt særsmøter med de enkelte ruppestyrer hvor forskjellige spørsmål ble framlagt og de respektive ledere fikk anledning til å redegjøre for forbundets virke. Det ble også holdt et fellesmøte for kommunens avdelingsformenn, hvor forbundsleder Gedegård holdt foredrag og omtalte forbundets arbeidsprogram i 1944.

Møtet var arrangert av Tröndelags faglige samorganisasjon.

INTRESSEN FOR REDSKAPS KURSER ØKET.

22.00.

Interessen for redskapskurser for skogsarbeidere er øket ganske betraktelig i Telemark. Da man begynte med disse kursene for to år siden, ble det arrangert sju slike i Telemark. I fjor steg tallet til femten og i vinter skal det holdes i alt 20 kurser med ti deltagere i hvert. Kursene skal være avsluttet innen første april.

Instruktørene er oppnevnt av Norsk Skog- og Landarbeiderforbund.

NORSK-SVENSK SAMHANDDEL.

22.00.

Det ble nylig ført forhandlinger i Stockholm om Samhandelen mellom Norge og Sverige, og det er no truffet en avtale om varebyttet mellom de to land, gjeldende for første halvår 1944. Avtalen omfatter svensk eksport til Norge, hovedsakelig av kjemiske produkter (mineraler, rå, halvprodukter og ferdigprodukter) apotekervarer, dentalvarer, röntgent materiell, kirurgiske instrumenter, jern- og stålvarer, maskindeler, kule- og rullelagre, samt andre industriprodukter.

Norges eksport til Sverige vil bl.a. bestå i svovl og svovelkis, kalksalpeter og kalkkvælstoff, tekniske kvelstoffprodukter, elektrodemasse. Talkun og andre pulveriserte mineraler, vantit-rujern, aluminium, jern- og stålvarer, sink, fiskekroker m.v. Det er ennvidere truffet avtale om forlengelse for året 1944 av overenskomsten om finansielle betalinger mellom Norge og Sverige av 1.juli 1941.

SVENSK-NORDISK INSTITUTT.

D.R.21.45. Svensk Stats R gnskapskontor har uttalt seg om forslaget til et Svensk-nordisk institutt og fraråder gjennomførelsen av en sådan plan fra et økonomisk synspunkt, idet man mener at inter-nordisk opplysnings- og samarbeid kan bli fortsatt på en langt billigere måte, dels gjennom de allerede nå eksisterende studenterstipendier og dels ved det stadig større statstilskudd beregnet til dette formål.

Ennvidere mener regnskapskontoret at det på dette tidspunkt er ubøleiligt å drøfte forslaget om etablering av et inter-nordisk institutt, grunnet på uklarheten med hensyn til fremtidig nordisk politikk og samarbeid.

SVENSK FILM I NEW YORK.

S.R.22.00. I dag ble det i New York framvist en film om Sverige i krigstid. Man så bl.a. de svenska studenters protest demonstrasjoner mot tysk behandling av deres norske kolleger.

DANSK RADIO.

D.R.21.45. Statsradiofonien avbrøt idag sine utsendelser mellom klokken 18.03 og 21.30 av militære grunner.

MORDET PÅ KAJ MUNK UNDERSØLES.

S.R.19.00. TT's korrespondent i Köbenhavn meddeles at undersökelsene vedrørende mordet på Kaj Munk fortsettes med all kraft, idet han gjengir en uttalelse av rikspolisjefen.

SABOTASJE I GARASJE.

S.R.19.00. Det ble i dag morges forøvd sabotasje hos Service Station i Köbenhavn. En bombe som var anbragt under en bil, eksploderte og anrettet store skader.

SABOTASJE I MASKINVERKSTED.

D.R.21.45. I dag ankom en legebil til ? maskin verksted i Köbenhavn og fire menn sprang ut. En av dem gikk opp til vakten og så at han hadde en legeregning han gjerne ville presentere til forvalteren. Da vakten nektet ham adgang tok han ut sin revolver og gikk, sammen med de andre tre menn, inn i verkstedet, hvor han sa til arbeiderne at fabrikken ville bli sprengt i luften om ett minutt. Det skete stor skade.

ENGELSK BALLONG VID HADSTEN.

D.R.21.45. I morges ved 10-tiden drev en engelsk ballong inn over Hadsten, hvor man båndt den til et skur. En dunk som var fastgjort til ballongen fallt ned på jorden. Det menes det var en sprengbombe.

GRAVFUNN I KORSÖR HAVN.

21.00. Ved utgravninger i Korsör havn har man i disse dager gjort et sjeldent funn, idet den antageligvis eldste grav i Danmark er kommet før dagen. Man har bl.a. funnet et velbevart skjellet av en mann. Man mener graven er minst seks tusen år gammel.

"KAN VI EGLNTLIG VENTE NOG GODT FRA LONDON?"

13.00. Trømsø: I en samtale med NTB's korrespondent uttaler fylkesfører Hoff at det er tre ting som er iøynefallende ved dette årsskiftet.

"For det første spores der i all lag av folket en voksende forståelse av situasjonens alvor. Flere og flere oppdagor at Norge sammen med resten av Europa står i fare for å bli rent over ende av de ville horder fra øst. Uansett politisk innstilling forstår folk flest denne faren.

Dette fører for det annet til en revisjon av oppfatningen av anglo-amerikanerne. Når disse no har bevist sin forbröding med bolsjevikene da begynner mangen norsk kvinne og mann å spørre seg selv: kan vi egentlig vente noe godt fra London?

Den til overmål romantiserte hjelp fra England er det få eller ingen som tror på lenger. Önskedommen om en alliert invasjon er blitt til angst.

For det tredje finner jeg ved årsskiftet en stadig voksende forståelse hos befolkningen for det statsbærende parti og dets virksomhet," uttaler fylkesføreren videre. "Motstandernes skremmeagitasjon har mistet sin kraft; folk forstår at den nye tids menn strever særlig med å gjennomføre den nasjonal sosialismes fellesnytte til avløsning av den kapitalistiske liberalismens egennytte!"

DISTRIKTSVINTERSTEVNEN FOR AT-GUTTER.

18.00. Etter det Vestopland orfarer holder arbeiderfylkingen i Opland på med forberedelsen til et distriktsvinterstevne for AT-gutter. Det er sannsynlig at stevnet blir arrangert på Løkka 19. og 20. februar. Det er på det nærværende tidspunkt umulig å si noe sikkert om deltakernes antall, men selvsagt i første rekke avhenger det av transport- og boligforholdene.

SPORTEN.

18.00. Bjarne Karlsen og sekretær Knudsen var på befaring av den nye slalomloypa i Tinnessåson på Notodden sist fredag. Bjarne Karlsen var meget begjistret over løypa og uttrykte bl.a. at Notodden får Norges beste slalomloypa, nest etter Rödkleiva.

Sekretær Knudsen delte hans oppfatning på dette område og forklarte at løypa ligger ca. 20 minutter fra Notoddens sentrum i Tinnessåsen. Den har allerede fått navnet Tinnessløypa. Det er meningen å sette i gang rydning av løypa så snart som mulig slik at motoddenløperne allerede denne vinter skal få anledning til å trenne i sitt nye skidorado.

Løypa er ca. 700 meter lang og har en høydeforskjell på 250 a 300 meter med en passende blanding av knauser og små steilhenger.

18.00. Som tidligere meddelt arrangerer Oslo turnforening nasjonalt boksestevne i turnhallen i Oslo den 30 januar. Det blir kamper såvel i senior- som juniorklassen. Oslo turnforening opplyser at man venter deltagelse av alle våre kjente pugilister fra Bergen, Stavanger, Kristiansand, Porsgrunn, Horten, Moss, Sarpsborg, Oslo og muligens Trondheim.

FORORDNING OM FRÖ OG PLANTER.

19.30. Som det framgår av annonse i dagens avis har "landbruksdepartementet" utferdiget forordning om bruk, omsetning m.v. av visse arter av frö og planter til jord- og hagebruk.

Forordningen er inntatt i norsk lovtidend nr. 1 for i år. Av forordningen framgår at reglende for omsetning av rasjonert frö stort sett er de samme som foregående år. De fröslag som er rasjonert framgår av annonsen. Av denne framgår også at planter av alle slag i år kan omsettes fritt.

Prinsippet for selve omsetningen av frö er at de som ikke er fröimportører først må ha tatt imot forbrukertilvisinger før de kan kjøpe frö fra sin grossistforbindelse.

Med hensyn til frösituasjonen kan det opplyses at den er gunstigere enn i fjor for de allerfleste fröslag. Dette gjelder også for grasfrö, mens det framdeles er stort underskudd av kløver. Rasjonen for kårot og fornøye er satt til 0,5 kg. pr. dekar og for forbete og forsukkerbete til 3 kg pr. depar. Det er nok til å dekke disse rasjoner, og det er også godt utvalg av de forskjellige sorter, og brukerne bør derfor ved bestilling av frö oppgi hvilke sorter de fortrinnsvis ønsker.

Avgiftene på formargålfrö har en til disposisjon et meget lite kvarntum som er fordelt på jordstyrrene i enkelte landsdeler, og kun de jordstyrer som får melding om at herredet er tildelt formargålfrö, kan tilvises dette fröslag.

Avgiftene på gulrot kan tilvises av samtlige jordstyrer. Av rotvekstfrö kan det i alt tilvises til pålagt areal 1943. 15 %. For gulrot kan det tilvises frö til det areal brukeren ønsker å tilsa i 1944, men vedkommende må da skriftlig forplikte seg til å tilsa et så stort areal som han søker om frö til. Det samme gjelder også for erter, bønner og rotvekstrfrö.

Før de andre rasjonerte fröslags vedkommende vil det bli dekning for tilvisingene. Nesteparten av frøet er allerede kommet til landet, og en del er undervegs. Forøvrig henvises til annonsen og forordningen.

ØKONOMISK ÖVERSINT.

19.00. Stockholm: I henhold til Sveriges riksbanks ukeberetning for uken som sluttet den 15. januar viste gullbeholdningens bokførte verdi en tilbakegang på 0,16 til 877,00 millioner kroner. Bankens beholdninger av verdipapirer er steget med en million til 1207,60 millioner kroner. På passivasiden viser seddelomlopet en tilbakegang på 74,33 millioner til 2096,33 millioner kroner.

Riksbankens samlede status pr. 31 desember 1943 var i forhold til foregående år steget med 11,24 millioner kroner til 3666,65 millioner kroner. I løpet av året 1943 steg gullbeholdningen med 115,84 millioner kroner bokført verdi mens dagsverdien steg med 220,74 til 1627,42 millioner kroner. Beholdningen av skilemynt ble fordoblet til 353,81 millioner kroner.

Bankens beholdning av svenske statspapirer gikk tilbake med 52,66 til 485,31 millioner kroner.

På passivasiden er seddelomlopet i løpet av 1943 steget med 250,4 millioner til i alt 2265,91 millioner kroner mens innskudd på folio er gått tilbake med 241,83 millioner kroner, hovedsaklig på statens konti. Innskudd på anførdring er i løpet av året steget med henimot 100 millioner kroner til 317,92 millioner kroner.

Stockholm: Den svenske utenrikshandel i 1943 ga som resultat et importoverskudd på 667,12 millioner kroner mot 461,42 millioner kroner i 1942. Importen hadde i 1943 en verdi av 1817,68 millioner kroner mot 1780,24 millioner i 1942 og eksportens verdi var 1150,56 millioner mot 1318,83 millioner i foregående år. (fortsatt)

EKONOMISK VERSIKT. (fortsatt)

Stockholm: Etter en byggetid på bare litt over et år, er torpedojageren 'Kalmar' - den annen torpedojager av den såkalte moderniserte statsjager - klar til å tre inn i tjenesten i flåten.

Oslo: Indeks for Oslo børs 19. januar: Bankaksjer 168,10 (+0,10), Industriaksjer 199,37 (uf), skipsaksjer 253,35 (+0,15), hvalaksjer 190,75 (+0,80).

POLITISAKER.

20.30. Forleden dag fikk politiet i Skien nyss om at en slakter her i byen hadde solgt kjøtt til grov overpris. Det viser seg å holde stikk, idet politiet fikk tak i en som hadde kjøpt 8 kg av ham. Kjøperen er no lagt en bot på seks hundre kroner. For selgerens vedkommende vil saken komme for prisretten da han tidligere er idømt fengselstraff for rasjoneringsforbrytelser.

Påtalemyndigheten har no utferdiget tiltalebeslutning og vil nedlegge påstand om fengelsstraff.

18.00. På en sølvrevfarm i Nedre Egedal forsvant det forleden to rever til en verdi av 5000 kroner. Revene var, i følge Buskerud Blad, slaktet i husene, og siden fraktet bort på en sparkstøtting. To mann er arrestert.

18.00. En stor elgjaktsak er behandlet ved prisretten i Drammen, forteller Drammens Tidende. En lensmann, en advokat, en politikonstabel og to andre karer var tiltalt for å ha skutt en elg uten å melde fra til forsyningsmyndighetene. En annen elg de hadde skutt var imidlertid meldt på en behöring måte. Alle fem nektet sin skyld og påstod at de bare hadde skutt et eneste dyr. Prisdommeren fant det etter vitneavhøringen bevisst at det dreiet seg om to dyr. De sakkyndige hadde således konstatert at det beslaglagte kjøttparti skrev noe seg fra en okse, noe annet fra en ku. De impliserte ble dømt til böter fra 200 til 500 kroner. To av de dømte, som i sin tid har sittet arrestert fikk fradrag for dette.

22.00. Trondheim: Siste söndag forsvant det seks tusen kroner under et drikkekallas på Heimdal. En eldre mann på stedet hadde om formiddagen besök av en dame og tre herrer som han skaffet noen flasker brønnvin. Han lot gjestene sitte i stuen og drikke. Etterpå sa selskapet takk for seg og forsvant, mannen oppdaget at det var stjållet seks tusen kroner fra en skuff, og han meldte straks saken til politiet som arresterte gjestene.

Strinda forhørsrett har no avsagt fengslin kjennelse over dem.

Ved henvendelse til lensmannen på Heimdal blir det opplyst at denne saken vil føre til opprydning i en usmakelig trafikk som har foregått på Heimdal i lengere tid. Det er nemlig en kjent sak at mannen på Heimdal flere ganger har stilt sin stue til disposisjon for kortspill- og drikkelag. Han har så innkassert en let avgift for at de fikk sitte der utover natten og spille bort store summer. Det ble også konsumert adskillige flasker drikkevarer.

22.00. Politiet i Elverum har arrestert to kvinner og en mann for å ha drevet svarthandel i stor stil. Politiet har beslaglagt bl.a. 100 kg kjøtt og 200 kg hveteмел

POLITISKE (fortsatt)

24.00. For en tid siden skjedde et innbrudd i en hanskeforretnings i Oslo hvor det ble stjålet to mufflevesker til en verdi av vel fem hundre kroner.

Innbruddsstyven har stått for byretten hvor han ble dømt tilfengsel i et og et halvt år.

24.00. For et års tid siden ble en eldre kvinne her i byen siktet for flere tilfeller av fosterfordrivelse. I ett av tilfellene døde den kvinne hun behandlet og i disse dager døde en annen kvinne på et sykehus, som følge av fosterfordrivelse. Før hun døde forklarte hun imidlertid at det var den samme kvinnens som også hadde forøtt svangerskapsavbrytelse på henne.

Kvinnen er no arrestert og i dag ble det avgjort fengslingskjennelse over henne. Hun nekter bestent å ha behandlet den siste kvinnen.

24.00. I 1942 skjedde en stygg ulykke i Vestre Aker. En bil kolliderte med en sykkel og syklisten ble drept. Enken har anlagt sak mot bilens fører og hans forsikringselskap og krevet erstatning for tap av forsørger. Lagmannsretten har no avgjort dom i saken og la to tredjedeler av skylden for ulykken på syklisten og en tredjedel på bilføreren. Enkens erstatning ble da ca. 8000 kroner, som hun ble tilkjent.

REDNINGSDÅD BELÖNNES.

22.00. En mann fra Sarpsborg, Asbjörn Navestad, som kort før jul reddet en liten gutt fra å drukne, har no fått livredningsselskapets utmerkelse samt en gave på fem hundre kroner av herredstinget.

BRANNER.

22.30. Forleden dag brøt det ut brann i gårdbruker Gerhard Gullesens våningshus i Nord-Sjona. Ilden bredte seg med rasende fart og huset brente helt ned. Det bodde to familier i huset. Av innboet ble det bare reddet lite grann. Bygningen var assurert, men innboet var uassurert - forteller Helglands Blad.

20.30. I formiddag brøt det ut brann i et trehus i Drammen. Ilden begynte i et vaskeri og bredte seg snart til hele bygningen; foruten vaskeriet ble et sprinkelverksted, et polsemakerverksted og en leketøyfabrikk adskillig ramponert. Bygningen var assurert for 40.000 kroner, men skaden er nok adskillig større.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor

22. jan. 1944.

Nr. 994.

Fortrolig.

Meldinger fredag 21. jan.

FRONTBREV.

21.30.

Njære SS - kamerat!

Iaften fikk jeg slik lyst til å sende hjem her ute fra den endeløse russiske steppen, en hilsen. Tankene går ofte til hjemlandet og til dere som kjemper fram et nytt og kraftigere norsk folk. Kommer dette brevet vel fram, skriver vi 1944. Et nytt år. Jeg husker hvordan jeg som liten gutt lovte meg selv å bli en kjekk gutt i det nye året. Selv som voksen fristes en til med dette årevendet å gi et løfte: Jeg vil stå side om side med mine kamerater og sammen skal vi danne en sterk mur som garanterer vårt lands frihet. Riktignok er jeg ikke NS medlem, men jeg føler trang til å takke partiets "fører", vår "ministerpresident", for hans innsats. Jeg innrømmer at jeg ikke alltid har forståt dennemann. Men etter å ha sett de områder hvor han har arbeidet i mange år og som han kjemper så godt, kan jeg med hånd på hjertet si: Hvert ord denne mann har skrevet og talt, er sant til siste töddel. En dag vil hver norsk heim takke ham for hans appell. Jeg har et ønske i kveld: Overbring herr "ministerpresidenten" en hjertelig hilsen fra en liten gruppe nordmenn på en utpost i Austerveg. Vi sverger fædrelandet troskap i det nye år. Et annet ønske: Må seieren bli vår i 1944, slik at også vi frontkjempere skal få delta i oppbyggingsarbeidet for et nasjonal og socialistisk Norge. Vi har nok tapt meget som lød parolen: Foreldre, søsken, venner, men vi fornemmer i vårt indre en tone som en dag skal klinge verden rundt: orden, rettferd, fred. - Motta en hjertelig hilsen med ønsket om et godt nyttår med framgang for Germanske SS - Norge.

Stud. Theol. Lars Elger.

SS - pansergrenader.

AFL SKAL HOLDE TILLITSMANNSMØTE I OSLO.

21.30. Tirsdag holder "Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon" tillitsmannsmøte i Oslo. På møtet vil "fylkesleder" Elsberg tale om arbeidsoppgaver i 1944 og "landsleder" Fossum redsjøre for "landsorganisasjons" program.

NS - MÖNSTRING I DRAMLEN.

18.00. Söndag arrangerer Vest - Viken fylkesorganisasjon en større NS-mönstring i Drammen. Om formiddagen blir det holdt en konferanse mellom de forskjellige lagførere, hvor fylkesfører Tjersland vil være tilstede. Det skal framlegges rapporter fra arbeidet i lagene og gis retningslinjer for arbeidet framover. Om ettermiddagen arrangeres et større møte i Drammens Teater hvor fylkesføreren skal dele ut "frontkjempermerker" til "frontkjempere" fra Buskerud for deres krigsinnsats. Det blir videre taler av "ekspedisjonssjef" Klevenborg og "stabssjef" Thronsen.

STURASSON -

Følgende innrykket omgående over 170 mm
to spalter med skravert ramme og Vinmonopolets merke.:

MEDDELELSE FRA VINMONOPOLET.

Med hjemmel i forordningen om rasjonering av
brennevin og vin av 3dje januar 1941, paragraf 10, jfr. lov av 19 feb.
1942, har A/S Vinmonopolet fastsatt følgende bestemmelser:

Gyldigheten for kjøpekortenes merke 30
utløper mandag 31. januar.

Månedene februar og mars samt de fire
dagene i april før påske blir neste salgsperiode. Merke 31 blir gjeldende,
dets høyre halvdel for en flaske A-vare(eller eventuelt B-vare) og dets
venstre for en flaske B-vare. Ved kjøp av svak vin gjelder høyre halvdel
nu for en flaske, istedetfor tidligere to.

A-vare er vin, fruktvin og alt brennevin
med unntak av: Burges Aquavit, karveaquavit, gin samt krydret og
dobbeltrenset brennevin, som alle er B-vare. Utenlandsk brennevin og
Brandy Special selges ikke.

Diskesalg:

Personer hvis etternavn begynner med en av
bokstavene fra A til og med K kan kjøpe i februar, mens de hvis etter-
navn begynner med et av bokstavene fra L til og med A, kjøper i mars,
(og de fire aprildagene). Etter hvert av disse tidsavsnitt opphører merke
31 å gjelde.

Bestillinger for sending:

For skriftlige bestillinger gjøres bokstav-
ordningen ikke gjeldende, alle kan kjøpe i løpet av februar/mars uansett
navn. Skriftlige bestillinger kan bare gjøres av kjøpere som er bosatt
så langt fra utsalgssted at de er avskåret fra å gjøre sine innkjøp over
disk. Det må kjøpes samtidig på begge halvdeler av merket. (Om ekstra-
flasken, se nedenfor). Flaskemerke må sendes fra distrikter hvor tvungen
innlevering av tomflasker er anordnet. Dette er et absolutt nødvendig
krav, som må etterkommes.

Ekstraflasken:

Ekstraflasken (B-vare) kan ved kjøp over
disk kjøpes:

Bare i februar av personer hvis etternavn
begynner med bokstavene I, J eller K og bare i mars av personer hvis
etternavn begynner med et av bokstavene fra L til og med P.

Ves skriftlige bestillinger har alle hvis
etternavn begynner ned et av bokstavene fra I til og med P rett til å
kjøpe ekstraflasken i hele salgsperioden. Ekstraflasken må bestilles
samtidig med den ordinære rasjon.

Oslo den 22de januar 1944.

STURLASSON.

OFFENTLIG REVISOREKSAMEN. 26 AV 90 BESTØD.

19.30. Ved den offentlige revisoreksamen i november
f.å. avla 90 kandidater fullstendig eksamen. Av disse har følgende 26
kandidater bestått eksamen: Olav Guldberg, Bergen, Rolf Nærup, Oslo,
Siggeir Stene, Bergen, F.R. Sundsten, Oslo, Helge Brænde, Oslo, Helge
Hasner, Oslo, Thorleiv Bruland, Bergen, Nils R. Elvsås, Bergen, Leiv Lie,
Nordstrand, Paul Schierenbeck, Stabekk, Arne Lindholm, Oslo, Tormod
Wilhelmsen, Oslo, Paul Erdal, Bergen, Kjartan Eide Fredriksen, Oslo,
K. Stenseng, Grefsen, Oddvar Murvold, Lysaker, Knut Kåreng, Oslo, J.G.
Nipper, Oslo, Niels Heger, Oslo, Sverre Leversen, Oslo, Otto B. Morcken,
Oslo, Ivar Storm Hansen, Oslo, Knut Fjellberg, Oslo, Erling Marthinsen,
Oslo, Ottar Höyem, Trondheim, G.R. Henricks, V. Aker.

NS - MØTE I HALDEN.

19.30. Halden NS - lags første møte i 1944 var meget vellykket. Foruten lagets medlemmer var det møtt fram en rekke andre interesserte. Lagfører Erling Larsen ga et lite tilbakeblikk hvor han uttalte sin tilfredshet over arbeidet i det året som er gått. Flere nye medlemmer er opptatt og noen av de gamle medlemmer fikk sine kobøker tildelt. -

Kveldens taler var Inge Myklebust som i et interessant og fengslende foredrag ga en oversikt over det norske folks skjebne gjennom forneden og oppbyggende tider.

NS - SPORT I KOMMENDE HELG.

19.30. Kommende helg vil by på en rekke idrettsarrangementer innen de forskjellige grenene av vintersporten. Det arrangement som er imøtesett med størst interesse er selvsagt det "nasjonale skøyteløp" som går av stabelen på Hamars verdenskjentebane lørdag og søndag. Det blir konkurransen i hurtigløp for senior og junior og kunstløp for damer. Hele vår "skøyteelite" med Hans Egnestangen og Finn Hodt i spissen vil delta. Våre kvinnelige hurtigløpere reiser søndag til Drammen hvor de skal delta i løpene for skoleungdom på Marienlyst.

Ishockeyspillerne skal i ilden igjen også lørdag da Norgesserien fortsetter med en kamp på Frogner stadion i Oslo. Det er Lyn og Bjart som møtes.

På Vestlandet blir det i helgen avviklet en rekke håndballkamper i Vestlandsserien både for herrer og damer. Kampene blir spilt i Bergen. Vestlandsspillerne har nu hatt en lengre hvilepause, men de har holdt treningen ved like og formen skal være førsteklasses. Det blir derfor sikkert fartsfyltte kamper i Bergen søndag.

I helgen blir det arrangert et annet stort idrettsarrangement også i Bergen. Den lange planlagte øvelseskonkurransen mellom Lillestrøm Sportsklubbs damelag og Bergenslagene Norrøna, Brann, og Bergens Turn er nu definitivt i orden og avvikles søndag. Det blir konkurranse i håndball og friidrett.

I Oslo blir det skikonkurransen i slalåm, langrenn og hopp. Slalåmrennet blir avviklet i Rödkleiva søndag formiddag. Det er stukket ut en morsom og krevende løype, og en rekke av våre kjente slalåmløpere er anmeldt. Langrennet er henlagt til Nordmarka med start og innkomst ved Skimuseet. Også dette renn har samlet stor deltagelse fra alle kanter av landet. Våre hoppere skal søndag sette ut for Midtstubakken som nu er i førsteklasses stand. Det vil sikkert bli en rekke bra hopp selv om det ennå er litt tidlig i sesongen.

I Torpo i Hallingdal blir det arrangert hopprenn av Torpo idrettslag søndag. Endelig kan nevnes det store "internasjonale" svømmestevne søndag aften i Torggatas bad. Her vil landets beste svømmere konkurrere med de beste tyske som for tiden oppholder seg i Norge. Det blir også en vannpolokamp.

FISKARLAGENE I FINNMARK HAR DET TRAVELT.

O.R. 12.00. Etter hva det meldes fra Hammerfest arbeider fiskarlagene i fylket meget godt for tiden. Medlemstallet øker stadig og interessen for organisasjonen er stigende blandt fiskerne.

Finnmark Fylkesfiskarlag har i vinter hatt igang et navigasjonskurs i Alta som ble meget vellykket. I den nærmeste framtid settes det igang et nytt kurs i Nuksvåg, arrangert av fiskarlaget der. Forøvrig skal fylkesfiskarlaget sette igang i alt fem regnskapskurser for fiskere. Kursene kommer til å bli holdt på steder i Vsetfinnmark.

ØKONOMISK OVERSIKT.

Oslo:

4 1/2 , stat 1937 s 104, k 103 5/8.
 4 , stat 1935 I k 103.
 3 1/2 , stat 1941 I k 104 1/2.
 3 1/2 , stat 1938 I k 103.
 4 , Hypotekbank 1938 s 105 3/4, k 105.
 3 1/2 , Hypotekbank 1941 k 105 1/4.
 Creditbanken k 140.
 Kreditkassen s 835, k 820.
 Bjølvfossen s 21, k 21 1/2.
 Borregård s 139, k 138, oms. 138.- 138 1/2.
 Elektrikjemiisk s 147, k 140.
 Hafslund s 720, k 710.
 Orkla s 295, k 287 1/2.
 Saugbruksforeningen k 1850.
 Union s 6.10, k 6.00.
 Agdesiden s 170.
 Borgestad s 255, k 252 1/2.
 Bruusgård Kiösterud s 298, k 282 1/2.
 Amerikalinjen s 250, k 245.
 Bergenske k 180.
 Nordenfjeldske s 197 1/2, k 192 1/2.
 Ivaran s 285, k 282 1/2.
 Ocean k 305.

Oslo:

Den norsk - Nederlandiske handelsavtale for 1944 er nu underteknet. Etter varebytteordningen skal Norge hoved - sakelig eksportere tremasse, svovlkis, bearbeidet og ubearbeidet sten, forskjellige mineraler, visse maskiner m.v.

Blandt de varer som Nederland på sin side skal levere, kan nevnes grønnsakfrø, blomsterlök, planteskøheartikler essenser og koncentrater, elektriske artikler og forskjellige produkter av jern og stål m.v.

Avtalen for 1943 er opphört å gjelde ved ikrafttredelsen av den nye avtale.

SJÖFORALARING I BERGEN.

21.00. Ved Bergens Sjørett ble det igår opptatt forklaring angående bergingsdamper Ulabrand som i midten av januar er sunket ved Gullskjeret utenfor Straumsnes ved Askøylandet. Ulabrands fører ga rapport om forlisst. Han hadde fått ordre om å gå til Tøsse i Østerfjorden for å ta opp et anker. Ute ved Straumsnes så man et sør - gående fartøy som senere viste seg å være motorfartøyet Aurora. Dette skipet skar Ulabrands kurs i ca 40 graders vinkel. Det ga et støt i fløyten for å tilkjennegi at det gikk til styrbord, men gikk allikevel til babord. Ulabrand ga så to støt i fløyten og babord før ikke å kolldere, men kollisjon var ikke til å unngå, og Auroras baug kjørte inn i Ulabrands styrbord side. Ulabrand sank på fire - fem minutter.

DÖDSULYKKE I SOLUND.

23.00. En ulykke er inntruffet i Solund i Ytre Sogn idet Herman Hersvik fra Hersvik er druknet i Laagøyfjorden. Han hadde skyssset sin far og bror med motorbåt til Lågøy, og ulykken hendte på tilbaketurten til hjemmet. Hvorledes ulykken ellers er foregått vet man ikke, da forulykkede var alene i båten. Hersviken etterlater seg hustru og et barn

STØRRE TYVERIAFFÆRE I TRONDHEIM.

23.00. Sørtrøndelag politikanmer har i disse dager oppdaget et større innbruddstyveri, forteller Adresseavisen. Tyveriet ble foretatt for kort tid siden, og det ble stjålket varer til en verdi av 20.000 kroner. Politiet fikk rede på at en del av de stjålne saker var forsøkt omsatt, og dette førte til at fire mann, som alle var straffet tidligere ble arrestert. Det vesentlige av de stjålne saker er kommet til rette. Det er ting som tyder på at det er ennu flere ompliserte.

DRUKNINGSULYKKE I AFJORD.

23.00. En drukningsulykke er hendt i Afjord i Trøndelagen. Småbruker Karl Reitan skulle ro over en våg for å hente torv. Da det varte lenge før han kom tilbake, begynte man å ane uråd og man satte igang undersøkelser. Man fant båten, men Reitan var borte. Ved sokning ble liket funnet en stund etter. Den forulykkede var 50 år gammel og usift.

OVERKJØRT OG DREPT AV SKINNEBUSSEN.

21.00. Den 71 årige Halvard Fotland ble forleden overkjørt av toget ved Noragutu st. Han gikk på skinnebussen som kom farende. Han etterlater seg hustru og 11 voksne barn.

DE LYSTIGE KONER I WINDSOR PÅ DEUTSCHES TEATER.

23.30. Deutsches Teater oppførte fredag Otto Nicolais komisk - fantantiske opera, De lystige koner i Windsor. Schaffrians utførelse av fra Fluths meget krevende rolle bidrog i høy grad til forestillingens usedvanlige heldige resultat. Rosl Schaffrian viste seg i besittelse av en velskolert koloratur - sopran med en særlig glansfull høyde og hun sang og spilte inntakende, skjelmsk og naturlig. Hun gjorde med rette stor lykke. Heinz Berbacher forestod den musikalske ledelse som var preget av sikker stilsans og fint bereknet utførelse av de musikalske poeng. Forestillingen hadde samlet fullt hus og gjorde stor og fortjent lykke.

NYTT FRÅ SVERIGE.

S.R. 12.30. På Vestkusten har nu igjen hatt et større antall miner drivende inn til kysten. Ialt har man konstatert 20 drivende miner hvorav man har ødelagt 5.

S.R. 19.00. For å lette på arbeidsledighetssituasjonen i Vestre Norrland har den svenske regjering besluttet å sette igang 8 store vann - og veiarbeider der oppe. Det er meningen på denne måte å klare å sysselsette ca 650 mann.

S.R. 19.00. En vådeskuddsulykke inntraff idag på Småland infanteriregiments øvelsesleir ved Jönköping idet en rekruit fikk store skader da en eksplosiv ladning gikk av før tiden. Han ble straks tatt til sykehus.

S.R. 19.00. En større bedrageriaffære er under oppseiling i Stockholm. Det gjelder en direktør Ragnar Alfred Waldemar Jarl som har tilstått bedragerier for ca 200.000 kroner. Det kommer imidlertid inn stadig flere anmeldelser slik at man kan vente at beløpet vil stige betraktelig. Bedrageriene har han utført på den måte at han har kjøpt opp varer fra forskjellige firmaer og unnlatt å betale for dem. Varene har solgt og stukket fortjenesten i sin egen lomme.

NYTT FRA DANMARK.

S.R. 12.30. Inatt ble det forøvet sprengstoffattentat mot to forretninger i København. Begge forrethingene ble fullstendig ødelagt.

D.R. 18.36. På Lolland - Falster har en rekke engelske sperreballeonger drevet inn og forårsaket store skader på de elektriske kraftnett.

D.R. 18.35. Det danske sivile luftværn har funnet det nødvendig å sette opp på forskjellige steder plakater som gir forklaring på hva de forskjellige lftalarmsignalene betyr. Plakatene inneholder dessuten detaljerte opplysninger om hvordan folk skal forholde seg i de forskjellige tilfeller.

S.R. 22.00. En 42 årig korrespondent (?) ble idag overfallit og hårdt såret ved pistolskudd like utenfor sitt hjem i Frederiksberg. Han ble brakt til sykehus hvor han ble tatt under behandling. Overfallsmennene kom seg unda.

S.R. 08.00. Igår kveld ble en kriminalkonstabel i det danske politi, ved navn Tormod Larssen skutt ned av en tysk kystbevakningsoldat. Han var misstenkt for delaktighet i illegal transport til Sverige. En medhjelper ved navn Olsen ble anholdt.

vvvvvv VVVVVV vvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

F.P.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

24. januar 1944.

Nr. 995.

Fortrolig.

Meldinger lørdag 22. januar.

Akers Sparebanks 100 års jubileum.

12.30. I anledning av Akers Sparebanks 100 års jubileum den 22. januar har forstanderskapet fattet beslutning om opprette av et "Akers Sparebanks Jubileumsfond" med en grunnkapital av kr. 150.000.-, hvis avkastning skal komme almennytige formål i Aker til gode.

Samtidig ble det bevilget bankens funksjonærer som gratiale 1 måneds lønn og bankens pensjonister 1 måneds pensjon.

Videre ble satsene for alderdomspensjon i bankens pensjonsfond besluttet forhøyet fra 50 til 60 %, og syke-, enke- og barnepensjonene forholdsvis tilsvarende. Banken bærer alle utgifter til pensjonsordningen og funksjonærene betaler intet innskudd. Bankens pensjonsfond utgjør for tiden kr. 1.944.000.-

I forbindelse med sparebankens jubileum nedla bankens ledelse i overvær av representanter for familien en krans på redaktør Adolf Bredo Stabells grav - i takknemlig erkjennelse av de fortjenester som denne har innlagt seg av banken, som dens direktionsformann i årene 1846 - 1865.

Kristenfolkets Edruelighetsråds årsmøte.

12.30 (K.P.B.) Kristenfolkets Edruelighetsråds årsmøte ble holdt i Oslo igår. Møtet ble ledet av formannen, pastor Sverre Seim, som også ble valgt til møtets dirigent. Arsmelding og regnskap ble enstemmig godkjent. Rådet består nå av 20 kristelige organisasjoner og samfund, og 49 lokalnemnder rundt om i landet.

Cand. theol. Rolf Wiersholm er ansatt som reisetale. Landssekretær cand. theol. Einar Kvale og cand. theol. A. Lotsberg har også reist endeløg holdt møter for rådet.

Årsmøtet besluttet å bevilge kr. 1500.- til Forsknings- og Folkeopplysningsfondet for Edruelighetsspørsmål.

Man drøftet også spørsmålet om avholdsfolk og brennevinskort, og etter en kort redegjørelse av pastor Hovda, ble man enige om følgende uttalelse:

"Avholdsfolket er i den seinere tid fra forskjellige hold blitt beskyldt for misbruk av brennevinskort. Kristenfolkets Edruelighetsråd kan nå ikke uttale seg om berettigelsen av denne anke, men Rådet vil sterkt understreke at avhenting av brennevinskort og misbruk av dette, strider mot Edruelighetsrådets oppfatning på dette hold. Rådets årsmøte sender da også i denne anledning en henvendelse til de ymse tilsluttede samfund og organisasjoner om hver innen sin leir å ta saken opp."

Valgene fikk følgende resultat: Pastor Sverre Seim ble gjenvalgt som formann. Ungdomslærer Lars Anestad, brigader B. Fjærstrand, pastor Johs. Th. Hovda, frøken Anna Jensen og redaktør Paul Solberg ble alle gjenvalgt som styremedlemmer og som nytt styremedlem valgtes pastor Ulltveit.

Dosent dr. Andr. Seierstad holdt etter kaffepausen et interessant foredrag om "Kristenrørsler og fråhaldssaker i nyare tid", og årsmøtet ble avsluttet av pastor Hovda.

Mystisk dödsfall under et drikkekalas.

12.30 Rjukan. Et meget mystisk dödsfall er inntruffet under et drikkekalas i Holtsås i Sauherad i natt, forteller Rjukan Dagblad. 3 karer satt og drakk sprit som var kjøpt i Skien samme dag, da en av dem plutselig falt om på gulvet og så å si momentart avgikk ved döden. - Det er meget som tyder på at det igjen er den farlige metanol som har krevd et dödsoffer, idet karene ikke hadde drukket mér enn onlag 10 gram hver. De 2 gjenlevende stakk resolutt fingrene i halsen og fikk på denne måten i tide kvittet seg med den dödelige veske. Det er mulig at avdöde som hadde brakt spriten med seg fra Skien, hadde drukket en del av den under vefs.

Prissak av helt gigantiske dimensjoner.

12.30 Bodö. Prispolitifullmektigen i Narvik forteller i en samtale med Ofotens Tidende, at man igår ble ferdig med behandlingen av en prissak av helt gigantiske dimensjoner. Saken er anlagt mot innehaverne av to entreprenørfirmær i Oslo, Hartvig Vister og Einar Sjöblom, som har utfört endel anleggsarbeider i Nord-Norge, og utbetalt altfor höye lönninger. Firmaene hadde fått tillatelse til å gå betraktelig höyere med hensyn til timepenger enn riksavtaLEN tilsier, men de betalte allikevel lönninger som lå over 100 % höyere enn tillatte.

Prispolitiet har nå besluttet å inndra ikke mindre enn kr. 1.015.121.-. Dette er visstnok det störste inndragningsbelöpet her i landet til idag. Begge firmaer ble dessuten ilagt en bot på kr. 10.000.- hver. (Det ble först opplyst at av inndragningsbelöpet falt kr. 536.853.- på Vister og kr. 478.268.- på Sjöblom, men denne melding ble senere trukket tilbake.)

Merkelig tyverisak.

12.30 Brandbu. Ved Hadeland og Lands forhörsrett ble det igår behandlet en merkelig tyverisak. Tiltalte var en 54 år gammel vaskekone ved Jevnaker stasjon, og hun var siktet for å ha stjålet tobakk, sigaretter og snus fra forsendelser til 8 kjøpmenn i Jevnaker, Haugsbygd, Brandu og Bjoneroa. I löpet av hösten ble det til stasjonen rapportert gang på gang at det var manko i tobakkforsendelsene til Jevnaker st. Lensmannsfullmektigen som fikk saken til undersökelse konstaterade imidlertid at alle kartonger som det var blitt borte tobakk fra, var skåret opp i bunnen, og atten at kartongene var lettet for et passende kvantum ble de gjenklistet med vanlig gummierete papirstrimler som dekket alle spor. Da det ikke hadde vært andre mennesker på kontoret enn vaskekonen i den tiden tyveriene måtte ha foregått, måtte hun være tyven og tilstod også. I retten gjentok hun sin tilstælse og ble dømt til 5 måneders fengsel minus 54 dager for utholdt varetektsarrest.

VVVVVVVVVVVVVVV

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

F.P.

24. januar 1944.

Nr. 996.

Fortrolig.

Meldinger söndag 23. januar,

Fiskerioversikt for uken pr. 15. januar.

18.00 De dårlige fiskeforhold og agnrianglen gjorde seg sterkt gjeldende også i uken som endte 15. januar.

Storsildfisket er fremdeles ikke begynt og bortsett fra endel småfangster utfør Øygarden i begynnelsen av uken, har det ikke vært anledning til noen rasjonell prøvedrift. Da omrent ingen fartøy har vært på havet i siste ukedel, foreligger det heller ikke noe sikkert forlydende om utsiktene.

Under fetself- og småsildfisket i Nord-Norge var det 2 driftsdager på strekningen fra Skjomen i Nordland til Vest-Finnmark. Det viste seg da å være bra med småfallen sild i Repparfjord i Vest-Finnmark. Ennvidere noe sild på Nordreisa og bra med sild i Ullsfjord i Nord-Trøndelag. I enkelte andre fjorder i Troms satte i Skjomen i Nordland er det blitt tatt noe småsild, som har vært anvendbar til agn. I Trøndelag var sildefisket ytterst lite.

Det øvrige kystfiske led under dårlige fiskeforhold og agnmangel. Fra Finnmark meldes at fiskerne omkring Mehann tror at det er bra med fisk under kysten, idet enkelte prøver menes å ha godtgjort dette. Fra Magorøyværene meldes om linefangster for sjarker på 500 kilo til 1500 kilo, og likeledes om bra utbytte for småmotorer og robåter. Fra Breivikfjorden meldes om bra utsikter for garn- og juksafiske og om bra pågående snurrevadfishke. I Troms har agnmangel hindret torskefisket. Andre vansker ser ut til å skulle stoppe bankdriften helt i vinter. Fra Vesterålen meldes om skrei-fangster på garn og liner på opptil 1500 stykker. Det har allerede vært meldt om brukstag. I Lofoten har enkelte prøvesett med garn gitt ganske små skrifangster. Fra Trøndelag og Møre meldes om bra fiskeforekomster men om dårlige bruksforhold. Snurrevadfisket på Sunnmøre har gitt opptil 5000 kilo i fangst pr. båt, og seifisket med garn på Nordmøre gir bra utbytte. På Vestlandet fås endel sei med snøre og det er godt med pigghå utfør kysten, men det har vært liten anledning til rasjonell drift.

Nasjonal Samlings Tollergruppens landsmøte.

18.00 Oslo. Nasjonal Samlings Tollergruppens landsmøte ble holdt på Sørmarka Internatskole den 20. til 22. januar. Det møtte utsendinger fra Finans- og Tolldepartementet ved dettes finansråd, von Hirsch, tolldirektør Chr. Åmodt, ekspedisjonssjef Elstad og byråsjef Furū samt N.S. Tollergruppens høyere tillitsmenn fra hele landet i spissen.

Til behandling på møtet forelå bl.a. tollvesentes rekryttering samt tolloppsynsmennenes arbeidsvilkår. Videre det gamle spørsmål om sammonslutning av de 2 tollsteder i Oslo. Lønnsforholdene i tollvesenet ble tatt opp i hele sin bredde.

N.S. Tollergruppens landsledelse består for tiden av fungerende landsgruppeleder B. Nordhaug, fungerende landsgruppeorganisasjonsleder Karl A. Axelsen, fungerende landsgruppeøkonomileder O. Velvang og fungerende landsgruppeopplærings- og propagandaleder R. Engelsen.

Møtet ble lørdag kveld avsluttet med en vellykket og enkel fest, der departementet og landsledelsen for N.S.F.O. var representert.

PRIS- OG RASJONERINGSOPPLIKTET I VEST-FINNMARK opplyser til "Finnmark Folkeblad" at det i året 1943 ialt innkom 337 prissaker og 509 rasjoneringssaker. Det er utferdiget forelegg og tiltalebeslutninger mot omlag 100 personer i prissaker og 234 personer i rasjoneringssaker. Det er avgjort dommer og vedtatt forelegg for et samlet beløp av omlag kr. 59.000.- i bøter og omlag kr. 74.000.- i inndragninger. En rekke personer er idømt fengselsstraff for mer graverende overtredelser.
18.00

TRÖNDELAG TRAVSPORTFORENING kan i disse dager se tilbake på 40 års virksomhet, idet foreningen ble stiftet den 20. januar 1904. Tröndelags Travsportforening har hatt stor betydning ikke bare for den trönderske travsport, men også for den norske. Spørsmålet om å anlegge en landbane ble tatt opp i 1911, men først i 1930 ble saken realisert i og med at Leangen Travbane ble anlagt. Da denne bane i 1940 ble tatt i bruk til andre formål, måtte foreningen se seg om etter en ny bane og den provisoriske Tempe Travbane ble anlagt i 1941. Foreningens 2 åres medlemmer er direktør Stensrud og forretningsfører Andreas Fløystad. Siden 1927 har statsveterinær Karl Schieffloe vært foreningens formann.
18.00

Landbruket i Nord-Tröndelag.

18.00 Trondheim. Fylkesmann Eggen i Nord-Tröndelag uttaler til Dagsposten at i et typisk bondefylke som Nord-Tröndelag var arbeidet i 1943 først og fremst preget av produksjonsökningen i landbruket. I 1943 hadde Nord-Tröndelag i det alt vesentlige makt å gjennomføre det program som var fastlagt.

Bønderne har vist en arbeidsvilje og en innsats som avtvinger den største respekt og anerkjennelse, sier fylkesmannen. Vanskene som krigen fører med seg setter sitt preg på livet i sin helhet, men kan overvinnes om en viser vilje til å løse vanskene såvidt det er mulig. Det norske folk kan ved felles vilje og felles innsats reise seg i en nasjonal fylking og finne plass i et samarbeid med Europa. Nord-Tröndelag har siden forrige verdenskrig arbeidet tungt på grunn av uforholdsmessig stor gjeldsbyrde. I 1942 ble gjeldsforhandlinger opptatt og i 1943 er det truffet en gjeldsavtale som det er all grunn til å tro at fylket vil klare.

Videre forteller fylkesmannen at skogtakseringen har fortsatt sitt arbeid som antas å bli avsluttet i år. Yrkessopplæringen er det også arbeidet videre med. Det predominantne blandt forvaltningsproblemene er det som er knyttet til vårt første og største ansvar, gjennomföringen av Nasjonal Samlings program, sier fylkesmannen til slutt.

Brand på Feste ved Moss.

20.00 Huset Solbakken på Feste ved Moss brente ned igår kveld. I huset bodde gårdbruker Wilhelm Bredal med familie. Branden begynte i badet i 2. etasje men årsaken er ikke helt på det rene. Det kom hurtig brandvesen fra Moss og det ble lagt ut slanger fra gårdsbrønnene, men disse var snart tomme og en måtte legge slangene ned til sjøen. Det tok noen tid og derfor var det umulig å redde huset. Fra 1. etasje ble alt berget ut og endel ble også reddet fra 2. etasje, men alle gangklaer strök ned så familien har ikke annet enn den går og står i. Huset var assurert i Norges Brandkasse for kr. 17.000.-, innbo for kr. 18.000.- men mesteparten av dette er altså reddet.

Dödsulykke.

20.00 Stavanger. Under trekning av hummerteiner ved Nesvåg, inntraff det igår en ulykke som kostet et menneskeliv. Brödrene Martin og John Vatland var i 9-tiden reist ut for å se til noen hummerteiner de hadde stående mellom skjærene. Mens de holdt på med dette, ble båten kastet rundt av en bråtsjø og begge falt i vannet. John Vatland klarte å komme seg opp på hvelvet og ble berget, mens broren gikk under og forsvant.

1 års fengsel for å ha solgt og slaktet dyr ulovlig.

20.00 Stavanger. Ved Dalane prisforhörsrett er en gårdbruks- og kreaturhandler, Vilje Vesthovde, dömt til 1 års fengsel, kr. 2000.- i bot og kr. 3.047.- i inndragning for å ha solgt og slaktet dyr ulovlig. Han har tilsammen kjøpt og solgt 82 dyr.

STYVANGER SKOLESPAREKASSE hadde ifjor et rekordår med hensyn til innskudd, idet det ble satt inn kr. 61.000.- mot kr. 41.000.- året før. - 20.00

Hurtigrutene fremdeles hardt hjemsökt av tyver.

22.00 Svolvær. Hurtigrutene har vært hardt heimsökt av tyver og er det fremdeles. Politimesteren i Svolvær opplyser at nye anmeldelser innløper stadig. Det framgår av anmeldelsene at minst 75 av tyveriene blir begått mens skipene ligger i havn. Det er folk som kommer ombord under anlöp som stjeler ned seg det de kommer over. Disse haiene er spesialister på sitt område og politiet har hatt mye bry med dem.

EN UNG FANGE som for tiden sitter fengslet på østsiden i Fredrikstad, sa fredag kveld sitt snitt til å klatre over gjerdet som omgir lufteplassen. Det ble straks satt igang en omfattende ettersökning og römlingen ble fakkot i løpet av et par timer. - 22.00

Dödsulykker.

23.30 Mandal. Den 71 år gamle fisker, Tobias Reinertsen Reme, Spangereid, er omkommet under en rotur. Fredag kveld dro han ut for å sette garn. Han ble sett på sjøen noen timer etter at han var lagt ut på fiskefeltet, men siden er han sporført forsvunnet. Det er ikke tvil om at han er omkommet.

23.30 Trondheim. Fra Kolvereid i Namdalen meldes til Adresseavisen at den 74 år gamle Trygve Skagemo er omkommet under en skitur i fjellet. Han skulle besøke noen slektinger og tok en snarveg over et vann. Her var isen tynn og Skagemo gikk igjennom og druknet.

22.00 Drammen. Fredag inntraff en dödsulykke på Kongsberg, idet sölverksarbeider Hans Amodt falt ned i en gruvesjakt og ble drept på stedet. Han har antagelig mistet balansen og er falt utfor. Den forulykte etterlater seg hustru og ett barn.

Storsildfisket.

22.00 Bergen. Fiskeriforsøksstasjonen i Bergen har foretatt undersøkelser angående fettprosenten ved den første storsilden som er kommet inn. Det viser seg at prosenten er 11.9.

SMEDMESTERLAUGET I BERGEN feiret lördag sin 50 årige stiftelsesdag med en enkel högtidelighet i Håndverk- og Industriforeningens lokaler. Formannen, smedmester Einar Olsen, holdt en tale for dagen og ga et attersyn over laugets virke i de forløpne 50 år. Til slutt neddelte formannen at styret hadde truffet vedtak om å utnevne smedmesterne A. Larsen og herr Petersen til æresmedlemmer som en påskjønnelse for deres lange og interesserte arbeid til fremme av standens interesser. De 2 lagsveteraner ble hjertelig hyldet. - 22.00

NASJONAL SAMLING I DRAIEN arrangerte en meget vellykket mönstring söndag. Om formiddagen var lagførerne i distriktet samlet til en konferanse i Rådhuset, hvor fylkesfører Tjersland gjennomgikk rapportene fra lagene og ga retningslinjer for det framtidige partiarbeid. Om ettermiddagen ble det holdt et stort folkomøte i Draien Teater, hvor frontkjempermerkene for Buskerud ble delt ut av fylkesføreren. Salen var fullstappet av folk som var møtt fram for å se frontkjempene bli dekorert. I sin tale minnet fylkesføreren først de falne kamerater som ga sitt liv for Norges og Europas sak. En representant for hver av de falnes pårørende ble overrakt "føreren"s ærestegn og fylkesføreren takket hver enkelt for de ofre de har brakt. Deretter delte han ut frontkjempermerket til de frontkjempere som for tiden er heime. Blandt dem merket man seg flere som tidligere er dekorert for sin krigsinnsats. Etter noen musikknumre av stabsmusikken, holdt ckspedisjonssjef Klevenberg et utmerket oppbygget foredrag om situasjonen idag, og kontorsjef Thorsness talte til slutt og gjorde opp det norske folks status i et fengslende innlegg. Begge talere ble lønnet med kraftig bifall. Møtet sluttet med førerhilsen og fedrelandssangen. - 22.00

NASJONAL SAMLINGS UNGDOMSFYLKING har holdt sitt årsmøte i disse dager. Tilstede var bl.a. ungdomsføreren, "minister" Axel Stang og de høyeste ledere innen N.S.U.F. Det ble på møtet avgitt rapport for 1943 og retningslinjene for arbeidet i 1944 ble trukket opp. - 22.00

12 AV TOBAKKSHANDLERNE I SKIEN er anmeldt for manko i varebeholdningen. Det dreier seg om kvanta fra 10-20 kilo tobakk som forretningen ikke kan gjøre regning for. Resultatet er at byens tobakkskvote er redusert med omlag 50% av myndighetene. - 22.00

"Det sies så mangt". Av pressedirektør Beggerud.

18.30 "Det sies så mangt". - Pressedirektør Beggerud holdt i Kringkastingen söndag nedenstiende kåseri:

Svensk Socialdemokraten byttet navn ved årsskifte. Den viktigste grunn til denne forandringen var at man betraktet et utpreget politisk navn som Socialdemokraten som en hindring for avisens videre utbredelse. Den heter nå "Morgontidningen".

Det later dog ikke til at navnet har noe med en ny morgenröde å gjøre, og man leter forgjeves etter en lysning på den åndelige horisont. Rösten er fremdeles Jacobs röst, selv om den har maskert seg bak et nytt navn.

Morgontidningen hadde nylig en leder om "Tvång och Frihet". Frågan om tvång eller frihet är mänsklighetens kanske största problem", heter det.

"Den åbenbarer seg innenfor de enkelte stater i form av individets forhold til styremaktene. I det internasjonale sammenheng får det preget av de forskjellige nasjoners kamp for sin rett til livet mot imperialister og Lebensraumspolitikere", heter det.

(fortsatt)

"Det sies så mangt". (fortsatt)

"Vi ser stater som brutalt undertrykker individenes frihet i "statsnyttens" interesse. Og vi ser disse stater gå til kamp for å utslette sørpregede nasjonaliteter for sin egen allmaks skyld".

"Hvilken er den sterkeste makt, friheten eller tvangen?", spør avisen videre. "I statens indre liv illustreres dette klarest gjennom dagens historie. Tvangsmakten må med hugg og slag drive fram sine undersetter til "heroiske" handlinger. Endel av sine folk har de med seg, de som av sine interesser er bundet til et visst regimes bestående. Men de store masser kjenner seg sikkerlig som de slaver som ble drevet fram for å bygge pyramidene. Så snart disse slaver får en chans, styrter de sin stat i grus og ruiner. Ikke solidariteten med staten, men statens ødeleggelse er deres høyeste ønske. Spanningen mellom de undertrykte og deres undertrykkere har nesten alltid i historien utløst en katastrofe før eller senere".

Dette er jo en utmerket karakteristikk av forholdene i Sovjet-Sanveldet, vil man si. Der har man jo nettopp tvang og ufrihet gjennomført til ytterste konsekvens. Der piskes undersatte fram til heroiske handlinger av politiske kommisærer som i egen interesse er bundet til regimets bestående.

Men De tar feil, aerede flytter, hvis De tror at Morgontidningen mener Sovjet-Sanveldet. Kolossen i øst hører til de stater som representerer friheten.

Det heter videre i lederen: "De stater som derimot verner om den størst mulige frihet for sine medborgere, viser seg å være sterke. De kan forlange offer, som villig gis av trofaste kvinner og menn".

"Dette er demokratiets stater", sier avisen, og uttaler seg videre om de demokratiske staters store fordeler fremfor voldsmakten, nemlig Tyskland.

I lederen kommer man så inn på forholdet mellom de frie stater, hvis "yppesta uppenbarelse er Det Brittiska Imperiet". De aller fleste av Storbritannias dominier stillte seg fra begynnelsen av til moderlandets forføyning. "Var de tvunget til det?". Ingenlunde. Kanada, Australia, Den Syd-Afrikanske Union og New Zealand har med entusiasmo sluttet seg til moderlandets kamp. "Men den irske fristat står av fri vilje utenfor, og ingen tvinger den, til tross for at den tilhører Det Britiske Imperium".

Såvidt Morgontidningen. Problemstillingen er som man ser ganske enkel. På den ene side har man frihet, på den annen side tvang. Friheten representeres av de allierte, Sovjet-Sanveldet medregnet, tvangen av Tyskland. Det hele er så enkelt og lettfatelig som vel mulig.

Men det er likevel fristonde å gå lederen litt etter i sömmene. Til den sammenligning som Morgontidningen trekker mellom de britiske dominions og de okkuperte land, vil jeg bare si at jeg finner det merkelig at avisen vil fornærme sin leskreks ved å servere noe i den grad barnslig og naivt.

Jen det er fristonde å se litt nærmere på de frie staters "yppesta uppenbarelse, Det britiska Imperiet".

I mange folks øyne er England frihetens, humanitets og sivilisasjonens forkjemper, og de små og svake nasjoners ridder og beskytter. Dette er en fiksjon, men hvordan er det i virkeligheten?

(fortsatt)

"Det sies så mangt". (fortsatt)

For å svare på dette spørsmål er det nødvendig å repetere litt historie. Den følgende fremstilling bygger delvis på en artikkelserie i Dagsposten om "Den engelska myten".

Ingen annen nasjon har tvunget så mange folk under sitt herredømme som engelskmennene, ingen har ført flere kriger eller begått så mange voldshandlinger som dem. De har fylt 5 verdensdeler med larmen fra sine våpen og spilt den frangangsrige sjörövers rolle på alle verdenshav. Charity begins at home, (barnhjertigheten begynner hjemme), heter det, og i overensstemmelse herved begynte England først å interessere seg for friheten hos sine nærmeste naboer, folkene i Wales, Skottland og Irland.

De 2 første ble fullstendig befridd for selvstyre allerede omkring år 1700. De sta irere kom først seinere til å nyte denne fordel. Kapitlet om hvordan England gjorde seg til herre over det gamle kulturfolk på den annen side av den irske sjø, er ett av de mest bloddryppende i hele historien. Under Cromwells blodige invasjon på Irland omkom ifølge historikeren Prenderfast 5/6 av landets befolkning. I "Jesu Kristi sanne lære"s navn ble gjennom parlamentsbeslutning 20.000 irer, menn, kvinner og barn, solgt som slaver til plantasjeeierne i de engelske kolonier. Den franske filosof Montisquieu hadde tidligere karakterisert den lovgivning som irerne levde under som "uttenkt av djevelen, skrevet med blod og innregistrert i helvede". Da irerne forsøkte å gjøre opprør i 1798 og så sent som i 1916, feiret engelskmennenes blodige undertrykkelse nye triumfer.

De grusomheter engelskmennene har begått i Irland er i det hele tatt så forferdelige at de trosser enhver beskrivelse. Et utmerket inntrykk av de redselsfulle tilstander, får man ved å lese Hambros bok "Irske Streiftog", og han skal dog ikke beskyldes for å være engelskfientlig.

I sin irske politikk har England utvetydig karakterisert arten av sin interesse for såvel andres frihet som for humanitet og kultur. Hvis noen europeisk nasjon kan tale om et martyrium, så er det Irland.

Det er mulig at et ikke-europeisk folk kan gjøre irerne rangen stridig som martyrer for sin frihet. Det er tasmanierne. Men de kan ikke lenger tale for seg, for i årene mellom 1804 og 1876 ble denne fredselskende og harsløse folkestamme utryddet til siste rest. De som utryddet dem var ikke nabostammer, som kunne føle seg genert på en eller annen måte av tasmanierne. Undertrykkerne kom nemlig fra den annen side av jordkloden og hadde slått seg på den innbringende sport å plukke til seg alle øyer og havner som falt i deres snak. De hadde nylig forsynt seg ned Ceylon og Singapore, og var i ferd med å stappe New Zealand i sekken. De måtte dog finne seg i besvaret med å forsøke å utrydde de innfödte også her. Besvar av denne art kalte de med tiden "The white mans burden" (Den hvite manns byrde), men til tross for at de selv påstod at denne byrde var både tung og ansvarsfull, avviste de storsinnet, men bestemt, enhver bistand til dette fra andre folk.

Som edderkoppen spinder et nett om sitt bytte før den går løs på det, spandt England et nett om India. Trådene strakte seg fra Madras til Bombay, fra Calcutta til Dehli, fra Ceylon til Malakka. I India med sin veldige befolkning, gikk det ikke an å tillemme de samme utryddelsesmetoder som på Tasmania og New Zealand. Men at gode tilløp fantes, frangår av mange ting, bl. a. av en uttalelse av den ledende engelske frihandelspolitiker, Cobden. På grunnlag av rapporter som han hadde fått fra India, hadde han fått det inntrykk at hver underordnet embedsmann hadde rett til å skyte eller henge så mange innfödte han ville, og at disse embedsmenn talte om sitt blodige verk, i samme lotte tone som om det gjaldt jakt på ville dyr.

(fortsatt)

"Det sies så mangt".

(fortsatt)

Da England hadde lagt under seg India, var det en selvfølge at veien dit også måtte sikres. Altså kunne England med god imperialistisk sanvittighet underkaste seg Kapstaden, Aden og andre støttepunkter. Og da det til slutt, til tross for alle engelske sabotasjeforsök, lyktes for franskmannene å fullføre Suezkanalen, var tidspunktet kommet for Albions sønner til å begynne å interessere seg for Egyptens frihet.

Forspillet til Egyptens okkupasjon begynte i 1875 da England gjennom sin jødiske regjeringssjef Disraeli for en spottpris fikk tilvendt seg de 176.000 kanalaksjer som eides av den bankerotte khediv Ismael. I 1878 skaffet England seg herredømmet over Cypern for å ha en nødvendig flåtebasis, og derved lå alt til rette for den innblanding i Egyptens innenrikspolitikk som sluttet med det "militært nødvendige" bombardement av Aleksandria den 11. juli 1882. Den engelske journalist Besmer taler om det brennende Aleksandria som et Dantes Inferno og skildrer hvorledes "ro og orden" ble opprettet etterpå gjennom innførelse av en standrett som hurtig fylte den ene massegrav etter den annen.

Den okkupasjon som kom i stand etter denne inngringen i Nillandets affærer, skulle være slutt om 6 måneder, opplyste Lord Hartington i parlamentet. Man har regnet ut at Egyptens frihet er blitt lovet ikke mindre enn i 92 deklarasjoner. Men i 1911 erklærte Sir Edward Grey i Underhuset: "Vi kommer for alltid til å bli i Egypten for å sivilisere nasjonen".

Denne lille snakebit på Englands store onsorg for de små nasjoners frihet får være nok. Den fullstendige fortegnelse over alle de land, øyer og støttepunkter som England i frihetens, humanitetens og sivilisasjonens navn har lagt under seg, vil føre alt for vidt. Englands forhold til humaniteten må sies å være av overveiende platonisk art. Man bygger ikke opp et verdensrike og skaper ikke en økonomisk stormaktsstilling med humanitet.

Kriteriet på frihet er fra engelsk synspunkt det samme som samhörighet med England. At Morgontidningen hevder det samme syn og setter opp Det Britiske Imperium som den "yppesta uppenbarelse" når det gjelder forholdet mellom frie stater, er bevis på manglende nasjonalt instinkt, og er et forrederi mot de interesser som avisen påstår å ville hevde. Dette vil jeg komme tilbake til i en senere sending.

Når Morgontidningen hevder at de britiske dominions med "entusiasme" sluttet seg til moderlandets kamp, er dette en sannhet med modifikasjoner. Det er riktig at Kanada, Australia og New Zealand uten videre sluttet seg til England og erklærte Tyskland krig. De herskende består jo her utelukkende av engelskmenn som er mer engelske enn de som bor i moderlandet. Hva Den Syd-Afrikanske Union angår, var ikke entusiasmen større enn at det såvidt var et knapt flertall for å slutte opp om England. Den irske fristat står ganske riktig utenfor og ingen "tvinger den", som Morgontidningen sier. Men det tør ha en ganske bestemt grunn. Det er trolig at engelske officerer ikke ville ha noen større vanskelighet for å beherske sin begeistring for å ha irske mannskaper i sine avdelinger. De engelske voldshandlinger i Irland er av såvidt ny dato, at de sikkert ikke er glemt.

Morgontidningen taler i slutten av sin leder om frihetens forunderlige store makt: "Den er mere verdt enn all prålannde disciplin til förmån för världsherravälde och erövringsdrift". Det er så sant som det er sagt. Friheten er så meget verdt at vi er beredt til de största ofre för att bli kvitt både den stadige trussel fra Sovjet-Samveldet och Det Britiske Imperiums onsorg för vår frihet.

(fortsatt)

"Det sies så mangt". (fortsatt)

Morgontidningen er organ for den svenske arbeiderklasse. Man må ha lov til å gå utfra at redaktören kjenner de forhold arbeiderne lever under både i England og Sovjet-Samveldet. Når han likevel faller på kne for disse stater og innregistrerer dem som representanter for friheten, tjener han neppe de svenske arbeideres interesser.

Sportsmeldinger.

22.00 Norsk-tysk svømmestevne i Torggatens Bad. Navn : Astrid Andersen, O.I. Else Fyhn, K.K.S. Bjørg Hannestad, O.I. Solvcig Fyhn, K.K.S. Harald Höller, O.I. Roar Flöttre, O.I. Ingrid Arneberg, K.K.S. Else Larsen. Robert Moyer, O.I.

21.30 Slalomrennet i Rödkleiva. Navn: Bjarne Karlsen, Oslo Turn. Sverre Viksmoen, Veldre. Birger Opsal, Kongsberg. Einar Fjeldberg, Trygg. Einar Mehle, Drafn. Edwin Kleinmann, Oslo Turn. Østbakke, Oslo Idrettslag. Hans Munthe - Kaas, Kongsberg. Hans W. Aspelien, Oslo Turn. Iustad, Sport. Ove Munthe - Kaas, Kongsberg. Amy Andresen, Oslo Turn. Synnøve Viksmoen, Veldre. Marie Viik, Sarpsborg. Kari Tønsberg, Aurskog. Astrid Rolfsen, Sport. Kari Rolfsen, Sport.

21.30 Langrenn fra Skimuseet. Navn: Henry Solheim, Törberget. Odd Haug, Sport. Thor Holstad, Bodø politi. Leif Storhaug, Studentene. Erling Evensen. Jørgen Grafsrönningen, Elverum. Nils Sigstad. Birger Bjerkan. Thorbjørn Fauske. Harald Dahle, Gjordrum. Erik Haugård, Trygg. Lars Storhaug, Sport. Willy Klevenberg, Einar Risberg.

10.00 På Ungdomsfylkingens årsmøte var tilstede: Axel Stang, stabsleder, ungregimentsfører Tidemand Ruud, gjentelandsleder Lillemor Bjerke, samt avdelingsledere i Ungdomsførerens stab, fylkesgjente- og fylkeungdomsledere fra hele landet.

22.00 Vestlandsseriens håndballkampe. Lag: Viking, Brann, Djerv, Ulv, Bergen Turn, Stavanger Turn. Norröna.

22.00 Innendörs friidrett. Navn: Ida Normann, Lilleström. Edith Johnsen, Norröna.

Nytt fra Sverige.

22.00 Stockholm. Den svenske K.F.U.M.-leder, Hugo Cedergren, har på en pressekonferanse i New York uttalt at han etter et nylig foretatt besök i Tyskland, kan fastslå at tyskerne følger Genf-konvensjonens bestemmelser ned hensyn til behandlingen av de amerikanske krigsfanger. Cedergren erklærte at fangene får tilstrekkelig med mat og at de har rik anledning til sport, studier, andakt og underholdning. De amerikanske krigsfanger behandles kort sagt korrekt.

22.00 Stockholm. Det er nå avgjort nye dommer i den hittil største spionasjesak i Sverige under denne krig. Allerede i midten av desember ble bl.a. 10 svensker framstilt for retten og senere er flere andre personer innblandet. - En jungmann ble dømt til 8 måneders straffarbeid for ulovlig underretningsvirksomhet og forseelse mot valutaordningen. En annen sjømann ble idømt 4 måneders straffarbeid for ulovlig underretningsvirksomhet og forsøk på bedrageri.

En nordmann, som er arrestert og ansees for å være spionasjeligaens leder, ble avhørt på nytt igår. Etter nordmannens begjæring, ble saken mot ham utsatt til 29. januar.

(fortsatt)

Nytt fra Sverige.

(fortsatt)

22.00 Stockholm. En 21 år gammel polsk flykting sitter for øyeblikket arrestert for tyveri og mistenkes bl.a. for å ha satt seg i besittelse av hemmelige svenske militær-dokumenter, som for en uke siden ble stjålet fra en löytnant på et mindre hotell i Stockholm. Polakken har tilstått at han har stjålet endel saker fra löytnanten, deriblant en kuffert og en mappe med dokumenter. Han hevder imidlertid at han ikke har studert papirene nærmere og da han anså dem for verdiløse, hadde han lagt dem i kufferten og satt denne fra seg på kirkegården. Der ble den dagen etter funnet av en portvakt. Denne påstår imidlertid at kufferten da var tom.

00.30 Stockholm. Den norske emigrantavis "Norgesnytt" opplyser ifølge Folkets Dagblad at de norske emigranter i Sverige har overrakt den sovjetrussiske legasjon i Stockholm en fane. - Fansen skal overlates den sovjetrussiske her den 2. februar. I innskriften på fansen heter det at de frihetselskende nordmenn hylder "Stalingrads helter". - Presseattachéen ved den sovjetrussiske legasjon, fru Jartseva, mottok fansen på vegne av legasjonen og takket hjerteligst. Fru Kolluntay var selv til stede og hilste på den norske emigrantdelegasjon.

S.R. og P.R. Det er for tiden tøver over hele Sverige, hvilket har medført store oversvømmelser i Jämtland, hvor det særlig har gått utover vegene.

S.R. 22.00 I den voldsomme storm som raser på vestkysten har mange miner drevet inn mot kysten. Man forsøker nå å uskadeliggjøre dem, men arbeidet hermed vanskelig gjøres av de dårlige værforhold.

Over svensk og dansk radio meldes om fortsatte sabotasjehandlinger i Danmark. I Arhus er det således skjedd 2 bombeeksplosjoner, hvorved et hus ble ødelagt og en butikk fullstendig smadret. Videre er det forøvet attentater mot jernbanetog, men mottagerforholdene var igår så dårlige at nærmere enkeltheter ikke kan gis.

VVVVVVVVVVVVVVVV

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

E.S.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

25. januar.

Nr. 997

Fortrolig.

Meldinger mandag 24. januar, 1944.

EDWARD MUNCH DØDE IGJÄR.

18.30.

Edvard Munch er død.

Han var en av de få kunstnere som malte både for øyet og for sjelen. Nettopp derfor er hans livsverk uten sidestykke i vårt århundre.

Det er ikke stort mere enn en måned siden Edvard Munch feiret sin åtti års dag, i kretsen av noen få utvalgte venner og sine to trofaste vakthunder. Allerede i mange år hadde det vært så som så med helsen, og i den siste tiden levet den gamle kunstner om mulig enda mere tilbaketrykket fra omverdenen enn tidligere. Selv hans beste venner fra ungdomsdage ne fikk bare uhyre sjeldent anledning til å komme i forbindelse med ham pr. telefon, og en samtale under fire øyne, - nei, det var man ikke en gang så dristig å høpe på.

Og allukovelt - den sjeldent gang visste en og annen å fortelle at den gamle kunstner på Ekeløy hadde det bra, helsen var ikke akkurat perfekt, men det daglige arbeid ved statfelfet med pensel og palett lot til at yngre han opp, og holde livsgnisten ved like. Edvard Munch var tross sin høye alder ung av sinn og han var seg selv, slik som han alltid hadde vært det, til alle tider og under alle forhold.

Da kommer et sorgens budskap til hele det norske folk fra den serpregede kunstnerheimen: Edvard Munch er ikke mere. Søndag ettermiddag sovnet han stille inn, og det var sikkert i den store nesters ånd at nyheten om hans død ikke med sensasjonell hastighet nådde utover Ekelys høye gjerde, først scint mandag formiddag kom dödsbudskapet hovedstadens publikum for øro og ikke lenge etter vajet flaggene på halv stang fra offentlige og private bygninger. Og selv om vinterdagens bleke skønnhet ikke kan måle seg med den generøse fargeprakt i Edvard Munchs herlige Aula-dekorasjoner, så var det et vakkert Oslo som viste den store kunstner den siste sene. Men det var et Oslo i sorg.

Som så mange andre stormenn var heller ikke Edvard Munch opprinnelig bestent for den kunstneriske løpebane. Hans far, leggen, vilde at han skulle bli ingeniør, men hans sviktende helse tvang han til å slutte dette studium, og vel atten år gammel begynte han på den kongelige tegneskole under billedhogger Middelthun. Sammen med en del andre unge kunstnere leiet han i 1882 Atelier i 'Pultosten', og begynte å male etter modell. Hans første arbeider viser at han stod både Krohg og Heyerdahl meget nær.

Det varte imidlertid ikke lenge før det i hans produksjon gjorde seg gjeldende et sterkere åndelig element enn hos naturalistene, større ynde og inspirasjon og dypere sjelelig innhold. Munchs navn kom da også til å betegne det store skille i norsk kunstutvikling, vendepunktet på realisme og illusjonsmaleri til en personlig tolkning og et strengt personlig malerisk foredrag som savner sin like i samtidens Europa. Men Edvard Munch gjennomlevet også en realistisk periode, og hans portrett av Hans Jæger, Kristiania-bohemen's forfatter, viser at han også på dette område har nådd det rent mesterverlige, det suverene.

Det har alltid stått strid om Munchs bilder, og en rekke av de malerier som storverk innen norsk malerkunst, var da de ble malt gjjenstand for kritikernes spott og publikums latter. Det er nok å minne om 'Det Syke Barn' og 'Vør', som begge fikk en meget kjølig mottakelse av åttiårens virkelighetsdyrkende kunstpublikum.

Men Edvard Munch er også landskapsmaler og gjennom hele ungdomstiden fant han stadig utløsning for sitt lyrisk (fortsatt)

EDWARD MUNCH (fortsatt)

drømende temperament i skildringen av de lyse netters mystikk. Det var under sitt første opphold i Asgårdsstrand i 1888 at Munch fant seg selv som landskapsmaler, og her så en rekke av de mesterverker dagens lys som han har bidratt til å befeste hans ry både i Norge og utlandet, (Pikene på Broen; Stormen og Stjernenatt).

Ved siden av denne sommernattslyrikk malte Munch bilder med sosiale motiver, og allerede året før Christian Krohgs 'Albertine' så dagens lys, ble det bilde til som kanskje mer enn noe annet vakte sensasjon hos det store publikum, nemlig 'Dagen derpå'. Til tross for det frastødende i motivvalget er 'Dagen derpå', et av Munchs ypperste arbeider, et koloristisk mesterverk, gjennomtrengt av menneskelig medfølelse.

Fra 1892 holdt Munch en rekke utstillingar i flere store tyske byer foruten København, Stockholm og Kristiania, og over alt vakte hans kunst forargelse blandet med sterk beundring. I Berlin kom han sammen med en rekke av tidens fremste kunstnere, bl.a. Gustav Vigeland, og det ble en tid ført et fantastisk kunstnerliv i kretsen omkring Edvard Munch og hans samtidige. Fra 1890 levet han i Tyskland, bare avbrutt av korte opphold i Italia, Paris og Norge. I denne tiden ble de bilder til som seinere skulle danne hans berømte serie 'Fra det moderne Sjel liv' eller som den seinere ble kalt 'Livsfriisen'.

Da Edvard Munch i 1909 vendte tilbake fra utlandet, hadde han en overveldende produksjon bak seg, 'Komposisjoner' 'Akter' 'Landskapsbilder' malerier med religiøse motiver osv. Og no begynte den rolige perioden som uten tvil betegner høydepunktet i hele Munchs produksjon: Aula-dekorasjonene begynner å ta form. Kunstneren så seg plutselig stillet overfor den monumentale dekorative oppgave som han - bevisst eller ubevisst - hadde lengtet etter i hele sitt liv. Ved enkle, lett fattelige symboler har Munch her framstilt ånds- og naturvitenskapene og resultatet er blitt en malerisk symfoni av bilder som munner ut i det samlede symbol for all vite og opplysning, selve solens strålevell.

Edvard Munch levet et stille liv i de seinere år, stormen hadde lagt seg og ungdommens kamper var forbi. Hans øjet folk og hele Europa for øvrig hadde anerkjent ham som en av vår tids største kunstnere, og fra alle kanter strømmet man til for å hylle ham. Han laget fakkeltog til ære for ham og man vilde arrangere store utstillinger over hans gigantiske produksjon. Men Edvard Munch ønsket ingen hyldest. Han hadde en gang sagt at han vilde "male livet". Det var dristig sagt av en ung kunstner, og mange tvilte på om det vilde lykkes for ham. Men Edvard Munch skiret over publikums vantro, over drepende kritikk og ødleggende uforstand. Hans livsverk er blitt en symfoni over livet i all dets mangfoldighet og bevisstheten om at han hadde fyllt sin misjon var "hyllest" nok for Edvard Munch.

QUISLING, FUGLESANG, LIE & KHIST MOTTATT AV HITLER.

19.30. Fra der Führers hovedkvarter meldes: Der FUEHRER HAR I NÆRVER AV Reichsminister og Chef der Reichskanzlei, dr. Lammers, og Leitor der Parteikanzlei, Reichsleiter Martin Bormann, mottatt "ministerpresident" Quisling til en lengre samtale. I den felles kamps ånd drøftet man en rekke viktige spørsmål vedrørende det europeiske kontinent og de germaniske folks framtid.

I tilslutning til denne samtale mottok der Führer også "ministrer" Fuglesang, Lie og Khist som ledet "ministerpresidenten". På tysk side var Reichskommisær Terboven og SS-Obersturmbannführer Neumann til stede.

QUISLING I NORGE IGJEN.

21.30. "Ministerpresidenten" med følge kom idag med fly tilbake til Norge. På flyplassen var det møtt fram en rekke frantredende norske og tyske personligheter, som ville ønske "Ministerpresidenten" velkommen heim. Blandt de tilstede var man seg de norske "ministrene", Regierungspräsident dr. Koch, Kansellisjef Lundsgård, general i AT, Frölich Hanssen og landsleder i NSK fra Olga Bjoner.

Avdelinger fra rikshirden, førergarden og Germanske SS Norge hadde tatt oppstilling foran kasernene og stabsmusikken var også møtt fram og underholdt med feiende marsjer.

Da flyet kom, spilte musikken opp og avdelingene ble kommandert i strak Giv Akt.

"Ministerpresidenten" steg først ut av flyet. Han hilste på alle de frammette hvoretter han inspiserte de oppstilte øresavdelinger. Etter å ha snakket et par ord med enkelte av de frammette kjørte han og hans følge inn til Oslo.

LENSMANN LÖVDOK I HAUG MYRDET I DRAMMEN.

21.00. Politidepartementet, lederen av sikkerhetspolitiets melder: Tirsdag den 18. januar ved 18.30 tiden ble enmannen i Haug, Yngvar Lövdok, skutt utenfor sin bopel i Schreinersgate i Drammen.

Lensmann Lövdok var på veg heimfra til et selskap, da han ca. 100 meter fra heimen sin ble overfalt og tildelt et kraftig slag i tinningen med en kølle. Lensmannen, som var helt ubevæpnet, kom seg fra overfallsmannen og forsøkte å springe inn i et av nabohusene. Ved trappen til dette hus ble han skutt bakfra. Det lyktes han å komme opp trappen og banke på ytterdøren. Ute på trappen eller eventuelt inne i naboenes gang ble han skutt med ytterligere fire skudd i ryggen. Inne i gangen segnet han om bevisstlös.

Politiet ble straks alarmert og lensmannen brakt til sykehuset, hvor det viste seg at han allerede var død.

Kriminalpolitiets nordkommisjon og andre spesialister er i uavbrutt arbeid med etterforskningen.

POLITIPRESIDENT CHRISTOFFER LANGE FORLÄVER TRONDHEIM.

23.00. Politipresident Christoffer Lange, som av "innenriksdepartementet" er satt til å bestyre Vestfold fylkesannsembete, tok i middags avskjed med politikorpset i Trondheim ved en enkel høgtidelighet. Tilstede var samtlige embedsmenn ved korpsset og hele politistyrken.

Politimajor Egil Lindheim rettet en takk til politipresidenten for hans fruktbringende innsats ved korpsset i en vanskelig tid. Videre takket sjefen for kriminalavdelingen, kriminalkommandør Lund, for godt samarbeid.

Deretter ble politipresidenten overrakt et maleri som gave fra korpsset.

NORDMANN REDDET FRA DRUKNEDÖDEN AV TYSK SOLDAT.

21.00. Der Führer har ved dekret av 30. oktober 1943 tildelt Obergefreiter Hermann Cukerski ved Kommandoen for stabs- og vaktkompani Bergen, redningsmedaljen med band for hans redningsdåd den 16. juni 1943 da han i Skoltegrunefjorden reddet en ung nordmann fra å drukne.

NORSK SKISKOLE.

20.00.

Norges Idrettsforbund meddeler:

Etter at det har vært arbeidet en tid med de nødvendige forberedelser, har Norges Idrettsforbunds leder, Charles Hoff i samråd med "minister" Aksel Stang og Skileder John G.Helland, besluttet å opprette den norske skiskole.

Som leder av skolen er oppnevnt Norges idrettsforbunds rikstrener for ski, Bertel Påske, som vil få den nødvendige assistanse av andre spesialtrener under sitt arbeide.

Skolen settes forsøksvis igang allerede i vinter og etter at de nødvendige erfaringer er høstet vil skolen snarest mulig bli utvidet.

Tanken om en norsk skiskole er ikke av ny dato. I erkjennelse av Norges lederstilling som skinasjon, og skisporten som Norges nasjonalidrett, har det fra faglig og interessert hold oppgjennom årene hevet seg røster for reising av en norsk skiskole.

Men innen ofret saken nødvendig interesse. De fleste andre skiløpende europeiske nasjoner forstod betydningen av en nasjonal skiskole og satte - for flere år tilbake, skiskuler i gang. Men skisportens hjemland som burde vært det første også på skiskolenes område, stilte seg helt likegyldig til saken.

Etter at Norges idrettsforbund siden vinteren nitten förr/en og förr har gjennomfört en rekke treningskurs og instruktörkurs på forskjellige steder i landet, senest denne vinter ved Tuddal og Hjeltefjell er det i disse dager lykkes å leie et høyelig sted hvor den norske skiskole kan rykke inn.

Det er meningen at skolen skal settes i gang i beskjedne former, dvs. med 20 elever, men såsnart den nødvendige erfaring er vunnet blir skolen utvidet.

Med opprettelsen av den norske skiskole har Norges idrettsforbund tatt det første avgjørende skritt for å verne om og føre våre rike skitradisjoner videre.

RADIO-HILSNER TIL NORSKE SJÖFOLK.

18.00.

Etter den overvoldende store tilströmning av radiohilsner til norske sjöfolk i jule- og nyttårashøgen meddeles at man også har anledning til å sende radiohilsner til sine pårørende i utenriksfart hver dag framover. Hilsner kan sendes skriftlig til norsk riksringkasting, Oslo, nrk. Hilsner fra Hjemlandet.

Hver enkelt hilsen bør ikke overskride tredve ord foruten adressatens navn og avsenderens navn og adresse.

SYMPATIADRESSE FRA KRISTEN SAMLING.

18.00. KPB:

Fra Kristen Samlings vinterstevne ble der sendt følgende telegram til fhv. sekretær i Dansk KFUM A.Nørkjær: "Kristen Samling som er et sanfund av nasjonalsindede norske kristne fra alle leire sonder Dem fra sitt vinterstevne sin hjertelige hilsen og gir uttrykk for sin sympati. Vi har gjennomgått den samme motgang som våre danske brødre, men fandt hverandre i fellesskap for tre år siden. Vi har nu egen avis og avdelinger på en rekke steder i Norge. Nye venner kommer stadig til. Vi oppmuntrer Dem til samme tiltak og ber Gud signe Deres arbeid.

Halvor Holter, landsleder.

Bjarne Barby, landssekretær.

ÖKONOMISK ÖVRSIKT.

Aksjekurser:

Begynnelsen uclselig.
 4 , Hypotekbank 1938 s 105 3/4 k 105 1/4
 3 1/2 , Hypotekbank 1941 s 106 k 105 1/4
 Creditbanken k 141
 Kreditkassen s 830 k 820 oms 825
 Bjølvfossen s 20 1/2 k 20
 Borregård s 138 k 137 1/2 oms 138
 Elektrokjemisk s 147 k 142 1/2
 Hafslund s 720 k710
 Ørkla s 285
 Saugbruksforeningen s 1900
 Union s 6,20 k 6,10 oms 6,10
 Lædesiden s 170
 Borgestad s 255 k 255 1/2
 Bruusgård Kiøsterud 299 k 282 1/2
 Amerikalinjen s 250 k 245
 Bergenske s 183 k 181
 Nørdenfjeldske s 197 1/2 k 192 1/2
 Ivaran unot.
 Ocean s 312 1/2 k 317 1/2
 Kosmos II s 266 k 264
 Odd s 245 k 240
 Rosshavet k 347 1/2.

19.00. Oslo: A/B Fellesbanken har offentliggjort sitt regnskap for forretningsåret 1943. Regnskapet viser etter at skatter er betalt et nettooverskudd på 1,13 millioner kroner mot 1,14 millioner kroner forrige år, og inklusive overførsel fra forrige år står det til disposisjon 1,15 millioner kroner som er anvendt med 253.000 kroner (forrige år 732.000) til avskrivning på verdipapirer, utlån m.v., overførsel fra reservefundet 190.000(0.-) overførsel til skattefondet 100.000 kr. (0.-). Det overføres ekstraordinært 350.000 kroner til bankens pensjonskasse (400.000).

Videre betaler banken 3 , utbytte til aksjonærerne mens banken i perioden 1938/42 ikke har betalt utbytte. Det frangår av bankens status at kassabeholdningen og i innskudd i Norges Bank k er steget fra 41,5 til 146,5 millioner kroner. Videre kan nevnes at beholdningen av innenlandske veksler er gått tilbake fra 201,1 til 175,7 millioner kroner og som typisk for tiden er at bankens utlån og kassakreditter m.v. er gått tilbake fra 16,7 til 12,7 millioner kroner.

På passivasiden bemerket man at reservefondet no er vokset til en million kroner og i innskudd fra banker og sparebanker er steget fra 218,3 til 236,9 millioner kroner mens de øvrige innskudd er stabile.

19.00. Bergens Skillingsbanks regnskap for 1943 foreligger no. Overskuddet viser en liten stigning fra 106.800 til 169.000 kroner og utbetler på samme måte som forrige år fire prosent utbytte til aksjonærerne. Bankens forvaltningskapital er steget fra 34,5 til 40,3 millioner kroner.

19.00. Malmö: Et tankskip ble lördag middag sjösatt ved Kockums for egning av rederi A/B Svea. Motorskipet fikk navnet "Sveaborg". Det beregnes å ta en last av 13.400 tonn, er 465 fot langt og gjør en fart av 14 knop med full last. Skipet er helsveiset og er bygd til förste klasse i Llöyds.

19.00. Stockholm: Sveriges utenriks sjøfart lå i 1943 0,8 , under nivået i 1942 . Tonnasjen av skipene som er (fortsatt)

ÖKONOMISK ÖVERSLIT (fortsett)

kommet til Sverige fra utlandet og av den som er gått ut fra Sverige, er gått tilbake med 153.000 nettotonn til 19,618.000 nettotonn. Den ankomne tonnasje er steget med 42.000 tonn, mens den avgåtte er sunket med 195,999 tonn.

De svenske fartøyenes trafikk er steget med 228,000 tonn til 2.974.000 tonn, mens de utenlandskes skipenes trafikk er gått tilbake med 381.000 tonn til 10.674.000. For desember viser utenrikssjöfarten en betydelig nedgang. Den ankomne tonnasjen er således sunket fra 730.000 nettotonn i november til 631.000 tonn i desember. Den avgåtte tonnasje er gått tilbake fra 759.000 tonn til 645.000. Tallene for desember 1942 var 298.000 og 828.000 tonn.

NYTT SVENSK MOTORFARTÖY FORSYNT MED "KAMEWA-PROPELLER".

21.30. Göteborg: Motorskipet "Suecia" som er det 121de fartøyet som Götaverken har bygd for rederi a/b Nordstjernan, Stockholm, gikk prøvetur mandag. "Suecia" er et moderne hutriggående motorfartøy på 7750 tonn d.v.

Skipet tiltrekker seg særlig interesse derved at det er det første øseangjende fartøy i verden som er forsynt med propeller med vribare blad. Det dreier seg om såkalte "Kamewa-propeller".

Manövreringen blir foretatt av skipsføreren som fra kommandoobraa dirigerer propellbladenes stilling. Ved å endre bladenes stilling kan han øke eller minske farten eller også «bakke». Propellene er laget av rustfritt stål.

TRE SÖSKEN SOM OMKOM VED DRUKNEULYKKE BISETTES.

14.30. Lørdag ettermiddag ble de tre sösken som druknet forrige söndag bragt til sitt siste hvilested fra Sokndal kirke. Kirken var fylt av grunne og bygdefolk fra hele sognet og av familiens nærmeste venner og slektninger, som alle vilde vise sin medkjennsle med den hårdt ramte familie. Synet av de tre kister som var plassert i koret ved døpefonten hvor alle tre var døpt, gjorde et sterkt inntrykk på de tilstedevarende. Sogneprest Svanes holdt sørgetalen.

1943 GODT ÅR FOR RISÖR FISKERNE.

11.30. 1943 var et enda bedre år enn 1942 for fiskerne i Risör og distriktet. Fiskernes egen organisasjon "Risör Fiskerforening" kunde av sitt overskudd betale medlemmene 18,- av det beløpet som de i året hadde levert fisk for.

LANDBRUKSMILDLINGER.

13.50. Under denne krigen har det vært sterk mangel på fôr. Man har derfor sporet stor interesse for erstatningsfôr, hvorav en rekke naturlige sorter finnes på strand, mark og skov. Til den annen gruppe innenfor erstatningsfôret tilhører de produkter som blir industrielt framstillet og stadig forbedret.

Landbruksdirektør Bjarne uttalte for en kort tid siden at det var nødvendig å få best mulig kjennskap til erstatningsfôrstoffene som har trådt i forgrunnen de siste årene og nevnte de fordeler norsk landbruk har høstet av utehlandske forsøksresultater på dette område.

FIRE DANSKE SKIP BESLAGLAGT.

S.R.19.00. De tyske myndigheter i Danmark har beslaglagt fire av Dansk Dampskipsselskaps båte, nemlig: 'England', 'Parkestøn', 'Jylland' og 'Esbjerg' som alle gikk på ruton Danmark-England før krigens utbrudd.

VOLDSOM STORM OVER DANMARK.

D.R.12.30. I går kveld og inatt raset en orkanaktig sotrm over hele Danmark. Den anrettet skade på mange hus og adskillige treer veltet.

SMÅNYTT FRA NORGE.

11.00. En rekke gårdbrukere fra distriktet er av Sarpsborg pris- og rasjoneringspoliti iltag böter og en gårdbruker har måttet tåle inndragning av 350 kroner for overtredelser av rasjoneringsbestemmelsene. Det dreier seg vesentlig om forsök på å omsette egg, smør og kjøtt i Oslo. Samtlige har vedtatt foreleggene.

22.30. I Ekne i Trøndelag hendte det en ulykke under tömmerdriften forleden, forteller Adresseavisen. En 35 år gammel gårdbruker Håkon Julian Leverås, holdt på å kjøre fram tömmer og da lasset passerte et tömmerlunne løsnet en stokk og hele lunnen rauset ut. Lasset og mannen ble ført utfor et tredve meter høgt ?. Folk ble varslet, men da Leverås endelig ble trukket fram under stokkene var han livlös.

22.30. Kriminalpolitiet i Trondheim har i dag fått melding om fire innbrudd. I to av tilfellene er det stjållet betydelige mengder tobakk og manufakturvarer.

21.30. På Ranheim ved Trondheim er det hendt en trafikkulykke som kostet en ni år gammel gutt livet. Han holdt på å leke og var ikke oppmerksom på en lastebil som kom kjørende. Sjåfören kunde ikke stoppe og tutten ble overkjørt. Han døde på sykehuset neste morgen.

IDRETEN.

21.30. Ikke mindre enn tre nye Vestlandsrekorder i innendörs friidrett ble satt av bergensgjentene i konkurransene sist helg. Navn: Edith Johnsen, Norröna. Anna Grönning, Bergens Turn. Ingeborg Ross Börgren, Bergens Turn.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

Fra
Regeringens Informasjonskontor.

F.P.

26. januar 1944.

Nr. 998.

Fortrolig.

Meldinger tirsdag 25. januar.

Eyvind Mehle fratrør sin stilling i kringkastingen 1. februar d.å.

20.30 Programdirektøren, dr. Eyvind Mehle, har av sjefen for "Kultur- og Folkeopplysningsdepartementet" fått innvilget en søknad om å bli løst fra sin stilling i Norsk Rikskringkasting for å overta en annen oppgave, og fratrør den 1. februar d.å.

Programdirektøren, dr. Mehle, taler i Kringkastingen onsdag kl. 19.15 om: "3 1/2 år i programledelsen".

Quislings besök i Hitlers hovedkvarter.

21.00 Stockholm. "Ministerpresident" Quislings besök i Der Führers hovedkvarter har vakt stor oppmerksomhet i Stockholm. Morgenavisene gjengav idag kommunikeet om besöket på första sidan med store overskrifter og også kveldsavisene vier mötet adskillig oppmerksomhet.

Edvard Munchs testamente.

18.30 Det viser seg at Edvard Munch har etterlatt seg et testamente. Etter at Edvard Munchs slæktinger er betankt, er det til trennende kunstneres etterlatte testamenterter kr. 30.000.-. Videre får Oslo kommune Edvard Munchs etterlatte kunstverker, tegninger, tresnitt, litografier, raderinger samt treplater til tresnitt, litografiske stener samt graverte kobberplater. Utkast til Edvard Munchs litterære arbeider tilfaller også Oslo kommune.

"Fylkesmann" Kvadsheim om Møre og Romsdals stilling ved årsskiftet.

21.30 Ålesund. Sunnmørsposten har hatt et intervju med "fylkesmann" Kvadsheim, som gir interessante opplysninger om Møre og Romsdals stilling ved årsskiftet på de forskjellige områder.

"Fylkesmannen" uttaler bl.a. at bøndene i det året som er gått, har gjort et glimrende arbeid. Fiskerne har gått inn for de oppgaver de har fått og alle sør forstår hvilken betydning fisket har for folkets ernæring idag, vil takke dem for dette arbeid. Fra fylkesorganisasjonens side er det gjort et stort arbeid for å skaffe fiskerne de beste bruksforhold. For å styrke fiskensæringen i fylket, vil man nå se å løse spørsmålet om en enklere administrasjon i forbindelse med den økonomiske støtte til fiskerieringen. "Fylkesmannen" har allerede tatt opp arbeidet for å få en avdeling av Fiskeribanken til Ålesund.

Om sykehusforholdene i fylket forteller "fylkesmannen" at det er avsatt store beløp til modernisering og utvidelser ved sykehusene i Molde og Kristiansund. Også i Ålesund er det aktuelt med en generell utvidelse av sykehuset der.

Med hensyn til bebudode forandringer av herredsgrensene i fylket, opplyser han at etter den framlagte planen er det neppe noen kommune i hele fylket som får beholde sine nåværende grenser. Saken vil antagelig komme opp på første fylkesting.

LEGAT FOR NS-STUDENTER OG FRONTKJEMPERE.

09.00. Etter hva "Fritt Folk" erfarer har fylkeslægen i Vestfold, dr. Fredrik Hansen og hans hustru opprettet et legat til minne om sine to söhner, cand. jur. Einar Johan Willem Hansen og student Thor Willem Hansen, som i september 1941 falt som legionær på Østfronten. Legatets formål skal være å yte bidrag til studenter som trenger hjelp til gjennomføring av sine studier eller til utførelse av vitskapselige spesialarbeider. NS-studenter og særlig sådanne som har tjenestegjort som frontkjempere under den nu pågående verdenskrig, samt studenter som er barn av sådanne frontkjempere, skal være fortrinsberettiget. Det samme gjelder studenter som i sin studietid har gjort eller gjør seg særlig fortjent ved samfundsgagnlige arbeider i Nasjonal Samlings ånd. Legatet som skal bestå av to like store avdelinger, (A og B) skal bestyres av "Kirke- og Undervisningsdepartementet" i samsvar med de til en hver tid gjeldende regler. Den årlige avkastning skal for avdeling A's vedkommende utdeles av det juridiske fakultet ved dets dekanus og for B's vedkommende av den tekniske högskole i Trondheim ved högskolens rektor.

"SKOLEDIREKTÖRMÖLT" - PNÉT.

09.00. "Skoledirektörmötet" ble igår åpnet av "minister" Skancke. Tilstede var "skoledirektørene" fra samtlig fylker i landet med unntakelse av to som ikke møtte på grunn av sykdom. Dessuten var "landsleder i Norges Lærersamband", Orvar Sæther og et utvalg av "lærersambandet" tilstede. Det er som tidligere meddelt satt opp et omfattende program for møtet, bl.a. revisjon av skolelovene. Igår behandledes to meget viktige saker: nemlig overføring av saker fra "departementet" til "skoledirektør ene", f.eks. klassedelingen, ankesaker o.l. og lønnsforholdene for lærerne i folke-framhalds og arbeidsskolen. Siste post på programmet ble bare innledet under møtet igår. "Skoledirektörmötet" som sannsynligvis vil ta hele uken, ledes av "ekspedisjonssjef" dr. Almar Ness. Møtet har nedsatt en rekke komiteer som vil ha en travle tid framover. "Skoledirektör" Sjölje og "inspektørene" Holter og Eldahl skal utarbeide forslag til faste bestyrere ved samtlig skoler i landet. Det er nemlig meningen fra nu av å få bestyrere ved alle skoler. Dette vil skape fasthet og orden i sakene. Under første saken som stod på dagsordenen, overføring av saker fra "departementet" til "skoledirektørene" - ble det en meget interessant debatt med instruktive innlegg fra nesten alle deltakerne. Det ble nedsatt fire utvalg. Dessuten behandlet møtet igår lønnsforholdene for lærerne i folke-framhalds- og arbeidsskolen. Under denne saks behandling var "direktører" i "kommunesambandet" tilstede og hadde ordet. Debatten om dette spørsmål fortsetter idag. Alt tyder på at møtet er enig i at Staten overtar lærerlönningene. Men det vil jo måtte drøftes nærmere. Det blir "nyndighetenes" sak her å treffre avgjørelsen, uttaler "ekspedisjonssjef" dr. Almar Ness til Morgenposten.

MUSIKKAFTEN I DEUTSCHELS TEATER IGÅR.

09.00. Norsk - Tysk Selskaps arrangement i Deutsches Teater igår, ble en helt igjennom festlig og vellykket musikkaften. Men så var det heller ingen ringere enn violinvirtuosen Siegfried Dorries som stod på scenen og George Winkler som satt ved flyglet. Gjennom et program bestående av Beethoven - sonate, Max Bruchs fiolinkonsert og stykker av Schubert og Paganini, hadde man rik anledning til å beundre det fortreffelige samspill mellom de to kunstnere.

Straffesaker.

13.00 Hamar. Hamar politi har i løpet av de siste par år stadig hatt til etterforskning flere godstyper fra Norges Statsbaner. I begynnelsen av november ifjor fikk man endelig et holdepunkt i saken, og politiet gikk til øyeblikkelig ransakning heime hos et par personer som var mistenkt for å ha befatning med tyveriene. En mengde varer som var stjålet fra jernbanens godsvogner ble på denne måten brakt for dagen. 3 personer ble straks arrestert, og 2 av dem tilstod delvis. De oppgav flere av sine medskyldige, og ytterligere 3 menn ble arrestert. I alt ble etterhvert 15 personer innblandet i saken, og flere av dem avla full tilstælse. Blandt dem var en som ikke var i jernbanens tjeneste, men som hadde opptrådt som helor og svartehandler i stor stil. Det er stjålet fortrinsvis snør, margarin, manufakturvarer og en mengde 96 % sulfittsprit, som de impliserte tappet på flasker fra Vinmonopolets vogner som var på veg til rektifikasjonsanlegget på Storhamar. Politiet har i disse dager avsluttet etterforskningen i saken, som vil bli pådømt ved byretten, forteller Hedemarkingen. Generaldirektören for N.S.B. har imidlertid allerede disciplinarbehandlet saken, og mot 13 av de impliserte har jernbanen truffet sine forføyninger. 5 av dem er avskjediget fra jernbanens tjeneste, 4 er degradert og suspendert for et tidsrum av 1 - 3 måneder uten lønn, mens 1 er iltagd en disciplinærbot for sitt forhold. For de øvrige vekkommende ennå ingen beslutning tatt, idet N.S.B. først ønsker å se dom i saken.

14.00 Drammen. Politiet i Hønefoss har ifølge Buskeruds Blad oppklart en stor svartebørsaffære fra Hemsedal. En bønde hadde ifjor kjørt hele 7 kyr fra Hemsedal til Oslo og solgt kjøttet på svartebørsen til høye priser. Mannen sitter nå arrestert og venter på sin dom.

09.00 Bodø. Ved henvendelse til prispolitiet i Narvik får Ofoten Tidende opplyst at man i året 1943 har behandlet ialt 375 saker, hvorav 212 rasjoneringssaker. Det er utferdiget 96 forelegg og avgjort 12 dommer. Bøtene utgjør tilsammen kr. 33.835.- og inndragningene beløper seg til kr. 83.140.-.

18.00 Stavanger. Politiet i Stavanger har reist tiltale mot et par i byens sentrum for ulovlig handel med rusdrikk. En av kundene har i løpet av 3 år kjøpt brennevin for kr. 30.000.-, en annen har i samme tidsrum kjøpt for over kr. 4000.-.

10.30 Haugesund. I en manufakturforretning i Haugesund har det inatt vært et pelstyveri. Tyvene har boret et hull i utstillingsvinduet og trukket de utstilte skinn ut gjennom hullet.

20.30 Skien. En slakter stod idag i prisretten tiltalt for å ha solgt 80 kg. kjøtt til en håndverker til alt-for stive priser. Håndverkeren hadde vedtatt kr. 600.- i bot for sitt forhold. Slakteren, som tidligere har vært med på liknende affærer, fikk 120 dagers fengsel og inndragning av den ulovlige fortjeneste.

Oslo børs.

14.00 Aksjekurser. 4 1/2 Stat 1937 s. 104 k. 103 7/8 oms. 103 7/8. - 4 Stat 1935 I k. 103 1/4. - 3 1/2 Stat 1941 I k. 104 1/2. - 3 1/2 Stat 1938 I k. 103 1/4. - 4 Hypotekbank 1938 s. 106 k. 105 1/4. - 3 1/2 Hypotekbank 1941 s. 106 k. 105 1/4. - Creditbanken s. 142 k. 140. - Kreditkassen s. 830 k. 820. - Bjølvfossen s. 20 1/2 k. 20. - Borregård s. 137 1/2 k. 136 1/2 oms. 137. - Elektrokenisk k. 142 1/2. - Hafslund s. 720 k. 710. - Orkla s. 295. - Saugbruksforeningen s. 1900. - Union s. 6.10 k. 6.00 oms. 6.10. - Agdesiden s. 170. Borgestad k. 252 1/2. Bruusgård-Kiøsterud s. 290 k. 282 1/2 oms. 285. - Amerikalinjen s. 250 k. 246 oms. 247 1/2. Bergenske s. 184 k. 182 oms. 183. - Nordenfjeldske s. 197 1/2 k. 187 1/2. - Ivaran s. 237 1/2 k. 285. Ocean s. 315 k. 310. Kosmos II s. 270 k. 265. Odd s. 245 k. 240. - Rosshavet k. 350.

Dödsulykker.

18.00 Stavanger. En ulykke som kostet et lite barn livet, fant forleden sted i Vikedal. En 2 1/2 år gammel gutt, Kåre Andreasen, sønn av gårdbruker og fisker Andreas Jørnes, lekte utenfor huset og falt på en eller annen måte i elven som går like forbi. Kort etter ble han funnet et stykke lengre nede, hvor han var blitt hengende fast i en gren som stakk ut i elven. - Legen som kom tilstede kunne bare konstatere at døden var inntrådt. Gutten var foreldremens eneste barn.

11.00 Farsund. Sent lørdag kveld hendte en drukningsulykke i Eikvåg. Den 83 år gamle fru Maria Tolliesen, som bodde alene i et hus ved sjökanten, ble sist sett ved 22-tiden, men umiddelbart etter har hun sannsynligvis villet gå en tur til en av naboenes. I mørket er hun så gått utfor bryggekanten og druknet. Liket ble funnet søndag morgen av en gutt som kom ned til bryggen for å øse en båt.

Oslo og Akershus faglige Samorganisasjon.

22.30 Oslo og Akershus faglige Samorganisasjon arrangerte i kveld et tillitsmannsmøte i Folkets Hus. Møtet ble åpnet av opplysningsleder Nyhre. Han ga ordet til landsleder Fossum som talte om A.F.L.'s program.

I enhver organisasjon som har satt seg som oppgave å virke på samfunnstrukturen, er det viktig at samtlige medlemmer seg sine oppgaver bevisst, begynte landslederen. Derfor har den faglige arbeiderbevegelses motto alltid vært: Alle for en og en for alle. Særlig er det verdt å legge merke til betydningen av de politiske oppgaver, fortsatte han. Disse har helt siden Landsorganisasjonen ble til, spilt en dominerende rolle og de har da også sikket skapt den største strid blandt arbeiderne. Denne striden skapte gjennom tidene 2 fraksjoner innen fagbevegelsen, en fraksjon som var for bevegelsens innblanding i politikken og en fraksjon som var mot dette. Den første fraksjon seiret til slutt, hvilket er ganske naturlig. Det er ikke for meget sagt at alle de største merkesaker fagbevegelsen har løst, er kommet fram gjennom politiske partier. Det var derfor naturlig at arbeiderne sökte til Arbeiderpartiet da dette etterhvert vokste seg sterkt. På den måten kunne de nemlig best øve innflydelse på samfundsstyret.

Landsleder Fossum kom så inn på Landsorganisasjonens stilling under krigen og understreket at organisasjonen i den første tiden av okkupasjonen var ute i hardt vær og ble reddet ute-lukkende fordi den fikk en ledelse som frasa seg politisk innblanding og bare gikk inn for å løse arbeidernes faglige problemer.

Landslederen fortsatte med en kort oversikt over grunnlaget for landsorganisasjonens virksomhet og de kommende oppgaver. Han betonte sterkt at arbeidet skjer på faglig basis. Som grunnlag for virksomheten har man satt opp fagkongressens standpunkt i 1921 med de modifikasjoner som de ekstraordinære forhold idag medfører.

Ledelsen av landsorganisasjonen idag består av et arbeidsutvalg på 5 medlemmer som hver bestyrer bestente avdelinger, fortsatte landsleder Fossum, og etter kort å ha gjort rede for avdelingenes oppbygning og oppgaver, nevnte han arbeidsutvalgets arbeidsmåte.

Landslederen kom deretter inn på landsorganisasjonens program for 1944 og kommenterte de forskjellige programposter klart og inngående. Han bemerket imidlertid at en alltid måtte ta eventuelle vanskeligheter i betrakning og uttalte at når en ser på arbeidsprogrammet, går det tydelig fram at det er spesielt tilpasset kniseforholdene idag.

(fortsett)

Oslo og Akershus faglige Samorganisasjon. (fortsatt)

Landslederen tok så for seg punkt for punkt i arbeidsprogrammet, hvorav kan nevnes: En solidarisk lønnspolitikk. A.F.L.'s aktive støtte for rettferdig fordeling av de næringsmidler som står til rådighet. Yrkessopplæringen må få en stadig bredere plass og legges slik an at de norske arbeidere kan være best mulig rustet til den konkurranse som utvilsomt vil gjøre seg gjeldende i tiden etter krigen. Av stor betydning er videre en rettferdigere fordeling av de byrder som arbeidsinnsatsen pålegger det norske folk. Det må ytes hjelp til alle dem som er hardest rammet først og framst, og sørlig bør det gjennomføres en mere knirkefrei ordning med utskrivning av ny arbeidskraft. Ellers vil landsorganisasjonen stadig arbeide for bedre arbeidsforhold og ikke forsømme noen anledning til å gjøre arbeidet og livet lettere for arbeiderne. Bedriftsidretten bør også hjelpes og organiseres. Sist, men ikke minst, må arbeidervernloven håndheves.

Endelig må nevnes samlingen av alle lønnsmottagere for å forbedre for å forberede det kommende Norges Arbeidssamband. Fagbevegelsen skal være kjernen i dette samband og samle om seg de organisasjoner som ennå står utenfor arbeidsfellesskapet.

Etter å ha gjennomgått programmet, kom landsleder Fossum inn på fagorganisasjonens betydning for den enkelte arbeider og arbeiderne som samfundsclasse. Samlet er vi en faktor som ingen kan komme utenom, sa landsleder Fossum. Vi trenger ingen klassekamporganisasjon, men en samlet arbeidsorganisasjon som kjemper for en rettferdig sosialstat. Sosial velferd for alle samfundsgrupper er vårt motto.

Landslederen kom til slutt inn på de utsikter arbeiderne har under de forskjellige samfundssystemer som idag er i kamp med hverandre. Han belyste samfundssystemet i England og Amerika og omtalte forholdene i Norge før krigen. Arbeidsløshet, tvangsauskjønner, nødsarbeid og krisebidrag ble bukt det norske folk, sa landslederen, og ingen ting kan vel være mere uverdig. Ingen kan ønske disse forhold tilbake. Vårt barende prinsipp må være at samfunds-tarven går foran hver enkelts krav. Norge blir ingenting annet enn det som Du og jeg gjør det til og Norges framtid avhenger av vår vilje og vår arbeidsstyrke, sa landslederen videre. Og videre er vårt framtidsmål et samlet Europa til vern mot kapitalismen i vest og kommunismen i øst. Våre etterkommere krever det av oss.

Imidlertid vil jeg så inntrængende jeg kan, sluttet landslederen, oppfordre alle arbeidere til å se bort fra alle politiske stridigheter og gå inn for å styrke sin organisasjon og fedrelandet. Vi må stå samlet og erkjenne forholdene slik som de er og arbeide for å løse oppgaveno til folkets beste.

Et kraftig og langvarig bifall var forsamlingens tak til landsleder Fossum for hans utmerkede foredrag.

Kveldens annen taler var samorganisasjonsleder i Oslo og Akershus, Kåre Ulsberg, som talte om samorganisasjonens oppgaver.

Dödsulykke.

23.30 Bergen. En dödsulykke hendte forleden dag på Askøy nord for Bergen. En anleggssarbeiter som kom heim med lokalbåten, gikk i mørket utfor veggkanten og fikk kraniebrudd. Han er nå død på sykehus i Bergen. Han het Halfdan O. Evensen og ble 55 år gammel.

En over 100 år gammel mölle i Höyland brent ned til grunnen.

22.00 Stavanger. En over 100 år gammel mölle i Höyland brente ned til grunnen tidlig inorges. Det var adskillig korn, mel og gryn i möllen, men bare en ubetydelig del ble reddet.

Dom i svartebörsaffären i Halden.

22.00 Halden. Det er nå falt dom i den store svartebörsaffären i Halden. Lagmannsretten fastsatte straffen til 8 måneders fengsel, kr. 10.000.- i bot og inndragning av forskjellige varer.

Omfattende fosterfordrivelsessak i Trondheim.

23.30 Trondheim. Politiet i Trondheim har hatt til oppklaring en omfattende fosterfordrivelsessak. Hovedpersonen er en vaskekone i 75 års alderen som har drevet "forretning" i ca. 3 år. Hun har hatt pasienter både fra Trondheim og Steinkjer. Ialt er 17 personer implisert i saken og det er vesentlig blottende unge piker som vaskekonen har behandlet. Endel av dem har allerede fått dommer på fra 90 til 120 dagers fengsel. I dag ble vaskekonen i forhörsretten i Trondheim dømt til 18 måneders fengsel som hun vedtok på stedet.

KRIMINALPOLITIET I TRONDHEIM har i den siste tiden oppklart en rekke tyverier og innbrudd, og inatt gjorde politiet en fin fangst som brakte lys over 14 - 15 innbrudd i byen. En mann som politiet lenge har hatt i kikkerten ble arrestert og under forhörsrett tilstod han 14 innbrudd. Det var snart klart at man her hadde en profesjonell stortyv for seg. Bl.a. har han tilstått å ha vært med på et innbrudd i en skofabrikk hvor det ved etpar anledninger er stjålet 70 - 80 par sko. Videre har han tilstått innbrudd i en manufakturforretning, hvor det ble stjålet klar og i et tobakkslager hvor det ble stjålet tobakk for kr. 1500.-. 23.30

SKOLEDIREKTÖRMÖTET fortsatte i formiddag med behandling av lærerlønningene. Som kjent utbetales lærernes lønninger nå delvis av staten og delvis av de respektive kommuner. Reglene for denne fordeling er meget innviklet og har skapt store vansker. På møtet hersket det enighet om at lønningene bør utbetales i sin helhet av staten, men selvsagt skal det ikke skje noen forandring i lønnen. Det ble også diskutert på hvilken måte staten skal få kompensasjon av kommunene for de utgifter en slik ordning vil medføre. - Det er meningen å sette ned en departemental komite som skal komme ned en utredning om dette spørsmål til departementet. Materialet fra møtet ble stilt til disposisjon for komiteen. - I kveld ga Norges Lærersamband ved landsleder Orvar Sæther en mottagelse for deltagerne i skoledirektörmøtet og representanter for staten og pressen. Tilstede var bl.a. "ministrene" Skancke og Stang, finansråd von Hirsch og pressedirektør Beggerud.

Nye tobakksrasjoner.

18.30 Avdelingen for Proviantering og Rasjonering har bestemt at 8. tildelingsperiode for tobakksvarer skal være fra og med 22. februar til og med 30. mars 1944.

I dette tidsrum kan det selges og kjøpes på merkerne 29 M 29, 30 M 30, 31 M 31, 32 M 32, 15 K 15, 16 K 16, 41 TM 41, 42 TM 42, 43 TM 43, 44 TM 44, 45 TM 45, og 46 TM 46.

(fortsatt)

Nye tobakksrasjoner.

På tobakkskortet for gruvearbeidere gjelder merkene fra og med T 41 G til og med T 45 G i tiden fra 1. mars til og med 31. mars 1944.

På tilleggskortet for skogsarbeidere gjelder merkene fra og med 39 til og med 42 i tiden fra og med 21. februar til og med 19. mars 1944. Videre gjelder på dette tilleggskort merkene fra og med 43 til og med 46 i tiden fra og med 20. mars til og med 16. april 1944.

Alle de nevnte merker blir ugyldige fra 1. juni 1944. Tobakksanvisningene til forhandlerne for 8. periode blir ugyldige fra 1. mai 1944.

Oslo, den 25. januar 1944. (Sturla Sturlasson.)

Nye tobakksrasjoner.

18.30 Avdelingen for Proviantering og Rasjonering har bestemt at 8. tildelingsperiode for tobakksvarer skal være fra og med 22. februar til og med 30. mars 1944. Grunnrasjonen blir den samme som tidligere.

På tobakkskortet for gruvearbeidere gjelder merkene T 41 G til og med T 45 G i tiden 1. mars til 31. mars.

På tilleggskortet for skogsarbeidere gjelder merkene 39 til 42 i tiden 21. februar til 19. mars. Videre gjelder på dette tilleggskortet merkene 43 til 46 i tiden 20. mars til 16. april 1944.

Alle de nevnte merker blir ugyldige fra 1. juni 1944. Tobakksanvisningene til forhandlerne for 8. periode blir ugyldige fra 1. mai 1944.

Edvard Munchs død.

14.30 "Ministerpresidenten" har besluttet at staten og Oslo kommune i fellesskap skal bære utgiftene ved Edvard Munchs begravelse.

18.00 København. De danske aviser bringer idag utförlige minneartikler om Edvard Munch, hvor de tegner et vakkert bilde av den store kunstner. I Politiken skriver museumsdirektør Leo Swane bl.a.: Engang skrev Edvard Munchs beundrar og forkjemper, Jens Thiis, at kunstens pol i vår tid beveger seg mot nord. Det er neppe tvil om at han dermed tenkte på Norges malerkunst, som han med god grunn anså som evnerik, dristig og nyskapende. Men mest tenkte han utvilsomt på Munchs kunst. Så meget er da også sikkert, at det yngre Norge ikke kunne tenkes uten Munch. Han var den som bröt vegen for en generasjon eller to. Disse malergenerasjoner vil idag føle det som om deres store felles opphav er revet bort. Ingen fra Norden har talta skjønnere til oss enn Munch, ikke alene om nordisk natur men om alt som beveger en kunstner under himmelströk som er oss så nære og dog så forskjellig fra våre. Og ingen annen har gjennom sin utvikling, sin kamp og sin endelige seir gitt oss et smukke bilde av idealismen, heter det til slutt i nekrologen. Maleren Jais Nielsen gir Munch denne hyldest: Meddelelsen om Edvard Munchs død virker sterkt og lammende på alle som elsker kunst. Nordens kunstnere senker fanen for Europas største maler. Hans sterke sjel har vendt verden ryggen, men hans udødelige kunst vil leve videre gjennom kommende slekter. I Nationaltidende skriver museumsdirektør Sigurd Schulz: En av Nordens største kunstnerpersonligheter er gått bort.

(fortsatt)

Edvard Munch.

(fortsett)

Han var en av de første ekspresjonister og i hans malerier gjenspeiler seg hele den utvikling som malerkunsten har gjennomgått fra 1890 til våre dager. Ingen var sterkere, intensere og i nærmere kontakt med tilverkelsens skjebnesværgre krefter enn Edvard Munch.

22.30 Stockholm. Også de svenska kveldsavisene hylder Edvard Munchs minne i tekster og bilder. Flere aviser gjengir hans mest kjente verker og de vakkre minneord som skrives om ham, viser hvilken posisjon han hadde vunnet seg også utenfor Norges grenser. - Munch er egentlig en isolert foreteelse for sin tid som kunstner betraktet, skriver Nya Dagligt Allehanda. Han var ubestridelig en av de største fargediktere Norden kan oppvise, og han diktet med hittil ukjente farger. Bertil våget han å blotte sine individuelle problemer langt dypere enn man tidligere har sett i moderne kunst. Hele hans liv var en eneste intens kamp for de kunstneriske livsverdier. Han kunne med rette si at han mer enn noen annen har vært trofast mot kunstens gudinne. Som en slik kjemper skal han idag stå som et forbilde for sitt folk. - Munch var uten tvil Nordens største maler, og den eneste som i høyere grad har hatt innflytelse på den europeiske malerkunsts utvikling omkring 1900-tallet, skriver den kjente kunstkritiker Nils Palmgren i Aftonbladet. Å se hans freskomalerier i Universitetets Aula i Oslo, er en oplevelse som for et moderne tenkende menneske er helt uhørt. Her slår noe av stemningen og storheten fra det sixtinske kapell imot en. Munch har her funnet monumentale formuleringer for sin positive livsstil.

- "N.T.B."s korrespondent har henvendt seg til intendanten for maleri- og skulpturavdelingen ved Nasjonalmuseet i Stockholm, dr. Sjöblom, og bedt ham om en uttalelse i anledning av Munchs død. Munch har gjennom sin kunst fortalt meg hva som var hans mål og i det hele tatt målet for all stor kunst, nemlig å gjengi det enkle og sanne i livet, uttaler dr. Sjöblom. Dette har Munch klart som ingen annen kunstner i Norden. Han har i fargetoner skapt den symboliske harmoni. Han har kort sagt nådd dit en kunstner overhodet kan nå. Derfor må han betegnes som den største på sitt område i Norden.

10.30 Oslo. I anledning av Edvard Munchs død skriver Knut Hamsun følgende minneord om ham: Dit mot var stort når hopen stod og gapte, og liv og kunst slog op sit troldske ske spil. Vi takker nu for alt Du vandt og tapte, for alt Du levet i Din Ensomhet og skapte. Vi ringer. Du vil evig være til. - Knut Hamsun. - Professor Rasmussen skriver om Edvard Munch bl.a.: De udødelige dør ikke. Det som er av sind lever. Hans livsverk vil leve så lenge der er mennesker som føler og lider. . . . Men meget i hans kunst som nå virker klassisk avklaret, virket som vi vet på hans samtid som en bombe, som en revolusjon. Han har villet ha det til at Munch av det nye Tyskland er stemplet som . . . , og fjernet fra tyske gallerier. Dette holder ikke stikk. Munch er offisielt blitt anerkjent av det nye Tyskland. Men ennå finnes det folk i det nye Tyskland, som i det gamle, som reagerer på samme måten som de som den gang ville ha lukket hans utstilling, men de har holdigvis ikke noe de skal ha sagt ved denne anledning. Forhåpentlig vil Munchs død gi støtet til at det blir gjort framgang med den gamle plan om å samle hans spredte verker i et verdig Munch-museum, at vi virkelig får et skattkammer for disse rikdommer.

Sportshypheter.

18.00 Skikurset som Kirke- og Undervisningsdepartementet under ledelse av Gymnastikkinspektør Ness har arrangert på Gausdal Høyfjeldshotell er nå avsluttet. I kurset deltok onlag 50 lærere og lærerskolelever fra det sørlige Norge. Instruktører var Ola Tolgensbak og Arvid Børke for hopp og Per Solheim for slalom.

Nytt fra Sverige.

18.30 Stockholm. Statsråd, professor Karl Gustaf Westmann avgikk ved døden natt til tirsdag, 68 år gammel. Under den første verdenskrigen var Westmann undervisningsminister. I 1936 var han utenriksminister i vel 3 måneder, nemlig fra 19.6. til 28.9., da han overtok stillingen som justisminister. Denne post innehadde han uavbrutt inntil i august ifjor da han trådte tilbake på grunn av sykdom.

20.00 Stockholm. Forskeren Sven Hedin offentliggjør i Dagsposten en betrakning over den nåværende verdenssituasjon, der han slår fast at de anglo-amerikanske flyangrep mot Tyskland bokstavelig talt er et slag i luften. Istedenfor å gjøre befolkningen mør, har de frankelt den største forbitrelse og besluttoshet. Det tyske folk, som tidligere ikke hatet engelskmennene og endog hadde en viss sympati for amerikanerne, gløder nå av hat til begge folk og krever represalier. - utrydde et folk på 90 millioner fra luften, ville forøvrig ta århundrer og å gjøre det på land er helt umulig. - I forbindelse med den bebudede allierte invasjon, skriver Hedin at de tyske soldater vet hva de kjemper for når de forsvarer sitt land, mens engelskmennene og amerikanerne alltid må spørre seg hvaderees mål egentlig er. Tyskland har aldri truet engelsk grunn, og enda mindre amerikansk. Vestmaktene derimot har ved utallige anledninger under denne krigen truet Tyskland med fullstendig tilintetgjørelse. De allierte statsmenn har forøvrig i sine taler vist tyskerne hvilken skjebne venter dem. Denne gang vil tyskerne imidlertid holde us, slutter Sven Hedin.

S.R.22.00 Innsamlingen til Norgeshjelpen er nå kommet opp i over 7.5 millioner kroner. - Bricksberg skipsbyggeri i Göteborg er utvidet og vil nå være i stand til å bygge de største lastebåter som for tiden forekommer. - Ved en sprengningsulykke ble en svensk løytnant drept på stedet og en annen løytnant hardt såret. Det var en granat som detonerte for tidlig.

VVVVVVVVVVVVVVVVV

Ny transport av fanger til Tyskland.

S.R.12.30 Norsk Telegrambyrå i London erfarer at en ny transport av fanger er sendt fra Norge til Tyskland. Blandt disse er formannen for Norsk Skuespillerforbund, Harald Schwenzen og flere andre kjente personligheter. Fra Oslo får T.T. bekreftet at Harald Schwenzen er blitt sendt til Tyskland som fange.

ET DANSK REDERTI er blitt dannet i New York for å forestå driften av de danske skip som ble beslaglagt av U.S.A. ved dette lands inntreden i krigen. Man vet ikke hvor stort antall det dreier seg om, men for øyeblikket nevnes 35. - S.R.12.30

DEN SVENSKE LANDSORGANISASJONS representantskap holder idag møte for å ta standpunkt til forslaget til de nye prisindeksregler. Svar skal leveres i løpet av morgendagen.

NYHETSOVERSIKT FRÅ SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

E.S.

27. januar.

Nr. 999

Fortrolig.

Heldinger onsdag 26. januar, 1944

EYVIND MEHLE'S AVSKJEDSTALE.

20.00 & 0.R.19.15: Programdirektør dr. Eyvind Mehle holdt i kveld følgende tale i kringkastingen:

Vi står foran et lite vaktstifte i kringkastingen. Vel er det viktigere ting som hender og endringer finner sted som har større krav på oppmerksomhet. Men siden vaktstiftet denne gangen gjelder meg selv, har jeg sitt etter for et naturlig ønske om å kaste et blikk tilbake på de årene jeg har ledet kringkastingens programvirksomhet - først sammen med Sylou Creutz som tok se. av musikken, og det siste halvannet år alene.

Den 7. desember 1943 sökte jeg om å bli løst fra min stilling som programdirektør og i et møte kommande brev den 16. desember innvilget "ministeren" min anmodning. Jeg forlater kringkastingen den 1. februar.

Ikke lenge etter at jeg var tiltrått som programsjef ser jeg at jeg den 10. oktober 1940 har hatt et intervju. Her kan en lese disse ordene: "Vi begynner dagen i kringkastingen med fedrelandssalmen og slutter den med fedrelandssangen. Innenfor denne rammen ligger vårt arbeid."

Når jeg no forlater kringkastingen er det i allfall ikke fordi jeg har forlatt det standpunktet jeg for 3 1/2 år siden ga uttrykk for. Riktignok vet alle og ikke minst de som i sin tid hørte på våre motstanderes radiosondinger, at det skal være tilsen patriotiske gramfonplater.

Under felttoget i Norge våren 1940 fantos det en sender i Paris som også leverte programmer på norsk. Det er blitt regnet ut at denne senderen utover våren spilte 'Ja, vi elsker' sjennomnittlig 19 ganger i døgnet. Så febrilsk har vår nasjonalsang aldri vært anvendt, og så plutselig har den aldri forstummet.

Her møter vi noe som vi som lever i den norske virkeligheten ikke har så lett for å forstå - noe hektisk, noe overdrevet i ytringsformene. "Dein Heim kann dir die Welt ersetzen, doch nie die Welt dein Heim" står det over enkelte tyske dørbeljer. Vi husker mange av stemmene fra London, - mennesker som stundom skitnet seg selv til i tennerskjærende hat og hevnlyst, og på samme tid grått inn i mikrofonen av patriotisme. Hva ville ikke et kjølig drak av ren norsk fjell vind ha vært for en helsebot her. Og hvor meget virkningsfullere ville det ikke ha vært om disse stemmene hadde medgitt at ikke all idealisme, all godhet, all intelligens i Norge hadde tatt vegen mot vest sammen med den selv. Litt har vi jo tilbake her i landet. Men vi har jo vært nødt til å bruke det i vårt daglige strev for å få tingene til å gå.

Det er blitt meddelt meg at en radiokronikør i London nylig ironiserte over den siste årsberetningen fra kringkastingens programvirksomhet. Beretningen inneholdt så mange detaljer det var så lite av fanfare over den. Det er riktig nok det. Vår siste årsberetning fortalte om en rekke småting som var blitt brukt i orden, småting som i herr Öksnevads tid henlå i romantisk uorden.

Biblioteket har for eksempel fått katalog så medarbeiderne selv kan finne ut de bøkene de har bruk for. Det er blitt utarbeidet en uttaleordbok for hallomenene. Aktualitetsavdelingen har fått et arkiv som plutselig har gjort vår skatt av gamle opptak levendé og tilgjengelig. Programmedarbeiderne har fått hove til å ta del i opplæringskurser. Programvirksomheten fikk endelig en brukbar instruks som trekker opp (fortsatt)

MEHLES TALE. (fortsatt)

klare linjer mellom de enkelte avdelingers virkefelter. En ønskte i det hele å skape en mekanisme som ikke knirker hver gang et hjul tok en omdreining.

Jeg skal medgi at i hele årsberetningen på 49 sider finnes det ikke en eneste frase, ja, ikke engang noe som kunde formodes å være tenkt som propaganda. Det er 49 sider renvasket og resnkurt saklighet. Men bak denne sakligheten lar det seg kanskje gjøre å skimte en viss idealisme, en viss tro, en viss fedrelandskjærlighet. Og dessuten muligens også en viss sans for en større kontinuitet enn ens egen personlige betydningfullhet i verdenssammenhengen, en sans for noe som går ut over ens egen interesser og kan tenktes å ville fortsette videre enn ens eget begrensede liv.

Dette er uten tvil abrakadabra og nazisme for herr Öksnevad. Jeg skal söke å si det i en for London forståeligere form. Personlig forlater jeg i nær framtid kringkastingen. Jeg får altså for min personlige del ingen gleded av de tiltakene som er gjort. Andre kommer til å følge etter meg. Blandt dem formodentlig i hans egen tanke også herr Öksnevad. Hvorfor da så ironisk over at jeg har søkt å bringe orden i sakene? Burde det forresten ikke for enhver som hører til et folk med så mange sjømenn og skipgere være en nasjonal eierdommelighet til enhver tid å kunne forlate skuten i god stand. Gjorde herr Öksnevad det?

Men la oss vende blikket tilbake til vårt eget, til vår norske virkelighet. Kanskje vil man tillate meg å nevne det største og lykkeligste øyeblikket i disse tre og et halvt årene her i kringkastingen. Det var da jeg i januar 1941 hentet ut av rotasjonspressen det første nummeret av norsk programblad. I dette bladet ble det virkelighet noe som jeg som gammel journalist lenge hadde tenkt på. Som kulturmedarbeider i Tidens Tegn hadde jeg ti år tidligere vært med på å grunnlegge og selv vært redaktør av et ukeblad vi ga ut om kringkasting og kringkastingsforhold.

Jeg skrev sommeren 1940 en motivert innstilling om et programblad for alle lyttere, en innstilling som i alt vesentlig ble fulgt. Merkelig nok var det bare et lite folk som kunde tillate seg et tiltak som dette. Selv vi, med vårt forholdsvis beskjedne lyttertall kom jo ut i et opplag av nesten en halv million eksemplarer. I et av Europas store land vilde et liknende programblad støte på meget store rent tekniske vanskeligheter.

Vi hadde lykken med oss på alle måter. Den forretningsmessige ledelsen lå i gode hender. Våre journalistiske medarbeidere talte noen av de beste og mest kultiverete penner som overholdet skriver på vårt språk, foruten at de var glimrende kamerater. Hele virksomheten var fylt av ubetvingelig tro og vilje.

Og utgiftene ved bladet, - ja, de kunde synes store fra et fantasiløst hökersyn. Men vi hadde den triumfen at utgiftene nesten ble dekket ved den plutselig økende strömmen av nye betalende lyttere som gjerne ville ha bladet også. Ute fra Europa kom det mange lovord inn til oss. Noen av de største i tidens kulturliv ydet oss sin anerkjennelse. Det var som om vi midt på mørke vinteren var med på å løfte Norge opp i lyset. Norge som kulturland gjennom tusen år. Kunstnernes og dikternes Norge. Polarforskningens Norge. Det verdenserobrende Norge i skipsfart og hvalfangst. De dristige viljers, den tapre utholdenhets, de steile begavelser Norge. De første linjene som sto i bladet formet jeg slik: "Dette bladet kommer som en tillitserklæring til det norske folk, - til vår kultur, vår livsevne og vår framtid. Er ikke evnen til å finne fram til noe nytt nettopp det vi kan kalte livsevnen i folket vårt?" Akkurat slik mente vi det. Og slik har vi også, så langt forholdene tillot det, sökt å drive kring- (fortsatt)

MEHLES TALE (fortsatt)

kastingens programvirkksamhet. Og på den måten sökte vi på vårt beskjedne felt å verge et lite folks selvstendighet da det hadde mistet sine kanoner og sett sine soldater bli avvepnet, og var uten fysisk makt. Slik er det vel også at vi skaper rom for det norske folk i et nytt samvirkende Europa, der man blir dømt etter sin verdi, og ikke etter sine prestasjoner. Og hvorfor skulle nordmenn kjempe for Norge med våpen i hånd, dersom vi ikke kunde holde no opp for dem som det var verd å kjempe for, - vår norske kultur.

Jeg får kanskje i dette tilbakeblikket lov til å gjengi noen linjer jeg hösten 1940 skrev i en publikasjon om kringkasting: "Vi har opplevet følgen av at det norske folks viden om seg selv og om verden ble forfusket. Vi må finne fram til vår egen virkelighet. Vi skal söke å være saklige fedrelandsvenner. Med redelig vilje skal vi gå ut i vårt folks hverdag. Vi har et vanskelig land for et virkelig folkefellesskap. Vi har ikke lett for å nå fram til hverandre. Skal vi fra vår nordligste stasjon sende et program inn til Oslo, må vi ha en overföring på langt over to tusen kilometer, - den uten sammenlikning lengste høyfrekvenskanal i hele Europa. Og skal vi fra Oslo rekke ut til alle som bor i landet, har vi med våre seksten sendere langt fra nok. Mektige avstander har vi altså å overvinne. Stenvende fjellmasser må vi omgå. Meget trollskap av forskjellig art har vi å slå tilbake".

Disse ordene gjelder like meget idag som for tre og et halvt år siden. De motsetninger som finnes er mer naturbetinget enn tidsbetinget. Et sosialistisk Norge på nasjonalt grunnlag kan overvinne dem. Snakket om den kløften i folket vårt som denne tiden har slått og som ikke kommer til å lukke seg mer, har sikkert ikke meget med kjennskjerningene å gjøre. Nylig fikk jeg ved et tilfelle stadfestet dette.

Under eksplosjonsulykken like før jul måtte jeg nn til en av kringastingsbygningene som lå i det truede området. På veien tilbake kom jeg i forholdsvis nær beröring med begivenhetene. Det var nane som trenget bistand men det var da ikke noen som tenkte på politisk oppfatning. Personlig hjalp jeg i sikkerhet to barn, som såvidt jeg oppfattet det, sto i slektskapsforhold til en mann som no lever utenfor Norge og stundom skal være å höre i fremmede sendere.

Under mitt virke som programleder fra 1940 til idag har jeg søkt å se ut over øyeblikkets situasjon og møte den affektbetonte innstillingen hos store deler av folket med å vise til de verdier som et lite og i selve sin eksistens truet folk ikke har råd til å miste. Det finnes i allfall en krig der det ikke finnes noen seirherrer, men bare slagne og der ingen erobringer kan skje, men bare ruiner vinner. Og om noe folk i verden skulde sitte inne med uutslettelig historisk erfaring om nettopp dette, må det da være vårt norske folk som tynte de beste åttene sine i århundrelange borgerkriger og siden la seg til hvile under enno flere århundrer fremmedvelde.

Det er först og fremst gjennom eteren at hat blir sådd. Det er mulig at forsoning kan skapes gjennom eteren. I allfall finnes det ikke noe kulturredskap som på tilsvarende vis gjør det mulig å tale fra menneske til menneske.

Her i landet må det, slik som forholdene no engang ligger an, först en betydelig teknisk utbygging til för vi er modne för de kommande oppgaver. Når norsk riksringkasting i nær framtid skal bli aksjeselskap og bli ledet etter mer forretningsmessige linjer, må en håpe at det kan tjene den tekniske utbyggingen.

Som i avislivet over hele verden er det også i kringkastingen slik at personene gjerne veksler hurtigere enn i andre yrker. Det henger kanskje sammen med tempoet. For- (fortsatt)

MEHLES TALE (fortsatt)

modentlig er det også heldig. Nye synspunkter og nye menn får sin chanse og erfaringer som allerede er gjort i pressen og i kringkastingen, tilflyter andre felter av samfundslivet og virker befruktende der. Et enkelt vaktskifte skal en derfor ikke gjøre for meget av.

Nine medarbeidere i kringkastingen, disse gode og trofaste kamerater, har erklært at de skal ta seg dette til etterretning. Står det til oss skal det knapt bli lagt merke til at et enkelt ansikt ikke er her mer.

24 NORSKE KVINNER SLUTTER SEG TIL TYSK RØDE KORS.

19.30. 24 norske kvinner, som har meldt seg frivillig til arbeid ved det tyske røde kors, reiste igår (onsdag) fra Oslo.

De vil først delta i utdannelses-kurser i Tyskland og seinere vie sine krefter til den felles kamp for den germanske frihet. De følger hermed mange av sine forgjengeres eksempel som allerede gjør tjeneste i Tyskland eller ved fronten.

UTNEVNELSER.

20.00. "Justisdepartementet" har antatt advokat Arnt Nordstå, Horten, som hjelpeaktor ved Horten herredsrett og Horten byrett for året 1944.

Advokat Hermann Rolland, Egersund er antatt som hjelpeaktor ved Dalane herredsrett, Flekkefjord herredsrett og Flekkefjord byrett.

Advokat Sigurd Lie, Haugesund er antatt som hjelpeaktor ved Karmsund herredsrett og Haugesund byrett.

Høyesterettsadvokat A.L.Gullestad, Kristiansand, er antatt som hjelpeaktor ved Setesdal herredsrett, Torridal herredsrett og Kristiansand byrett.

Advokat Ragnar Herud, Kon svinger, er antatt som hjelpeaktor ved Vinger og Odal herredsrett og Konsvinger byrett.

Høyesterettsadvokat Christian Stray, Arendal er antatt som hjelpeaktor ved Nedenes herredsrett og Arendal byrett.

"Justisdepartementet" har antatt cand.jur. Birger Schumann Olsen som dommerfullmektig ved Tinn og Heddal sorenskriverembete.

Cand jur Ole Breien er ansatt som dommerfullmektig ved Fredrikstad byfogedembete.

Cand jur Knut Hesselberg er ansatt som dommerfullmektig ved Sarpsborg byfogedembete.

Cand jur Jens Ludvig Mottre er ansatt som dommerfullmektig ved Skien sorenskriverembete.

Cand jur Finn Koren er ansatt som dommerfullmektig ved Stjuer- og Verdal sorenskriverembete.

Cand jur Odd Pleym er ansatt som dommerfullmektig ved Tromsø byfogedembete.

Som kontorbetjent II. ved Mandal sorenskriverembete er ansatt Kåre Johannes Anshes. Som ekstrabettjent ved Mandal sorenskriverembete er ansatt Wilhelm Ernst Ramm som midlertidig ekstrabettjent ved samme embete Elsa Johanne Bedsvåg.

Kontorbetjent II ved Trondheim byskriverembete Johan Meyer Berg er ansatt som kontorfullmektig II ved sa me embete. Som midlertidig kontorbetjenter II ved Trondheim byskriverembete er ansatt Ingmar Almås og Dag Eriksen.

SALG AV SARDINER OG HERMETISK KRABBE.

20.00.

Sturlasson. - Ordre S 5369.

Følgende innrykkes omgående over 125 mm to spalter med ramme og halvrunne hjørner.

Salg av sardiner og hermetisk krabbe.

"Næringsdepartementet" har fastsatt ny rasjon av sardiner og hermetisk krabbe. Den kan selges etter følgende regler:

1) Den ordinære rasjon er en eske sardiner i sortblikk eller en eske krabbe. Den kan kjøpes av forbrukere som har gyldig kjøpekort for kjøtt og innen 20.2.1944 leverer kortet til en detaljist som fører hermetikk. Detaljisten klipper av ekstramerket A 28 og setter sitt firmastempel på ekstramerket B 28.

I kommuner hvor restaurantkjøttkort ikke deles ut får personer som spiser middag på restaurant, og som følge herav ikke har kjøttkort, kjøpt sin rasjon mot anvisning (i original og gjjenpart) fra forsyningsnemnda. Anvisningen må innen 20.2.1944 leveres til en detaljist som fører hermetikk.

2) I tillegg til den ordinære rasjon har forbrukere med a arbeidstilleggskort rett til en tilleggsrasjon av samme størrelse som den ordinære rasjon når de innen 20.2.1944 leverer dette kort til en detaljist som fører hermetikk. Detaljisten skal klipe av merket 4 A 2 eller 4 B 2 og sette sitt firmastempel på merket 8 A 2 eller 8 B 2.

3) Rett til den i punkt to nevnte tilleggsrasjon har også forbrukere med ukerasjoneringskort tillegg II eller III mot innlevering av tilleggskortet for sjuende uke til detaljist. Detaljisten skal klipe av ekstramerke 2 og sette sitt firmastempel på ekstramerke tre.

4) Instalthusholdninger får kjøpt sardiner og/ eller krabbe mot anvisning (i original og gjjenpart) fra forsyningsnemnda når de innen 20.2.1944 leverer anvisningen til en detaljist som fører hermetikk.

5) Rasjonen utleveres til forbrukerne i tiden inntil 31/3 1944. Levering kan bare skje mot klipp av ekstramerke B 28, arbeidstilleggskortmerkene 8 A 2 og 8 B 2, det i punkt tre nevnte ekstramerke III eller den i punkt 4 nevnte anvisningsgjenpart.

6) Salg av sardiner fra grossist kan finne sted i tiden inntil 15/3 1944 til detaljister i de tre nordligste fylker inntil 31.3.1944 mot ekstramerke A 28, arbeidstilleggskortmerkene 4 A 3 og 4 B 2, de i punkt 3 nevnte ekstramerker II eller den i punkt fire nevnte originalanvisning. Ved bestillingen må detaljistene legge ekstramerkene A 28 i en onvolutt for seg og de øvrige merker i en annen konvolutt.

Oslo den 25.januar 1944.

"Næringsdepartementet"

Nydelingen for proviantering og rasjonering.

KURSER I SUNNMÖRES FISKARLAG.

21.30.

Siste høst har det vært arbeidet meget i Sunnmöres Fiskarlag - forteller lagets sekretær til bladet Fiskaren. I alt er det holdt fire navigasjonskurser og fem redskapskurser (?) for fiskerne. Fire av disse kursene har fått statsstøtte mens de andre er bekostet av fiskerne selv. Eksamensresultatene har vært meget gode.

Arbeidet ute i lokallagene har også vært godt. Bl.a. er det holdt en rekke møter med foredrag. Medlemstallet er gått betydelig opp og flere nye lag er dannet.

FISKERFAGSKOLE I NORDLAND.

21.30. Som kjent har det vært satt igang en innsamling blandt fiskere og andre interesserte til en fiskerfagskole i Nordland. Sekretæren i Nordland fylkes fiskarlag opplyser til Lofotposten at innsamlingen no har innbrakt et hundre og tretten tusen kroner, hvilket er tretten tusen kroner mer enn beregnet. Resultatet er nådd på under ett år. Overskuddet skal brukes til utarbeidelse av en fiskernes historie, et omfattende verk som er planlagt.

AT LEGGER PLÄNER FOR SOMMEREN 1944.

13.00. Arbeidstjenesten er i full gang med å planlegge arbeidsoppgavene for sommeren 1944. Adresseavisen har i denne forbindelse vekslet noen ord med sjefen for fjerde arbeidsdistrikt, Nitter Hauge, som bl.a. forteller at det til sommeren blir innkalt et større mannskap til tjeneste enn noensinne. Det er sannsynlig at det blir opprettet en ny leir på Nord-Møre. Med Kōreleirene vil det da ialt bli tolv sveiter eller atten hundre mann som skal settes inn i sommer. Samtlige sveiter, unntatt de fra Nordland, innkalles de første dager av mai, mens nordlandssveitene skal gjøre tjeneste fra slutten av mai. De mannskaper som har vært ute på vinter-tjeneste har drevet med vedhogging for forsyningsnemndene i sør-Trøndelag og har utført et meget godt arbeide.

"SKOLEDIREKTÖRMÖTET" I OSLO.

22.00. "Skoledirektörmötet" i Oslo fortsatte onsdag. En nedsatt komité la fram et forslag om ordning av bestyrerspørsmålet ved folkeskolene. Forslaget gikk ut på at alle små folkeskoler som er tredelt eller flerdelt, skal ha en ansvarlig leder. Møtedeltakerne mente at forslaget var av stor betydning. Skoledirektør Jørgen Bakke holdt deretter et interessant foredrag om sentrale og pedagogiske problemer i folkeskolen.

DÖDSFALL:

21.30. Tidligere generalkonsul Ludvig Hartmann er død i natt på Bø i Os. Han ble ca. 60 år gammel. Hartmann var legesønn fra Kongsberg, fikk en solid akademisk og praktisk utdannelse og gikk over i papirbransjen. Han reiste til sør-Amerika hvor han bl.a. representerte norske papirinteresser under forrige verdenskrig. Han ble senere Norges generalkonsul i Peru. Han kom tilbake til Norge igjen og ble da representant for et større kornfirma.

21.30. Fra Ardal i Sogn meldes til Bergens Tidende at gårdbruker Johan A. Liljedal er omkommet under drukning. Han gikk ut om kvelden og er i mørket falt ut i elva. Han ble funnet neste dag. Liljedal etterlater seg hustru og tre barn.

UTDRAG AV AVISEN NORDLYSETS BERETNING OM FORLIS I 1844

21.30. Strøket mellom Kristiansund og Trondheimsfjord heimsöktes fra midt i desember 1843 til langt ut i januar 1944 av stadi uvær med mere enn alminnelig store tap av menneskeliv. Avisen Nordlyset som utkom i Kristiansund under tid, skrev den 22 januar 1844 bl.a. at en no har fått visshet for de mange forlis av større og mindre båter. Således såvnes 37 mennesker (fortsatt)

SKIPSFORLIS I 1844.

sker fra Hitteren (Hitra) prestegjeld. Seksten av disse er fedre som har etterlatt seg familier i den største armod. Fem er frosset ihjel, to mann kom opp på en holme og her frøs den ene ihjel, mens den andre som var en kröpling, ble reddet etter å ha oppholdt seg på holmen i fire døgn.

Videre skriver bladet at postføreren fra Inn-Hitteren satte livet til etter å ha ført post til henne. Mann og kone fra Storfosen også drog ut på fiske like før uværet satte inn ble funnet døde på en holme. Ulykkesdagen da uværet tok til, opprørt med nydelig vær, men mot middag satte det inn med storm fra sydvost. Når de ne tiltok i styrke og gikk over til nordvest. Foruten at en rekke mennesker omkom ble det gjort stor skade på kystbeboernes eiendom.

POLITISAKR.

21.30. I Skauen ble det slaktet en gris forleden dag. Konen som eiet grisens var redd for at det dyrebare flesket skulle bli stjålet og turde derfor ikke oppbevare det på stabburet. For å gardere seg imot at det ble stjålet anbrakte hun griseslaktet i husets dagligstue og hente å ha gjort et godt mottrekk mot de nærgående tyver. Men hun regnet nok feil.

Om morgenen viste det seg at tyvene hadde vært i dagligstuen og tatt med seg hele griseslaktet. Neste utviklingstrinn blir vel at en nå ta med seg griseslaktet i sengen for å kunde være sikker på å få beholde det, skriver Dagsposten.

21.30. Prisretten i Bergen behandlet en stor sildesak idag. Politiet har vært klar over at skipsmegler Christian Mathiesen var implisert i saken men han ble sluppet på fri fot igjen. No er han imidlertid framstilt i retten.

Tiltalen gikk ut på at han hadde solgt 2929 hele tønner sild til ulovlige priser. Aktor nedla påstand om 9 måneders fengsel og inndragning av 80.000 kroner.

20.00. I forbindelse med det mystiske dødfall under drikkekalass i Baunerad, opplyser politimesteren på Notodden til NTBs korrespondent at man no har undersøkt drikkevarene. De viste seg å være denaturert sprit og ikke tresprit som først antatt. Liket av den avdøde er sendt til obduksjon. Resultatet foreligger enno ikke.

FRYKTIG BRANNULYKKE.

21.30. Fra Stonglandseidet i Senja meldes til Lofotposten om en fryktelig brannulykke der ute på været. Igår kveld tok det fyr i våningshuset til en fisker og småbruker og ilden bredte seg med utrolig fart. Fiskerens kone var i fjøset da hun merket ildlös. Hun styrtet straks mot huset for å redde sin seksten år gamle datter som var blind. Datteren oppholdt seg i annen etasje og var helt hjelpløs. Moren kjempet fortvilet for å komme inn til henne, men hun klarte det ikke. Både mor og datter blent inne. Huset brente også ned til grunnen og alt innboet strøk med.

SPORTEN: Förstkommande søndag arrangeres et stort slalåmrenn i Haukåsløypa. Deltakerne blir bl.a. Bjarne Karlsen, Sverre Viksjön, Odd Haug og Birger Opsahl. Dessuten kommer en sterk trupp fra Vestlandet.

ØKONOMISK ÖVERSIKT.

Aksjekurser:

4 1/2	Stat 1937	k 103	3/4
4	Stat 1935 I	k 103	1/4
3 1/2	Stat 1941 I	k 104	1/2
3 1/2	Stat 1938 I	k 103	1/4
4	Hypotekbank 1938	s 106	k 105 1/2
3 1/2	Hypotekbank 1941	s 106	k 105 1/4
	Creditkassen	s 830	k 820
	Bjølvefossen	s 20	1/2 k 20
	Borregård	s 133	1/2 k 137 oms 137 1/2
	Elektrokjemisk	s 147	1/2 k 142 1/2
	Hafslund	s 720	k 710
	Orkla	s 295	k 285
	Saugetbruksforeningen	s 1900	k 1850
	Union	s 6.20	k 6.00 oms. 6.10
	Mødesiden	s 170	
	Borgestad	s 257	1/2 k 252 1/2 oms 255
	Bruusgård Kiösterud	s 287	1/2 k 282 1/2
	Amerikalinjen	s 247	1/2 k 245
	Bergenske	s 184	k 181
	Nordenfjeldske	s 197	1/2 k 192 1/2
	Ivaran	s 287	1/2 k 282 1/2
	Ocean	s 315	k 307 1/2
	Kosmos II	s 270	k 266 oms 267 1/2
	Odd	s 245	k 240
	Rosshavet		k 350

19.00. Oslo: "Finansdepartementet" har med et konsortium av aksjebanker, sparebanker og livsforsikringsselskaper oppatt et innenlandsk støtslån stort tre hundre millioner kroner. Rentefoten er 3 1/2 prosent og lånetets löpetid er 40 år. Overtagelseskursen er pari med fradrag av 1/4 provisjon. Lånet vil ikke bli utlagt til offentlig tegning, man av bankene solgt til publikum etterhänden.

Stockholm: I fölge Sveriges riksbanks ukerapport pr. 22 januar var gullbeholdningen i siste uke steget med 2,7 til 879,68 millioner kroner bokfört verdi, mens dagsverdien är steget med 14,1 til 1676,41 millioner kroner. Bankens kredit till riksgjeldskontoret steg med ... til 675,89 millioner kroner och kursreguleringenkontoen steg med en til 568,56 millioner kroner.

På passivasiden viste seddelomlöpet en tilbakagegang på 54,4 til 2041,05 millioner kroner mens folioinskudd steg med 29 til 965,86 millioner kroner mens andre innskudd steg med 8 til 334,56 millioner kroner.

Stockholm: Sverige vil om kort tid begynne handelsforhandlinger med Nederland, Belgia, Danmark og Sveits. Handelsforhandlingene med Danmark er umiddelbart forestående mens forhandlingene med de øvrige land skal opptas i slutten av februar.

København: Danmarks nationalbank hadde pr. 23 januar en forvaltningskapital på over 4,9 milliarder kroner hvilket er en økning på 50 millioner i sist uke. Til Codehavendet på clearingkonto med utlandet er steget med 15 millioner til 2037 millioner kroner, mens debitorene er steget ned 38 millioner til 2537 millioner kroner. På passivasiden viser seddelomlöpet en tilbakagegang på 15 til 2255 millioner kroner. Innskuddene er steget med 63 millioner til ialt 3250 millioner kroner.

SPLRIETIDEN LETTET I KÖBENHAVN.

S.R.22.00. Det meddeles fra offisiell tysk side at sperretiden i Stor-København fra i morgen (torsdag) vil begynne kl. 22.00 i stedet for kl. 20. Restauranter kan holde åpen til 22.00.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

A.W.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor

28. jan. 1944.

Nr. 1000.

Fortrolig.

Meldinger torsdag 27. jan.

"SKOLEDIREKTÖRMÖTET".

20.30. "Skoledirektörmötet" fortsatte torsdag å dröfte pedagogiske spørsmål, i særdeleshet diffensieringen i folkeskolen. Dröftelsene konkluderte med følgende to tilråninger:

"Skoledirektörmötet" tilrår at det i folkeskolens sjette og syvende klasse blir innført språkundervisning for de elever som har forutsetninger for å nyttiggjøre seg kunnskapene. Hvor forholdene tillater det, kan det bli tale om særskilt språkundervisning for de elever som vil gå over til höyere skole. - Man må ta opp til dröfting spørsmålet om hvordan man på best mulig måte kan innføre språkundervisning også i landsfolkeskolen. Spørsmålet er om det kan legges inn i de siste årskull, eller ved særskilte kurser eller om det må gjøres i en obligatorisk framhaldsskole. - Språkundervisningen i folkeskolen må sees som et ledd i en almindelig differensiering av folkeskolens undervisning.

"Skoledirektörmötet" tilrår at det snarest nedsettes et utvalg til en grundig revisjon av normalplanen for folkeskolen. Normalplanen som den nu er kan man vanskelig følge i folkeskolen. -

Man gikk deretter over til å dröfte en del av paragrafene i landsskoleloven. Disse dröftelser blir fortsatt fredag.

FLNGSELSETATEN.

20.30. "Justisdepartementet" har ansatt Konrad Jæger Hansen, f.t. vaktmester ved Som tvangsarbeidshus, som vaktmester ved Molde hjelpefengsel.

POSTVERKET.

20.30. "Generaldirektören" for Postverket meddeler: Wessel - frimerkene av sjette oktober 1942 er utgitt i et effektivt opplag av: marker a 15 øre, antall 1.960.000. Merker a 20 øre, antall 3.630.000.

Det vil ikke bli foretatt nytrykk av disse merker, som framleis er tilsalgs ved postverkets frimerkesalg for samlerne.

TIL TÖRN, NORSKE SJÖMANN!

23.30. Norske sjømann - Det höyst sannsynlig avkjørende krigsår 1944 er allerede fått inn. Alt taler for at samtlige krigførende partér i dette år vil sette alt inn på å framvinge en avgjørelse. Utfallet av denne er av så altbestemmende betydning for oss i Europa, ikke minst i Norge, at ingen lenger kan forsvare for seg og etterlekten å forholde seg passiv overfor de krefter som i panisk redsel for at deres kapital - og utbyttersystemer skal bli fortrent av en naturlig og rettferdig samfunnsordning, setter alle hensyn til side i en hittil ukjendt rå og umenneskelig krigföring, hovedsakelig rettet mot Europas kvinner og barn.

TIL TØRN, NORSKE SJØMANN. Fortsatt.

Et hvert sundt og naturlig tenkende menneske vet - på tross av fiendtlig propaganda - at hans plass idag er på Tysklands og dermed hele Europas side. Det vet han først og framst ved ærlig å svare seg selv på følgende hovedspørsmål som man idag bør ta opp til grundig overveielse:

1. Hvilken skjebne vilde hjemsøke Europa under et jødisk sovjetveldet?
2. Hvilke interesser har det jødiske ledede overskuddsland USA i industrielandet Europa?
3. Har England av idag overhodet noe å si overfor sine allierte?
4. Kan allverdens gull bygge opp om bare en brøkdel av de skader som er forvoldt i denne krigens?

Svarene på disse altoverskyggende viktige spørsmålene er så selvsagte og skremmende at en hver med en smev av stolthet og ansvarsfølelse overfor vår kultur og rase ikke longer kan stå utenfor, men må mørde seg frivillig til å sette alt inn for å slå disse mørkemaktene. Bare derved kan en være med å skape levelige og sunne vilkår for alle gjennom et nasjonalsosialistisk oppbygget og sammensveiset Europa.

Og du, norske sjømann, må da tørne til der hvor du best kan gjøre din innsats, nemlig i den tyske krigsmarine. De norske frivillige som alt i lengre tid har gjort sin innsats på sjøen, har bevist at vi helt ut er i stand til å hevde vårt renome på dette felt. Det strålende kameratskap som vi møtes ned av de tyske kamerater ombord gjør det dessuten til en lyst å samarbeide med dem. Språkvenskhetene overvinnes etterhvert og vi har nøyaktig de samme rettigheter og muligheter - om ikke flere.

Ta ditt standpunkt opp til fornyet drøftelse med deg selv ennu idag og la ikke din innstilling forvrenges av sym og antipatiser som en ørelang løgnspekket propaganda har innpødet deg. Da svar du finner fram til på de fire spørsmålene vil da gjøre det klart for deg at det eneste riktige skritt du kan ta er å melde deg til innsats i den tyske krigsmarine.

Hail og sal. Matr. 1. Eyolf Lyngstad.
Norsk frivillig i den tyske krigsmarine.

NAZISPORT.

Fra "Norges Idrettsforbund" har "FTB" fått endel nærmere opplysninger i forbinnelse med meldingen om opprettelsen av en norsk skiskole. I skolens søknadsplan heter det bl.a. at en ikke behøver å være kopkurranseloper for å mørde seg til den norske skiskolen. Hvemsohelst med gode naturlige anlegg for skiløping er like velkommen til skolen som en storløper. Elevenes alder er begrenset nedad til 18 år (for slalomklassen 14 år). Skolens leder kan i spesielle tilfeller gi dispensasjon fra de gjeldende regler for alder. Det blir dessuten satt igang spesielle kurser for skoleungdom på hverdagsettermiddager og söndager. Skolen underviser i følgende tre valgfrie hovedgreiner: 1. langrenn, 2. hopplopp og 3. slalom og swingteknikk. Elevtiden er delt i syv- og fjorten dagers kurser. For den som bor langt vekk og får kostbar reise koster "Norges Idrettsforbund" reiseutgiftene. Forpleiningen ved skolen blir førsteklasses, med god og merende kost, koselige rum for to eller tre, badstue og dusjbad. Om kvelden samles elevene til teoretisk undervisning og kameratslig samvir i peisestuen. Skolen utdeler skimerker og ferdighetsmerker til de elever som består avgangsprøvene, teoretisk og praktisk. Med hensyn til omkostningene ved oppholdet på skolen opplyses det at for kost og losji og undervisning betales 3 kroner pr. dag, alt inklusive. Et kurs på skiskolen blir altså

NAZISPORT. Fortsatt.

den billigste og sikkert besste anvendelse av vinterferien en norsk skiforening kan ønske seg. "Norges Idrettsforbund" har stillet et mindre antall friplasser til disposisjon. Søknad om fripass påføres anmeldelser og avgjøres i den rekkefølge de kommer inn.

"Norges Idrettsforbund" meddeler: "Forbundsleder" Charles Hoff har utnevnt Arvid Våler til kretsidrettsleder for Glåmdal idrettskrets. Kretsidrettsleder Arvid Våler er født i Våler i 1902. Han har vært medlem av Våler idrettsforening siden denne ble stiftet. Helt fra guttedagene har den nye kretsidrettslederen syklet med idrett. Særlig som skiløper har han vært aktiv i alle år, men han har også drovet med fotball, friidrett, terrengløp og skyting. Kretsidrettsleder Våler er autorisert som kretsdommer for ski. I Våler Idrettsforening har han nedlagt et stort arbeide, bl.a. som styremedlem i en årekke, de siste år som formann.

Oslo Turns Nasjonale boksestevne i Turnhallen f.m.k. søndag ser ut til å bli et elitestevne. Arrangøren opplyser til "NTB" at de fleste av våre beste nevøkjempere er anmeldt. Kveldens storkamper får man i mellomvekt og tungvekt med revansjeoppgjørene mellom Jon Lien, BMK - Bjell Nægen, Oslo Turn og Ingvald Olsen, SIF - Per Sunde, Oslo Politibataljon. Begge er i glimrende form og en kampeventelen hård og teknisk flott kamp.

Førstuten disse teller deltakerlisten navn som Thor Lövås, Viking, Håkon Artzen, Røpsborg, Arne Lund Viking, Hans Helgesen, Uredd og Håkon Kindervåg, Viking.

Lørdag og søndag er skytebanen på Gjøvik arenaen for nye spennende dueller mellom våre beste løpere. Det er selvfølgelig først og fremst oppgjørene mellom Hans Bognestangen og Finn Hodt som interesserer, men også var yngre lovende løpere vil vite å sette spiss på stevnet. Drafniøperen Ingvar Hanson er nu frisk igjen og det skal bli interessant å se hva han er god for på de lange distansene. Kunstløperskone Else Herberg og Ingeborg Kirsebom vil gi oppvisning under stevnet.

"Norges Idrettsforbund" meddeler: "Idrettsråd" Charles Hoff har innkalt til rådsnøte i "Norges Idrettsforbund" førstkommende lørdag 29de januar 1944 klokken 11. Tilstede ved møtet vil foruten "forbundslederen" Hoff, også lederne for de forskjellige idrettsgrener samt endel av "indrettsforbundets" funksjoner være tilstede. Til behandling foreligger endel aktuelle saker vedrørende idrettsarbeide.

DÖDSFALL.

12.30. Læge Louise Juam, Egge er død 79 år gammel. Hun var datter av Statsminister Juam og tok eksamen artium i 1885. I 1887 tok hun medisinsk embetseksamen og etter kandidattjeneste ved Rikshospitalet og studieopphold i Berlin og Stockholm, nedsatte hun seg som praktiserende læge på Egge. Denne praksis drev hun inntil for to år siden. Ved siden av sin lægepraksis drev hun familiens store gård Jævran på en münstergyldig måte. Hun har vært framtredende medlem av Kvinnenes foreningen, Norske Kvinners Sanitetsforening, og av Landskvinnestemmettsforeningen. Louise Juam har deltatt i en rekke internasjonale medisinske konkurranser, og var et fremstående medlem av Nasjonal Samling.

PROFESSOR SCHÖNHEYDER 70 ÅR.

Professor dr. Filos. K. G. Schönheyder v Norges Handelshøgskole fyller 70 år den 28de januar. Professor Schönheyder begynte tidlig, drive sosialøkonomiske studier og tok i 1909 den filosofiske doktorgrad med avhandlingen, Kapitalen som faktor i menneskes virksomhet. I en årekke var han dosent ved Norges Tekniske Høgskole i Trondheim og har siden 1935 vært professor ved Norges Handelshøgskole. Han har utgitt flere betydelige vitenskapelige verker og er medlem av vitenskapsakademiet.

STAVINGER SKILL REGULLES.

19.00. Juryen er nu ferdig med bedømmelsen av utkastene til ny byreguleringsplan for Stavanger bysentrum. Etter det foreliggende resultat fant juryen enstemmig å måtte slå sammen første og annen premie og fordele beløpet på to premier a 5000 kroner, som ble tildelt: En premie a 5000 kroner for prosjekt nr. 8, "Omkring Domen", kommuneingeniør A.N. Sægrov, Hetland og ingeniør G.E. Bonde, Bergen. En premie a 5000 kroner, prosjekt nr. 10, "Riv og bygg"; arkitekt Nikolai Bröndtmo, Bergen. Tredjepremie 2000 kroner, prosjekt nr. 15, motto "F am", arkitekt Fremånsos, Oslo. Det ble dessuten besluttet å kjøpe inn tre utkast a 1000 kroner. Følgende ble kjøpt: Prosjekt nr. 14, "Godt Nyttår", ingeniør Lilif Solheim, Bekkelaget, prosjekt nr. 16, motto, "Livita Stavang", arkitekt H.L. Bratlie, Oslo, og prosjekt nr. 11, motto, "Sic Transit", arkitekt Finn L. Fittlefson, Oslo. Ialt kom det inn 16 utkast.

Professor Sverre Pedersen uttaler til Stavangeravis at konkurransen har gitt en rekke gode ideer hvorav enkelte er særlig betydningsfulle. Stavanger får ved de premierte og innkjøpte utkast etter hans mening meget verdifullt materiale å arbeide med under utformingen av den egentlige reguleringsplan.

STOR SILDLSAK BEHANDLET.

18.00. Dommen i den store sildesak som har vært behandlet i Bergen og Hordaland prisrett falt idag. Tiltalte, skipsmekler Chr. Rathiesen erkjente seg skyldig i det forhold som straffebeslutningen omhandlet. Han fikk ett års fengsel, 1000 kroner i bot og en inndragning på 80.000 kroner. Dessuten ble han frakjent statsborgerlige rettigheter i 10 år, meddeler Aftenposten.

DISPONENT DØMT FOR PRISRETTELSEN.

12.00. Dispontent for Autofyr A/S, Finn Gisholdt overtråtte i desember 1942 prisbestemmelserne m.v. ved å overdra ca 700 meter gabardinstoff for høy overpris til en mann som han viste skulle selge stoffet videre. Dessuten overtråtte han bestemmelser om svartehandel og snikhandel derved at han solgte dette varepartiet uten å kreve merker, anvisning eller sjenkjøpsbevis. Forholdet ble oppdaget da ca en tredjedel av partiet var levert. Høyesterett satte straffen til fengsel i ett år samt 5000 kroner i bot og 19000 kroner i inndragning. Dessuten fradømtes han for 10 år statsborgerlige og militære rettigheter.

BRANN I OSLO.

13.30.

Innorges kom det melding om brann i Københavngata i Oslo. Da brannvesenet kom tilstede fantes en kjeller og en underkjeller i full fyr. Bygningen inneholder bl.a. fem snokkeribedrifter og det var i høvlpånonen og materialene det begynte å brenne. Slukkingen var meget vanskelig. Ildeon truet etasjene over og et bilverksted ved siden av, men det lyktes å begrense brannen til kjellerlokalet, i løpet av et par timers tid. Skaden er forholdsvis stor. Gulvet mellom kjeller- og første etasje er skadet, og materiallagrene ble svært ødelagt. I verkstedene måtte endel av gulvet brytes opp. Gården og bedriftens utstyr var assurert. Ildeons årsak er foreløpig ukjent.

NYTT FRA SVERIGE.

23.30.

Siden krigsutbruddet har den svenske handelsflåte mistet 163 skip på tilsammen 374883 tonn dw. Dette framgår av den statistikk som Sydsvenska Dagbladet har offentliggjort i forbinnelse med handelsflåtens stilling i øyeblikket. Når tapene ikke er større skyldes det at kjennsgjerningen av krigsforlisene har vist en betydelig nedgang det siste halvåret. I samme tidsrum er det dessuten sjøsatt en rekke skip ved svenske verfter. Tankflåten står godt rustet trass i at 7 tankbåter på i alt 83843 tonn dw er gått tapt ved krigsforlis. Den omfatter til og med flere fartøyere enn ved krigsutbruddet. Den gang hadde man 21 tankbåter på 291200 tonn d.w., mens flåten idag består av 36 tankfartøy på tilsammen 431.960 tonn d.w.

22.00.

Opphevelsen av det forbud som hittil har vært gjeldende mot valg av kommunister til styret for metallarbeidernes fagforbund er, skriver Dagens Nyheter, en bekräftelse på at den politiske konjunktur i Sverige har forskjøvet seg til fordel for kommunistene. Avisen mener at det i lengden vil være uholdbart å anbringe kommunister i en slags straffeklasse i forholdet til fagforeningene.

NYTT FRA DANMARK.

12.00.

Ved 16 tiden igår hendte det en ulykke som krevde tre menneskeliv i Søby brunkull-leier. Fire arbeidere skulle flytte en gravemaskin men hadde glemt å slå ned kranarmen som kom bort i høyspenningsledningen slik at strømmen gikk gjennom gravemaskinen. Tre av arbeiderne ble drept og den fjerde alvorlig forbrent.

S.R. 19.00.

Et bombeattentat er forøvet mot et båthus i København på Jylland. I alt 16 båter ble skadet. Verdien av skaden beløper seg til ca 75.000 kroner.

I København trengte noen bevepnede menn inn i en garasje som benyttes av tyskerne. De tvang personalet der til å stille seg opp mot veggen og stakk så avgårdex med de bilene som var der samt endel automatpistoler.

VVVVVV VVVVV VVVVV

Fra
Regeringens Informasjonskontor.

29. januar

nr. 1001 Fortrolig.

Meldinger fredag 28. januar, 1944.

FRA "MINISTERMØTE" 27. JANUAR 1944.

19.30. "Innenriksdepartementet": Distriktslege i Vardal, P.Niculaysen, gis etter søknad avskjed fra og med 8. februar 1944. Distriktslege B.Nedrum beskikkes til distriktslege i Hobøl fra den tid "innenriksdepartementet" bestemmer.

Distriktslege P.Bojsen mot beskikkes til distriktslege i Østre Toten fra den tid "innenriksdepartementet" bestemmer.

Kaptein J.M.J.Wethal gis etter søknad avskjed fra fastlønt officersstilling fra første januar 1944.

"Landbruksdepartementet" Ekspedisjonsjef I.Drövdal løses fra 1.november 1943 å regne fra sitt embete som ekspedisjonssjef i "landbruksdepartementet", idet det forutsettes at han inntil videre bistår "departementet" i spesielle arbeidsområder.

"Kirkedepartementet": Ordinert prest H.A.Åsmundsen konstitueres som sekneklokket i Fet soknekall fra 1.februar 1944.

Sorenskriver A.B. Haldorsen løses fra sitt verv som varaformann i Stavanger verjeråd fra 1.januar 1944 å regne. Konstituert byrettsdommer S.Smedsvig beskikkes som varaformann i Stavanger verjeråd fra 1.januar 1944 å regne.

Rektor A.F.H.Uhl, tjenestgjørende ved Skien offentlige høgre almenskole flyttes over til å gjøre tjeneste som rektor ved Trondhjem katedralskole fra 1.januar 1944 å regne.

"Dept. for arbeidstjeneste og Idrett": Brigadefører D.J.H.Bjerkelund forfremmes til generalmajor i Norges arbeidstjeneste fra 1.februar 1944.

Sveitfører E.Bjerkhamn forfremmes til fylkingsfører i Norges arbeidstjeneste fra 1.februar 1944.

"Justisdepartementet": Förste-lagmann i Eidsivating lagdømme F.Nygård meddeles i henhold til lovgivningen om aldersgrense avskjed i nåde fra sitt embete fra og med 1.april 1944.

Politifullmektig R.L.Voldsdal utnevnes til sorenskriver i Nordre Sunnmøre fra 15.februar 1944. Lagmann i Alder O.Huuse beordres i henhold til lov av 16 desember 1943 nr.to, til å overta Mandal sorenskriverembete fra 1.april 1944. Sorenskriver i Horten, H.Thomas, meddeles avskjed fra sitt embete i henhold til lov av 15.desember 1943 nr.to.

REGULERING AV SKOTÖYREPARASJONER.

18.00. Det vakte sikkert tilfredshet i alle kretser da det ble kjent at myndigheten ville gjøre tiltak for å regulere repareringen av skotøy. Skomakerne ble jo etterhvert helt overöst med arbeid og kunde til slutt ikke makte å ta imot mere.

Det var Norges larstyre med direktør Olafssen som den drivende kraft som fikk i oppdrag å ordne en effektiv regulering, og så fikk man i de fleste byer og de største steder over hele østlandet skotøy formidlingsentraler som stod i forbindelse med en eller flere skofabrikker. Enkelte steder ble det ordnet med direkte innlevering til fabrikkene. Den første formidlingscentralen ble opprettet i Oslo, og denne har allerede virket i flere måneder til stor glede for publikum og lettelse for skomakerne.

NTB har spurt direktør Olafssen i Norges larstyre om ordningen no er gjennomført i hele landet. (fortsatt)

REGULERING AV SKOTÖYREPARASJON. (fortsatt)

"Det er med glede vi kan konstatere at utbygningen no kan anses ferdig," uttaler direktøren. "I hele sør-Norge er det no ordnet slik at bestemte fabrikker tar imot skotøy til reparasjon enten direkte eller gjennom formidlingsentraler. Ialt er det henimot først større eller mindre fabrikker som er med på ordningen, og reguleringen av skotøyreparasjon er allerede no kommet så langt at behovet fullt ut er dekket. Det lysner således over hele landet, og etter de rapporter som kommer inn, hersker det stor tilfredshet med vårt tiltak.

Skomakerne er avlastet og enkelte fabrikker som gikk over til utelukkende reparasjon har etter kunnet ta til med produksjon igjen ved siden av reparasjonsarbeidet. Ordningen er derfor blitt meget vellykket."

Hvordan er det med materialer?

"Det er ingen grunn til engstelse. Nord-Norge, hvor det forøvrig ikke har vært nødvendig å regulere skotøyreparasjonene, har man hatt visse vanskeligheter med enkelte maskiner og materialer, men dette har vi prøvd på å råde bot å."

Kan folk også få reparert gummifottøy?

"På de fleste steder er det ordnet slik at man kan få reparert gummifottøy, og såvidt man kan forstå er det ikke behov for videre tiltak med dette."

Og reparasjonstiden?

"Den er vanligvis ti-tolv dager men enkelte steder kan man også levere skotøyet ferdig tilbake på fem-seks dager," slutter direktør Olafssen.

FISKERIRAPPORT.

19.30. Fisket i uken som endte 22.januar var for det meste hindret av ugunstige fiskeforhold og dessuten i de nordlige kyststrøk av agnmangel. Vintersildfisket på Vestlandet tok til den 20.januar med bra drivgarnsfangster for Bulandet og Öygarden. I tiden til 25.januar har fisket utviklet seg i gunstig retning. Det later til å være store sildetyngder under innsig på strekningen Bulandet-Öygarden, og det blir tatt rike fangster med alle redskaper, også landnot.

Fetsild- og småsildfisket i nord-Norge gav bare enkelte fangster. Således ble det den 20.januar tatt litt småsild i ytre Senja og noe mussapå Elgeland i Nordland. Den 25.januar ble det fisket mussa i vest-Finnmark og småfalden blandingssild i Lyngen i Troms. I Tröndelag ble det tatt litt småsild. Det øvrige kystfiske gav på grunn av fiskeforholdene lite utbytte. Det foreligger således intet nytt om torskefisket. Det vil bli satt oppsyn med Lofot-fisket den 26 januar og med fisket i Møre og Romsdal den 31.januar. I Troms og i Vesterålen er oppsyn foreløpig ikke blitt opprettet. I Finnmarks vestlige del fås det dels bra med torsk, bl.a. på snurrevad. I Møre og Romsdal og på Vestlandet var kystfisket gjennomgående lite. I Nord-Hordland ble det tatt en del gode seifangster, men også for dette fiskets vedkommende ble full utnyttelse av mulighetene hindret av fiskeforholdene.

MISJONÆR RICHARD OLSEN DÖD.

18.00. (KPB) Misjonær Richard Olsen - en av Kinamisjonsforbundets eldste arbeidere - er avgått ved døden i Kristiansand 68 år gammel. Han var født i Søgne, og var opprinnelig sjømann og tömmermann før han gjennomgikk fylkesskolen og kinamisjonsforbundets fire-årige misjonsskole. I 1902 ble han sendt til misjonsmarken i sentral-China. Helt til 1927 virket Richard Olsen som misjonær, unntatt et par ferieopphold i Norge. I 1927 måtte Richard Olsen forlate misjonsmarken, hans helse var nedbrukt av (fortsatt)

RICHARD OLSEN DÖD. (Fortsatt)

Malariaafbcbr. Han og hans hustru har seinere hatt sin heim i Kristiansand, hvor de har tatt megen del i arbeidet for kinamisjonen.

MISJONER MAGNUS LANDOCI DÖD.

18.00 (KPB) Misjonær Magnus Landoci er avgått ved döden i India. Han var født i Askvoll prestegjeld og var utdannet fra menighetsfakultetet. For om lag sju år siden kom han inn i den norske santalmisjon og reiste ut til en koloni i det nordlige India.

GENERALSEKRETÄR JOH.M.WISLÖFF FORBLIVER I INDREMISJONSSELSKAPET.

18.00. (KPB) Generalsekretær Joh.M.Wislöff i det norske Indremisjonsselskap, nådde forleden aldersgrensen og skulde dermed ha sluttet i sin stilling. Imidlertid er han av selskapets hovedstyre anmodet om å bli stående i stillingen enno en tid. Pastor Wislöff har vært generalsekretær i Indremisjons-selskapet og redaktør av selskapets organ 'For fattig og rik' siden 1912.

DÖDSULYKKE.

18.00. Den 46 årige Johan Andersson fra Onsøy ble torsdag ettermiddag, like etter mørkets frambrudd kjørt ned av en bil på Skåravegen. Anderssen ble kjørt til sykehus men ut på kvelden døde han uten å være kommet til bevissthet. Han etterlater seg hustru og et barn.

FOR HÖYE LÖNNINGER.

22.00. Salten prisrett avsa ida dom i en sak mot en bysmeester i Bodø. Han ble dømt til 1000 kroner i bot og saksonkostning for å ha utbetalt for høye lønninger til arbeiderne og for å ha tatt priser for dører o vinduer som ikke var godt kjent av prismyndighetene. Videre hadde han ansatt sin sønn i forrethingen og derved opprettet en ny stilling uten å ha søkt om tillatelse.

ULOVLIG SALTING OG OMSETNING AV SIID.

22.00. Det viser seg at ulovlig salting og omsetning av sild drives i stor utstrekning. Politiet slo imidlertid kraftig ned på overtrøderne. Igår ettermiddag arresterte prispolitiet en person som arbeidet på et lager i byen. I de siste tre dagene har han kjøpt opp omlag to hundre kilo sild på torget og dessuten hadde han fått tak i tomme tønner og begynte å salte ned. Noen av tønnene rakk han også å få solgt før politiet knep ham.

"SKOLEDIREKTÖRMÖTET".

22.00. På "Skoledirektörmötet" fredag fortsatte man drøftelsene om forandring i enkelte paragraffer i by- og landskoleloven. "Skoledirektören" la fram sine erfaringer og kom med forskjellige tilrådinger. På lördagens møte vil man spesielt behandle spørsmålet om fullmektigsstillinger i "skoledirektörembetene".

"MINISTER" WHIST SIER: "DIN PLASS ER HER, LANDSMANN".

22.00. En appell fra presidenten i Norges nærings samband, "minister" Alf L.Whist.

"Fra en bedrift utenbys får jeg en bønn om hjelp til å få løslatt en snekkor som sitter arrestert fordi hans datter er ført til Sverige. En gårdsbruker i samme bygd sitter som gissel for sin søster, som også er stukket av. Liknende tilfelle er formodentlig kjent av de fleste.

Av og til kan det lykkes, sjeldent, Reichskommissars velvilje å oppnå lettaliser for slike uforskyldt sikrede personer. Men så regel er en nok nödt til å regne med at krigens harde lov til råvare den med sin fulle tyngde.

Okkupasjonsmakten ser ikke uten videre på at folk flykter til utlandet, men søker å hindre mette. Et middel til å forhindre de ulovlige reiser fra landet er bestemningen om at den som flykter utsetter sine nærmeste slektninger for fengsling og formuesinndragning. Det kan synes hardt, men det praktiseres av alle krigsførende land.

Enhver som römmer vet altså at hans nærmeste må svært for det. Han bør også vite at det ikke lenger er noen som betrakter röming som en heltegjerning. Bra folk i bygd og by forakter idag den ungdom som ved flukt fra landet setter foreldre og søsken i vanskeligheter.

Endelig er det ikke noen tvil om at de fleste av flyktningene blir dypt skuffet over den mottagelse de får på den andre siden av grønsen. De få utvalgte med et kjent navn eller en velspekket lommebok kan nok leve herrrens glade dager, men alle 'alminnelige' flyktninger blir sendte til internerings- og arbeidsleire, hvor de må slite temmelig hardt for å berge livet.

Vi kjenner nordmenn som har tjent to kroner og tjue øre dagen - på egen kost - ved arbeid i svenske skoger. Det var nok ikke akkurat slik de hadde tenkt seg at de skulle møte eventyret og friheten.

Den ene siden av flyktningsproblemet ser altså slik ut: flyktningen selv blir satt til tvangsarbeid. - På sitt hjemsted blir han husket med forakt og forbistring. - Hans slektninger må böte for ham - til advarsel for andre.

Den annen side av saken er denne: Norge trenger idag hver eneste neve.. Vi har ikke råd til å la vår ungdom slite seg ut i fremmed land i stedet for å bruke sine krefter til arbeid for Norge. Vi har oppgaver nok, så vi ikke oppgaver som enhver nordmann - uansett politisk oppfatning - kan gå løs på med god samvittighet.

Som president i Norges nærings samband vil jeg derfor rette denne appell til enhver som merker at man prøver å lokke eller skremme ham ut av landet: bli hvor du er. La ikke dine egne i stikk. Vær klar over at flyktningens lodd er den verste i verden. Ingen er takknemlig over å motta deg. Nådestillingene du mottar strekker ikke til for mer enn såvidt å holde liv i deg. Foran deg har du arbeidsleirens grå håpløshet, bak det sorgen og savnet i heimen.

Norge trenger deg. Landsmann. I ditt innerste vet du også at du trenger Norge.

Mangt kan synes karrig og vanskelig her i landet idag. Men husk at det er krig både her og andre steder og vær klar over at du får det ikke bedre noe annet sted i verden.

Hold deg her heime under enhver omstendighet og gjør din plikt som nordmann. Det er mitt råd til deg på vegne av det norske næringsliv som vi alle er avhengig av.

Alf L.Whist.

KUNNGJÖRING FRA A/S VINMONOPOLLT.

14.00. Sturlasson: Ordre S 5376 - innrykkes lørdag 29 januar og tirsdag 1 februar d.å. over 150 mm 2 spalter ned ramme og vinmonopolets merke over.

Kunngjøring fra A/S vinmonopolet om utstedelse av kjøpekort til personer født i 1921 og 22.

Utstedelsen foregår i tiden 1 februar - 31 mars. Av praktiske grunner vil den foregå gruppevis slik: personer født i første halvår 1921 får kjøpekort i tiden 1-15 februar. Personer født i annet halvår 1921 får kjøpekort i tiden 16-29 februar. Personer født i første halvår 1922 får kjøpekort i tiden 1-15 mars. Personer født i annet halvår 1922 får kjøpekort i tiden 16-21 mars.

Søknadskort fåes utlevert av forsyningsnernda og ved alle vinmonopolets utsalg. Søknadskortet må egenhendig utfilles av søkeren. Det skal stemoples og signeres av rasjoneringsshefte for 21.kortperiode. (27/12-1943 - 19/3-44). Ulikeortberettigede og personer med full forpleining i anstalt-husholdninger får søknadskortet stemplet og signert av hjemstedets forsyningsremnd.

Kjøpekort utstedes ved personlig frammøte. Tid og sted vil bli kunngjort i lokalavisene. Søkeren må innlevere det stempledé søkenadskort og framvise sitt legitimasjonskort og får straks utstedt kjøpekort mot betaling av gebyr kr.1. Det utstedes ikke kjøpekort til andre enn den som møter personlig.

Kjøpekort utstedes pr. post til den som ikke møter personlig. Det stempledé søknadskort med gebyret kr.1 innsendes i rekommendert brev til a/s vinmonopolets avdelinger i Oslo, Bergen eller Trondheim. Konvolutten merkes: 'Søknad om kjøpekort'. De nye kjøpekort vil bli gyldige fra og med salgsperioden februar/mars 1944. Den som har anledning til det bør hente sine kort ved personlig frammøte. Søknad som innsendes pr.post kan ikke påregnes ekspedert så tidlig at kjøpekortet kan benyttes i perioden februar/mars.

Merk: Den som under falske foregivender henter eller søker å skaffe seg mer enn ett kjøpekort, vil miste retten til å ha kjøpekort og utsetter seg for straffeforfølning. Kjøpekort vil ikke bli utstedt til personer som etter gjeldende kontrollforskrifter skal nektes kjøp av brennevin, jfr. kgl. resl. av 22 november 1929.

A/S Vinmonopolet. Sturlasson.

FETTRASJONERINGEN.

14.00. Sturlasson: Ordre S 5387 - følgende innrykkes omgående over 45 mm. 2 spalter ned ramme:

Fettrasjoneringen.

På fettkortene for 21.kort-periode skal de fire siste merkene gjelde slik: Merke 21.G og H i tiden 11/2 - 27/2 1944. Merke 21.I og J i tiden 28/2 - 14/3- 1944. Følgende merker blir ugyldige for kjøp ved utløpet av februar måned 1944:

A) Merkene på fettkortene for 20.kort-perioden.

B) Fettmerkene på ukekortene fra og med uke nr. 41 til og med uke nr. 52 inntil 26-12-1943.

Rasjoneringsdepartementet avdelingen for proviantering og rasjonering.

Sturlasson.

MELKESABOTØRENE.

14.00. Prisdomstole har i den senere tid behandlet flere saker mot gårdbrukere som har unnlatt å etterkomme plikten til å levere melk til meieriene. Det er særlig bybefolkningen med sine knappe rasjoner på dette viktige næringsmiddel, som disse melkesabotørs asosiale virksomhet går ut over.

Prisdomstolenes strenge, men rettferdige reaksjon i disse saker har fått et tydelig uttrykk ved en dom som nylig er blitt avgjort. Vedkommende gårdbruker var av prispolitiets lagt en bot på kr.150,- subsidiert en og tjue dagers fengsel. Prisdommeren tidoblet boten som ble satt til 1500 kr.- med en subsidiær fengselsstraff på 120 dager.

DÖDSFALL.

12.00. En kjent mann i Gudbrandsdalen, verken på Kitilbu turiststasjon i Gausdal, Claus Bjerkhage er avgått ved døden, han er gammel. Han drov Kitilbu opp fra å være et kjent hvilested for fjellfolk til å bli et større turistkvarter, som stod høyt i kurs hos alle reisende i vestfjellet.

DRUKNELULLYKKEL.

13.00. Under leik på isen på Kvernveita i Brumunddal druknet den tre år gamle sønn til Per Stenberg. Han falt ned i en råk og ble ført ned strømnen under isen om lag to hundre meter nedover. Liket er ikke brakt på land.

TRAVSPORTEN.

14.00. Viken travselskap har holdt årsmøte under ledelse av Kristian Halvorsrud. På årsmøtet drøftet man spørsmålet om anlegg av landbane på Galgerud. Formannen opplyste at det var kommet tilbud om kjøp av areal, og trass i det forholdsvis flatalige frammøtte ble det tegnet fire tusen kroner i aksjer. Formannen forteller at en så snart telen er gått av jorden, vil man i gang med anlegg av den nye banen.

14.00. Etter det oppledingen erfarer vil travsesongen på Vestoplandene bli åpnet søndag 6 februar med travløp på Odnes. Den 20. februar blir det travløp på Sillungen i vestre Toten og seinere vil Viken travselskap arrangere løp hvis isforholdene på Mjøsa tillater det.

UTNEVNELSER INNENFOR SPORTEN.

19.30 (27.1.44.) Forbundsleder Charles Hoff har utnevnt Jon Bell-Breivik til kretsidrettsleder for Aust-Finnmark idrettskrets..

Kretsidrettsleder Jon Bell-Breivik er født i Vadsø i 1913. Siden 1938 har han vært styremedlem av Kirkenes idrettsforening.

Norges Idrettsforbund meddeler:

Norges idrettsforbunds bokseledder har utnevnt følgende kretsokseleddere: Håkon Arntzon, Østfold idrettskrets, Frédrik Knutsen, Akershus idrettskrets, Frank Larson, Vestfold idrettskrets og Dyre Halse, Trondheim idrettskrets.

BRANN I MYSEN AUTOS KNOTTFABRIKK.

22.00. Fredag morgen oppstod det brann i Mysen Autos knottfabrikk på Mysen. Brannvesenet kom straks tilstede og utførte et godt arbeid slik at ilden ble begrenset. Noen hundre hektoliter knott, om lag 3000 papirsekker og en elektrisk motor gikk tapt. Fabrikken var en av Østfolds største knottfabrikker.

DEN FINSKE RIKSDAG.

12.00. Den finske riksdag trådte i dag sammen for første gang etter juleferien.

DEN FINSKE KRIGSSKOLES JUBILEUM.

23.00. Den finske krigsskole feiret i dag sin 25-årsdag. I en tale framholdt krigsminister Walden at den finske officers dyktighet i dag er berømt over hele verden. Denne krigen krever utholdenhets av hele det finske folk og i første rekke av hæren og dens officerer. Den finske officer må også fortsatt holde seg klar til den avgjørende innsats, uttalte ministeren.

SVERIGE VARETAR ARGENTINAS INTERESSER I TYSKLAND OG JAPAN.

19.00. Det opplyses offisielt at den svenske regjering har besluttet å imøtekomme den argentinske regjeringens anmodning om å vareta dette lands interesser i Tyskland og Japan.

- OG GRÅSKE INTERESSER I TYSKLAND.

S.R.19.00. Sverige vil for framtiden vareta gråske interesser i Tyskland som før var representert ved den argentinske regjering.

ENDA EN ANHOLDELSE I UNDERRETNINGSSAKEN.

S.R.22.00. Anklagemyndigheten i Stockholm har forhørt en svensk statsborger og dømt ham for ulovlig underretningsvirksomhet. Han hadde vært i samband med de tre personer, en nordmann, en ungarer og en svensker som ble dømt for en kort tid siden.

SVENSK RÖDE KORS DISKUTERER ETTERKRIGSHJELPEN.

S.R.22.00. Svensk röde X overstyrelse diskuterte i et møte idag adskillige viktige spørsmål, bl.a. svensk röde X virke i etterkrigshjelpen og samarbeid med andre humanitære organisasjoner.

TYVERI FRA VINMONOPOLETS UTSALG I NARVIK.

24.00. Natt til Fredag er det begått et frekt tyveri fra Vinmonopolets utsalg i Narvik, meddeler Ofotens Tidende. Tyveriet ble oppdaget av en forbipasserende som varslet politiet. To karer ble like etter arrestert og de gikk idag til tilst  else. Mesteparten av de st  lne flakser er allerede kommet til rette igjen. Begge de anholdte er s  rlendinger og gamle kjenninger av politiet. De har i den siste tid arbeidet i Narvik.

ÖKONOMISK OVERSIKT.**Aksjekurser.**

4 1/2 / Stat 1937 k 103 7/8
4 / stat 1935 I k 103 1/4 oms.105
3 1/2 / stat 1941 I s 103 1/4 k 104 3/4
3 1/3 / stat 1938 I k 103 1/4
4 / Hypotekbank 1938 s 105 k 105 1/2
3 1/2 / Hypotekbank 1941 k 105 1/3
Creditbanken s 142
Kreditkassen s 830 k 820
Bjølvefossen s 20 1/2 k 20
Borregård s 138 1/2 k 138 oms 138 1/2
Elektrokjemisk s 147 k 142 1/2
Hafslund k 710
Orkla s 295
Saugbruksforeningen s 1900
Union s 6,10 k 6,00 oms 6,00
Agdesiden s 167 1/2
Borgestad s 257 1/2 k 250
Bruusgård Kiösterud s 287 1/2 k 281
Amerikalinjen s 247 1/2 k 242 1/2
Bergenske s 184
Nordenfjeldske s 197 1/2 k 192 1/2
Ivaran s 285 k 280
Ocean s 312 1/2 k 305
Kosmos II s 267 1/2 k 266
Odd s 245 k 237 1/2
Rosshavet s 352 1/2 k 347 1/2 oms 350.
Valutanoteringene var uforandret.

NY ORDFÖRER I STAVANGER KOMMUNE.

22.30. Fondssjef Wilhelm Andersen er oppnevnt til ordförer i Stavanger kommune istedenfor advokat Sophus Smedsvig som er löst fra vervet.

MUSIKKESELSKAPET HARMONIENS KONSERT IGÅR.

20.00. Musikkelskapet Harmonien hadde som gjestediregent ved sin konsert igår, fiolinisten Öyvind Fjeldstad, og fru Edel Steen Holm. Dessuten medvirket orkestrets egen fløytenist Hans Stenseth. Begeistringen var stor, økke minst for Öyvind Fjeldstsads sikre spill.

NYHETSOVERSIKT FRÅ SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor

A.W.

31. jan. 1944.

Nr. 1002.

Fortrolig.

Meldinger lørdag 29. jan.

SABOTASJEHANDLINGER I DANMARK.

D.R. 12.30. Ved 6.30 tiden idag morges trengte 25 bevepnede menn seg inn på fabrikkområdet til General Motors i København og tvang vakten der til å forholde seg rolig mens de plaserte bomber rundt omkring i fabrikkområdet. Ved eksplosjonene som fulgte ble det forårsaket skade på fabrikken og transformatorstasjonen ble helt ødelagt.

En av vaktene som satte seg til motverge ble skutt ned og alvorlig såret. Ved eksplosjonen ble en mann begravet av ruinene og firet og flere andre hårdt såret.

Ved 23 tiden igårvold trengte noen bevepnede menn inn i en hytte på Nord Sjælland hvor endel unge menn holdt til for natten. De tvang beboerne ut og plaserte brannbomber i hytten. Like etterpå hørtes eksplosjoner og hytten brente opp.

SVENSK ARRESTERT FOR SPIONASJE:

12.30. En svensk borger ble fredag arrestert for ulovlig underretningsvirksomhet. Han har hatt forbinnelse med den organisasjon hvorav en nordmann, en ungarer og ni svensker tidligere er arrestert. Av disse har, som tidligere meddelt, syv svensker og ungareren allerede fått sin dom.

"FYLKESMANN" HEKTÖEN, OVERTAR NY STILLING.

12.30. "Fylkesmann" Hektöen forlot fredag Tønsberg for å overta sitt nye embete som "fylkesmann" i Hedmark. Samtidig overtok den konstituerte "fylkesmann" i Vestfold, Christopher Lange sitt embete. I et avskjedsintervju med Tønsberg Blad uttaler "fylkesmann" Hektöen bl.a. at det er oppnådd betydelige resultater i arbeidet med å kvitte fylke - kommunene for de tyngende gjeldsbyrder. Om ti år vil Vestfold fylke være gjeldfritt.

LANDBRUKSMELDINGENE.

O.R. 13.50. Til 22de januar iår var det til Statens Kornforretning innmeldt ialt 176.000 tonn norskavlet korn. Dette ligger adskillig over fjorårets resultat idet hele sesongen ifjor innebragte ialt 164.000 tonn. Forholdet mellom havren og de øvrige korhsorter er iår endel forskjøvet men havren innehører framdeles den dominerende stillingen med ialt 88.500 tonn. Av hvete er det hittil innmeldt 28.000 tonn. Også for ørter er det endel bedring idet det hittil er innmeldt 741 tonn.

"Landbruksdepartementet" meddeler at det iår vil bli en reduksjon på ca 5% i tildelingen av salpetergjødsel. Det anbefales derfor at bønderne legger seg dette på hjertet og sikrer seg disse gjødningsstoffer på andre måter hvis mulig.

DISTRIKTSFORSTANDEREN I METODISTKIRKENS STYRE ARRESTERT.

S.R. 19.00. Fra Norge meldes at distriktsforstanderen i Metodistkirkenes styre i Norge, dr. Alf Kristoffersen er blitt arrestert under en foredragsreise og ført til Grini. Man vet ennå ikke noe om årsaken til arrestasjonen.

BOMBER OVER SYDJYLLAND.

D.R. 18.35. Inatt fløy store styrker av allierte bombe-fly over Syd - Jylland. Det ble gitt flyalarm 2 ganger, den siste ved 6.20 tiden. På ett sted mellom Kirkchöe og Langbjerg ble det sluppet ned endel bomber som forårsaket skade på private hus og flere mennesker ble såret. Ved Mjels styrtet tre firemotors fly ned. Flere steder ble det kastet ned brannbomber som brente opp gårder og uthysbygninger. Ett spesial ble avsperret av politiet da man fryktet for at det lå flere av de farlige fosforbomber rundt omkring.

FINSKE STATSPOLITISJEF SØKER AVSKJED.

S.R. 19.00. Sjefen for det finske statspoliti har i en skrivelse til den finske regjering bedt om å bli innvilget avskjed fra sin stilling.

ANSJEKURSER FRA OSLO BØRS.

29de januar. 4 1/2 % stat 1937 k 103 7/8.
4 % stat 1935 k 103 1/4.
3 1/2 % stat 1941 s 105 1/4, k 104 3/4.
3 1/2 % stat 1938 k 103 1/4.
4 Hypotekbank 1938 s 106, k 105 3/4.
3 1/2 Hypotekbank 1941 s 106, k 105 3/4.
Creditbanken s 137 1/2, k 134, oms. 135. Ex(?) 5 %.
Kreditkassen s 830, k 820.
Bjølvefossen s 20 3/4, k 20.
Borregård s 138 1/2, k 137 1/2.
Elektrokjemisk s 147,
Hafslund s 720, k 710.
Orkla s 295.
Saugbruksforeningen s 1875, k 1825.
Union s 6.10, k 6.00, oms. 6.00.
Agdesiden s 170, k 160.
Borgestad s 255.
Bruusgård Kiösterud s 285.
Amerikalinjen s 247 1/2,
Bergenske s 182 1/2, k 180.
Nordenfjeldske s 197 1/2, k 192 1/2.
Ivaran s 282 1/2, k 278.
Ocean s 312 1/2, k 305.
Kosmos II s 267 1/2, k 265.
Odd s 245, k 237 1/2.
Rosshavet s 355, k 347 1/2.
Valutanoteringens var uforandret.

Den hytten som er nevnt i første melding på side 1 er Studenterhytten i Sjølsö. I Hytten befant seg 3 mennesker.

YTTERLIGERE TO LIK FRA D/S ASTA.

D.R. 18.35. Dykkere fra bjergingsdamperen Horsens har nu funnet ytterligere to lik fra dampskipet Asta som forliste for 14 dager siden. Det ene er kapteinen og det andre er en skipsfører som var på vei hjem for å besøke sine foreldre. Ialt har man nu funnet likene av halvparten av de fjorten som omkom ved ulykken.

DANSK STYRMANNSFORNING HOLDER ÅRSMØTE.

D.R. 21.50. Dansk Styrmannsforening holdt idag årsmøte i København. I årsberetningen uttalte formannen at ca 2/3 av den danske handelsflåte framdeles befinner seg utenfor de danske rederos kontroll. Den del av handelsflåten som befinner seg hjemme har i det forløpne år vært fullt beskjæftiget og har tross alle vansker seilet inn ganske betydelige beløp.

I året som gikk er i alt 29 handelsskip gått tapt ved krigshandlinger. Dertil kommer endel skip som er blitt mer eller mindre beskadiget. Siden krigsutbruddet har Danmark mistet i alt 180 handelsskip på 385.000 br. reg. tonn. Dette vil si det samme som 32.4 % av Danmarks samlede tonnasje før krigsutbruddet. 236 danske sjøfolk mistet livet som følge av krigshandlinger i året som gikk. Siden krigen begynte har i alt 1168 danske sjøfolk mistet livet ved krigshandlinger.

Formannen kom også inn på det nordiske samarbeide og nevnte at krigen har medført at samarbeidet mellom styrmannsforeningene ikke har kunnet gjennomføres så fullstendig som kunne ønskes. Dog hadde Danmark deltatt i det nordiske navigasjonsmøte som ble holdt i Stockholm i mai måned. Her ble det drøftet mange viktige saker.

FЛЕРЕ ДОММЕР И СПИОНАСЈЕСАКЕН И СВЕРИГЕ.

I forbinnelse med meldingen på side 1 om arrestasjonen i den store spionasjesaken i Stockholm opplyses fra svensk radio klokken 22.00 at det idag ble avsagt ytterligere tre dommer. Den anklagede nordmannen ble dømt til fengsel i 1 år og ni måneder for ulovlig etterretningsvirksomhet og overtredelse av valutabestemmelserne. Videre ble en svensk fyrbøter dømt til 5 måneders fengsel for ulovlig etterretningsvirksomhet. Heri innbefattes dom på 2 måneders fengsel for vold mot politiet under arrestasjon. Dessuten ble en svensk kaptein dømt til 3 måneders fengsel for ulovlig etterretningsvirksomhet.

7 MILLIARDER MARK I KRIGSSKADEERSTATNING.

D.R. 18.35. Den finske regjering har nu i alt utbetalt 7 milliarder finske mark i erstatning for krigsskade til 135.000 mennesker i Finnland.

FINSKE BARN I СВЕРИГЕ.

D.R. 18.35. Fra Helsinki meldes at det nu i alt befinner seg 12.000 finske barn i Sverige. Det er meningen å sende flere barn i nær framtid med fly til Sverige. Det dreier seg her om syke barn.

VVVVV VVVVV VVVVV

Vampatti

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

F.P.

31. januar 1944.

Nr. 1003.

Fortrolig.

Meldinger söndag 30. januar.

Nasjonal Samlings vintersamling i Tromsø.

20.30 Tromsø. Nasjonal Samling vintersamling tok sin begynnelse i Tromsø idag. Kl. 13.00 foregikk den högtidelige åpning i bytingssalen og i ettermiddag har det vært holdt forskjellige særmöter. Dagen ble avsluttet med en kameratkveld.

Mandag morgen begynner særøtene kl. 10.00, og varer utover dagen. Om kvelden arrangeres det et stort festmøte i Verdens-teatret. Tirsdag møtes fylkets politiske førere til drøftelse og utpå kvelden arrangeres en appell i Rådhusparken. Vintersamlingen avsluttes ved 20-tiden.

Drapsmannen var sinnssyk i gjerningsøyeblikket.

20.30 Skien. I sommer ble som kjent en gutt drept ute på Bastøy skoleheim av sin beste venn, som slo en jernkule i hodet hans mens han lå på bakken. Gutten ble mentalundersøkt og legene uttaler at den unge drapsmannen var sinnssyk i gjerningsøyeblikket og er det fremdeles. Statsadvokaten har nå reist tiltale mot gutten for å få ham anbrakt i sikringsanstalt.

Stygg slagsmålsaffære i Morgedal.

20.30 Skien. Fra Morgedal meldes om en stygg slagsmålsaffære. Forleden dag holdt pinsevennenes møte med musikkunderholdning på bedehuset. En skogssarbeider kom inn i salen og bad om å få tale med en av misikerne. Hen gikk ned ut i forverrelset hvor skogssarbeideren fløy på ham og slo ham nesten fordervet. Han fikk stygge skader i hodet. Skogssarbeideren gikk inn i salen igjen og da man bad ham om å være rolig, fløy han på en annen mann og slo ham i gulvet. Politiet kom tilstede og tok seg av ham, men senere slapp overfallsmannen ut igjen. Noen dager etter møtte han en mann på landevegen og dro til ham uten den minste foranledning. Igjen ble det blått øye og politiet sørget straks for å dempe råtampen. Han får et alvorlig oppgjør med myndighetene.

Arbeidsdepartementets navn endres til Trafikkdepartementet. Professor Hans Skarphagen overtar bestyringen av departementet. Ny trafikkråd.

21.00 Ved "ministerpresidenten"s vedtak av 28. januar 1944 er det bestemt:

Arbeidsdepartementets navn endres til Trafikkdepartementet fra 1. februar 1944 i samsvar med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 28. januar 1944.

Samtidig har "ministerpresidenten" beordret professor ved Norges Tekniske Høyskole, generaldirektør Hans Skarphagen, til å overta bestyringen av Trafikkdepartementet fra 1.2.1944 med bibehold av stilling som generaldirektør for Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen. Generaldirektøren for transport, Hans D. L'Orange, er samtidig utnevnt til trafikkråd fra og med 1.2.1944 med bibehold av ledelsen av generaldirektoratet for transport.

OFFISIELT.

21.00 "Innenriksdepartementet" har konstituert politiløyt-nant Herman Christopher von Tangen, Stavanger, som fylkeskontorsjef ved Aust-Agder fylkesmannsembete.

"JUSTISDEPARTEMENTET" har i året 1943 utfordiget 740 skilsmissesbevil-linger og 2 separasjonsbevillinger. I 1942 var tallene henholdsvis 718 og 2. - Det ble av "departementet" utfordiget 383 adopsjonsbevillinger. I 1942 var tallet 323. - 1.271 personer fikk bevilling til navnemodus. I 1942 var tallet 923. - I samsvar med bestemmelse av 30.8.1940 ble det i 1943 gitt 3 tillatelser til inngåelse av ekteskap ved fullmektig. 5 personer fikk i 1942 slik tillatelse.

"Det sies så mangt".

22.00 Pressedirektør Beggeruds kåseri i Kringkastingen söndag, "Det sies så mangt".

Jeg talte forrige gang om en lederartikkel i den svenske avis "Morgontidningen" - tidligere "Socialdemokraten" - hvor det ble hevdet at det britiske imperium var den "yppesta uppenbarelse" når det gjaldt forholdet mellom frie stater. Jeg på-viste ved endel eksempler hvorledes Englands omsorg for andre lands frihet ytret seg i praksis, og skal idag ytterligere belyse dette, og dessuten komme inn på de sosiale forhold i England.

Morgontidningen utgir seg for å være organ for de svenske arbeidere. Desto mer ufattelig er det at avisen ligger negrus av beundring for England som vel, når man undtar Sovjet-Sam-veldet, er det land som byr arbeiderne de slettest mulige kar.

I en utmerket artikkelserie i Dags-Posten om "Den engelske myten", trekkes de sosiale forhold i England fram i rampe-lyset. Artikkelseryen bygger på uttalelser fra engelske historikere og samfundskritikere og må derfor betraktes som uttrykk for de faktiske forhold.

Den 24. mars 1939 påviste medlem av Underhuset, Lees-Smith, statistisk at 30 % av alle engelske barn led av underernæring, fordi 1/3 av det engelske folk tjente mindre enn sh. 6.- pr. uke som ble ansett som minimum for en nogenlunde anständig levestandard. De arbeidende klasser blir betraktet som levende maskiner som har en eneste oppgave, å frambringe mest mulig arbeide til den lavest mulige pris. Barn blir satt til å passe maskiner eller annet arbeide, ofte med 16 eller 18 timers arbeidsdag, til de synker om av trett-het.

At den sociale humanitet er kommet så ubehjelpeelig til kort i England, har uten tvil sin grunn deri at den har hatt å kjempe med en overmektig fiende, pengene, eller kanskje rettere sagt, den pengefilosofi som har sin höyskole i City og sine tilbedere i den engelske kremernasjon, heter det i den tidligere nevnte artikkelseryen.

Man kan med god grunn hevde at England ble overrumplet av rikdommen. För utnyttelsen av de naturlige rikdommer var kommet igang, var England et relativt fattig land, som var henvist til å leve av den avkastning som jorden kunne gi. Men i og med industrialismens gjennombrudd mot slutten av det 18. århundre og med de industrielle metoders fullkomnengjørelse, åpnet det seg nye inntektskilder som førte med seg sterkt differentiering i det engelske samfund. Det ble på den ene side skapt en forholdsvis fåtallig rikmannsklasse, og på den annen side et veldig proletariat av underbetalte industriar-beidere.

(fortsatt)

"Det sies så mangt".

(fortsatt)

Når omrent samtidig byttet fra de engelske kolonier begynte å strømme inn, ble de samfundslag som ble delaktig i de nye rikdommer, grepst av fullkommen pengerus. Engelskmennene ble grepst av et gullbegjær som ikke har sin like siden Lortez og Pizarros spaniere fikk teften av den nye verdens rikdommer, sier den engelske historiker Thomsen. - En annen historiker sier om utnyttelsen av Indias rikdommer, at ingen tartarinvasjon noengang har nedfört en så total ruin som den engelske erobring av India.

Det finnes de mest veltalende eksempler på at pengene i Englands historie altfor ofte har triumfert over humanitten. "Penger lukter ikke", heter et latinsk ordsprog, og denne sannhet har engelskmennene alltid vært oppmerksom på. De viste dette f.eks. under den såkalte opiumskrig i Kina i 1841-42. Den kinesiske regjering ville stanse opiumshandelen mellom India og Kina for å få has på den forferdelige last som kineserne var blitt mer og mer henvilte til. Men dette passet ikke for den engelske krennernasjon og resultatet av krigen ble at kineserne ble tvunget til å åpne 5 store byer for europeisk handel, og at de europeiske borgere i disse byer fikk "eksterritorialrett". Det vil si at de ikke stod under kinesisk lov og kinesiske myndigheter, men bare kunne dømmes av sine egen konsuler. Derved lå alt til rette for en innbringende forretning også med opium.

Grunnlaget for Englands rikdom ble ifølge den engelske historiker Rose, lagt ved slavehandelen på spansk Amerika. Hvis dette er riktig, ble dette grunnlag ytterligere befestet gjennom Utrechtfreden 1713, da engelskmennene fikk rett til årlig i 30 år å innfange 144.000 negre i Afrika for eksport til Amerika. "Pengene lukter ikke".

Det er imidlertid ikke bare makt og rikdom som har fått folk til å böye seg for Englands arrogante krav. Engelskmennene har en uovertruffen virtuositet i å gi hver eneste handling, den kan ha så krasse eller lave motiver den bare vil, et humant og kristelig innhold. Ingen annen nasjon har, som en engelsk samfunds-kritiker har uttrykt det, vært i stand til som engelskmennene å iklæ enhver brutal og havesyk handling et edelt formål. Og ingen annen enn engelskmennene kunne vel ha kommet på den ide å kalle sine blodige voldshandlinger verden over for "den store oppgave som er betrodd den av forsynet".

I denne forbindelse er det fristende å citere en uttalelse av Bernhard Shaw: "Ingen engelsmann er for liten til ikke å føle samvittighetsnag. Ingen engelsmann er stor nok til å la være å være tyrann. Men hver engelsmann er begavet med en viss vidunderkraft som gjør han til verdens herre. Ønsker han å ta en ting, sier han aldri at han ønsker det. Han venter tålmodig inntil han plutselig - hvorledes vet man aldri - kommer til den brennende overbevisning, at det er hans moralske og religiøse plikt å bli herre over den som eier den ting han ønsker seg. Da blir han uimotståelig. Han gjør det som passer ham og griper til det hvor han lyster. Han er aldri i bet for en moralsk positur. Som den store forkjemper for frihet og nasjonal uavhengighet, bekriger og annokterer han halve verden og kaller det kolonisasjon. Trenger han et nytt avsetningområde for sine elendige Manchester-varer, sender han ut noen misjonærer som skal preke evangeliet for de innfødte. De innfødte dreper misjonærerne, så griper han til våpen for å forsvare kristendommen, kjemper for den og får markedet som en himmelsk lønn. For å forsvare sine hjemlige kyster, tar han en prest ombord på sitt skip, spikrer et flagg med korset på sin mast og seiler til verdens ende, mens han borer, brenner og ødelegger alt som kan gjøre ham rangen stridig på havene".

"Det sies så mangt".

(fortsatt)

Men det finnes grenser for hva det mest ublu hykleri kan tillate seg. Det er ikke alle handlinger som kan forsynes med en moralsk etikett. Engelskmennene innså dette allerede på dronning Elisabeths tid. De lot derfor handelsselskaper og eventyrere ta på seg ansvaret for de voldshandlinger og sjöröverier som ble begått i regjeringens tjeneste og ved hjelp av kongelige fribrev. På den måten kunne både fribyttere og regjering berike seg til gjensidig tilfredshet. Den politikk som består deri ikke å la den høyre hånd vite hva den venstre gjør, og som Sovjet-Samveldet så mesterlig har forstått å benytte seg av gjennom opprettelsen av Komintern, har alt så metodisk blitt praktisert av engelskmennene i mer enn 350 år. De hensynsløse sjörövere som dronning Elisabeths regjering benyttet seg av for å kapre verdifulle skipsladninger, ble omsider opphøyet til admiraler i den engelske flåte. Den fullstendige forakt som denne flåtes representanter viste for andre sjøfarendes rett, har holdt seg like til våre dager. Ikke minst vi nordmenn har rik erfaring når det gjelder den maktsyke hvormed "Britannia rules the waves".

Humaniteten kjemper altså i den engelske samvit-tighet en temmelig håplös kamp med makt- og pengeinteressene og den værlighet som er forbunnet med disse interesser, den værlighet som er et så framtredende trekk i engelsk politikk.

Denne værlighet møter vi også på det socialpolitiske område. Den behendighet som engelske statsmenn utviser når det gjelder å riste av seg sosiale krav og reformer, karakteriseres fortrefelig av den skarpe samfundskritiker Briffault. Han forteller at når det gjelder å komme fram til forlik i gruvearbeiderstreiket, ble de streikende i navnet garantert at deres krav skulle bli inøtekommert. Og man innbilte dem at de hadde vunnet streiken, mens man i virkeligheten hadde tatt slige forholdsregler at ingen av arbeidernes krav kunne gjennomføres eller hadde minste sjangse for å bli gjennomført.

Når man leser dette, kommer man uvilkårlig til å tenke på den meget oppreklamerte Beveridgeplan, som, for å bruke samme bilde som Dags-Posten, steg opp som en klart skinnende sol, men snart ble forvandlet til en fallende pannekake.

Humaniteten i det demokratiske nönsterland, får en særlig god belysning ved en hendelse som dr. Ley, skaperen av "Kraft durch Freude", før en tid siden avslørte i en tale. "Jeg befant meg", sa dr. Ley, noen år før krigsutbruddet med et av våre ferieskip på besök i England, og traff sammen med den engelske arbeidsminister. Han bebreidet meg at Tyskland skjente bort sine arbeidere ved disse luksusreiser. På arbeiderne i England kunne dette ikke annet enn utöve en ulykkelig innflytelse. Snart ville også vår arbeidere, sa han, komme til å kreve at vi skal frakte dem rundt på fornøyelsesreiser. Det er ikke bra. Vi gir våre arbeidere en dram isteden. Det er vår Kraft durch Freude". - Resultatet av Englandsbesöket ble at de tyske ferieskip ble forbudt å anlöpe engelske havner.

Det er dette land Morgontidningen priser som den "ypperste uppenbarelse".

Det er tilsynelatende ufattelig at redaktören av Morgontidningen, som skal tale de svenska arbeideres interesser, kan fremstille et slikt samfund som det engelske, som enslags idealstat, og samtidig række ned på det nye Tyskland som i de få fredens år, har ydet en innsats for å bedre arbeidernes kår som er uten sidestykke i verdenshistorien.

(fortsatt)

"Det sies så mangt".

(fortsatt)

Men forklaringen tør være at det sitter en mann i Stockholmi som heter Martin Tranmæl, som tro mot sin kommunistiske fortid, konsekvent og systematisk arbeider for å bolsjevisere Skandinavia. Dennemann har stor innflytelse i svenske marxistkretser og har den såkalte norske legasjons fulle støtte. Denne legasjon er et redskap for den marxistiske eksilregjering i London, som arbeider for å gjøre Norge til et brohode mellom Sovjet-Russland og England. Det vil i realiteten si å legge alt til rette for en bolsjevisering av vårt land. Det er ikke mange år siden at den såkalte utenriksminister i emigrantregjeringen, herr Trygve Lie, konspirerte med Komintern om å lage Norge til en sovjetrepublikk. Fra å være Moskva-agenter, er Tranmæl-Nygaardsvold-klikken blitt Englands lakeier.

Det eneste som står i vegen for å realisere Moskvas planer er den tyske hær. Selv den svenske jødepresse må til sin beklagelse konstatere at 3 harde vinterfelttog ikke har formådd å nedsette denne hærers fantastiske kampkraft. Disse avisene setter sin lit til at det ved hjelp av England og Amerika må lykkes det som Sovjet ikke har klart.

Det svenske folk har siden slaget ved Poltava betraktet kolossen i øst som en trusel mot Sverige. Det gjelder derfor for Tranmæl og hans drabanter å få gjort det innlysende for svenskene, at når kolosson i øst har alliert seg med England, kan man føle seg beroliget.

På denne bakgrunn må man söke årsaken til at Morgontidningen forfalsker de historiske kjennsgjerninger og fører sine leseres bak lyset, og sist men ikke minst fullstendig svikter den oppgave å ivareta de svenske arbeidernes interesser ved å fremheve som "den yppersta uppenbarelse" - det land hvor de sociale forhold uten sammenligning er de sletteste i hele Europa.

Gårdsbrann i Trøndelag.

00.30 Trondheim. Lillefolla gård i Follafoss som eies av A/S Folla brente ned til grunnen lørdag kveld, meldes til Adressen avisen. Bare stabburet og badstuen er reddet. Husene var assurert for vel kr. 100.000.-. Brannmannskapet på stedet ble assistert av tyske soldater og brannmannskaper fra Steinkjer. Avlingen strök ned, men besetningen og redskaper ble reddet.

Fiskekutter forlist på fiskefeltet.

22.00 Haugesund. Fredag morgen hendte det et forlis på fiskefeltet, idet en kutter fra Møre gikk på et skjær ved Fedje og sank. Det lyktes heldigvis å berge mannskapet på 7-8 mann.

Dödsfall.

22.00 Oslo. Lederen av Statens Forsøksstasjon for Frukt-dyrkning på Hermannsverk i Sogn, er død, 60 år gammel.

Sportsnyheter.

22.00 Drammen. Hirdregiment III Hafsfjord arrangerte søndag sitt regimentsmesterskap i verneidrett på ski i Drammen. Löypa var på vel 17 km. med innlagte øvelser i håndgranatkast, skyting, avstandsbedømmelse og meldeprøve. Resultater: Eliteklassen 18-32 år: 1. Sveit 2.1.3, Skien 2.06.56. 2. Sveit 5.2.3, Kristiansand 2.10.14. Klasse 32-40 år: 1. Sveit 3.1.3 Notodden 2.39.44.

(fortsatt)

Sportsnyheter.

(fortsatt)

- 22.30 Gjövik. Nasjonalt skøyte løp på Gjövik idrettsplass söndag. God deltagelse. Blot bane. Resultater: Senior 500 meter:
1. Hans Engnestangen, Hamar, 45.2. 2. Finn Hodt, Drammen, 45.6.
3. Björn Johannessen, Gjövik, 46.6. 4. Yngvar Hansen, Drammen, 49.2.
Junior A: 500 meter: 1. Magne Amundsen, Hønefoss, 49.9. 2. Adolf Thorin 50.1. 3. Sverre Hol, Oslo Skøyteklubb 51.2. 4. Arthur Jonassen, I.S.K. 51.3. Junior B: 500 meter: 1. Per Kristiansen 53.5.
2. Fredrik Kirsebom 56.2. - Senior: 3000 meter: 1. Hans Engnestangen 5.13.6. 2. Finn Hodt 5.17. 3. Björn Johannessen 5.36.9. 4. Öivind Wolff, O.S.K. 5.40.4. Junior A: 3000 meter: 1. Sverre Hol 5.57.2.
2. Adolf Thorin 6.01.4. 3. Knut Knudsen 6.07.-.
- 22.30 Stavanger. Håndballkamper. Dameklassen Stavanger Turn vant over Ulf, Sandnes 20-10. Herreklassen. Ulf - Stavanger Idrettsforening 26-21. (A-lag). Stavanger Idrettsforening - Ulf 19-11 (B-lag).
- 22.30 Oslo. Ishockeykamp på Frogner i Norgesserien. Lyn vant over Bjart 3-0.
- 21.00 Oslo. Håndball i Østlandsserien ble spilt i Bygdøyhus. Deltagende lag: Oslo Turn - Freidig 22-5. Trygg-Eidsvoll 19-11. Freidig-Eidsvoll 25-11. Draug-Trygg 25-18. Lilleström-Rakne 20-15. Freidig Draug 12-19. Rakne Kristiansand Turn 21-3. Freidig-Kristiansand Turn 12-9 (herreserien). - Hugin-Kristiansand Turn 3-4. Lilleström-Hugin 10-3. Lilleström-Kristiansand Turn 9-4.
- 21.00 Trondheim. Politiets Idrettslag arrangerte söndag langrenn i Bymarka. Löypa 7 km. Kl. 20-30 år. 1. Eivind Rönning, Freidig 33.55. - Alexander Lange, Politiet vant eldste klasse på 40.38.
- 00.30 Studentenes Idrettsforenings skistafett løp fra Skimuseet idag. 13 lag å 4 mann. 1. Opland lag 2.26.22. 2. Oslo-Akershus 2.36.34. 3. Hedemarks lag 2.51.34. - Klubblag 1. Oslo Politi 2.33.25. 2. Trygg 1 lag 2.40.02. 3. A.T.-troppførerskole 2.44.02. Enkeltmannsresultater: 1. Odd Haug, Oslo 34.09. 2. Staff Eid, Opland 36.-. 3. Solheim, Hedmark 36.07. 4. Motstad, Opland 36.32. 5. Sigstad, Opland 36.51.
- 00.30 Oslo. Oslo Turns nasjonale boksestevne i Turnhallen. Navn: Sverre Hauge, Oslo Politi. Olaf Fossum, Halden. Håkon Kinderwåg, Viking. Tor Madsen, Halden. Alfnes, Ulf, Sandnes. Ottar Jensen, Viking. Gunnar Våler, Oslo Turn. Håkon Arntzen, Sarpsborg. Arne Lund, Viking, Stavanger. Jon Lien, B.I.K. Kjell Hagen, Oslo Turn. Tellef Jørgensen, Oslo Politi. Hans Helgesen, Uredd. Thor Lövås, Viking.
- 00.30 Drammen. Sportsklubben Drafn arrangerte söndag nasjonalt slalomrenn i Haukåsløypa ved Drammen. Resultater: 1. Sverre Viksmoen, Veldre 79.-. 2. Bjarne Karlsen, Oslo Turn 84.2. 3. Linar Fjellberg 88.6. - Herrer kl.C.: 1. Tom Hustad, Sport, 98.5. 2. - 3. Hans Munthe Kås, Kongsberg. - Gutter: 1. Ove Munthe Kås, Kongsberg 1.08.8. - Damer kl.C.: 1. Ingeborg Solheim 98.-. 2. Thora Bjørnsrud 1.07.2. - Damer kl.A.: 1. Synnøve Viksmoen, Veldre 97.5. 2. Ami Andresen, Oslo Turnforening 1.03.

Nytt fra Danmark.

- 21.00 Kjøbenhavn. Allierte bombefly fløy natt til lørdag inn over Sønder-Jylland. På en rekke steder er det funnet spreng- og brannbomber, og det er anrettet adskillig skade. 3 beboelseshus ble tilintetgjort. Fra Arø blir det meldt at det fant sted luftkamper i dette området. 3 britiske bombefly styrtet ned. Tidlig lørdag morgen kom 3 engelske piloter til land ved Rudkøping. Flyet er uten tvil styrtet i havet.

11-årsdagen for maktovertagelsen i Tyskland. En rekke møter.

00.30 Trondheim. 11-årsdagen for maktovertagelsen i Tyskland ble feiret i Trondheim ved en enkel som verdig höytidelighet i Filmteatret i Trondheim. Møtet var arrangert av N.S.D.A.P., Ortsgruppe Drontheim. Hovedtalen ble holdt av Reichsamtleiter Brandes.

00.30 Bergen. Auslandsorganisation des N.S.D.A.P. i Bergen arrangerte lørdag et stort festmøte i Konsertpaleet i anledning av 11-årsdagen for maktovertagelsen i Tyskland. Møtet ble åpnet med fanfarer og faneinnmarsj. Etter en musikkavdeling ble ordet gitt til kveldens hovedtaler, Gauredner Oberleutnant Franks, som i et stort anlagt foredrag pekte på utviklingen i Tyskland i de siste 30 år.

01.30 Oslo. For 4. gang under denne krigen minnes idag tyske menn og kvinner over hele Europa i dyp takknenlighet den dagen for 11 år siden, da Adolf Hitler overtok makten i Tyskland. Og de minnes den fanatiske kampen som gikk forut for maktovertagelsen, en kamp som selvfølgelig ikke kan sammenliknes med den kampen som Europa gjennomlever idag, men som allikevel var med på å stålseste de mensus viljer som idag fører an i Tysklands og Europas skjebnekamp. Alle vet at tiden som kommer kan bli hard, kanskje hardere enn noen gang tidligere. Men de vet også at Tysklands fører, Tysklands soldater og den tyske mann og kvinne på heimefronten, sammen vil føre kampen til en seirrik slutt.

N.S.D.A.P. in Norwegen arrangerte i aften et stort møte i Klingenberg, som var fylt til siste plass en halv time før møtet tok sin begynnelse. Presis kl. 20.00 kom æresgjestene med høye representanter for parti, stat og de 3 våpenarter i spissen. Fra norsk side sås bl.a. "ministerpresident" Quisling og en rekke av "ministrene".

Abteilungsleiter Grebe ønsket deltagerne velkommen og ga deretter ordet til Eichenlaubträger Kruse, som i enkle, gripende ord tegnet et bilde av de tyske soldaters kamp og offervilje i den gigantiske kamp mot hele Europas fiende, bolsjevismen. Den tyske soldat vet at han kan makte alle vanskeligheter, fordi han ikke står alene i kampen, sa taleren bl.a. Bak han står heimefronten som viser like stor offervilje som frontsoldatene, og gjennom alle harde prøvelser vet han at Der Führer med genial sikkerhet leder operasjonene og fører krigen til en seirrik slutt. Fra min egen tid ved fronten vet jeg atinden hos den tyske soldat idag er den samme som da krigen bröt ut i 1939.

Eichenlaubträger Kruse fortalte så enkelte spredte trekk fra kampene i øst, som tydelig viste at moralen hos den tyske soldat er usvekket, og at han er i besittelse av nettopp de egenskaper som enhver feltherre ville være stolt over å se hos sine soldater. Vi frontsoldater er stolte av våre mødre og hustruer som kjemper så tappest på heimefronten, fortsatte taleren. Vår store tillit til de tyske rustningsarbeidere gir oss øket tro på krigens utfall. Derfor er den tyske soldat i stand til å motstå alle kamper og tåle alle vanskeligheter. - Taleren vendte seg deretter til de få som ennå ikke har fått öynene opp for bolsjevismens sanne vesen, og hevdet at enhver som har sett det bolsjevikiske system med sine egne øyne, vil vende tilbake som kompromislös nasjonalsocialist. - Den tyske soldat undervurderer ikke på noen måte Sovjet-Russlands styrke, men han er seg sin egen styrke bevisst, og hans tillit til Der Führer og hans tro på seieren er urokkelig nå som før. - Men, sa taleren til slutt, den tyske soldat vil seire i denne kampen, for han vet i motsetning til fienden hva han kjemper for. Kampen idag gjelder det største et menneske eier; Troen, æren og heimen. - Eichenlaubträger Kruses tale ble lønnet med demonstrativt bifall.

(fortsatt)

11-årsdagen for maktovertagelsen i Tyskland. (fortsatt)

Aftnens annen taler, Gauleiter und Reichsstatthalter Wegener, steg så opp på talerstolen.

Det faller ganske naturlig idag å tenke tilbake på den dagen for 11 år siden da Adolf Hitler som en ukjent mann tok kampen opp for å redde Tyskland fra fornedrelsen, begynte taleren. Det er kanskje få som virkelig husker hvor håpløst det hele dengang så ut, og hvor dypt de tidligere makthaveres uforstand hadde grepet om seg. Idag ser vi hva denne enemann har maktet å gjennomføre og hvorledes han har løftet det tyske folk opp fra fornedrelsen. Det hele er så stort at det enkelte menneske ikke kan fatte det, og man kan heller ikke fullt utfatte den gigantiske kamp som Tyskland idag fører for sin egen eksistens og for hele Europas framtid. Men det er ikke nødvendig å forstå. Hver eneste tysk mann og kvinne har en fanatisk tro på Der Führer og på det tyske folk, og enhver vet at Der Führer vil føre den kamp som han har tatt opp til seir for Tyskland og for Europa.

Det var kanskje ikke mange som hadde trodd at kampen skulle bli så hard, fortsatte taleren. Men det var heller ikke mange som hadde forutsett at den tyske soldat skulle være i stand til å mestre de svære oppgaver på en så mesterlig måte. Fiendens propaganda har hevdet at de stadige terrorangrepene skulle svekke den tyske heimefront. Slik snakk er ganske enkelt fåelig. Det er en kjennsgjerning som enhver soldat kjenner til fra sin innsats ved fronten, at de aller største prøvelser bare gir ham kraft og vilje til fornyet innsats. Enhver som har gjort sin innsats ved fronten, har en eller annen gang følt angst. Men angst skal bare overvinnes en gang, og dermed er grunnlaget lagt for det som man kaller virkelig, ærlig mot. Den fare som truet hele det tyske folk, den har sveiset folket sammen til en ubrytelig blokk, hvor hvert enkelt individ er overbevist om at seiren kan og skal vinnes. Enhver tysker har plikt til å delta i den kampen fedrelandet idag fører for å skape en ny og bedre verden, og enhver tysker er besjelet av å yte sitt til denne kampen. Ved siden av den tyske soldat står det tusenvis av frivillige fra alle europeiske land. Og hvis også disse folk gjennom sin arbeidsinnsats vil yte sitt til Europas nyordning, så ønsker vi hva frontinnsatsen angår, bare at de skal delta som frivillige. Fra denne grunnsetning som vi hittil har fulgt, vil vi heller ikke avvike i framtiden.

Taleren rettet så en takk til "ministerpresident" Quisling som i sin person er en garanti for at Norge og Tyskland gjennom kamp og arbeid sammen går en lysere framtid imøte. Vi vet at de dager som kommer vil bringe avgjørelsen. Den tyske soldat vil være mere besluttet enn noengang tidligere, og han vil vite å innfri alle løfter til Der Führer. I de kommende måneder vil han være like trofast og like viljesterk som hittil, og han vil alltid vite å takke forsynet for at Tyskland idag som fører har en feltherre som har forstått å ta kampen opp mot den fare som i så mage år har truet Europa med undergang, bolsjevismen. -

Gauleiter Wegeners tale ble lønnet med entusiastisk bifall fra den tett besatte sal. Møtet ble avsluttet med förerhilsen og de tyske nasjonalsanger.

VVVVVVVVVVVVVVV